

ZAKON O PLATNOM PROMETU

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

- (1) Platni promet obavlja se na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom.
- (2) Platni promet obuhvata pružanje platnih usluga, izdavanje elektronskog novca, funkcionisanje platnih sistema i druge poslove u funkciji platnog prometa.

Platne usluge

Član 2

- (1) Platne usluge obuhvataju:

- 1) usluge koje omogućavaju uplatu gotovog novca na račun za plaćanje, kao i sve aktivnosti potrebne za vođenje računa za plaćanje;
- 2) usluge koje omogućavaju isplatu gotovog novca sa računa za plaćanje, kao i sve aktivnosti potrebne za vođenje računa za plaćanje;
- 3) izvršavanje platnih transakcija, uključujući prenos novčanih sredstava na račun za plaćanje korisnika platnih usluga kod njegovog pružaoca platnih usluga ili kod drugog pružaoca platnih usluga, i to:
 - izvršavanje direktnih zaduženja, uključujući jednokratna direktna zaduženja,
 - izvršavanje platnih transakcija putem platnih kartica ili sličnog instrumenta,
 - izvršavanje kreditnih transfera, uključujući trajne naloge;
- 4) izvršavanje platnih transakcija u kojima su novčana sredstva obezbijeđena kreditom odobrenim korisniku platnih usluga, i to:
 - izvršavanje direktnih zaduženja, uključujući jednokratna direktna zaduženja,
 - izvršavanje platnih transakcija putem platnih kartica ili sličnog instrumenta,
 - izvršavanje kreditnih transfera, uključujući trajne naloge;
- 5) izdavanje i/ili prihvatanje platnih instrumenata;

6) izvršavanje novčanih doznaka; i

7) izvršavanje platnih transakcija kod kojih se saglasnost platioca za izvršavanje platnih transakcija daje upotrebom telekomunikacionog sredstva, digitalnog ili informaciono-tehnološkog uređaja, a plaćanje se vrši telekomunikacionom ili mrežnom operateru ili operateru informaciono-tehnološkog sistema, koji djeluje isključivo kao posrednik između korisnika platnih usluga i dobavljača roba i usluga.

Izuzeci

Član 3

Platnim uslugama, u smislu ovog zakona, ne smatraju se:

1) platne transakcije izvršene isključivo u gotovom novcu neposredno između platioca i primaoca plaćanja, bez posrednika;

2) platne transakcije između platioca i primaoca plaćanja preko trgovačkog posrednika ovlašćenog za pregovaranje ili zaključivanje ugovora o prodaji ili kupovini robe ili usluga u ime platioca ili primaoca plaćanja;

3) transport novčanica i kovanog novca, uključujući njihovo prikupljanje, obradu i dostavu;

4) platne transakcije koje se sastoje u prikupljanju i dostavi gotovog novca u neprofitne djelatnosti ili dobrotvorne svrhe;

5) usluge kod kojih primalac plaćanja daje platiocu gotov novac kao dio platne transakcije na izričit zahtjev korisnika platnih usluga neposredno prije izvršavanja platne transakcije putem plaćanja za kupovinu robe ili usluga;

6) mjenjački poslovi koji se sastoje u zamjeni gotovog novca za gotov novac, pri čemu se taj novac ne drži na računu za plaćanje;

7) platne transakcije zasnovane na nekom od sljedećih dokumenata kojima se novčana sredstva povlače sa računa pružaoca platnih usluga radi stavljanja na raspolaganje primaocu plaćanja:

a) papirni čekovi u skladu sa Ženevskom konvencijom o jedinstvenom zakonu o čekovima od 19. marta 1931. godine,

b) papirni čekovi slični čekovima iz podtačke a) ove tačke koji su uređeni pravom država članica koje nijesu potpisnice Ženevske konvencije o jedinstvenom zakonu o čekovima od 19. marta 1931. godine,

c) papirne mjenice u skladu sa Ženevskom konvencijom o jedinstvenom zakonu o trasiranim i sopstvenim mjenicama od 7. juna 1930. godine,

d) papirne mjenice slične mjenicama iz podtačke c) ove tačke koje su uređene pravom država članica koje nijesu potpisnice Ženevske konvencije o jedinstvenom zakonu o trasiranim i sopstvenim mjenicama od 7. juna 1930. godine,

e) papirni vaučeri,

f) papirni putnički čekovi, ili

g) papirne poštanske uputnice prema definiciji Svjetske poštanske unije;

8) platne transakcije izvršene u okviru platnog sistema ili sistema za poravnanje hartija od vrijednosti između agenata za poravnanje, centralnih partnera, klirinških organizacija i/ili centralnih banaka i drugih učesnika u tom sistemu, i pružaoca platnih usluga, ne isključujući primjenu člana 142 ovog zakona;

9) platne transakcije u vezi sa upravljanjem hartijama od vrijednosti, uključujući raspodjelu dividendi i prihoda i druge raspodjele, ili otkup ili prodaju hartija od vrijednosti, koje obavljaju subjekti koji su ovlašćeni za obavljanje kastodi poslova;

10) usluge pružalaca tehničkih usluga koji podržavaju pružanje platnih usluga, a koji ni u jednom trenutku ne posjeduju novčana sredstva koja se prenose, uključujući obradu i čuvanje podataka, usluge zaštite privatnosti, provjeru autentičnosti podataka i subjekata, pružanje informacione tehnologije i komunikacione mreže i održavanje terminala i uređaja koji se koriste za platne usluge;

11) usluge zasnovane na instrumentima koji mogu da se koriste za sticanje robe ili usluga samo u poslovnim prostorijama koje koristi izdavalac tog instrumenta ili samo unutar ograničene mreže pružalaca usluga ili za ograničeni izbor robe ili usluga, u skladu sa ugovorom između izdavaoca instrumenta i pružaoca tih usluga;

12) platne transakcije izvršene putem telekomunikacionih, digitalnih ili informaciono-tehnoloških uređaja, pri čemu se kupljena roba ili usluge isporučuju i koriste putem telekomunikacionih, digitalnih ili informaciono-tehnoloških uređaja, pod uslovom da telekomunikacioni, digitalni ili informaciono-tehnološki operater ne djeluje isključivo kao posrednik između korisnika platnih usluga i dobavljača robe i usluga;

13) platne transakcije između pružalaca platnih usluga, njihovih agenata ili ogranaka za njihov račun;

14) platne transakcije između matičnog društva i zavisnog društva ili između zavisnih društava istog matičnog društva, ako se ove platne transakcije izvršavaju isključivo preko pružaoca platnih usluga koji je član iste grupe, i

15) usluge u vezi sa isplatom gotovog novca na bankomatima pružalaca platnih usluga koji djeluju u ime jednog ili više izdavalaca platnih kartica, a nijesu strane u okvirnom ugovoru sa korisnikom platnih usluga koji podiže novac sa računa za plaćanje, pod uslovom da ti pružaoci ne obavljaju druge platne usluge iz člana 2 ovog zakona.

Pružaoци platnih usluga

Član 4

(1) Pružaoci platnih usluga u Crnoj Gori mogu biti:

- 1) banka i druga kreditna institucija, sa sjedištem u Crnoj Gori;
- 2) platna institucija sa sjedištem u Crnoj Gori;
- 3) institucija za elektronski novac sa sjedištem u Crnoj Gori;
- 4) ogranak kreditne institucije iz treće države sa sjedištem u Crnoj Gori;
- 5) Centralna banka Crne Gore (u daljem tekstu: Centralna banka);
- 6) Država Crna Gora i jedinice lokalne samouprave kada ne djeluju u svojstvu vlasti.

(2) Lica koja nijesu pružaoci platnih usluga u smislu stava 1 ovog člana, ne smiju pružati platne usluge u Crnoj Gori.

(3) Pružaoci platnih usluga iz stava 1 tač. 1 i 4 ovog člana mogu pružati platne usluge na osnovu dozvole, odnosno odobrenja izdatih u skladu sa zakonom kojim se uređuje njihovo osnivanje i poslovanje.

(4) Pružaoci platnih usluga iz stava 1 tač. 2 i 3 ovog člana mogu pružati platne usluge na osnovu odobrenja izdatih u skladu sa ovim zakonom.

(5) Prava pružalaca platnih usluga iz stava 1 tač. 5 i 6 ovog člana za pružanje platnih usluga uređuju se posebnim propisima.

Agenti pružalaca platnih usluga

Član 5

(1) Pružalac platnih usluga može platne usluge pružati i preko agenta, ako ovim zakonom nije drukčije uređeno.

(2) Agent je pravno lice ili preduzetnik koje, u ime i za račun pružaoca platnih usluga, pruža platne usluge.

(3) Pružalac platnih usluga koji pruža platne usluge preko agenta odgovoran je za sve postupke i propuste agenta u obavljanju tih poslova.

(4) Pružalac platnih usluga koji pruža platne usluge preko agenta dužan je da obezbijedi da agent koji djeluje u njegovo ime o tome obavijesti korisnike platnih usluga.

Elektronski novac

Član 6

(1) Elektronski novac, u smislu ovog zakona, je elektronski, uključujući i magnetno, pohranjena novčana vrijednost izdata nakon prijema novčanih sredstava radi izvršavanja platnih transakcija, koja čini novčano potraživanje prema izdavaocu tog elektronskog novca i koju prihvata fizičko ili pravno lice koje nije izdavalac tog elektronskog novca.

(2) Elektronskim novcem, u smislu ovog zakona, ne smatra se:

- 1) novčana vrijednost koja je pohranjena na instrumentima koji se mogu koristiti za kupovinu robe ili usluga samo u prostorijama koje koristi izdavalac tog instrumenta ili na osnovu komercijalnog ugovora sa izdavaocem, u okviru ograničene mreže pružaoca platnih usluga ili za ograničeni obim robe ili usluga;
- 2) novčana vrijednost koja se koristi za platne transakcije koje se sprovode preko telekomunikacionog, digitalnog ili informaciono-tehnološkog uređaja, pri čemu se kupljena roba ili usluge dostavljaju i koriste preko telekomunikacionog, digitalnog ili informaciono-tehnološkog uređaja, pod uslovom da telekomunikacioni, digitalni ili informaciono-tehnološki operater ne djeluje samo kao posrednik između korisnika platne usluge i snabdjevača robom i uslugama.

Platni sistem

Član 7

(1) Platni sistem je sistem za prenos novčanih sredstava sa formalnim i standardizovanim postupcima i zajedničkim pravilima za obradu, obračun i/ili poravnanje platnih transakcija između učesnika platnog sistema.

(2) Obrada platnih transakcija, u smislu stava 1 ovog člana, je proces dostavljanja, prijema i provjere naloga za prenos po osnovu platnih transakcija između učesnika u platnom sistemu.

(3) Obračun platnih transakcija, u smislu stava 1 ovog člana, je postupak pretvaranja potraživanja i obaveza na osnovu naloga za prenos koji jedan ili više učesnika šalju ili primaju od jednog ili više učesnika – u jednu neto obavezu ili jedno neto potraživanje.

(4) Poravnanje platnih transakcija, u smislu stava 1 ovog člana, je prenos novčanih sredstava na račun za poravnanje radi izvršavanja naloga za prenos između učesnika u tom sistemu.

Primjena drugih zakona

Član 8

(1) Na prava i obaveze pružalaca platnih usluga i korisnika platnih usluga u vezi sa pružanjem i korišćenjem platnih usluga koje nijesu uređene ovim zakonom, primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju obligacioni odnosi.

(2) Na odnose između korisnika platnih usluga kao potrošača i pružalaca platnih usluga koji nijesu uređeni ovim zakonom, primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje zaštita potrošača.

(3) Na osnivanje i poslovanje platne institucije i institucije za elektronski novac primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju privredna društva, ako ovim zakonom nije drukčije uređeno.

(4) Na stečaj platne institucije i institucije za elektronski novac primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje stečaj privrednih društava.

Značenje izraza

Član 9

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **platna transakcija** je uplata, isplata ili prenos novčanih sredstava koje je inicirao platilac ili primalac plaćanja, bez obzira na obaveze između platioca i primaoca plaćanja;
- 2) **platilac** je fizičko ili pravno lice koje ima račun za plaćanje i daje nalog ili saglasnost za plaćanje sa tog računa ili fizičko ili pravno lice koje nema račun za plaćanje i daje nalog za plaćanje;
- 3) **primalac plaćanja** je fizičko ili pravno lice kojem su namijenjena novčana sredstva koja su predmet platne transakcije;
- 4) **korisnik platnih usluga** je fizičko ili pravno lice koje koristi platnu uslugu u svojstvu platioca i/ili primaoca plaćanja;
- 5) **kreditna institucija** je pravno lice koje se bavi poslovima primanja novčanih depozita i drugih povratnih sredstava i odobravanja kredita za sopstveni račun;
- 6) **potrošač** je fizičko lice koje zaključuje ugovor o platnim uslugama obuhvaćenim ovim zakonom u svrhe koje nijesu namijenjene njegovoj djelatnosti, poslovanju ili zanimanju;
- 7) **novčana doznaka** je platna usluga pri kojoj se primaju novčana sredstva od platioca, bez otvaranja računa za plaćanje na ime platioca ili primaoca plaćanja,

isključivo radi prenosa odgovarajućeg iznosa sredstava primaocu plaćanja ili drugom pružaocu platnih usluga koji djeluje za primaoca plaćanja i/ili se ta sredstva primaju za primaoca plaćanja i stavljaju na raspolaganje tom primaocu plaćanja;

- 8) **novčana sredstva** su gotov novac (novčanice i kovani novac), sredstva na računu i elektronski novac;
- 9) **nalog za plaćanje** je instrukcija koju platilac ili primalac plaćanja podnosi pružaocu platnih usluga kojom se traži izvršavanje platne transakcije;
- 10) **datum valute** je referentno vrijeme koje pružalac platnih usluga koristi za obračunavanje kamata na novčana sredstva, zadužena ili odobrena na račun za plaćanje;
- 11) **referentni kurs** je kurs koji se koristi kao osnovica pri preračunavanju valute, a koji pružalac platnih usluga učini dostupnim ili koji potiče iz javno dostupnog izvora;
- 12) **referentna kamatna stopa** je kamatna stopa koja se upotrebljava kao osnovica za obračun kamate koja će se primjenjivati i koja potiče iz javno dostupnog izvora;
- 13) **jedinstvena identifikaciona oznaka** je kombinacija slova, brojeva ili simbola koju pružalac platnih usluga odredi korisniku platnih usluga, a koju korisnik platnih usluga mora navesti kako bi se jasno odredio drugi korisnik platnih usluga i/ili njegov račun za plaćanje koji se upotrebljava u platnoj transakciji;
- 14) **platni instrument** je personalizovano sredstvo i/ili skup postupaka ugovorenih između korisnika platnih usluga i pružaoca platnih usluga koje korisnik platnih usluga primjenjuje za iniciranje naloga za plaćanje;
- 15) **prihvatanje platnih instrumenata** je platna usluga kojom pružalac platnih usluga primaocu plaćanja omogućava izvršavanje platne transakcije koju inicira platilac upotrebom određenog platnog instrumenta;
- 16) **platna kartica** je platni instrument koji omogućava njenom imaocu plaćanje roba i usluga preko prihvatnog uređaja ili na daljinu i/ili koje omogućava isplatu gotovog novca, odnosno korišćenje drugih usluga na bankomatu ili drugom samouslužnom uređaju;
- 17) **sredstvo za komunikaciju na daljinu** je sredstvo koje se može upotrijebiti za zaključenje ugovora o platnim uslugama bez istovremene fizičke prisutnosti pružaoca platnih usluga i korisnika platnih usluga;
- 18) **trajni medij** je sredstvo koje korisniku platnih usluga omogućava čuvanje podataka upućenih lično njemu na način da mu ti podaci ostanu dostupni za buduću upotrebu tokom perioda primjerenom svrsi podataka i koji omogućava reprodukovanje sačuvanih podataka u nepromijenjenom obliku;
- 19) **radni dan** je dio dana u kome pružalac platnih usluga platioca ili pružalac platnih usluga primaoca plaćanja, koji učestvuje u izvršavanju platne transakcije, posluje i omogućava izvršavanje platne transakcije korisniku platnih usluga;
- 20) **kreditni transfer** je platna usluga kojom platilac kod svog pružaoca platnih usluga inicira izvršavanje jedne ili više platnih transakcija, uključujući i izdavanje trajnog naloga;
- 21) **direktno zaduženje** je platna usluga za zaduženje računa za plaćanje platioca, pri čemu je platna transakcija inicirana od strane primaoca plaćanja na osnovu

saglasnosti platioca date primaocu plaćanja, pružaocu platnih usluga primaoca plaćanja ili pružaocu platnih usluga platioca;

- 22) **ogranak platne institucije** je organizacioni dio platne institucije koji nema svojstvo pravnog lica i koji neposredno obavlja pojedine ili sve platne usluge koje obavlja platna institucija, a nalazi se van registrovanog sjedišta platne institucije, a ako nema registrovano sjedište, van mjesta iz koga se upravlja njegovim poslovanjem, s tim da se svi ogranci koje u istoj državi članici osnuje platna institucija koja ima sjedište u drugoj državi članici smatraju, u smislu ovog zakona, jednim ogrankom;
- 23) **grupa** je skup pravnih lica koji čine matično pravno lice i njegova zavisna pravna lica u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva i pravna lica u kojima pravno lice ili njegova zavisna pravna lica imaju učešće, kao i pravna lica međusobno povezana na način da se njima zajednički upravlja na osnovu ugovora ili statuta, odnosno odluke o osnivanju ili međusobno povezana na način da većinu članova organa upravljanja čine ista lica tokom finansijske godine sve do sačinjavanja finansijskih izvještaja;
- 24) **kvalifikovano učešće** je direktno ili indirektno ulaganje na osnovu kojeg ulagač - fizičko ili pravno lice - stiče 10% ili više učešća u kapitalu pravnog lica ili u glasačkim pravima u tom pravnom licu, odnosno direktno ili indirektno ulaganje manje od 10% učešća u kapitalu pravnog lica ili u glasačkim pravima u tom pravnom licu ako postoji značajan uticaj na upravljanje tim pravnim licem;
- 25) **dobar ugled** je ugled koji ima fizičko lice:
- koje je svojim dosadašnjim profesionalnim radom i ličnim integritetom postiglo uspješne rezultate i steklo poštovanje u okruženju na koje je bio usmjeren njegov dosadašnji rad,
 - koje nije osuđivano za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije ili obavljanje odgovarajućih poslova i/ili koje nije bilo na rukovodećim poslovima u privrednom društvu u vrijeme kada je nad tim društvom otvoren postupak stečaja ili likvidacije, i/ili
 - protiv kojeg nije pokrenuta istraga ili protiv kojeg se ne sprovodi krivični postupak zbog krivičnog djela koje se goni po službenoj dužnosti;
- 26) **povezana lica** su dva ili više pravnih i/ili fizičkih lica između koji postoji najmanje jedan od sljedećih oblika povezanosti:
- jedno lice ima direktno ili indirektno učešće u kapitalu ili glasačkim pravima u drugom licu od najmanje 20%,
 - jedno lice ima kontrolu nad drugim licem, ili
 - dva ili više lica su kontrolisana od trećeg lica,
- pri čemu izrazi **indirektno učešće** i **kontrola** imaju značenje utvrđeno u zakonu kojim se uređuje osnivanje i poslovanje banaka;
- 27) **eksternalizacija** je ugovorno povjeravanje trećim licima obavljanja pojedinih operativnih poslova platne institucije, institucije za elektronski novac ili operatera platnog sistema;
- 28) **država članica** je država članica Evropske unije ili država potpisnica Ugovora o Evropskom ekonomskom prostoru;

- 29) **matična država članica** je država članica u kojoj se nalazi registrovano sjedište pružaoca platnih usluga, a ako pružalac platnih usluga nema registrovano sjedište prema svom nacionalnom pravu, država članica iz koje se upravlja poslovanjem pružaoca platnih usluga;
- 30) **država članica domaćin** je država članica koja nije matična država članica, a u kojoj pružalac platnih usluga ima ogranak ili agenta ili u kojoj neposredno pruža platne usluge;
- 31) **treća država** je, do pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, svaka strana država, a nakon pristupanja, država koja nije država članica;
- 32) **nacionalna platna transakcija** je platna transakcija u čijem izvršavanju učestvuju pružalac platnih usluga platioca i/ili pružalac platnih usluga primaoca plaćanja koji platne usluge pružaju na teritoriji Crne Gore;
- 33) **prekogranična platna transakcija** je platna transakcija kod koje jedan pružalac platnih usluga pruža platnu uslugu na teritoriji Crne Gore, a drugi pružalac platnih usluga na teritoriji druge države članice, kao i platna transakcija kod koje isti pružalac platnih usluga platnu uslugu za jednog korisnika platnih usluga pruža na teritoriji Crne Gore, a za istog ili drugog korisnika platnih usluga na teritoriji druge države članice;
- 34) **međunarodna platna transakcija** je platna transakcija kod koje jedan pružalac platnih usluga pruža platnu uslugu na teritoriji Crne Gore, a drugi pružalac platnih usluga na teritoriji treće države, kao i platna transakcija kod koje isti pružalac platnih usluga platnu uslugu za jednog korisnika platnih usluga pruža na teritoriji Crne Gore, a za istog ili drugog korisnika platnih usluga na teritoriji treće države.

II. TRANSPARENTNOST USLOVA I OBAVEZE INFORMISANJA

PRI PRUŽANJU PLATNIH USLUGA U CRNOJ GORI

1. Ugovori o platnim uslugama i obaveze informisanja

Vrste ugovora o platnim uslugama

Član 10

(1) Ugovor o platnim uslugama je ugovor kojim se pružalac platnih usluga obavezuje da će korisniku platnih usluga pružati određene platne usluge, odnosno platnu uslugu, a korisnik platnih usluga se obavezuje da mu za to plati određenu naknadu.

(2) Ugovor o platnim uslugama zaključuje se kao ugovor o jednokratnoj platnoj transakciji ili kao okvirni ugovor o platnim uslugama (u daljem tekstu: okvirni ugovor).

(3) Ugovorom o jednokratnoj platnoj transakciji uređuje se izvršenje jedne platne transakcije koja nije obuhvaćena okvirnim ugovorom.

(4) Okvirnim ugovorom uređuje se izvršavanje budućih pojedinačnih platnih transakcija, a mogu se urediti i uslovi za otvaranje i vođenje računa za plaćanje u skladu sa posebnim propisima.

(5) Odredbe ovog zakona koje se odnose na obaveze informisanja pri pružanju platnih usluga primjenjuju se na odnos između korisnika platnih usluga koji je potrošač i njegovog pružaoca platnih usluga, a na odnos između korisnika platnih usluga koji nije potrošač i njegovog pružaoca platnih usluga primjenjuju se ako pružalac platnih usluga i korisnik koji nije potrošač ne ugovore drukčije.

(6) Pružalac platnih usluga i korisnik platnih usluga mogu ugovoriti povoljniji položaj od položaja koji korisniku platnih usluga pripada u skladu sa čl. 11 do 27 ovog zakona.

Naknade za davanje informacija

Član 11

(1) Pružalac platnih usluga ne smije korisniku platnih usluga naplatiti naknade za davanje informacija koje je dužan da da u skladu sa ovim zakonom.

(2) Pružalac platnih usluga i korisnik platnih usluga mogu ugovoriti naknade za dodatno ili češće davanje informacija od ugovorenog okvirnim ugovorom ili za njihov prenos komunikacionim sredstvima koja nijesu navedena u okvirnom ugovoru, a dostavljaju se na zahtjev korisnika platnih usluga.

(3) Visina naknada iz stava 2 ovog člana mora biti primjerena i u skladu sa stvarnim troškovima pružaoca platnih usluga.

Teret dokazivanja

Član 12

U slučaju spora, teret dokazivanja da je ispunio obaveze informisanja korisnika platnih usluga, u skladu sa ovim zakonom, je na pružaocu platnih usluga.

Informacije o naknadama ili popustima

Član 13

(1) Primalac plaćanja koji za korišćenje određenog platnog instrumenta nudi popust, dužan je da o tome obavijesti platioca prije iniciranja platne transakcije.

(2) Pružalac platnih usluga ili treće lice koje za korišćenje određenog platnog instrumenta zahtijeva naknadu, dužan je da o tome obavijesti korisnika platnih usluga prije iniciranja platne transakcije.

Valuta transakcije i preračunavanje valuta

Član 14

(1) Platna transakcija se izvršava u valuti dogovorenoj između ugovornih strana.

(2) Ukoliko se usluga preračunavanja valute nudi prije iniciranja platne transakcije i ako se ta usluga nudi na prodajnom mjestu ili od strane primaoca plaćanja, strana koja nudi uslugu preračunavanja valute dužna je da upozna platioca o svim naknadama, kao i o kursu koji će primijeniti pri preračunavanju valute, a platilac mora dati saglasnost na uslove preračunavanja valute na osnovu tih informacija.

2. Jednokratna platna transakcija

Prethodne opšte informacije

Član 15

(1) Pružalac platnih usluga dužan je da korisniku platnih usluga, prije prihvatanja ponude ili zaključivanja ugovora o jednokratnoj platnoj transakciji, bez obzira na oblik ili način zaključivanja tog ugovora, da ili učini dostupnim sljedeće informacije:

- 1) specifikaciju podataka ili jedinstvenu identifikacionu oznaku koje korisnik platnih usluga treba da dostavi radi pravilnog izvršavanja naloga za plaćanje;
- 2) maksimalan rok za izvršavanje platne usluge koja se pruža;
- 3) sve naknade koje je korisnik platnih usluga dužan da plati pružaocu platnih usluga i specifikaciju iznosa eventualnih troškova;
- 4) stvarni ili referentni kurs, ako ta platna transakcija uključuje preračunavanje valute, i
- 5) druge informacije i uslove iz člana 19 ovog zakona koje se odnose na tu platnu transakciju.

(2) Pružalac platnih usluga dužan je da informacije iz stava 1 ovog člana:

- 1) stavi na raspolaganje korisniku platnih usluga na lako dostupan način;
- 2) da jasno, razumljivo i sveobuhvatno, na crnogorskom jeziku ili na drugom jeziku dogovorenom između pružaoca i korisnika platnih usluga, i
- 3) na zahtjev korisnika platnih usluga, da u papirnoj formi ili na drugom trajnom mediju.

(3) Ukoliko je ugovor o jednokratnoj platnoj transakciji, na zahtjev korisnika platnih usluga, zaključen korišćenjem sredstava komunikacije na daljinu koji ne omogućavaju pružaocu platnih usluga da ispuni obaveze iz stava 1 ovog člana, pružalac platnih usluga dužan je da te obaveze ispuni odmah nakon izvršavanja platne transakcije.

(4) Pružalac platnih usluga može obaveze iz stava 1 ovog člana ispuniti i dostavljanjem nacрта ugovora o jednokratnoj platnoj transakciji ili nacрта naloga za plaćanje koji sadrži informacije iz stava 1 ovog člana.

Informacije za platioca nakon prijema naloga za plaćanje

Član 16

Pružalac platnih usluga platioca dužan je da platiocu, odmah nakon prijema naloga za plaćanje, da ili učini dostupnim, na način iz člana 15 stav 2 ovog zakona, sljedeće informacije:

- 1) referentnu oznaku koja platiocu omogućava da identifikuje platnu transakciju i, kada je to primjenljivo, informacije koje se odnose na primaoca plaćanja;
- 2) iznos platne transakcije u valuti koja je navedena u nalogu za plaćanje;
- 3) ukupan iznos svih naknada za platnu transakciju koje snosi platilac i, kada je to primjenljivo, iznos svake pojedinačne naknade;
- 4) ako platna transakcija uključuje preračunavanje valute, kurs koji je primijenio pružalac platnih usluga platioca ili relevantnu informaciju o promjeni tog kursa ukoliko se razlikuje od kursa iz člana 15 stav 1 tačka 4 ovog zakona i iznos platne transakcije nakon preračunavanja valute, i
- 5) datum prijema naloga za plaćanje.

Informacije za primaoca plaćanja nakon izvršavanja platne transakcije

Član 17

Pružalac platnih usluga primaoca plaćanja dužan je da primaocu plaćanja, odmah nakon izvršavanja platne transakcije, da ili učini dostupnim, na način iz člana 15 stav 2 ovog zakona, sljedeće informacije:

- 1) referentnu oznaku koja primaocu plaćanja omogućava da identifikuje platnu transakciju, informacije koje se prenose uz platnu transakciju i informacije o platiocu u skladu sa zakonom;
- 2) iznos platne transakcije u valuti u kojoj su novčana sredstva stavljena primaocu plaćanja na raspolaganje;
- 3) ukupan iznos svih naknada za platnu transakciju koje snosi primalac plaćanja i, kada je to primjenljivo, iznos svake pojedinačne naknade;
- 4) ako platna transakcija uključuje preračunavanje valute, kurs koji je primijenio pružalac platnih usluga primaoca plaćanja i iznos platne transakcije prije preračunavanja valute, i
- 5) datum valute odobrenja.

Izbjegavanje dvostrukog davanja informacija

Član 18

Ukoliko je nalog za plaćanje za jednokratnu platnu transakciju podnesen pružaocu platnih usluga putem platnog instrumenta koji je obuhvaćen okvirnim ugovorom sa drugim pružaocem platnih usluga, pružalac platnih usluga nije dužan da da ili učini raspoloživim informacije koje su već date ili će biti date korisniku platnih usluga na osnovu okvirnog ugovora sa drugim pružaocem platnih usluga.

3. Okvirni ugovori

Prethodne opšte informacije

Član 19

Pružalac platnih usluga dužan je da korisniku platnih usluga, prije prihvatanja ponude ili zaključivanja okvirnog ugovora, da sljedeće informacije o:

1) pružaocu platnih usluga, i to:

- a) naziv, sjedište i, kada je to primjenljivo, adresu njegovog agenta ili ogranka osnovanog u trećoj državi u kojoj se nudi usluga plaćanja i drugu adresu, uključujući e-mail adresu, koja se koristi za komunikaciju sa pružaocem platnih usluga,
- b) nadzornom organu i registru banaka i drugih kreditnih institucija, platnih institucija ili institucija za elektronski novac ili drugom relevantnom javnom registru u koji je upisan pružalac platnih usluga i registarskom broju, odnosno drugoj odgovarajućoj identifikacionoj oznaci pružaoca platnih usluga u tom registru;

2) korišćenju platne usluge, i to:

- a) opis glavnih karakteristika platne usluge koja se pruža,
- b) specifikaciju podataka ili jedinstvenu identifikacionu oznaku koju korisnik platnih usluga mora da dostavi radi pravilnog izvršavanja naloga za plaćanje,
- c) oblik i postupak za davanje saglasnosti za izvršavanje platne transakcije i opoziv te saglasnosti, u skladu sa čl. 30 i 42 ovog zakona;
- d) momenat prijema naloga za plaćanje u skladu sa članom 40 ovog zakona i krajnje vrijeme prijema naloga za plaćanje ako je određeno od pružaoca platnih usluga,
- e) krajnji rok za izvršavanje platne usluge, i
- f) mogućnost ugovaranja limita potrošnje pri upotrebi platnih instrumenta u skladu sa članom 31 stav 1 ovog zakona;

3) naknadama, kamatnim stopama i kursu, i to:

- a) naknadama koje je korisnik platnih usluga dužan da plati pružaocu platnih usluga i, kada je to primjenljivo, iznos svake pojedinačne naknade,
- b) kada je to primjenljivo, kamatnu stopu i kurs koji će se primijeniti ili, ukoliko se primjenjuju referentna kamatna stopa i referentni kurs, način obračuna kamatne stope i referentni datum i indeks, ili osnovici za utvrđivanje referentne kamatne stope ili referentnog kursa, i
- c) primjeni, bez odlaganja, promijenjene referentne kamatne stope ili referentnog kursa, ukoliko je to ugovoreno, koja se dostavlja u skladu sa članom 22 stav 5 ovog zakona;

4) komunikaciji, i to:

- a) kada je to primjenljivo, sredstvima komunikacije, uključujući tehničke uslove koji se odnose na opremu korisnika platnih usluga dogovorenu između ugovornih strana za prenos informacija ili obavještenja u skladu sa ovim zakonom,
- b) način i učestalost davanja, odnosno dostupnosti informacija u skladu sa ovim zakonom,
- c) jednom ili više jezika na kojima će se zaključiti okvirni ugovor i obavljati komunikacija u periodu trajanja okvirnog ugovora, i
- d) pravo korisnika platnih usluga da dobije ugovorene uslove okvirnog ugovora i informacije u skladu sa članom 21 stav 4 ovog zakona;

5) zaštitnim i korektivnim mjerama, i to:

- a) kada je to primjenljivo, mjere koje je korisnik platnih usluga dužan da preduzme radi zaštite platnog instrumenta i način obavješćavanja pružaoca platnih usluga, u skladu sa članom 32 ovog zakona,
- b) ukoliko je ugovoreno, uslovi pod kojima pružalac platnih usluga ima pravo da blokira platni instrument, u skladu sa članom 31 ovog zakona,
- c) odgovornost platioca u skladu sa članom 37 ovog zakona, uključujući informaciju o odgovarajućem iznosu,
- d) način i rok u kojem je korisnik platnih usluga dužan da obavještava pružaoca platnih usluga o neautorizovanoj ili pogrešno izvršenoj platnoj transakciji u skladu sa čl. 34 i 51 ovog zakona, kao i odgovornost pružaoca platnih usluga za neautorizovane platne transakcije u skladu sa članom 36 ovog zakona,
- e) odgovornost pružaoca platnih usluga za izvršavanje platne transakcije u skladu sa čl. 49 i 50 ovog zakona, i
- f) uslovi za povraćaj novčanih sredstava u skladu sa čl. 38 i 39 ovog zakona;

6) izmjenama i raskidu okvirnog ugovora, i to:

- a) ukoliko je ugovoreno, informacija da će se smatrati da je korisnik platnih usluga prihvatio izmjenu uslova u skladu sa članom 22 stav 2 ovog zakona, osim ako ne obavijesti pružaoca platnih usluga o njihovom neprihvatanju, prije datuma predloženog za stupanje na snagu tih izmjena,

- b) trajanje okvirnog ugovora, i
- c) pravo korisnika platnih usluga na raskid okvirnog ugovora i uslovi za raskid okvirnog ugovora u skladu sa članom 22 stav 3 i članom 23 ovog zakona;

7) pravnoj zaštiti, i to:

- a) ugovorna odredba o mjerodavnom pravu koje se primjenjuje na okvirni ugovor i/ili o nadležnosti suda za rješavanje spora iz okvirnog ugovora,
- b) vansudsko rješavanje sporova i zahtjeva za naknadu štete koje su korisniku platnih usluga dostupni u skladu sa ovim zakonom.

Način davanja prethodnih informacija

Član 20

(1) Pružalac platnih usluga dužan je da informacije iz člana 19 ovog zakona da:

- 1) u primjerenom roku prije nego korisnik platnih usluga prihvati ponudu ili zaključi okvirni ugovor;
- 2) u papirnoj formi ili na drugom trajnom mediju;
- 3) jasno, razumljivo i sveobuhvatno, na crnogorskom jeziku ili na drugom jeziku dogovorenom između pružaoca i korisnika platnih usluga.

(2) Ukoliko je okvirni ugovor, na zahtjev korisnika platnih usluga, zaključen korišćenjem sredstava za komunikaciju na daljinu koja ne omogućavaju pružaocu platnih usluga da ispuni obaveze iz stava 1 ovog člana, pružalac platnih usluga dužan je da te obaveze ispuni odmah nakon zaključenja okvirnog ugovora.

(3) Pružalac platnih usluga može obaveze iz st. 1 i 2 ovog člana ispuniti i dostavljanjem nacrtu okvirnog ugovora koji sadrži informacije iz člana 19 ovog zakona.

Forma i obavezni elementi okvirnog ugovora

Član 21

(1) Okvirni ugovor zaključuje se u papirnoj formi ili na drugom trajnom mediju.

(2) Okvirni ugovor obavezno sadrži elemente, odnosno informacije iz člana 19 ovog zakona.

(3) Pružalac platnih usluga dužan je da obezbijedi da korisnik platnih usluga dobije najmanje jedan primjerak okvirnog ugovora.

(4) Korisnik platnih usluga ima pravo da, tokom trajanja ugovornog odnosa, zahtjeva kopije okvirnog ugovora, odnosno informacije iz člana 19 ovog zakona, i to u papirnoj formi ili drugom trajnom mediju.

Izmjene okvirnog ugovora

Član 22

(1) Pružalac platnih usluga dužan je da izmjenu okvirnog ugovora i informacija iz člana 19 ovog zakona predloži na način iz člana 20 stav 1 ovog zakona, najmanje dva mjeseca prije predloženog datuma početka primjene te izmjene.

(2) Pružalac i korisnik platnih usluga mogu ugovoriti da će se smatrati da je korisnik platnih usluga prihvatio izmjene iz stava 1 ovog člana ako do predloženog datuma njihovog stupanja na snagu ne obavijesti pružaoca platnih usluga da ih ne prihvata.

(3) U slučaju iz st. 1 i 2 ovog člana, pružalac platnih usluga dužan je da navede da korisnik platnih usluga ima pravo da raskine okvirni ugovor bez odlaganja i bez naknade, prije stupanja na snagu izmjena okvirnog ugovora.

(4) Pružalac i korisnik platnih usluga mogu ugovoriti da se izmjene kamatnih stopa ili kursa koje proizlaze iz referentne kamatne stope ili referentnog kursa mogu primijeniti bez odlaganja i bez prethodnog obavještanja.

(5) U slučaju iz stava 4 ovog člana, pružalac platnih usluga dužan je da o svakoj promjeni kamatne stope obavijesti korisnika platnih usluga u što kraćem roku i na način iz člana 20 stav 1 ovog zakona, osim ako pružalac i korisnik platnih usluga nijesu dogovorili drugačiji rok ili način na koji će informacije biti date ili učinjene dostupnim.

(6) Pružalac platnih usluga može, bez obavještanja korisnika platnih usluga, primijeniti promjene kamatne stope ili kursa koje su povoljnije za korisnika platnih usluga.

(7) Promjene kamatne stope ili kursa koji se koriste pri izvršavanju platne transakcije primjenjuju se i obračunavaju na način koji ne dovodi korisnike platnih usluga u neravnopravan položaj.

Raskid okvirnog ugovora

Član 23

(1) Korisnik platnih usluga ima pravo da u svakom trenutku raskine okvirni ugovor, osim ako okvirnim ugovorom nije utvrđen otkazni rok koji ne može biti duži od mjesec dana.

(2) Za raskid okvirnog ugovora pružalac platnih usluga naplaćuje korisniku platnih usluga naknadu koja mora biti primjerena i u skladu sa stvarnim troškovima pružaoca platnih usluga.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, pružalac platnih usluga ne smije naplatiti naknadu korisniku platnih usluga za otkaz okvirnog ugovora zaključenog na određeno vrijeme za

period duži od 12 meseci ili na neodređeno vrijeme, pod uslovom da korisnik platnih usluga ugovor otkazuje nakon isteka 12 mjeseci.

(4) Okvirnim ugovorom može se ugovoriti pravo pružaoca platnih usluga na raskid okvirnog ugovora zaključenog na neodređeno vrijeme, uz otkazni rok od najmanje dva mjeseca i pod uslovom da raskid ugovora bude dat na način iz člana 20 stav 1 ovog zakona.

(5) Ukoliko korisnik platnih usluga raskine okvirni ugovor, dužan je da plati naknadu samo za platne usluge koje su pružene do dana raskida tog ugovora, a ukoliko je ta naknada plaćena unaprijed, pružalac platnih usluga dužan je da korisniku platnih usluga vrati srazmjerni dio naplaćene naknade.

Informacije prije izvršavanja pojedinačne platne transakcije

Član 24

Pružalac platnih usluga dužan je da, prije izvršavanja pojedinačne platne transakcije prema okvirnom ugovoru inicirane od strane platioca, na zahtjev platioca, da jasne i precizne informacije o krajnjem roku za izvršavanje platne transakcije i visini naknada koje plaća platilac i, kada je to primjenljivo, o iznosu svake pojedinačne naknade.

Informacije za platioca o pojedinačnim platnim transakcijama

Član 25

(1) Nakon što se račun platioca zaduži za iznos pojedinačne platne transakcije ili, u slučaju kada platilac ne koristi račun za plaćanje nakon prijema naloga za plaćanje, pružalac platnih usluga platioca dužan je da platiocu, bez odlaganja i na način iz člana 20 stav 1 ovog zakona, da sljedeće informacije:

- 1) referentnu oznaku koja omogućava platiocu identifikaciju svake platne transakcije i, kada je to primjenljivo, informacije koje se odnose na primaoca plaćanja;
- 2) iznos platne transakcije u valuti u kojoj je zadužen račun za plaćanje platioca ili u valuti koja je navedena na nalogu za plaćanje;
- 3) ukupan iznos svih naknada za tu platnu transakciju i, kada je primjenljivo, iznos svake pojedinačne naknade i kamate koje plaća platilac;
- 4) ako platna transakcija uključuje preračunavanje valute, kurs koji je pružalac platnih usluga platioca koristio i iznos platne transakcije nakon preračunavanja valute, i
- 5) datum valute zaduženja ili datum prijema naloga za plaćanje.

(2) Okvirnim ugovorom može se ugovoriti da se informacije iz stava 1 ovog člana dostavljaju ili stave na raspolaganje periodično, a najmanje jednom mjesečno, i na

način koji omogućava platiocu da čuva i reprodukuje informacije u nepromijenjenom obliku.

Informacije za primaoca plaćanja o pojedinačnim platnim transakcijama

Član 26

(1) Pružalac platnih usluga primaoca plaćanja dužan je da, nakon izvršavanja pojedinačne platne transakcije, primaocu plaćanja, bez odlaganja i na način iz člana 20 stav 1 ovog zakona, da sljedeće informacije:

- 1) referentnu oznaku koja omogućava primaocu plaćanja identifikaciju platne transakcije i, kada je to primjenljivo, informacije koje se odnose na platioca i druge informacije koje se prenose uz platnu transakciju;
- 2) iznos platne transakcije u valuti u kojoj je odobren račun za plaćanje primaoca plaćanja;
- 3) ukupan iznos svih naknada za tu platnu transakciju i, kada je to primjenljivo, iznos svake pojedinačne naknade i kamate koje plaća primalac plaćanja;
- 4) ukoliko platna transakcija uključuje preračunavanje valute, kurs koji je pružalac platnih usluga primaoca plaćanja koristio i iznos platne transakcije prije preračunavanja valute, i
- 5) datum valute odobrenja računa.

(2) Okvirnim ugovorom može se ugovoriti da se informacije iz stava 1 ovog člana dostavljaju ili stave na raspolaganje periodično, a najmanje jednom mjesečno, i na način koji omogućava primaocu plaćanja da čuva i reprodukuje informacije u nepromijenjenom obliku.

Obaveza informisanja za platne instrumente male vrijednosti i elektronski novac

Član 27

U slučaju platnih instrumenata kojima se, u skladu sa okvirnim ugovorom, izvršavaju samo pojedinačne platne transakcije koje ne prelaze iznos od 30 EUR ili koji imaju ograničeno trošenje najviše do ukupnog iznosa od 150 EUR ili na kojima su pohranjena novčana sredstva koja nikada ne prelaze iznos od 150 EUR:

- 1) izuzetno od čl. 19, 20 i 24 ovog zakona, pružalac platnih usluga dužan je da platiocu dostavlja samo informacije o glavnim karakteristikama platne usluge, uključujući informacije o načinu korišćenja platnih instrumenata, o odgovornosti u vezi sa korišćenjem platnih instrumenata, o naknadama i druge informacije od značaja za donošenje odluke korisnika platnih usluga o zaključivanju ugovora, kao i podatak gdje korisnik platnih usluga može na lako dostupan način dobiti druge informacije iz člana 19 ovog zakona;

- 2) izuzetno od člana 22 ovog zakona, pružalac platnih usluga i korisnik platnih usluga mogu ugovoriti da pružalac platnih usluga nije dužan da predlaže izmjene okvirnog ugovora na način iz člana 20 stav 1 ovog zakona;
- 3) izuzetno od čl. 25 i 26 ovog zakona, pružalac platnih usluga i korisnik platnih usluga mogu ugovoriti da, nakon izvršavanja platne transakcije:
 - pružalac platnih usluga daje ili stavlja na raspolaganje samo referentnu oznaku kojom će korisniku platnih usluga omogućiti identifikaciju platne transakcije, njenog iznosa i naknade, a u slučaju više platnih transakcija iste vrste za istog primaoca plaćanja, referentne oznake i informaciju o ukupnom iznosu i naknadama za te platne transakcije,
 - pružalac platnih usluga nije dužan da dostavlja ili stavlja na raspolaganje informacije iz alineje 1 ove tačke ako se platni instrument koristi anonimno ili ako pružalac platnih usluga iz tehničkih razloga ne može korisniku platnih usluga obezbijediti te informacije, s tim da je pružalac platnih usluga dužan da platiocu omogući provjeru iznosa novčanih sredstava pohranjenih na platnom instrumentu nakon izvršavanja platne transakcije.

III. PRAVA I OBAVEZE PRUŽAOCA I KORISNIKA PLATNIH USLUGA U CRNOJ GORI

1. Naknade i izuzeci

Naknade

Član 28

- (1) Pružalac platnih usluga može korisniku platnih usluga naplatiti naknadu za pružanje platnih usluga.
- (2) Pružalac platnih usluga može korisniku platnih usluga naplatiti naknade za ispunjenje obaveza iz člana 41 stav 3, člana 42 stav 7 i člana 48 stav 4 ovog zakona, pod uslovom da su te naknade ugovorene, primjerene i u skladu sa stvarnim troškovima pružaoca platnih usluga.
- (3) Ukoliko platna transakcija ne uključuje preračunavanje valute, pružalac platnih usluga primaoca plaćanja smije za izvršavanje te platne transakcije zaračunati naknadu samo primaocu plaćanja, a pružalac platnih usluga platioca smije za izvršavanje te platne transakcije zaračunati naknadu samo platiocu.
- (4) Pružalac platnih usluga ne smije spriječiti ili ograničiti primaoca plaćanja da platiocu ponudi popust za korišćenje platne kartice ili drugog platnog instrumenta.
- (5) Primalac plaćanja ne smije od platioca naplaćivati naknadu za korišćenje određenog platnog instrumenta.

(6) Pružalac platnih usluga i korisnik platnih usluga koji nije potrošač mogu ugovoriti plaćanje naknada drukčije u odnosu na stav 2 ovog člana.

(7) Pružalac platnih usluga dužan je da, u poslovnim prostorijama namijenjenim za rad sa korisnicima platnih usluga i na svojoj internet stranici, objavi tarifu po kojoj naplaćuje naknade za pružanje platnih usluga i dostavi je Centralnoj banci u roku od tri radna dana od dana utvrđivanja tarife.

(8) Centralna banka na svojoj internet stranici objavljuje tarife svih pružalaca platnih usluga po kojima naplaćuju naknade za pružanje platnih usluga.

Izuzeci za platne instrumente male vrijednosti i elektronski novac

Član 29

(1) U slučaju platnih instrumenata kojima se, u skladu sa okvirnim ugovorom, izvršavaju samo pojedinačne platne transakcije koje ne prelaze iznos od 30 EUR ili koji imaju ograničeno trošenje najviše do ukupnog iznosa od 150 EUR ili na kojima su pohranjena novčana sredstva koja nikada ne prelaze iznos od 150 EUR, pružalac platnih usluga i korisnik platnih usluga mogu ugovoriti:

- 1) da se odredbe člana 32 stav 1 tačka 2, člana 33 stav 1 tač. 3, 4 i 5 i člana 37 st. 2 i 3 ovog zakona ne primjenjuju ako se taj platni instrument ne može blokirati ili se ne može spriječiti njegovo dalje korišćenje;
- 2) da se odredbe čl. 35 i 36 i član 37 stav 1 ovog zakona ne primjenjuju ako se platni instrument koristi anonimno ili ako pružalac platnih usluga ne može, iz drugih razloga svojstvenih tom platnom instrumentu, dokazati da je platna transakcija bila autorizovana;
- 3) da, izuzetno od člana 41 stav 1 ovog zakona, pružalac platnih usluga nije dužan da obavještava korisnika platnih usluga o odbijanju naloga za plaćanje, ako je neizvršavanje naloga za plaćanje očigledno iz okolnosti slučaja;
- 4) da, izuzetno od člana 42 ovog zakona, platilac ne može opozvati nalog za plaćanje nakon iniciranja naloga za plaćanje ili davanja saglasnosti za izvršavanje platne transakcije primaocu plaćanja, i
- 5) da se primjenjuju drugačiji rokovi izvršavanja platne transakcije od rokova utvrđenih članom 44 ovog zakona.

(2) Odredbe čl. 36 i 37 ovog zakona ne primjenjuju se na elektronski novac ako pružalac platnih usluga platioca nema mogućnost blokade računa za plaćanje, odnosno blokade platnog instrumenta.

2. Autorizacija platne transakcije

Saglasnost i opoziv saglasnosti

Član 30

- (1) Platna transakcija smatra se autorizovanom samo ako je platilac dao saglasnost za izvršavanje platne transakcije.
- (2) Saglasnost za izvršavanje platne transakcije može biti data prije ili, ako je ugovoreno između platioca i njegovog pružaoca platnih usluga, nakon izvršavanja platne transakcije.
- (3) Saglasnost da se izvrši platna transakcija ili niz platnih transakcija mora biti data na način ugovoren između platioca i njegovog pružaoca platnih usluga, u suprotnom, smatra se da platna transakcija nije autorizovana.
- (4) Platilac može opozvati datu saglasnost najkasnije do nastanka neopozivosti naloga za plaćanje u skladu sa članom 42 ovog zakona.
- (5) Platilac može opozvati saglasnost za izvršavanje niza platnih transakcija, u kom slučaju se svaka buduća platna transakcija iz tog niza smatra neautorizovanom.
- (6) Način davanja saglasnosti, odnosno opoziva saglasnosti za izvršavanje platne transakcije uređuju se ugovorom o platnim uslugama između platioca i njegovog pružaoca platnih usluga.
- (7) Pružalac platnih usluga i platilac koji nije potrošač mogu ugovorom o platnim uslugama opoziv saglasnosti urediti drukčije u odnosu na st. 4 i 5 ovog člana.

Ograničenja korišćenja platnih instrumenata

Član 31

- (1) Platilac i njegov pružalac platnih usluga mogu ugovoriti limite potrošnje za platne transakcije koje se izvršavaju platnim instrumentom.
- (2) Okvirnim ugovorom može se ugovoriti pravo pružaoca platnih usluga da blokira platni instrument iz objektivno opravdanih razloga vezanih za:
 - 1) sigurnost platnog instrumenta;
 - 2) sumnju za neovlašćeno korišćenje ili korišćenje platnog instrumenta sa namjerom prevare, ili
 - 3) u slučaju platnog instrumenta sa kreditnom linijom, zbog značajnog povećanja rizika da platilac neće biti u mogućnosti da ispuni obavezu plaćanja.

(3) Pružalac platnih usluga dužan je da, na način predviđen ugovorom, prije blokiranja platnog instrumenta, obavijesti platioca o namjeri i o razlozima za blokiranje platnog instrumenta.

(4) Ukoliko pružalac platnih usluga nije u mogućnosti da obavijesti platioca u skladu sa stavom 3 ovog člana, dužan je da to učini odmah nakon blokiranja platnog instrumenta.

(5) Odredbe st. 3 i 4 ovog člana ne primjenjuju se ako je davanje obavještenja u suprotnosti sa objektivno opravdanim razlozima sigurnosti ili protivno zakonu.

(6) Pružalac platnih usluga dužan je da deblokira platni instrument ili blokirani platni instrument zamijeni novim kada prestanu razlozi za blokadu tog platnog instrumenta.

Obaveze korisnika platnih usluga u vezi sa platnim instrumentima

Član 32

(1) Korisnik platnih usluga koji je ovlašten da koristi platni instrument dužan je da:

- 1) platni instrument koristi u skladu sa uslovima izdavanja i korišćenja tog platnog instrumenta utvrđenim okvirnim ugovorom, i
- 2) odmah po saznanju da je došlo do gubitka, krađe ili zloupotrebe platnog instrumenta, odnosno njegovog neovlaštenog korišćenja, obavijesti pružaoca platnih usluga ili lice koje je odredio pružalac platnih usluga.

(2) Korisnik platnih usluga dužan je da, u slučaju iz stava 1 tačka 1 ovog člana, neposredno nakon prijema platnog instrumenta preduzme sve razumne mjere za zaštitu personalizovanih sigurnosnih elemenata tog platnog instrumenta.

Obaveze pružaoca platnih usluga u vezi sa platnim instrumentima

Član 33

(1) Pružalac platnih usluga koji izdaje platni instrument dužan je da:

- 1) obezbijedi da personalizovani sigurnosni elementi platnog instrumenta budu dostupni samo korisniku platnih usluga koji je ovlašten da koristi taj platni instrument;
- 2) se uzdrži od slanja platnog instrumenta koji korisnik platnih usluga nije zahtijevao, osim u slučaju zamjene već izdatog platnog instrumenta;
- 3) da obezbijedi da su u svakom trenutku dostupna odgovarajuća sredstva koja će omogućiti korisniku platnih usluga da dostavi obavještenje u skladu sa članom 32 stav 1 tačka 2 ovog zakona ili da zatraži deblokiranje platnog instrumenta u skladu sa članom 31 stav 6 ovog zakona;

- 4) na zahtjev korisnika platnih usluga, pruži odgovarajući dokaz da je taj korisnik dostavio obavještenje iz člana 32 stav 1 tačka 2 ovog zakona, pod uslovom da je taj zahtjev podnjet u roku od 18 mjeseci nakon prijema tog obavještenja, i
- 5) spriječi svako korišćenje platnog instrumenta nakon prijema obavještenja iz člana 32 stav 1 tačka 2 ovog zakona.

(2) Pružalac platnih usluga snosi rizik dostavljanja platnog instrumenta i personalizovanih sigurnosnih elemenata platnog instrumenta korisniku platnih usluga.

Obavještenje o neautorizovanim ili pogrešno izvršenim platnim transakcijama

Član 34

(1) Korisnik platnih usluga ima pravo na ispravku neautorizovane platne transakcije ili pogrešno izvršene platne transakcije samo ukoliko svog pružaoca platnih usluga o tim transakcijama obavijesti odmah nakon saznanja, a najkasnije 13 mjeseci od dana zaduženja računa.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, ukoliko je pružalac platnih usluga propustio da korisniku platnih usluga da ili stavi na raspolaganje informacije o izvršenoj platnoj transakciji koje je bio dužan da da u skladu sa ovim zakonom, korisnik platnih usluga ima pravo na ispravku neautorizovane platne transakcije ili pogrešno izvršene platne transakcije i u roku dužem od 13 mjeseci.

(3) Pružalac platnih usluga i korisnik platnih usluga koji nije potrošač mogu ugovoriti drugačiji rok od roka iz stava 1 ovog člana.

Dokaz o autentičnosti i izvršavanju platne transakcije

Član 35

(1) Ukoliko korisnik platnih usluga osporava da je autorizovao izvršenu platnu transakciju ili tvrdi da platna transakcija nije pravilno izvršena, njegov pružalac platnih usluga dužan je da dokaže da je sprovedena provjera autentičnosti platne transakcije, da je platna transakcija pravilno evidentirana i proknjižena i da na izvršavanje platne transakcije nije uticao tehnički kvar ili drugi nedostatak.

(2) Provjera autentičnosti, u smislu stava 1 ovog člana, je postupak koji pružaocu platnih usluga omogućava provjeru korišćenja platnog instrumenta, uključujući njegove personalizovane sigurnosne karakteristike.

(3) Ukoliko korisnik platnih usluga osporava da je autorizovao izvršenu platnu transakciju, samo korišćenje platnog instrumenta koje je evidentirao pružalac platnih usluga nije dovoljan dokaz da je platilac autorizovao tu platnu transakciju ili da je

postupio prevarno ili namjerno ili da sa krajnjom nepažnjom nije ispunio jednu ili više obaveza iz člana 32 ovog zakona.

(4) Pružalac platnih usluga i korisnik platnih usluga koji nije potrošač mogu ugovorom urediti teret dokazivanja drukčije u odnosu na st. 1 i 3 ovog člana.

Odgovornost pružaoca platnih usluga za neautorizovane platne transakcije

Član 36

(1) U slučaju izvršavanja neautorizovane platne transakcije, pružalac platnih usluga platioca dužan je da, bez odlaganja, vrati platiocu iznos neautorizovane platne transakcije, a u slučaju izvršavanja neautorizovane platne transakcije sa računa za plaćanje, dužan je da vrati stanje na zaduženom računu u stanje prije izvršenja te platne transakcije.

(2) Pružalac platnih usluga dužan je da platiocu vrati i sve naknade naplaćene u vezi sa izvršenom neautorizovanom platnom transakcijom i plati pripadajuće kamate.

(3) U slučaju izvršavanja neautorizovane platne transakcije, pored prava iz st. 1 i 2 ovog člana, platilac ima i pravo na razliku do pune naknade štete prema opštim pravilima o odgovornosti za štetu.

Odgovornost platioca za neautorizovane platne transakcije

Član 37

(1) Izuzetno od člana 36 ovog zakona, platilac je odgovoran za izvršene neautorizovane platne transakcije:

1) do ukupnog iznosa od 150 EUR, ukoliko je izvršavanje neautorizovane platne transakcije posljedica korišćenja izgubljenog ili ukradenog platnog instrumenta ili zloupotrebe tog platnog instrumenta nastale jer platilac nije zaštitio personalizovane sigurnosne elemente tog platnog instrumenta, ili

2) u punom iznosu, ukoliko je postupao prevarno ili nije, namjerno ili zbog grube nepažnje, ispunio jednu ili više obaveza iz člana 32 ovog zakona.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, ukoliko je izvršavanje platne transakcije posljedica korišćenja izgubljenog ili ukradenog platnog instrumenta, odnosno posljedica zloupotrebe platnog instrumenta, platilac ne odgovara za neautorizovane platne transakcije:

1) izvršene nakon što je obavijestio pružaoca platnih usluga u skladu sa članom 32 stav 1 tačka 2 ovog zakona, ili

2) ukoliko pružalac platnih usluga nije obezbijedio odgovarajuća sredstva za obavještanje o gubitku, krađi ili zloupotrebi platnog instrumenta u skladu sa članom 33 stav 1 tačka 3 ovog zakona.

(3) Odredba stava 2 ovog člana ne primjenjuje se u slučaju prevarnog postupanja platioca.

(4) Pružalac platnih usluga i platilac koji nije potrošač mogu ugovorom urediti odgovornost platioca drukčije u odnosu na st. 1 do 3 ovog člana.

Povraćaj novčanih sredstava za autorizovane platne transakcije inicirane od strane ili preko primaoca plaćanja

Član 38

(1) Platilac ima pravo na povraćaj novčanih sredstava od svog pružaoca platnih usluga za autorizovanu platnu transakciju koja je izvršena, a inicirana od strane ili preko primaoca plaćanja, pod uslovom da:

- 1) pri autorizaciji nije naveden tačan iznos platne transakcije u vrijeme autorizacije,
- 2) je iznos platne transakcije viši od iznosa koji bi platilac opravdano mogao da očekuje, uzimajući u obzir prethodne navike potrošnje, uslove iz okvirnog ugovora i relevantne okolnosti konkretnog slučaja.

(2) Na zahtjev pružaoca platnih usluga, platilac je dužan da dostavi dokaze o ispunjenosti uslova iz stava 1 ovog člana.

(3) Povraćaj novčanih sredstava u skladu sa stavom 1 ovog člana vrši se u punom iznosu izvršene platne transakcije.

(4) U slučaju direktnog zaduženja, platilac i njegov pružalac platnih usluga mogu okvirnim ugovorom ugovoriti da platilac ima pravo na povraćaj novčanih sredstava od svog pružaoca platnih usluga i ako uslovi iz stava 1 tačka 1 ovog člana nijesu ispunjeni.

(5) Platilac se ne može pozivati na pravo iz stava 1 ovog člana ako je viši iznos platne transakcije iz stava 1 tačka 2 ovog člana posljedica preračunavanja valute koja se zasniva na primjeni referentnog kursa ugovorenog sa njegovim pružaocem platnih usluga.

(6) Platilac i njegov pružalac platnih usluga mogu okvirnim ugovorom ugovoriti da platilac nema pravo na povraćaj novčanih sredstava, pod uslovom:

- 1) da je platilac dao saglasnost za izvršavanje platne transakcije direktno svom pružaocu platnih usluga, i
- 2) kada je to primjenljivo, da je pružalac platnih usluga ili primalac plaćanja na ugovoreni način dao ili učinio raspoloživim platiocu informacije o budućoj platnoj transakciji, najmanje četiri nedjelje prije datuma dospijeca.

(7) Pružalac platnih usluga i platilac koji nije potrošač mogu ugovorom urediti pravo na povraćaj novčanih sredstava drukčije u odnosu na st. 1 do 6 ovog člana.

Zahtjev za povraćaj novčanih sredstava za autorizovane platne transakcije inicirane od strane ili preko primaoca plaćanja

Član 39

(1) Platilac ima pravo da podnese zahtjev za povraćaj novčanih sredstava u skladu sa članom 38 ovog zakona, najkasnije u roku od osam nedjelja od datuma valute zaduženja.

(2) U roku od deset radnih dana od dana prijema zahtjeva za povraćaj novčanih sredstava, pružalac platnih usluga dužan je da platiocu:

- 1) vrati puni iznos platne transakcije, ili
- 2) da obrazloženje za odbijanje povraćaja novčanih sredstava, pri čemu navodi da, ukoliko platilac ne prihvati dato obrazloženje, može podnijeti predlog za vansudsko rješavanje spora u platnom prometu u skladu sa ovim zakonom.

(3) Pružalac platnih usluga ne smije da odbije ugovoreni povraćaj novčanih sredstava u slučaju iz člana 38 stav 4 ovog zakona.

(4) Pružalac platnih usluga i platilac koji nije potrošač odnose iz st. 1 do 3 ovog člana mogu ugovorom urediti drukčije.

3. Izvršavanje platne transakcije

a) Nalozi za plaćanje i prenijeti i primljeni iznosi

Prijem naloga za plaćanje

Član 40

(1) Momenat prijema naloga za plaćanje je momenat kada pružalac platnih usluga platioca primi nalog za plaćanje, iniciran neposredno od platioca ili posredno od strane ili preko primaoca plaćanja.

(2) Ukoliko momenat prijema naloga za plaćanje nije u toku radnog dana pružaoca platnih usluga platioca, smatra se da je nalog za plaćanje primljen sljedećeg radnog dana.

(3) Pružalac platnih usluga može odrediti momenat pred kraj radnog dana koji predstavlja krajnje vrijeme za prijem naloga za plaćanje.

(4) Ukoliko je pružalac platnih usluga platioca primio nalog za plaćanje nakon krajnjeg vremena za primanje naloga za plaćanje, smatra se da je nalog za plaćanje primljen narednog radnog dana.

(5) Korisnik platnih usluga koji inicira nalog za plaćanje i njegov pružalac platnih usluga mogu ugovoriti da se nalog za plaćanje započne izvršavati:

- 1) na određeni dan;
- 2) na kraju određenog perioda;
- 3) na dan kada platilac stavi na raspolaganje svom pružaocu platnih usluga potrebna novčana sredstva.

(6) U slučaju iz stava 5 ovog člana, vremenom prijema naloga za plaćanje smatra se dan ugovoren za započinjanje izvršavanja naloga, a ako ugovoreni dan nije radni dan pružaoca platnih usluga, vremenom prijema naloga za plaćanje smatra se naredni radni dan.

Odbijanje naloga za plaćanje

Član 41

(1) Ukoliko pružalac platnih usluga odbije da izvrši nalog za plaćanje, dužan je da, ako posebnim propisom nije drukčije određeno, obavijesti korisnika platnih usluga o:

- 1) odbijanju izvršavanja naloga za plaćanje;
- 2) razlozima za odbijanje izvršavanja naloga za plaćanje, kada je to primjenljivo, i
- 3) proceduri za ispravljanje grešaka koje su dovele do odbijanja izvršavanja naloga za plaćanje.

(2) Pružalac platnih usluga dužan je da da ili učini dostupnim obavještenje iz stava 1 ovog člana na način utvrđen ugovorom, bez odlaganja, a najkasnije u rokovima iz člana 44 ovog zakona.

(3) Okvirnim ugovorom može se ugovoriti da pružalac platnih usluga može naplatiti naknadu za davanje obavještenja iz stava 1 ovog člana ako je odbijanje izvršavanja naloga za plaćanje bilo objektivno opravdano.

(4) Ukoliko su ispunjeni svi uslovi utvrđeni okvirnim ugovorom između platioca i njegovog pružaoca platnih usluga, pružalac platnih usluga platioca ne smije odbiti izvršavanje autorizovanog naloga za plaćanje, bez obzira da li nalog za plaćanje inicirao neposredno platilac ili je iniciran od strane ili preko primaoca plaćanja, ako posebnim propisom nije drukčije uređeno.

(5) Ukoliko je izvršavanje naloga za plaćanje odbijeno, smatra se da nalog nije ni primljen.

Opozivost naloga za plaćanje

Član 42

- (1) Korisnik platnih usluga ne može opozvati nalog za plaćanje nakon što ga je primio pružalac platnih usluga platioca, osim u slučajevima iz st. 3, 4, 5 i 8 ovog člana.
- (2) Ukoliko je platna transakcija inicirana od strane ili preko primaoca plaćanja, platilac ne može opozvati nalog za plaćanje nakon prenosa tog naloga ili nakon davanja saglasnosti za izvršavanje platne transakcije primaocu plaćanja.
- (3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, u slučaju direktnog zaduženja platilac može opozvati nalog za plaćanje najkasnije do kraja radnog dana koji prethodi ugovorenom danu zaduženja, ne dovodeći u pitanje pravo platioca na povraćaj sredstava.
- (4) U slučaju iz člana 40 stav 5 ovog zakona, korisnik platnih usluga može opozvati nalog za plaćanje najkasnije do kraja radnog dana koji prethodi ugovorenom danu za izvršavanje naloga.
- (5) Nakon isteka roka iz st. 1 do 4 ovog člana, korisnik platnih usluga može opozvati nalog za plaćanje samo ako je to ugovorio sa svojim pružaocem platnih usluga.
- (6) U slučajevima iz st. 2 i 3 ovog člana, opoziv naloga za plaćanje može se izvršiti samo uz saglasnost primaoca plaćanja.
- (7) Okvirnim ugovorom može se ugovoriti da pružalac platnih usluga može naplatiti naknadu za opoziv naloga za plaćanje.
- (8) Pružalac platnih usluga i korisnik platnih usluga koji nije potrošač mogu ugovorom urediti opoziv naloga za plaćanje drukčije u odnosu na st. 1 do 7 ovog člana.

Prenijeti i primljeni iznosi

Član 43

- (1) Pružalac platnih usluga platioca, pružalac platnih usluga primaoca plaćanja i posrednici pružalaca platnih usluga dužni su da prenesu puni iznos platne transakcije, bez umanjenja za iznos naknade.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, primalac plaćanja i njegov pružalac platnih usluga mogu ugovoriti da pružalac platnih usluga, prije nego preneseni iznos platne transakcije odobri primaocu plaćanja, taj iznos umanjiti za iznos svojih naknada, u kom slučaju je dužan da, u informaciji o izvršenoj platnoj transakciji, primaocu plaćanja prikaže puni iznos platne transakcije, odvojeno od iznosa naplaćenih naknada.

(3) Ukoliko se bilo koji iznosi naknade, osim naknada iz stava 2 ovog člana, odbiju od iznosa platne transakcije, pružalac platnih usluga platioca mora da obezbijedi da primalac plaćanja primi pun iznos platne transakcije koja je inicirana od strane platioca, a u slučajevima kada je platna transakcija inicirana od strane ili preko primaoca plaćanja, njegov pružalac platnih usluga mora da obezbijedi da primalac plaćanja primi pun iznos platne transakcije.

b) Rok izvršavanja i datum valute

Izvršavanje platnih transakcija preko računa za plaćanje

Član 44

(1) Pružalac platnih usluga platioca dužan je da obezbijedi da se iznos platne transakcije odobri na račun pružaoca platnih usluga primaoca plaćanja do kraja radnog dana u kojem je izvršen prijem naloga za plaćanje u skladu sa članom 40 ovog zakona.

(2) Nakon što pružalac platnih usluga primaoca plaćanja primi iznos platne transakcije, dužan je da račun za plaćanje primaoca plaćanja odobri sa datumom valute odobrenja i stavi na raspolaganje novčana sredstva.

(3) Pružalac platnih usluga primaoca plaćanja dužan je da pružaocu platnih usluga platioca prenese nalog za plaćanje koji je iniciran od strane ili preko primaoca plaćanja u rokovima ugovorenim između primaoca plaćanja i njegovog pružaoca platnih usluga, a u slučaju direktnog zaduženja u roku koji omogućava izmirenje na ugovoreni datum dospijeca novčane obaveze platioca.

Izvršavanje plaćanja u slučaju nepostojanja računa

Član 45

Pružalac platnih usluga dužan je da primaocu plaćanja koji nema račun za plaćanje stavi novčana sredstva na raspolaganje do kraja radnog dana u kojem je primio novčana sredstva.

Uplata gotovog novca na račun za plaćanje

Član 46

(1) Ukoliko korisnik platnih usluga uplati gotov novac na svoj račun za plaćanje kod pružaoca platnih usluga, pružalac platnih usluga dužan je da korisniku platnih usluga ta novčana sredstva stavi na raspolaganje i odredi datum valute odobrenja odmah nakon prijema gotovog novca.

(2) Na momenat prijema gotovog novca, u smislu stava 1 ovog člana, shodno se primenjuju odredbe člana 40 ovog zakona.

Datum valute i raspoloživost sredstava

Član 47

(1) Datum valute odobrenja računa za plaćanje primaoca plaćanja ne može biti datum nakon radnog dana na koji je za iznos platne transakcije odobren račun pružaoca platnih usluga primaoca plaćanja.

(2) Pružalac platnih usluga primaoca plaćanja dužan je da iznos platne transakcije stavi na raspolaganje primaocu plaćanja bez odlaganja, nakon što je za taj iznos odobren račun pružaoca platnih usluga primaoca plaćanja.

(3) Datum valute zaduženja računa za plaćanje platioca ne može biti datum prije zaduženja tog računa za iznos platne transakcije.

c) Odgovornost pružaoca platnih usluga u vezi sa izvršavanjem platne transakcije

Pogrešna jedinstvena identifikaciona oznaka

Član 48

(1) Ukoliko je nalog za plaćanje izvršen u skladu sa jedinstvenom identifikacionom oznakom, smatra se da je nalog za plaćanje izvršen pravilno u odnosu na primaoca plaćanja koji je određen jedinstvenom identifikacionom oznakom.

(2) Pružalac platnih usluga nije odgovoran za neizvršenu ili pogrešno izvršenu platnu transakciju ako korisnik platnih usluga navede pogrešnu jedinstvenu identifikacionu oznaku.

(3) Pružalac platnih usluga platioca dužan je da preduzme razumne mjere radi povraćaja novčanih sredstava iz pogrešno izvršene platne transakcije.

(4) Pružalac platnih usluga može korisniku platnih usluga naplatiti naknadu za povraćaj novčanih sredstava izvršenih u skladu sa stavom 3 ovog člana, ako je to utvrđeno okvirnim ugovorom.

(5) Ako korisnik platnih usluga, pored jedinstvene identifikacione oznake, pružaocu platnih usluga da i druge informacije iz člana 15 stav 1 tačka 1 i člana 19 stav 1 tačka 2 podtačka b ovog zakona, pružalac platnih usluga odgovoran je samo za izvršavanje platne transakcije u skladu sa jedinstvenom identifikacionom oznakom koju je naveo korisnik platnih usluga.

Odgovornost pružaoca platnih usluga za izvršavanje platne transakcije koju je inicirao platilac

Član 49

(1) Pružalac platnih usluga platioca odgovoran je platiocu za pravilno izvršavanje platne transakcije koju je inicirao platilac, osim u slučajevima iz stava 3 ovog člana, člana 48 st. 2 i 5 i člana 53 ovog zakona.

(2) Pružalac platnih usluga platioca koji je odgovoran za izvršavanje platne transakcije dužan je da, na zahtjev platioca, bez odlaganja vrati iznos neizvršene ili pogrešno izvršene platne transakcije, a u slučaju zaduženja računa za plaćanje, račun za plaćanje vrati u stanje koje odgovara stanju tog računa prije izvršenja te platne transakcije.

(3) Ako pružalac platnih usluga platioca dokaže da je pružalac platnih usluga primaoca plaćanja primio iznos platne transakcije u skladu sa članom 44 ovog zakona i nalogom za plaćanje, za pravilno izvršavanje platne transakcije odgovoran je pružalac platnih usluga primaoca plaćanja, i to primaocu plaćanja.

(4) U slučaju iz stava 3 ovog člana, pružalac platnih usluga primaoca plaćanja dužan je da iznos platne transakcije, bez odlaganja, stavi na raspolaganje primaocu plaćanja, a u slučaju plaćanja na račun za plaćanje primaoca plaćanja, odobri odgovarajući iznos na račun primaoca plaćanja.

(5) Pružalac platnih usluga platioca dužan je da, u slučaju neizvršene ili pogrešno izvršene platne transakcije koju je inicirao platilac, na zahtjev platioca i nezavisno od svoje odgovornosti, bez odlaganja preduzme mjere radi utvrđivanja toka novčanih sredstva platne transakcije i o tome obavijesti platioca.

(6) Pružalac platnih usluga platioca koji je odgovoran za neizvršenu ili pogrešno izvršenu platnu transakciju odgovoran je platiocu i za naplaćene naknade i za kamate koje platiocu pripadaju u vezi sa neizvršenom ili pogrešno izvršenom platnom transakcijom.

(7) Pružalac platnih usluga i platilac koji nije potrošač mogu ugovorom urediti odgovornost za neizvršenu ili pogrešno izvršenu platnu transakciju drukčije u odnosu na st. 1 do 6 ovog člana.

Odgovornost pružaoca platnih usluga za izvršavanje platne transakcije koju je inicirao primalac plaćanja ili je inicirana preko primaoca plaćanja

Član 50

(1) U slučaju platne transakcije inicirane od strane ili preko primaoca plaćanja, osim u slučajevima iz stava 3 ovog člana, člana 48 st. 2 i 5 i člana 53 ovog zakona, pružalac platnih usluga primaoca plaćanja odgovoran je primaocu plaćanja za:

- 1) pravilan prenos naloga za plaćanje pružaocu platnih usluga platioca u skladu sa članom 44 stav 3 ovog zakona, i
- 2) postupanje u skladu sa članom 47 ovog zakona.

(2) Pružalac platnih usluga primaoca plaćanja koji je odgovoran za neizvršavanje ili pogrešno izvršavanje platne transakcije u skladu sa stavom 1 tačka 1 ovog člana, dužan je da, bez odlaganja, ponovo dostavi nalog za plaćanje pružaocu platnih usluga platioca.

(3) Ako pružalac platnih usluga primaoca plaćanja dokaže da je pružaocu platnih usluga platioca pravilno prenio nalog za plaćanje primaoca plaćanja i da je postupio u skladu sa članom 47 ovog zakona, za izvršavanje platne transakcije odgovoran je pružalac platnih usluga platioca, i to platiocu.

(4) U slučaju iz stava 3 ovog člana, pružalac platnih usluga platioca koji je odgovoran za izvršavanje platne transakcije dužan je da, na zahtjev platioca, bez odlaganja vrati iznos neizvršene ili pogrešno izvršene platne transakcije, a u slučaju zaduženja računa za plaćanje, račun za plaćanje vrati u stanje koje odgovara stanju tog računa prije izvršenja te platne transakcije.

(5) Pružalac platnih usluga primaoca plaćanja dužan je da, u slučaju neizvršene ili pogrešno izvršene platne transakcije koja je inicirana od strane ili preko primaoca plaćanja, na zahtjev primaoca plaćanja i nezavisno od svoje odgovornosti, bez odlaganja preduzme mjere radi utvrđivanja toka novčanih sredstva platne transakcije i da o tome obavijesti primaoca plaćanja.

(6) Pružalac platnih usluga primaoca plaćanja koji je odgovoran za neizvršenu ili pogrešno izvršenu platnu transakciju odgovoran je primaocu plaćanja i za naplaćene naknade i za kamate koje primaocu plaćanja pripadaju u vezi sa neizvršenom ili pogrešno izvršenom platnom transakcijom.

(7) Pružalac platnih usluga i primalac plaćanja koji nije potrošač mogu ugovorom urediti odgovornost za neizvršenu ili pogrešno izvršenu platnu transakciju drukčije u odnosu na st. 1 do 6 ovog člana.

Prava korisnika platnih usluga u slučaju pogrešno izvršene platne transakcije

Član 51

(1) Korisnik platnih usluga ima pravo da, u slučaju pogrešno izvršene platne transakcije, uključujući zakašnjenje sa izvršavanjem platne transakcije, od svog pružaoca platnih usluga zahtijeva pravilno izvršavanje platne transakcije, odnosno kamatu ili povraćaj iznosa pogrešno izvršene platne transakcije u skladu sa ovim zakonom.

(2) Korisnik platnih usluga gubi pravo iz stava 1 ovog člana ako o pogrešnom izvršavanju platne transakcije ne obavijesti svog pružaoca platnih usluga odmah po saznanju, a najkasnije u roku od 13 mjeseci od dana zaduženja, odnosno dana odobrenja računa.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, ukoliko je pružalac platnih usluga propustio da korisniku platnih usluga da ili stavi na raspolaganje informacije o izvršenoj platnoj transakciji koje je bio dužan da da u skladu sa ovim zakonom, korisnik platnih usluga može pravo iz stava 1 ovog člana ostvariti i u roku dužem od 13 mjeseci.

(4) Pružalac platnih usluga i korisnik platnih usluga koji nije potrošač mogu ugovoriti drugačiji rok od roka iz stava 2 ovog člana.

Odgovornost posrednika ili trećeg lica

Član 52

(1) Pružalac platnih usluga odgovara korisniku platnih usluga i kada je neizvršenu ili pogrešno izvršenu platnu transakciju prouzrokovao posrednik ili treće lice koje učestvuje u izvršavanju te platne transakcije.

(2) U slučaju iz stava 1 ovog člana, pružalac platnih usluga ima pravo da od posrednika ili trećeg lica zahtijeva nadoknadu svih iznosa koje je isplatio svom korisniku platnih usluga u skladu sa čl. 49 i 50 ovog zakona, kao i naknadu pretrpljene štete prema opšim pravilima o odgovornosti za štetu.

Isključenje odgovornosti

Član 53

Odgovornost pružaoca platnih usluga u vezi sa izvršavanjem platne transakcije isključuje se u vanrednim i nepredvidljivim okolnostima na koje pružalac platnih usluga nije mogao uticati i čije posljedice nije mogao izbjeći, kao i u slučajevima kada je pružalac platnih usluga bio dužan postupiti u skladu sa zakonom.

Postupanje sa podacima

Član 54

(1) Podaci do kojih pružalac platnih usluga dođe u toku poslovanja, a odnose se na korisnika platnih usluga, uključujući i podatke o njegovoj ličnosti, kao i podaci o platnoj transakciji i stanju i promjenama na računu za plaćanje korisnika platnih usluga, čine poslovnu tajnu.

(2) Pružalac platnih usluga, članovi njegovih organa i zaposlena ili angažovana lica kod pružaoca platnih usluga, kao i druga lica koja po prirodi svog posla imaju pristup

podacima iz stava 1 ovog člana, ne smiju trećim licima saopštiti, dostaviti, odnosno omogućiti pristup tim podacima.

(3) Obaveza čuvanja poslovne tajne za lica iz stava 2 ovog člana ne prestaje ni nakon prestanka statusa na osnovu kojeg su ostvarili pristup podacima koji čine poslovnu tajnu.

(4) Izuzetno od st. 2 i 3 ovog člana, podaci koji čine poslovnu tajnu mogu se saopštiti ili dostaviti:

- 1) Centralnoj banci;
- 2) na osnovu odluke ili zahtjeva suda, državnog tužilaštva, organa državne uprave nadležnih za poslove policije, odnosno sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma, kao i organa uprave nadležnog za poslove poreza u skladu sa zakonom;
- 3) drugim licima, na osnovu prethodno date pisane saglasnosti korisnika platne usluge.

(5) Pružalac platnih usluga može podatke iz stava 1 ovog člana saopštiti, odnosno dostaviti državnom tužiocu i sudovima, kao i drugim organima koji vrše javna ovlašćenja isključivo radi zaštite svojih prava, u skladu sa zakonom.

(6) Organi, odnosno lica kojima se podaci koji čine poslovnu tajnu učine dostupnim u skladu sa st. 4 i 5 ovog člana, dužni su da te podatke koriste isključivo u svrhu za koju su pribavljeni i ne smiju ih saopštavati ili dostavljati trećim licima, osim u slučajevima utvrđenim zakonom.

(7) Odredba stava 6 ovog člana primjenjuje se i na lica zaposlena ili angažovana, odnosno koja su bila zaposlena ili angažovana kod organa, kao i na lica kojima su podaci koji čine poslovnu tajnu učinjeni dostupnim u skladu sa st. 4 i 5 ovog člana.

(8) Pružaoci platnih usluga, učesnici u platnom sistemu i agent za poravnanje dužni su da pri prikupljanju i obradi podataka o ličnosti korisnika platnih usluga postupaju u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

(9) Pružaoci platnih usluga i učesnici u platnom sistemu utvrđeni ovim zakonom mogu prikupljati i obrađivati podatke iz stava 8 ovog člana radi sprječavanja, ispitivanja ili otkrivanja prevarnih radnji ili zloupotreba u platnom prometu.

Čuvanje podataka i izvještavanje o platnim uslugama

Član 55

(1) Pružaoci platnih usluga dužni su da dokumentaciju o korisnicima platnih usluga, platnoj transakciji i stanju i promjenama na računu za plaćanje korisnika platnih usluga čuvaju pet godina, a elektronske podatke o tome deset godina od izvršavanja platne transakcije, odnosno od promjene na računu za plaćanje korisnika platnih usluga.

(2) Centralna banka može propisati obveznike, sadržaj, način i rokove izvještavanja o platnim uslugama.

Povoljniji položaj

Član 56

Pružalac platnih usluga i korisnik platnih usluga mogu ugovoriti povoljniji položaj od položaja koji korisniku platnih usluga pripada u skladu sa čl. 28 do 55 stav 1 ovog zakona.

IV. MEĐUNARODNE PLATNE TRANSAKCIJE

Primjena

Član 57

Odredbe čl. 2 do 56 ovog zakona primjenjuju se na međunarodne platne transakcije, ako čl. 58 do 61 ovog zakona nije drukčije uređeno.

Rokovi za izvršavanje međunarodnih platnih transakcija

Član 58

(1) Pružalac platnih usluga platioca dužan je da nalog za plaćanje međunarodne platne transakcije, ako platilac ima novčanih sredstava na računu izvrši najkasnije do kraja narednog radnog dana od dana prijema naloga za plaćanje.

(2) Ukoliko je račun primaoca plaćanja naznačen na nalogu za plaćanje i za prenos novčanih sredstava primljenih po osnovu međunarodne platne transakcije nije potrebna dodatna instrukcija, pružalac platnih usluga primaoca plaćanja dužan je da novčana sredstva prenese na račun primaoca plaćanja najkasnije narednog radnog dana od dana prijema obavještenja o prijemu tih sredstava.

(3) Ukoliko je za prenos novčanih sredstava primljenih po osnovu međunarodne platne transakcije potrebna dodatna instrukcija koja se odnosi na platioca, pružalac platnih usluga primaoca plaćanja dužan je da novčana sredstva prenese na račun primaoca

plaćanja najkasnije narednog radnog dana od dana prijema dodatne instrukcije o platiocu.

(4) Ukoliko je za prenos novčanih sredstava primljenih po osnovu međunarodne platne transakcije potrebna dodatna instrukcija od strane primaoca plaćanja, pružalac platnih usluga primaoca plaćanja dužan je da o prijemu novčanih sredstava obavijesti primaoca plaćanja istog radnog dana kada primi obavještenje o prijemu tih sredstava i primljena novčana sredstava prenese na račun primaoca plaćanja u skladu sa dobijenom instrukcijom, najkasnije do kraja narednog radnog dana od dana prijema te instrukcije.

(5) Rokovi iz st. 1 do 4 ovog člana ne primjenjuju se ukoliko pružalac platnih usluga i korisnik platnih usluga ugovore drukčije rokove za izvršavanje međunarodne platne transakcije, koji ne mogu biti duži od četiri radna dana od dana prijema naloga za plaćanje, odnosno od dana prijema dodatnih instrukcija.

Naknade

Član 59

(1) Ukoliko je ugovorom o platnim uslugama utvrđeno da pružalac platnih usluga korisniku platnih usluga naplaćuje naknadu koju za izvršavanje međunarodne platne transakcije naplaćuje drugi pružalac platnih usluga ili posrednik koji učestvuje u izvršavanju te platne transakcije, pružalac platnih usluga je dužan da korisnika platnih usluga, prije iniciranja međunarodne platne transakcije, obavijesti o visini te naknade.

(2) Ukoliko pružalac platnih usluga u trenutku iniciranja međunarodne platne transakcije ne raspolaže podacima o visini naknade iz stava 1 ovog člana, dužan je da preduzme odgovarajuće aktivnosti kako bi korisniku platnih usluga pružio informacije o očekivanoj visini te naknade.

(3) Pri izvršavanju međunarodnih platnih transakcija, pružalac i korisnik platnih usluga mogu ugovoriti zaračunavanje naknade na način drugačiji od načina iz člana 28 stav 3 ovog zakona.

Platni instrumenti male vrijednosti

Član 60

Pružalac platnih usluga i korisnik platnih usluga mogu okvirnim ugovorom kojim se uređuje izvršavanje međunarodnih platnih transakcija isključivo upotrebom platnih instrumenata male novčane vrijednosti ugovoriti da se ne primenjuju odredbe člana 27 ovog zakona.

Raspolaganje primljenim novčanim sredstvima

Član 61

Nakon prijema novčanih sredstava po osnovu međunarodne platne transakcije, pružalac platnih usluga primaoca plaćanja može isključivo da:

- 1) primljena sredstva prenese na transakcioni račun primaoca plaćanja za izvršavanje nacionalnih platnih transakcija;
- 2) izvrši isplatu gotovog novca primaocu plaćanja, ili
- 3) izvrši plaćanje obaveza u inostranstvu primaoca plaćanja.

V. RAČUNI ZA PLAĆANJE

Pojam

Član 62

(1) Račun za plaćanje je račun koji pružalac platnih usluga vodi na ime jednog ili više korisnika platnih usluga, a koristi se za izvršavanje platnih transakcija.

(2) Centralna banka može propisati bliže uslove, način vođenja i jedinstvenu strukturu računa za plaćanje.

Zajednički račun za plaćanje

Član 63

(1) Zajednički račun za plaćanje je račun koji pružalac platnih usluga otvara i vodi za dva ili više korisnika platnih usluga, u skladu sa okvirnim ugovorom o vođenju zajedničkog računa za plaćanje.

(2) Svaki korisnik platnih usluga, koji je pojedinačni imalac zajedničkog računa za plaćanje, može da raspolaze cjelokupnim novčanim sredstvima na tom računu, osim ako su ugovorom iz stava 1 ovog člana utvrđena ograničenja za raspolaganje novčanim sredstvima na zajedničkom računu.

(3) Novčana sredstva na zajedničkom računu za plaćanje mogu se u cjelosti koristiti za plaćanje obaveza pojedinačanog imaoca zajedničkog računa za plaćanje prema trećim licima.

(4) Ugovorom iz stava 1 ovog člana ne može se ograničiti pravo trećeg lica da, u postupku stečaja ili likvidacije ili u postupku prinudne naplate koji se vode nad pojedinačnim imaocem zajedničkog računa za plaćanje, naplati potraživanja koja ima

prema tom imaocu na teret cjelokupnih novčanih sredstava na zajedničkom računu za plaćanje, ako zakonom nije drugačije utvrđeno.

Transakcioni račun

Član 64

(1) Transakcioni račun je vrsta računa za plaćanje koji otvaraju i vode banke i druge kreditne institucije koje pružaju platne usluge, ogranak kreditne institucije iz treće zemlje sa sjedištem u Crnoj Gori i Centralna banka na ime jednog ili više korisnika platnih usluga za izvršavanje platne transakcije i za druge namjene.

(2) Centralna banka otvara i vodi transakcione račune banaka i drugih kreditnih institucija koje pružaju platne usluge, kao i subjekata za koje je zakonom i propisom Centralne banke određeno da te račune vode kod Centralne banke.

(3) Platne institucije i institucije za elektronski novac ne mogu otvarati transakcione račune korisnicima platnih usluga.

(4) Transakcioni račun otvara se na osnovu ugovora, koji zaključuju pružalac platnih usluga iz stava 1 ovog člana i korisnik platnih usluga.

(5) Korisnik platnih usluga može imati više transakcionih računa kod jednog pružaoca platnih usluga i transakcione račune kod više pružalaca platnih usluga iz stava 1 ovog člana.

(6) Transakcioni račun ukida se pod uslovima utvrđenim zakonom ili drugim propisom, odnosno ugovorom iz stava 4 ovog člana.

(7) Sredstva koja se vode na transakcionom računu smatraju se depozitom po viđenju.

(8) Centralna banka propisuje strukturu transakcionih računa i bliže uslove i način otvaranja i ukidanja tih računa za izvršavanje nacionalnih platnih transakcija, a može propisati i strukturu transakcionih računa i bliže uslove i način otvaranja i ukidanja tih računa za izvršavanje međunarodnih platnih transakcija.

(9) Podzakonski akt iz stava 8 ovog člana i drugi podzakonski akti koje Centralna banka donosi na osnovu ovlašćenja utvrđenih ovim zakonom objavljuju se u „Službenom listu Crne Gore“.

Registri transakcionih računa

Član 65

(1) Pružaoci platnih usluga iz člana 64 stav 1 ovog zakona dužni su da vode registar transakcionih računa svojih korisnika platnih usluga.

(2) Pravno lice ovlašćeno za sprovođenje prinudne naplate na novčanim sredstvima koja se vode na transakcionom računu izvršnog dužnika u skladu sa zakonom kojim se uređuje izvršenje i obezbjeđenje (u daljem tekstu: organizacija za prinudnu naplatu) vodi Centralni registar transakcionih računa, kao jedinstvenu informacionu bazu podataka o transakcionim računima i njihovim vlasnicima.

(3) Pružaoci platnih usluga iz stava 1 ovog zakona dužni su da organizaciji za prinudnu naplatu dostavljaju podatke o otvorenim transakcionim računima, o promjeni podataka o tim računima i o ukidanju tih računa, najkasnije do kraja radnog dana u kojem je račun otvoren, ukinut ili promjena izvršena.

(4) U postupku prinudne naplate organizacija za prinudnu naplatu objavljuje nazive pravnih lica, odnosno preduzetnika, njihove matične brojeve, iznose blokade računa i broj dana neprekidnog trajanja blokade računa.

(5) Podatke iz stava 4 ovog člana organizacija za prinudnu naplatu objavljuje jednom mjesečno, na svojoj internet stranici prvog radnog dana po isteku mjeseca sa presjekom stanja na posljednji dan u mjesecu, po azbučnom redu naziva izvršnog dužnika.

(6) Sadržinu Centralnog registra transakcionih računa, podatke koji se dostavljaju za potrebe tog registra i način dostavljanja podataka propisuje organ državne uprave nadležan za poslove finansija.

Nalozi za plaćanje preko transakcionih računa

Član 66

Centralna banka propisuje osnovne elemente naloga za plaćanje preko transakcionih računa i način popunjavanja tog naloga za izvršavanje nacionalnih platnih transakcija, a može propisati i osnovne elemente naloga za plaćanje preko transakcionih računa i način popunjavanja tog naloga za izvršavanje međunarodnih platnih transakcija.

VI. PLATNE INSTITUCIJE

1. Status i poslovi platne institucije

Organizacioni oblik

Član 67

(1) Platna institucija sa sjedištem u Crnoj Gori je pravno lice koje je od Centralne banke dobilo odobrenje za pružanje jedne ili više platnih usluga iz člana 2 ovog zakona.

(2) Platna institucija ne smije pružati platne usluge bez odobrenja iz stava 1 ovog člana.

Drugi poslovi platne institucije

Član 68

Pored pružanja platnih usluga iz člana 2 ovog zakona, platna institucija može da:

- 1) obavlja operativne poslove i pruža sa njima povezane pomoćne usluge, kao što su obezbjeđivanje izvršavanja platnih transakcija, usluge preračunavanja valuta potrebne za izvršavanje platnih transakcija, usluge čuvanja, kao i usluge pohranjivanja i obrade podataka;
- 2) bude operater platnog sistema, osim platnog sistema u kome se vrši konačnost poravnanja, ne dovodeći u pitanje pristup platnim sistemima u skladu sa članom 142 ovog zakona, i/ili
- 3) obavlja drugu djelatnost koja nije djelatnost pružanja platnih usluga.

Hibridna platna institucija

Član 69

(1) Platna institucija koja obavlja i poslove iz člana 68 tač. 2 i/ili 3 ovog zakona je hibridna platna institucija.

(2) Hibridna platna institucija dužna je da poslove iz stava 1 ovog člana obavlja na način kojim se ne ugrožava njena stabilnost i sigurnost u pružanju platnih usluga, ni otežava vršenje kontrole nad platnom institucijom u skladu sa ovim zakonom.

(3) Odredbe ovog zakona koje se primjenjuju na platne institucije čija je jedina djelatnost pružanje platnih usluga, shodno se primjenjuju i na hibridne platne institucije, ako ovim zakonom nije drukčije uređeno.

Minimalni iznos osnivačkog kapitala

Član 70

- (1) Osnivački kapital platne institucije koja pruža platne usluge iz člana 2 tačka 6 ovog zakona ne može biti manji od 20.000 EUR.
- (2) Osnivački kapital platne institucije koja pruža platne usluge iz člana 2 tačka 7 ovog zakona ne može biti manji od 50.000 EUR.
- (3) Osnivački kapital platne institucije koja pruža jednu ili više platnih usluga iz člana 2 tač. 1 do 5 ovog zakona ne može biti manji od 125.000 EUR.
- (4) Podnosilac zahtjeva za izdavanje odobrenja za pružanje platnih usluga za koje su propisani različiti minimalni iznosi osnivačkog kapitala u skladu sa st. 1 do 3 ovog člana, dužan je da obezbijedi minimalni osnivački kapital samo za platnu uslugu, odnosno platne usluge za koje je propisan najviši iznos tog kapitala.
- (5) Minimalni osnivački kapital platne institucije mora biti uplaćen u novcu.
- (6) Izuzetno od stava 5 ovog člana, hibridna platna institucija mora imati namjenski izdvojena novčana sredstva najmanje u visini minimalnog iznosa osnivačkog kapitala.

Kvalifikovano učešće

Član 71

- (1) Platna institucija dužna je da obavijesti Centralnu banku o sticanju kvalifikovanog učešća pravnog ili fizičkog lica - ulagača u platnoj instituciji, najkasnije u roku od tri dana od dana sticanja.
- (2) Uz obavještenje iz stava 1 ovog člana dostavlja se:
 - za pravna lica sa kvalifikovanim učešćem, dokumentacija i informacije koje obuhvataju naročito: potvrdu o registraciji ili drugi odgovarajući izvod iz javnog registra, finansijske izvještaje za posljednje tri godine sa mišljenjem revizora, pregled sa njima povezanih lica i opis povezanosti, uključujući i podatke o licima koja po osnovu svojine, ili na drugi način, imaju značajan uticaj na poslovanje povezanih lica;
 - za fizička lica sa kvalifikovanim učešćem, dokumentacija i informacije koje obuhvataju naročito: ime i adresu prebivališta, odnosno boravišta i druge identifikacione podatke, odgovarajuće dokaze o izvorima novčanih sredstava za sticanje kvalifikovanog učešća, pregled sa njima povezanih lica i opis povezanosti.

Zahtjev za izdavanje odobrenja za pružanje platnih usluga

Član 72

(1) Pravno lice koje namjerava da pruža platne usluge kao platna institucija podnosi Centralnoj banci zahtjev za izdavanje odobrenja za pružanje platnih usluga.

(2) Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana prilaže se naročito:

- 1) odluka ili ugovor o osnivanju pravnog lica, statut i rješenje o registraciji u Centralnom registru privrednih subjekata (u daljem tekstu: CRPS);
- 2) program poslovanja, uz navođenje vrste platnih usluga iz člana 2 ovog zakona za čije se pružanje traži odobrenje;
- 3) poslovni plan, uključujući predviđena finansijska sredstva za prve tri fiskalne godine, radi ocjene da li podnosilac zahtjeva može da obezbijedi odgovarajuće i primjerene sisteme, resurse i procedure za stabilno poslovanje i da ima primjerenu organizacionu, tehničku i kadrovsku strukturu, a ukoliko pravno lice namjerava da pruža platne usluge kao hibridna platna institucija, i finansijske izvještaje za posljednje dvije poslovne godine, odnosno od dana osnivanja ako posluje kraće od dvije poslovne godine;
- 4) dokaz o visini uplaćenog iznosa osnivačkog kapitala, odnosno dokaz o namjenski izdvojenim sredstvima za osnivački kapital hibridne platne institucije;
- 5) opis planiranih mjera za zaštitu novčanih sredstava korisnika platnih usluga u skladu sa članom 79 ovog zakona, uključujući, ako je to primjenljivo, i metod procjene reprezentativnog dijela sredstava namijenjenih izvršavanju budućih platnih transakcija;
- 6) opis predviđene upravljačke strukture, uključujući administrativne, računovodstvene i procedure upravljanja rizicima, radi ocjene da li su primjerene, odgovarajuće i pouzdane;
- 7) opis planiranih mehanizama interne kontrole, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje sprječavanje pranja novca i finansiranje terorizma;
- 8) opis organizacione strukture, uključujući opis planiranog poslovanja preko ogranka i agenta, kao i planove za usluge eksternalizacije i za učešće u određenom platnom sistemu;
- 9) podaci o licima koja posjeduju kvalifikovano učešće, sa dokazima o veličini njihovog učešća i dokumentacijom iz člana 71 stav 2 ovog zakona, radi ocjene podobnosti tih lica da obezbijede stabilno i sigurno upravljanje platnom institucijom;
- 10) podatke o licima koja su članovi odbora direktora, izvršni direktor i lica odgovorna za upravljanje platnom institucijom i, gdje je relevantno, lica odgovorna za obavljanje aktivnosti platnih usluga platne institucije, sa dokazima da ta lica posjeduju odgovarajuće znanje i iskustvo za obavljanje djelatnosti pružanja platnih usluga, kao i da posjeduju dobar ugled, o čemu podnose i sljedeće dokaze:

- da nijesu osuđivani za djelo koje ih čini nedostojnim za vršenje funkcije ili obavljanje odgovarajućih poslova,

- da nijesu bili na rukovodećim poslovima u privrednom društvu u vrijeme kada je nad tim društvom otvoren stečajni postupak ili postupak likvidacije, i
 - da protiv njih nije pokrenuta istraga ili da se ne sprovodi krivični postupak zbog krivičnog djela koje se goni po službenoj dužnosti;
- 11) kada je to primjenljivo, dokaz o imenovanju ovlašćenog revizora, odnosno društva za reviziju koje će obavljati reviziju finansijskih izvještaja za poslovnu godinu u kojoj se podnosi zahtjev;
- 12) spisak povezanih lica sa platnom institucijom i opis načina na koji su povezana.

Izdavanje odobrenja za pružanje platnih usluga

Član 73

(1) Centralna banka izdaje odobrenje za pružanje platnih usluga na osnovu uredno podnijetog zahtjeva i dokumentacije iz člana 72 ovog zakona, uzimajući u obzir potrebu za obezbjeđenjem stabilnog i sigurnog upravljanja platnom institucijom, ako ocijeni naročito da platna institucija ima:

- uspostavljen djelotvoran i pouzdan sistem upravljanja koji uključuje upravljačku organizaciju sa jasno definisanim, preglednim i dosljednim linijama ovlašćenja i odgovornosti,
- efikasan postupak utvrđivanja, upravljanja, praćenja i izvještavanja o svim rizicima kojima je platna institucija izložena ili bi mogla biti izložena, i
- odgovarajuće mehanizme internih kontrola koji uključuju i primjerene administrativne i računovodstvene postupke, koji moraju biti sveobuhvatni i odgovarajući prirodi, obimu i složenosti platnih usluga koje platna institucija pruža.

(2) Ukoliko pravno lice koja obavlja druge djelatnosti podnese zahtjev za izdavanje odobrenja za pružanje platnih usluga iz člana 2 ovog zakona, Centralna banka može od podnosioca zahtjeva zahtijevati da za pružanje platnih usluga osnuje posebno pravno lice, ako ocijeni da djelatnosti koje nijesu platne usluge mogu ugroziti finansijsku stabilnost platne institucije ili otežati vršenje kontrole platne institucije u skladu sa ovim zakonom.

(3) Centralna banka može, prije izdavanja odobrenja za pružanje platnih usluga, ostvariti saradnju sa drugim centralnim bankama ili drugim nadležnim organima, radi sveobuhvatne ocjene podnesenog zahtjeva.

(4) Rješenje o izdavanju odobrenja platnoj instituciji za pružanje platnih usluga objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Zahtjev za izdavanje odobrenja za pružanje dodatnih platnih usluga

Član 74

(1) Ukoliko platna institucija, koja ima odobrenje iz člana 73 ovog zakona, namjerava da pruža i druge platne usluge koje nijesu obuhvaćene tim odobrenjem (u daljem tekstu: dodatne platne usluge), dužna je da Centralnoj banci podnese zahtjev za izdavanje odobrenja za pružanje dodatnih platnih usluga.

(2) Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana prilaže se dokumentacija iz člana 72 ovog zakona, kao i obrazloženje uticaja dodatnih platnih usluga na finansijske izvještaje, organizacionu strukturu, mehanizam internih kontrola i sistem zaštite novčanih sredstava korisnika platnih usluga.

(3) Rješenje o izdavanju odobrenja platnoj instituciji za pružanje dodatnih platnih usluga objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Odbijanje zahtjeva za izdavanje odobrenja za pružanje platnih usluga

Član 75

Centralna banka odbija zahtjev za izdavanje odobrenja za pružanje platnih usluga ako:

- 1) ocijeni da nije ispunjen neki od uslova iz člana 73 ovog zakona;
- 2) ocijeni da lica koja namjeravaju da posjeduju kvalifikovano učešće u platnoj instituciji nijesu za to podobna;
- 3) bi kontrola nad poslovanjem platne institucije u skladu sa ovim zakonom mogla biti otežana ili onemogućena zbog povezanosti platne institucije sa drugim pravnim ili fizičkim licima;
- 4) ocijeni da podnosilac zahtjeva treba da osnuje posebno pravno lice za pružanje platnih usluga.

Oduzimanje odobrenja za pružanje platnih usluga

Član 76

(1) Centralna banka oduzima odobrenje za pružanje platnih usluga ako platna institucija:

- 1) ne počne sa pružanjem platnih usluga u skladu sa izdatim odobrenjem u roku od godinu dana od dana njegovog izdavanja;
- 2) dostavi obavještenje Centralnoj banci, u pisanoj formi, da više neće pružati platne usluge za koje je izdato odobrenje;
- 3) duže od šest mjeseci ne pruža platne usluge;
- 4) dobije odobrenje na osnovu neistinite ili netačne dokumentacije, odnosno podataka koji su bitni za poslovanje platne institucije, ili

5) više ne ispunjava uslove na osnovu kojih je izdato odobrenje.

(2) Centralna banka može oduzeti odobrenje za pružanje platnih usluga ako:

- 1) nastupi neki od razloga iz člana 75 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona;
- 2) ocijeni da bi platna institucija daljim pružanja platnih usluga ugrozila stabilnost platnog prometa;
- 3) utvrdi da platna institucija ne održava sopstvena sredstva u skladu sa ovim zakonom;
- 4) platna institucija onemogućava obavljanje kontrole njenog poslovanja, ili
- 5) platna institucija ne sprovodi mjere koje je naložila Centralna banka.

(3) Rješenje o oduzimanju odobrenja platnoj instituciji za pružanje platnih usluga objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

(4) Centralna banka dužna je da rješenje o oduzimanju odobrenja platnoj instituciji za pružanje platnih usluga dostavi CRPS i objavi u najmanje dva dnevna štampana medija koja se distribuiraju na teritoriji Crne Gore.

Pružanje platnih usluga preko agenta

Član 77

(1) Platna institucija pružanje platnih usluga preko agenta obavlja u skladu sa članom 5 ovog zakona i st. 2 do 7 ovog člana.

(2) Platna institucija je dužna da Centralnoj banci podnese zahtjev sa dokumentacijom za upis agenta u registar platnih institucija.

(3) Agent ne smije da počne sa pružanjem platnih usluga prije upisa u registar iz stava 2 ovog člana.

(4) Centralna banka može da odbije upis agenta u registar iz stava 2 ovog člana ako utvrdi da podnesena dokumentacija sadrži nepotpune ili netačne informacije.

(5) Centralna banka može da izbriše agenta iz registra iz stava 2 ovog člana ako više ne ispunjava propisane uslove, odnosno ako utvrdi da je upis u registar izvršen na osnovu netačnih informacija ili dokumentacije.

(6) Dokumentacija i sredstva u vezi sa neizmirenim obavezama i neriješenim odnosima nastalim prilikom izvršavanja platnih transakcija agenta koji je izbrisan iz registra iz stava 2 ovog člana dostavljaju se platnoj instituciji čiji je bio agent.

(7) Bliže uslove za obavljanje poslova agenta i dokumentaciju potrebnu za upis u registar platnih institucija propisuje Centralna banka.

(8) Odredbe st. 1 do 7 ovog člana shodno se primjenjuju i na upis agenata drugih pružaoca platnih usluga iz člana 4 ovog zakona, u odgovarajuće registre.

2. Poslovanje platne institucije

Sopstvena sredstva

Član 78

(1) Platna institucija dužna je da, radi sigurnog i stabilnog poslovanja, odnosno ispunjavanja obaveza prema svojim povjericima, održava visinu sopstvenih sredstava, koja ni u jednom trenutku ne smije biti manja od iznosa osnivačkog kapitala ili od iznosa sopstvenih sredstava utvrđenih u skladu sa ovim zakonom, u zavisnosti koji je iznos veći.

(2) Iznos sopstvenih sredstava platne institucije izračunava se primjenom jednog od sljedećih metoda:

- 1) metoda fiksnih troškova;
- 2) metoda raspona platnih transakcija;
- 3) metoda operativnog prihoda.

(3) Iznos sopstvenih sredstava hibridne platne institucije izračunava se samo za dio poslovnih aktivnosti koje se odnose na pružanje platnih usluga.

(4) Metod koji se jedinstveno primjenjuje na sve platne institucije i način izračunavanja sopstvenih sredstava bliže se uređuju propisom Centralne banke.

Zaštita novčanih sredstava korisnika platnih usluga

Član 79

(1) Platna institucija dužna je da zaštiti novčana sredstva primljena od korisnika platnih usluga ili preko drugog pružaoca platnih usluga za izvršavanje platnih transakcija.

(2) Platna institucija dužna je da novčana sredstva svih korisnika platnih usluga u čije ime ta sredstva drži, vodi odvojeno od svojih novčanih sredstava i novčanih sredstava drugih fizičkih ili pravnih lica koja primi po drugom osnovu.

(3) Platna institucija dužna je da sredstva korisnika platnih usluga koja nijesu prenesena primaocu plaćanja ni drugom pružaocu platnih usluga do kraja narednog radnog dana od dana prijema tih sredstava zaštititi:

- 1) deponovanjem na račun kod banke sa sjedištem u Crnoj Gori ili u inostranstvu, ili

2) ulaganjem u likvidne i niskorizične oblike imovine.

(4) Novčana sredstva korisnika platnih usluga iz stava 3 ovog člana nijesu svojina platne institucije, ne ulaze u njenu imovinu, ni u likvidacionu ili stečajnu masu i ne mogu biti predmet izvršenja ili prinudne naplate koja se sprovodi nad platnom institucijom.

(5) Platna institucija dužna je da novčana sredstva korisnika platnih usluga pokrije polisom osiguranja društva za osiguranje ili obezbijedi bankarskom garancijom, uz uslov da to društvo za osiguranje ili banka ne pripadaju istoj grupi kao i platna institucija, s tim da ugovorena polisa osiguranja ili bankarska garancija mora biti naplativa ako platna institucija nije sposobna da ispunjava finansijske obaveze koje proizilaze iz pružanja platnih usluga.

(6) Hibridna platna institucija koja obavlja i djelatnosti iz člana 68 tačka 3 ovog zakona i, pri tome, od korisnika platnih usluga prima novčana sredstva jednim dijelom namijenjena za izvršavanje budućih platnih transakcija, a drugim dijelom za druge djelatnosti koje nijesu platne usluge, dužna je da zaštiti dio sredstava namijenjen za izvršavanje budućih platnih transakcija na način iz st. 3 ili 5 ovog člana.

(7) Ukoliko dio novčanih sredstava iz stava 6 ovog člana koji je namijenjen za izvršavanje budućih platnih transakcija nije unaprijed određen ili je promjenljiv, ta novčana sredstva platna institucija određuje na osnovu reprezentativnog dijela za koji se pretpostavlja da će se koristiti za pružanje platnih usluga, pod uslovom da se taj reprezentativni dio može realno procijeniti na osnovu podataka o ranije izvršenim platnim transakcijama.

(8) Zaštita novčanih sredstava korisnika platnih usluga iz stava 3 tačka 2 ovog člana bliže se uređuje propisom Centralne banke.

Računi platne institucije

Član 80

(1) Platna institucija koja pruža jednu ili više platnih usluga može voditi samo račune za plaćanje koji se koriste isključivo za platne transakcije.

(2) Novčana sredstva koja platna institucija primi od korisnika platnih usluga radi pružanja platnih usluga, ne predstavljaju depozit ili druga povratna sredstva u smislu zakona kojim se uređuje osnivanje i poslovanje banaka, ni elektronski novac u smislu ovog zakona.

(3) Izvršavanje platnih transakcija novčanim sredstvima primljenim od korisnika platnih usluga radi pružanja platnih usluga platna institucija obavlja preko transakcionih računa koje otvara kod banaka.

Odobravanje kredita i zabrana primanja depozita

Član 81

(1) Platna institucija može odobriti kredite u vezi sa pružanjem platnih usluga iz člana 2 tač. 4, 5 i 7 ovog zakona, pod uslovom da:

- 1) je kredit odobren isključivo kao pomoćna usluga vezana za izvršavanje platne transakcije;
- 2) period otplate kredita nije duži od 12 mjeseci;
- 3) kredit nije odobren iz novčanih sredstava korisnika platnih usluga koje je platna institucija primila, odnosno drži radi izvršavanja platne transakcije, i
- 4) su sopstvena sredstva platne institucije, prema ocjeni Centralne banke, u svakom trenutku adekvatna u odnosu na ukupan iznos odobrenog kredita.

(2) Platna institucija ne smije da obavlja poslove koji obuhvataju primanje depozita ili drugih povratnih sredstava u smislu zakona kojim se uređuje osnivanje i poslovanje banaka.

Poslovne knjige i finansijski izvještaji

Član 82

(1) Platna institucija je dužna da vodi poslovne knjige i drugu poslovnu dokumentaciju, vrednuje imovinu i obaveze i sastavlja i objavljuje godišnje finansijske izvještaje u skladu sa zakonom i prihvaćenim međunarodnim standardima.

(2) Hibridna platna institucija dužna je da vodi odvojene poslovne knjige i sastavlja odvojene finansijske izvještaje za djelatnost pružanja platnih usluga.

(3) Platna institucija iz st. 1 i 2 ovog člana dužna je da poslovne knjige i drugu poslovnu dokumentaciju čuva u skladu sa članom 55 ovog zakona.

Obaveza obavljanja revizije

Član 83

(1) Platna institucija dužna je da obezbijedi reviziju godišnjih finansijskih izvještaja i konsolidovanih finansijskih izvještaja, u skladu sa zakonom.

(2) Platna institucija dužna je da Centralnoj banci, najkasnije u roku od pet mjeseci od isteka poslovne godine na koju se odnosi godišnji finansijski izvještaj, dostavi:

- 1) godišnji finansijski izvještaj i konsolidovani finansijski izvještaj, i
- 2) izvještaj o reviziji godišnjih finansijskih izvještaja i konsolidovanih finansijskih izvještaja.

(3) Poslovna godina, u smislu stava 2 ovog člana, je kalendarska godina.

(4) Lica koja obavljaju reviziju iz stava 1 ovog člana dužna su da, bez odlaganja, obavijeste Centralnu banku o:

- utvrđenim nezakonitostima ili činjenicama i okolnostima koje mogu ugroziti poslovanje platne institucije, i
- okolnostima koje su, u skladu sa ovim zakonom, razlozi za oduzimanje odobrenja za pružanje platnih usluga.

(5) Lica koja obavljaju reviziju iz stava 1 ovog člana dužna su da, u pisanoj formi, obavijeste Centralnu banku i o svakoj činjenici iz stava 4 ovog člana koju saznaju tokom obavljanja revizije finansijskih izvještaja pravnog lica koje je povezano sa platnom institucijom.

(6) Dostavljanje podataka Centralnoj banci iz st. 4 i 5 ovog člana ne smatra se povredom tajnosti podataka i lice koje obavlja reviziju ne može zbog toga snositi odgovornost.

Ocjena stanja informacionog sistema

Član 84

(1) Centralna banka može zahtijevati da ocjena stanja informacionog sistema platne institucije i adekvatnost upravljanja tim informacionim sistemom bude dio izvještaja o reviziji iz člana 83 ovog zakona.

(2) Lica koja obavljaju reviziju platne institucije dužna su da, na zahtjev Centralne banke, dostave i dodatne informacije u vezi sa ocjenom stanja informacionog sistema iz stava 1 ovog člana.

Eksternalizacija

Član 85

(1) Platna institucija može izvršiti eksternalizaciju određenih operativnih poslova, o čemu je dužna da, prije zaključenja ugovora sa pružaocem usluga eksternalizacije, obavijesti Centralnu banku.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, ako platna institucija namjerava da eksternalizuje materijalno značajne operativne poslove, dužna je da, u primjerenom roku, a najkasnije 90 dana prije zaključenja ugovora sa pružaocem usluga eksternalizacije, o tome obavijesti Centralnu banku i dostavi dokumentaciju koja dokazuje ispunjenost uslova iz st. 4, 5 i 6 ovog člana.

(3) Materijalno značajnim operativnim poslovima, u smislu stava 2 ovog člana, smatraju se poslovi čije bi pogrešno izvršavanje, odnosno neizvršavanje bitno narušilo:

- 1) zakonitost poslovanja platne institucije;
- 2) finansijsku stabilnost platne institucije;
- 3) kontinuitet ispunjavanja uslova na osnovu kojih je platna institucija dobila odobrenje za pružanje platnih usluga, ili
- 4) sigurno i kontinuirano pružanje platnih usluga.

(4) Platna institucija dužna je da obezbijedi da namjeravana eksternalizacija:

- 1) ne mijenja odnos i obaveze platne institucije prema njenim korisnicima platnih usluga utvrđene ovim zakonom;
- 2) ne dovodi u pitanje zakonitost poslovanja platne institucije;
- 3) nema za posljedicu prenos odgovornosti sa odgovornih lica platne institucije na pružaoca usluga eksternalizacije, i
- 4) ne mijenja uslove pod kojima je platna institucija dobila odobrenje za pružanje platnih usluga.

(5) Ukoliko platna institucija namjerava da eksternalizuje materijalno značajne operativne poslove, dužna je da obezbijedi da, osim obaveza iz stava 4 ovog člana, namjeravana eksternalizacija:

- 1) ne narušava kvalitet mehanizma internih kontrola platne institucije, i
- 2) ne onemogućava ili otežava obavljanje kontrole od strane Centralne banke.

(6) Platna institucija dužna je da obezbijedi Centralnoj banci obavljanje neposredne kontrole na lokaciji pružanja usluga, odnosno kod pružaoca usluga eksternalizacije, kao i pristup dokumentaciji i podacima koji su povezani sa eksternalizacijom, a u posjedu su tog pružaoca usluga.

(7) Centralna banka može propisati bliže uslove eksternalizacije operativnih poslova platne institucije.

Odgovornost platne institucije

Član 86

(1) Platna institucija odgovorna je trećim licima za postupke svojih zaposlenih, agenata, ogranaka i pružaoca usluga eksternalizacije, u vezi sa pružanjem platnih usluga.

(2) Odgovornost iz stava 1 ovog člana ne može se isključiti ili ograničiti.

Sistem upravljanja

Član 87

(1) Platna institucija dužna je da, srazmjerno vrsti, obimu i složenosti poslova koje obavlja, uspostavi i sprovodi efikasan i pouzdan sistem upravljanja koji obuhvata naročito:

- 1) organizacionu strukturu sa jasno definisanim, preglednim i dosljednim ovlašćenjima i odgovornostima u platnoj instituciji;
- 2) upravljanje rizicima, a posebno operativnim rizikom, i
- 3) primjerene mehanizme internih kontrola koji uključuju i primjerene administrativne i računovodstvene postupke.

(2) Centralna banka može bliže propisati sistem upravljanja iz stava 1 ovog člana.

Pružanje platnih usluga preko ogranka u trećoj državi

Član 88

(1) Platna institucija može pružati platne usluge u trećoj državi samo preko ogranka.

(2) Radi osnivanja ogranka u trećoj državi, platna institucija podnosi Centralnoj banci zahtjev za izdavanje odobrenja.

(3) Uz zahtjev iz stava 2 ovog člana, platna institucija dostavlja sljedeće podatke:

- 1) naziv i adresu ogranka;
- 2) opis organizacione strukture ogranka;
- 3) poslovni plan ogranka za prve tri poslovne godine sa opisom platnih usluga koje namjerava da pruža preko ogranka;
- 4) podatke o licima koja će rukovoditi poslovima ogranka, odnosno neposredno rukovoditi poslovima pružanja platnih usluga u ogranku, sa podacima i dokazima da ta lica imaju dobar ugled, kao i odgovarajuće stručne kvalifikacije i iskustvo, u skladu sa članom 72 stav 2 tačka 10 ovog zakona.

(4) U postupku odlučivanja po zahtjevu za izdavanje odobrenja i oduzimanja odobrenja za pružanje platnih usluga u trećoj državi shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na izdavanje odobrenja, odbijanje zahtjeva za izdavanje odobrenja i oduzimanje odobrenja za pružanje platnih usluga platnoj instituciji.

Registar platnih institucija

Član 89

(1) Centralna banka vodi registar platnih institucija kojima je izdala odobrenje za pružanje platnih usluga i njihovih ogranaka i agenata (u daljem tekstu: registar platnih institucija) i ažurira u skladu sa nastalim promjenama.

(2) Registar platnih institucija obavezno sadrži popis platnih usluga koje je, u skladu sa izdatim odobrenjem, pojedini subjekat iz stava 1 ovog člana ovlašćen da pruža i registarski broj tog subjekta.

(3) Registar platnih institucija je javan i podaci iz registra objavljuju se na internet stranici Centralne banke.

(4) Način vođenja registra platnih institucija i podatke iz registra koji se objavljuju propisuje Centralna banka.

Naknade za izdavanje odobrenja

Član 90

Za izdavanje odobrenja u skladu sa ovim zakonom Centralna banka naplaćuje naknade, čija se visina i način plaćanja uređuju propisom Centralne banke.

VII. KONTROLA PLATNIH INSTITUCIJA

Kontrola platnih institucija

Član 91

(1) Kontrolu poslovanja platnih institucija vrši Centralna banka.

(2) Kontrola iz stava 1 ovog člana obuhvata provjeru poslovanja platne institucije u skladu sa ovim zakonom, a u vezi sa pružanjem platnih usluga, kao i poslova iz člana 68 tačka 1 ovog zakona, s tim da kontrola hibridne platne institucije obuhvata samo dio poslovanja te institucije koji se odnosi na pružanje platnih usluga i sa njima povezanih operativnih poslova.

(3) Centralna banka utvrđuje učestalost i obim kontrole iz stava 1 ovog člana, uzimajući u obzir vrstu i složenost poslova koje platna institucija obavlja i stepen rizika njenog poslovanja.

(4) Kontrolu poslovanja platnih institucija mogu obavljati i drugi nadležni organi u skladu sa ovlašćenjima utvrđenim zakonom.

(5) U slučaju iz stava 4 ovog člana, Centralna banka može učestvovati u kontroli poslovanja platne institucije zajedno sa drugim nadležnim organom ili može od tog organa zatražiti potrebne podatke i informacije radi kontrole platne institucije.

(6) Centralna banka može propisati bliže uslove i način vršenja kontrole poslovanja platnih institucija i obaveze platne institucije tokom i nakon kontrole.

(7) Za vršenje kontrole platne institucije Centralna banka može naplatiti naknadu, čija se visina i način izračunavanja i plaćanja uređuju propisom Centralne banke.

Način obavljanja kontrole

Član 92

(1) Kontrolu poslovanja platnih institucija Centralna banka obavlja:

- 1) analizom izvještaja, informacija i drugih podataka koje platna institucija dostavlja u skladu sa ovim zakonom i propisima Centralne banke, informacija i podataka koje platna institucija dostavlja na zahtjev Centralne banke i drugih podataka o poslovanju platne institucije kojima raspolaže Centralna banka;
- 2) neposrednim pregledom poslovnih knjiga, knjigovodstvene i druge dokumentacije u platnoj instituciji i kod drugog učesnika u poslu koji je predmet kontrole (u daljem tekstu: neposredna kontrola).

(2) Kontrolu poslovanja platnih institucija vrše zaposleni u Centralnoj banci, koje Centralna banka ovlasti za vršenje tih poslova.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, za obavljanje pojedinih zadataka u postupku kontrole poslovanja platnih institucija Centralna banka može ovlastiti i lica koja nijesu zaposlena u Centralnoj banci.

(4) Centralna banka obavještava platnu instituciju o planiranoj neposrednoj kontroli, po pravilu, deset radnih dana prije početka kontrole.

(5) Izuzetno od stava 4 ovog člana, ukoliko iz izvještaja i informacija koje posjeduje Centralna banka proizilazi da postoje nepravilnosti koje mogu biti od značaja za sigurnost i stabilnost poslovanja platnih institucija, neposredna kontrola može početi i bez prethodne najave.

(6) Platna institucija dužna je da ovlašćenim licima Centralne banke omogući nesmetano obavljanje neposredne kontrole i obezbijedi odgovarajuće uslove za obavljanje te kontrole.

Neposredna kontrola

Član 93

(1) Platna institucija dužna je da ovlašćenom licu Centralne banke, na njegov zahtjev, omogući da obavi neposrednu kontrolu u sjedištu platne institucije i na drugim mjestima na kojima platna institucija, odnosno drugo lice na osnovu ovlašćenja platne institucije, obavlja djelatnosti i poslove u vezi sa kojima se sprovodi kontrola.

(2) Platna institucija dužna je da ovlašćenom licu Centralne banke, na njegov zahtjev, omogući uvid u poslovne knjige, drugu poslovnu dokumentaciju i administrativne ili poslovne evidencije, kao i kontrolu informacione tehnologije i drugih pratećih tehnologija, u obimu potrebnom za obavljanje kontrole.

(3) Platna institucija dužna je da ovlašćenom licu Centralne banke, na njegov zahtjev, učini dostupnim elektronske zapise, kopije poslovnih knjiga, druge poslovne dokumentacije i administrativne ili poslovne evidencije u papirnoj formi ili u formi elektronskog zapisa na mediju, kao i da obezbijedi odgovarajući pristup sistemu za upravljanje bazama podataka koje koristi platna institucija.

(4) Kontrola iz stava 1 ovog člana obavlja se u toku radnog vremena platne institucije, a ako je, zbog obima ili prirode kontrole neophodno, platna institucija je dužna da omogući obavljanje kontrole i van radnog vremena platne institucije.

Zapisnik o kontroli

Član 94

(1) O izvršenoj kontroli platne institucije sačinjava se zapisnik.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, ako se kontrolom iz člana 92 stav 1 tačka 1 ovog zakona ne utvrde nezakonitosti ili nepravilnosti u poslovanju platne institucije koji zahtijevaju izricanje mjera prema platnoj instituciji, ne sačinjava se zapisnik.

(3) Zapisnik o izvršenoj kontroli ima povjerljiv karakter i ne može se objavljivati u cjelosti ili djelimično, bez saglasnosti Centralne banke.

(4) Platna insitucija može dostaviti Centralnoj banci primjedbe na zapisnik o izvršenoj kontroli u roku od osam radnih dana od dana njegovog prijema.

(5) Centralna banka može neposredno provjeriti navode platne institucije sadržane u primjedbama na zapisnik o izvršenoj kontroli i, ako ih ocijeni opravdanim, sačinjava dopunu zapisnika na koji platna institucija može dostaviti primjedbe, u roku od tri radna dana od dana njenog prijema.

(6) Centralna banka, u roku od osam dana od dana prijema primjedbi na zapisnik, odnosno dopunu zapisnika o izvršenoj kontroli, razmatra te primjedbe i, u pisanoj formi, obavještava platnu instituciju o njihovom prihvatanju, odnosno neprihvatanju.

Mjere u postupku kontrole

Član 95

(1) Ukoliko platna institucija, u rokovima propisanim ovim zakonom, ne dostavi primjedbe na zapisnik o izvršenoj kontroli ili dostavljenim primjedbama osnovano ne ospori nalaze iz zapisnika, odnosno dopune zapisnika u kojima su konstatovane nepravilnosti u poslovanju platne institucije, Centralna banka će platnoj instituciji izreći mjere za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i za blagovremeno preduzimanje aktivnosti za poboljšanje sigurnosti i stabilnosti poslovanja platne institucije.

(2) U slučaju iz stava 1 ovog člana, Centralna banka može:

- 1) pisano upozoriti platnu instituciju o utvrđenim nepravilnostima i zahtijevati preduzimanje jedne ili više aktivnosti za otklanjanje tih nepravilnosti;
- 2) zaključiti sa platnom institucijom pisani sporazum kojim će se platna institucija obavezati da u određenom roku ukloni utvrđene nepravilnosti u poslovanju;
- 3) donijeti rješenje kojim će izreći jednu ili više mjera iz člana 99 ovog zakona, ili
- 4) oduzeti odobrenje za pružanje platnih usluga.

Pisani sporazum

Član 96

(1) Ukoliko Centralna banka kontrolom utvrdi da nepravilnosti u poslovanju platne institucije ne predstavljaju postupanje suprotno propisima, odnosno ocijeni potrebnim da platnoj instituciji da preporuke ili smjernice za poboljšanja poslovanja platne institucije, može sa platnom institucijom zaključiti pisani sporazum.

(2) Zaključivanje sporazuma iz stava 1 ovog člana Centralna banka može predložiti pod uslovom da:

- 1) je platna institucija započela otklanjanje nepravilnosti tokom ili neposredno nakon obavljanja kontrole;
- 2) je platna institucija izrazila spremnost da se obaveže na otklanjanje nepravilnosti u predloženim rokovima i na predloženi način;
- 3) se iz odnosa platne institucije prema ranije izrečenim mjerama, primjedbama i preporukama Centralne banke može zaključiti da će uredno ispuniti obaveze koje će sporazumom preuzeti, ili

4) se iz poslovanja platne institucije, učestalosti utvrđenih nepravilnosti u poslovanju može zaključiti da će platna institucija u budućem poslovanju obezbijediti pravilnost, sigurnost i stabilnost poslovanja.

(3) Pisanim sporazumom obavezno se određuju:

- 1) rok i način postupanja platne institucije radi otklanjanja nepravilnosti u poslovanju platne institucije, i
- 2) rok, odnosno dinamika izvještavanja Centralne banke o izvršavanju obaveza iz pisanog sporazuma.

Posljedice neispunjenja obaveza preuzetih pisanim sporazumom

Član 97

Ukoliko platna institucija ne ispuní obaveze iz pisanog sporazuma u roku i na način utvrđen tim sporazumom, Centralna banka donosi rješenje kojim izriče mjere u skladu sa članom 98 ovog zakona.

Rješenje o izricanju mjera

Član 98

(1) Centralna banka može rješenjem naložiti platnoj instituciji mjere ako kontrolom utvrdi:

- 1) da je platna institucija svojim radnjama ili propuštanjem određenih radnji postupila protivno zakonu;
- 2) nepravilnosti u poslovanju platne institucije koje ne predstavljaju postupanje suprotno propisima, a za čije otklanjanje nije zaključen pisani sporazum, ili
- 3) da je potrebno da platna institucija preduzme odgovarajuće radnje i aktivnosti za poboljšanje poslovanja.

(2) Rješenjem iz stava 1 ovog člana određuje se rok za sprovođenje mjera naloženih rješenjem.

(3) Platna institucija može, najkasnije 15 dana prije isteka roka iz stava 2 ovog člana, obrazloženim zahtjevom zatražiti produženje tog roka, o čemu Centralna banka odlučuje najkasnije do isteka roka utvrđenog rješenjem o izricanju mjera.

Vrste mjera koje se izriču rješenjem

Član 99

(1) Rješenjem o izricanju mjera može se:

- 1) naložiti platnoj instituciji da uskladi poslovanje sa ovim zakonom;
- 2) privremeno zabraniti platnoj instituciji pružanje jedne ili više platnih usluga;
- 3) privremeno zabraniti platnoj instituciji odobravanje kredita iz člana 81 stav 1 ovog zakona;
- 4) naložiti raskid ugovora sa agentom ili pružaocem usluga eksternalizacije;
- 5) naložiti nadležnom organu platne institucije da razriješi člana odbora direktora i/ili izvršnog direktora i/ili drugo lice odgovorno za obavljanje aktivnosti platnih usluga, ako prestanu da ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom, odnosno postupaju suprotno odredbama ovog zakona;
- 6) brisati ogranak platne institucije i/ili agenta iz registra;
- 7) naložiti platnoj instituciji da preduzme, odnosno obustavi obavljanje drugih aktivnosti.

(2) Mjeru iz stava 1 tačka 2 ovog člana Centralna banka izriče u trajanju od najviše godinu dana, o čemu, bez odlaganja, obavještava CRPS.

(3) Centralna banka može naložiti osnivanje posebnog pravnog lica za pružanje platnih usluga ako platna institucija obavlja i djelatnosti iz člana 68 tačka 3 ovog zakona, a koje narušavaju ili bi mogle narušiti finansijsku stabilnost platne institucije ili otežavaju obavljanje kontrole.

(4) Ukoliko je iznos sopstvenih sredstava platne institucije manji od iznosa propisanog članom 78 ovog zakona ili sopstvena sredstva platne institucije nijesu primjerena u odnosu na ukupan iznos kredita odobrenih u skladu sa članom 81 stav 1 ovog zakona, rješenjem o izricanju mjera može se:

- 1) naložiti platnoj instituciji da donese i obezbijedi sprovođenje plana mjera za obezbjeđenje iznosa sopstvenih sredstva izračunatog u skladu sa propisom donijetim na osnovu člana 78 stav 4 ovog zakona;
- 2) naložiti platnoj instituciji da utvrdi i sprovede plan mjera za obezbjeđenje sopstvenih sredstava primjerenih u odnosu na ukupan iznos kredita odobrenih u skladu sa članom 81 stav 1 ovog zakona;
- 3) naložiti platnoj instituciji da donese odluku i sprovede povećanje kapitala, ili
- 4) privremeno zabraniti platnoj instituciji isplatu dividende ili drugog oblika isplate dobiti.

Izveštavanje Centralne banke o izvršavanju rješenja

Član 100

(1) Rješenjem o izricanju mjera može se utvrditi rok u kome je platna institucija dužna da obavijesti Centralnu banku o sprovođenju naloženih mjera i priloži odgovarajuće dokaze.

(2) Ukoliko Centralna banka utvrdi da naložene mjere nijesu sprovedene ili nijesu sprovedene u roku i na način utvrđen rješenjem, može platnoj instituciji izreći novu mjeru u skladu sa ovim zakonom.

Izuzeci od minimalno propisanog iznosa sopstvenih sredstava

Član 101

(1) Centralna banka može naložiti platnoj instituciji povećanje iznosa sopstvenih sredstava do 20% u odnosu na iznos sopstvenih sredstava izračunat u skladu sa članom 78 ovog zakona.

(2) Na zahtjev platne institucije, Centralna banka može odobriti smanjenje iznosa sopstvenih sredstava do 20% u odnosu na iznos sopstvenih sredstava izračunat u skladu sa članom 78 ovog zakona, s tim da iznos sopstvenih sredstava platne institucije ne može biti niži od minimalnog iznosa osnivačkog kapitala platne institucije iz člana 70 ovog zakona.

(3) Centralna banka donosi mjere iz st. 1 i 2 ovog člana na osnovu ocjene upravljanja rizicima, baze podataka o upravljanju rizicima i mehanizama za funkcionisanje sistema interne kontrole, kao i drugih podataka o poslovanju platne institucije.

Postupak nakon izricanja mjera

Član 102

(1) Platna institucija dužna je da, po otklanjanju utvrđenih nepravilnosti, a najkasnije odmah po isteku rokova za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti, podnese Centralnoj banci izvještaj o otklanjanju nepravilnosti, sa odgovarajućim dokazima.

(2) Ukoliko, na osnovu izvještaja iz stava 1 ovog člana ili neposrednom kontrolom, utvrdi da su otklonjene sve utvrđene nepravilnosti u poslovanju, Centralna banka donosi zaključak kojim utvrđuje da je platna institucija otklonila nepravilnosti u poslovanju.

(3) Ukoliko platna institucija u rokovima iz stava 1 ovog člana, ne otkloni utvrđene nepravilnosti, Centralna banka će, na osnovu raspoloživih dokaza ili po potrebi na osnovu neposredne kontrole, prema platnoj instituciji preduzeti nove mjere u skladu sa ovim zakonom.

Izvještavanje Centralne banke

Član 103

(1) Platna institucija je dužna da, bez odlaganja, izvještava Centralnu banku naročito o:

- 1) o podnesenoj prijavi promjene podataka u CRPS i o izvršenom upisu promjene podataka u CRPS;
- 2) planiranoj promjeni člana organa upravljanja, izvršnog direktora, odnosno lica koja su odgovorna za obavljanje aktivnosti platnih usluga;
- 3) izvršenoj promjeni kvalifikovanog učešća u kapitalu za koju je odbor direktora, odnosno izvršni direktor znao ili morao znati;
- 4) planiranoj promjeni u kapitalu platne institucije od 10% ili više;
- 5) promjeni finansijskog stanja platne institucije kojom iznos sopstvenih sredstava padne ispod minimalnog iznosa sopstvenih sredstava izračunatog u skladu sa propisom iz člana 78 stav 4 ovog zakona;
- 6) prestanku pružanja pojedinih platnih usluga;
- 7) namjeri prestanka pružanja svih platnih usluga, kao i o nastupanju okolnosti za oduzimanje odobrenja iz člana 76 ovog zakona;
- 8) promjenama činjenica na osnovu kojih je Centralna banka upisala njenog agenta u registar platnih institucija;
- 9) prestanku pružanja platnih usluga preko agenta;
- 10) preduzetim aktivnostima radi zaštite novčanih sredstava korisnika platnih usluga u skladu sa članom 79 ovog zakona, i
- 11) drugim promjenama kojima se mijenjaju činjenice na osnovu kojih je Centralna banka izdala odobrenje za pružanje platnih usluga.

(2) Platna institucija dužna je da, na zahtjev Centralne banke, dostavi dodatne izvještaje i informacije od značaja za sprovođenje kontrole ili za izvršavanje drugih poslova iz nadležnosti Centralne banke.

(3) Centralna banka može propisati sadržaj izvještaja platne institucije, rokove i način izvještavanja.

Saradnja između organa

Član 104

(1) Centralna banka i drugi nadležni organi u Crnoj Gori koji, u skladu sa zakonom, obavljaju kontrolu poslovanja platne institucije, ostvaruju saradnju i razmjenjuju neophodne informacije o platnoj instituciji potrebne za sprovođenje kontrole iz svoje nadležnosti.

(2) Organi iz stava 1 ovog člana dužni su da se međusobno obavještavaju o nezakornostima, odnosno nepravilnostima utvrđenim tokom obavljanja kontrole ako je to od značaja za rad drugog organa.

(3) Dostavljanje informacija i obavještenja iz st. 1 i 2 ovog člana ne smatra se povredom tajnosti podataka.

(4) Nadležni organ dužan je da informacije i obavještenja, koja primi u skladu sa st. 1 i 2 ovog člana, čuva kao povjerljive i može ih koristiti samo u svrhu za koju su mu

dostavljeni i učiniti dostupnim trećim licima samo uz saglasnost nadležnog organa koji ih je dostavio.

Razmjena informacija između Centralne banke

i nadležnih tijela država članica

Član 105

(1) Centralna banka sarađuje sa nadležnim tijelima država članica i, prema potrebi, sa Evropskom centralnom bankom, nacionalnim centralnim bankama država članica i sa drugim odgovarajućim nadležnim tijelima dostavljanjem informacija i obavještenja.

(2) Dostavljanje informacija i obavještenja iz stava 1 ovog člana ne smatra se povredom tajnosti podataka.

Oblici saradnje

Član 106

(1) Centralna banka može zaključiti sporazum sa jednim ili više nadležnih tijela država članica ili trećih država radi obavljanja kontrole poslovanja platnih institucija i uspostavljati druge oblike saradnje.

(2) Dostavljanje informacija i obavještenja kroz oblike saradnje iz stava 1 ovog člana ne smatra se povredom tajnosti podataka.

Obavješćavanje Evropske komisije

Član 107

Centralna banka obavješćava Evropsku komisiju o nadležnostima u vezi sa izdavanjem odobrenja za pružanje platnih usluga i vršenjem kontrole platnih institucija u skladu sa ovim zakonom.

VIII. ELEKTRONSKI NOVAC

1. Izdavaoci elektronskog novca, izdavanje i isplata elektronskog novca

Izdavaoci elektronskog novca

Član 108

(1) Izdavaoci elektronskog novca u Crnoj Gori mogu biti:

- 1) banke i druge kreditne institucije, sa sjedištem u Crnoj Gori;
- 2) institucije za elektronski novac sa sjedištem u Crnoj Gori;

- 3) ogranak kreditne institucije iz treće zemlje sa sjedištem u Crnoj Gori;
- 4) Centralna banka;
- 5) Država Crna Gora i jedinice lokalne samouprave kad djeluju u svojstvu vlasti.

(2) Lica koja nijesu izdavaoci elektronskog novca u smislu stava 1 ovog člana, ne smiju vršiti izdavanje elektronskog novca u Crnoj Gori.

(3) Izdavaoci elektronskog novca iz stava 1 tač. 1 i 3 ovog člana mogu izdavati elektronski novac na osnovu odobrenja izdatih u skladu sa zakonom kojim se uređuje njihovo osnivanje i poslovanje.

(4) Izdavaoci elektronskog novca iz stava 1 tačka 2 ovog člana mogu izdavati elektronski novac na osnovu odobrenja izdatog u skladu sa ovim zakonom.

(5) Prava izdavalaca elektronskog novca iz stava 1 tač. 4 i 5 ovog člana na izdavanje elektronskog novca uređuju se posebnim propisima.

Izdavanje i isplata elektronskog novca

Član 109

(1) Izdavaoci elektronskog novca izdaju elektronski novac u nominalnoj vrijednosti primljenih sredstava.

(2) Izdavaoci elektronskog novca dužni su da, na zahtjev imaoaca elektronskog novca, bez odlaganja, isplate novčanu vrijednost elektronskog novca po nominalnoj vrijednosti.

(3) Za isplatu novčane vrijednosti elektronskog novca izdavalac elektronskog novca može naplatiti naknadu samo ako je utvrđena ugovorom iz člana 110 ovog zakona i pod uslovom da:

- 1) se isplata zahtijeva prije isteka ugovora;
- 2) je ugovorom predviđen datum isteka ugovora, a imalac elektronskog novca raskine ugovor prije tog datuma, ili
- 3) se isplata zahtijeva nakon isteka godine dana od dana prestanka važenja ugovora.

(4) Naknada iz stava 3 ovog člana mora biti proporcionalna i primjerena stvarnim troškovima izdavaoca elektronskog novca.

(5) U slučajevima u kojima se isplata zahtijeva prije isteka važenja ugovora, imalac elektronskog novca može zatražiti isplatu elektronskog novca u cijelosti ili djelimično.

(6) U slučajevima kada imalac elektronskog novca zahtijeva isplatu na dan prestanka važenja ugovora ili u roku od godinu dana od dana prestanka važenja ugovora:

- 1) isplaćuje se ukupna novčana vrijednost elektronskog novca, ili
- 2) kada institucija za elektronski novac obavlja i druge poslove osim izdavanja elektronskog novca, a nije unaprijed poznato koliki će se dio novčanih sredstava upotrijebiti kao elektronski novac, isplaćuju se sva sredstva koja imalac elektronskog novca zahtijeva.

(7) Izdavalac elektronskog novca i imalac elektronskog novca koji nije potrošač mogu prava na isplatu elektronskog novca ugovoriti drukčije u odnosu na st. 3 do 6 ovog člana.

Ugovor o izdavanju elektronskog novca

Član 110

(1) Međusobni odnosi izdavaoca i imaoca elektronskog novca uređuju se ugovorom.

(2) Ugovor iz stava 1 ovog člana obavezno sadrži jasne i detaljne uslove isplate novčane vrijednosti elektronskog novca, uključujući i sve naknade koje izdavalac elektronskog novca naplaćuje imaocu elektronskog novca.

(3) Izdavalac elektronskog novca dužan je da o uslovima iz stava 2 ovog člana obavijesti imaoca elektronskog novca prije prihvatanja ponude ili zaključenja ugovora.

Zabrana plaćanja kamata imaocu elektronskog novca

Član 111

Izdavalac elektronskog novca ne smije plaćati kamate ili davati drugu imovinsku korist imaocu elektronskog novca za vrijeme držanja elektronskog novca.

2. Institucije za elektronski novac

Organizacioni oblik

Član 112

(1) Institucija za elektronski novac sa sjedištem u Crnoj Gori je pravno lice koje je od Centralne banke dobilo odobrenje za izdavanje elektronskog novca.

(2) Institucija za elektronski novac ne smije izdavati elektronski novac bez odobrenja iz stava 1 ovog člana.

Odobrenje za izdavanje elektronskog novca

Član 113

Na izdavanje, odbijanje i oduzimanje odobrenja za izdavanje elektronskog novca shodno se primjenjuju odredbe čl. 72 do 76 ovog zakona.

Kvalifikovano učešće

Član 114

(1) Pravno ili fizičko lice ne smije steći kvalifikovano učešće u instituciji za elektronski novac, bez prethodnog odobrenja Centralne banke.

(2) Lice koje ima kvalifikovano učešće u instituciji za elektronski novac ne smije povećavati učešće u kapitalu ili glasačkim pravima u instituciji za elektronski novac na način da stekne ili stekne preko 20%, 33% ili 50% učešća u kapitalu ili glasačkim pravima institucije za elektronski novac, bez prethodnog odobrenja Centralne banke.

(3) Na postupak po zahtjevu za izdavanje odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća u instituciji za elektronski novac, odlučivanje po zahtjevu, sticanje kvalifikovanog učešća bez odobrenja Centralne banke, pravne posljedice nezakonitog sticanja kvalifikovanog učešća, rokove za sticanje kvalifikovanog učešća, prestanak važenja odobrenja, oduzimanje odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća i obavješćavanje Centralne banke od strane kvalifikovanih sticalaca shodno se primjenjuju odredbe zakona kojima se uređuje osnivanje i poslovanje banaka.

Poslovanje preko agenta i drugog lica

Član 115

(1) Institucija za elektronski novac ne smije da izdaje elektronski novac preko agenta.

(2) Institucija za elektronski novac može, u skladu sa članom 77 ovog zakona, preko agenta pružati platne usluge iz člana 118 stav 1 tačka 1 ovog zakona.

(3) Institucija za elektronski novac može vršiti distribuciju ili isplatu elektronskog novca preko pravnih ili fizičkih lica koja djeluju u njeno ime, o čemu je dužna da prethodno obavijesti Centralnu banku.

Minimalni iznos osnivačkog kapitala

Član 116

- (1) Osnivački kapital institucije za elektronski novac ne može, u trenutku dobijanja odobrenja, biti manji od 350.000 EUR.
- (2) Minimalni osnivački kapital institucije za elektronski novac mora biti uplaćen u novcu.
- (3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, institucija za elektronski novac koja obavlja djelatnosti iz člana 118 stav 1 tačka 5 ovog zakona mora imati namjenski izdvojena novčana sredstva najmanje u visini minimalnog iznosa osnivačkog kapitala.

Sopstvena sredstva

Član 117

- (1) Institucija za elektronski novac dužna je da, radi sigurnog i stabilnog poslovanja, odnosno ispunjavanja obaveza prema svojim povjeriocima, održava visinu sopstvenih sredstava, koja ni u jednom trenutku ne smije biti manja od iznosa osnivačkog kapitala ili od zbira iznosa sopstvenih sredstava utvrđenih u skladu sa st. 2 i 3 ovog člana, u zavisnosti od toga koji je iznos veći.
- (2) Sopstvena sredstva institucije za elektronski novac za djelatnost izdavanja elektronskog novca iznose najmanje 2% prosječnog elektronskog novca u opticaju.
- (3) Sopstvena sredstva institucije za elektronski novac za djelatnost pružanja platnih usluga koje nijesu povezane sa izdavanjem elektronskog novca izračunavaju se u skladu sa članom 78 ovog zakona.
- (4) Centralna banka propisuje bliže uslove i način obračunavanja sopstvenih sredstva institucija za elektronski novac.

Drugi poslovi institucije za elektronski novac

Član 118

- (1) Pored izdavanja elektronskog novca, institucija za elektronski novac ima pravo da:
 - 1) pruža platne usluge iz člana 2 ovog zakona;
 - 2) odobrava kredite u vezi sa platnim uslugama iz člana 2 tač. 4, 5 ili 7 ovog zakona, ukoliko su ispunjeni uslovi iz člana 81 stav 1 ovog zakona;
 - 3) vrši operativne poslove i sa njima povezane pomoćne usluge u vezi sa izdavanjem elektronskog novca ili pružanjem platnih usluga iz tačke 1 ovog stava;

- 4) bude operater platnog sistema, osim platnog sistema u kome se vrši konačnost poravnjenja, ne dovodeći u pitanje pristup platnim sistemima u skladu sa članom 142 ovog zakona, ili
- 5) obavlja drugu djelatnost koja nije djelatnost izdavanja elektronskog novca.

(2) Na zaštitu sredstava primljenih za pružanje platnih usluga iz člana 2 ovog zakona koja nijesu povezana sa izdavanjem elektronskog novca, primjenjuju se odredbe člana 79 ovog zakona.

(3) Ukoliko institucija za elektronski novac obavlja i druge djelatnosti pored izdavanja elektronskog novca i pružanja platnih usluga, Centralna banka može zahtijevati da osnuje posebno pravno lice za obavljanje tih djelatnosti, ako ocijeni da njihovo obavljanje može ugroziti finansijsku stabilnost institucije za elektronski novac ili otežati vršenje kontrole institucije za elektronski novac u skladu sa ovim zakonom.

Izdavanje elektronskog novca

Član 119

Institucija za elektronski novac dužna je da novčana sredstva koja primi od imaoaca elektronskog novca zamijeni za elektronski novac, bez odlaganja.

Zabrana primanja depozita

Član 120

(1) Institucija za elektronski novac ne smije primati depozite ili druga povratna sredstva u smislu zakona kojima se uređuje osnivanje i poslovanje banaka.

(2) Novčana sredstva koja institucija za elektronski novac primi u zamjenu za elektronski novac od imaoaca elektronskog novca ne predstavljaju depozit ili druga povratna sredstva u smislu zakona kojim se uređuje osnivanje i poslovanje banaka.

Računi institucije za elektronski novac

Član 121

(1) Ukoliko institucija za elektronski novac pruža platne usluge koje nijesu povezane sa izdavanjem elektronskog novca, a u okviru kojih vodi račune za plaćanje, ti računi se smiju koristiti isključivo za izvršavanje platne transakcije.

(2) Novčana sredstva primljena u skladu sa stavom 1 ovog člana ne smatraju se depozitom ili drugim povratnim sredstvima u smislu zakona kojim se uređuje osnivanje i poslovanje banaka.

(3) Institucija za elektronski novac poslovanje obavlja preko transakcionih računa otvorenih kod banaka.

Zabrana odobravanja kredita

Član 122

Institucija za elektronski novac ne smije odobravati kredite iz novčanih sredstava primljenih u zamjenu za izdati elektronski novac.

Zaštita sredstava

Član 123

(1) Institucija za elektronski novac dužna je novčana sredstva koja primi u zamjenu za izdati elektronski novac zaštititi u skladu sa članom 79 ovog zakona.

(2) Novčana sredstva koja institucija za elektronski novac primi putem platnog instrumenta nije dužna da zaštiti u skladu sa stavom 1 ovog člana dok se ne odobre na račun za plaćanje ili na drugi način stave na raspolaganje instituciji za elektronski novac u skladu sa ovim zakonom.

(3) Novčana sredstva iz stava 2 ovog člana institucija za elektronski novac dužna je da zaštiti na način iz stava 1 ovog člana najkasnije pet radnih dana od dana izdavanja elektronskog novca.

(4) Institucija za elektronski novac dužna je da unaprijed obavještava Centralnu banku o promjeni načina zaštite novčanih sredstava koja je primila u zamjenu za izdati elektronski novac.

(5) Zaštita novčanih sredstava koja institucija za elektronski novac primi u zamjenu za izdati elektronski novac bliže se uređuje propisom Centralne banke.

Shodna primjena

Član 124

(1) Odredbe čl. 82 do 107 ovog zakona shodno se primjenjuju na institucije za elektronski novac.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, institucija za elektronski novac dužna je da u poslovnim knjigama odvojeno evidentira poslovne promjene koje nastaju na osnovu izdavanja elektronskog novca i poslovne promjene koje nastaju na osnovu pružanja platnih usluga koje nijesu povezane sa izdavanjem elektronskog novca.

IX. VANSUDSKO RJEŠAVANJE SPOROVA U PLATNOM PROMETU

Komisija za vansudsko rješavanje sporova u platnom prometu

Član 125

- (1) Vansudsko rješavanje sporova u platnom prometu vrši Komisija za vansudsko rješavanje sporova u platnom prometu (u daljem tekstu: Komisija).
- (2) Sporovima u platnom prometu, u smislu ovog zakona, smatraju se sporovi između pružaoca i korisnika platnih usluga koji se odnose na izvršavanje platnih transakcija i sporovi između izdavaoca i imaoca elektronskog novca.
- (3) Postupak pred Komisijom pokreće se podnošenjem predloga za vansudsko rješavanje spora u platnom prometu.
- (4) Komisija neće rješavati sporove po kojima je već pokrenut sudski postupak i prekinuće vansudsko rješavanje spora ukoliko se, u toku postupka rješavanja, pokrene sudski spor.

Osnivanje i sastav Komisije

Član 126

- (1) Komisija se osniva pri Udruženju banaka Crne Gore.
- (2) Udruženje banaka Crne Gore vrši stručne i administrativne poslove za potrebe Komisije i obezbjeđuje prostorije i druge tehničke uslove za rad Komisije.
- (3) Komisija ima pet članova, od kojih po dva člana imenuju i razrješavaju Udruženje banaka Crne Gore i organizacije za zaštitu potrošača, a jednog člana imenuje i razrješava Centralna banka.
- (4) Predsjednik Komisije je član kojeg imenuje i razrješava Centralna banka.
- (5) Svaki član Komisije ima svog zamjenika koji se imenuje i razrješava u skladu sa stavom 3 ovog člana.
- (6) Članovi Komisije imenuju se na period od tri godine i mogu biti imenovani još jedanput.

Uslovi za članstvo i prestanak članstva u Komisiji

Član 127

(1) Za člana Komisije može biti imenovano lice koje ima visoku školsku spremu i najmanje pet godina radnog iskustva u struci, pod uslovom da je poslovno sposobno i da nije osuđivano za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za obavljanje poslova vansudskog rješavanja sporova u platnom prometu.

(2) Mandat članu Komisije prestaje:

- 1) istekom vremena na koji je imenovan;
- 2) na zahtjev člana;
- 3) ako se utvrdi da ne ispunjava uslove iz stava 1 ovog člana;
- 4) gubitkom radne sposobnosti za obavljanje poslova u Komisiji;
- 5) smrću člana.

(3) U slučaju prestanka mandata članu Komisije, novi član se imenuje u roku od 30 dana od dana prestanka mandata, u skladu sa ovim zakonom.

Razlozi isključenja članstva u Komisiji

Član 128

(1) Član Komisije koji ima lične ili druge interese u vansudskom rješavanju sporova u platnom prometu ili je povezan sa strankom u sporu, ne može kao član Komisije učestvovati u rješavanju predmetnog spora.

(2) Član Komisije koji iz bilo kog razloga ne može biti nepristrasan, dužan je da o tome, bez odlaganja, obavijesti subjekta iz člana 126 stav 3 ovog zakona.

Rad Komisije

Član 129

(1) Način rada i postupak pred Komisijom uređuju se poslovníkom o radu koji donosi Komisija.

(2) Saglasnost na poslovnik iz stava 1 ovog člana daje Centralna banka.

(3) Članovi Komisije i njihovi zamjenici dužni su da kao poslovnu tajnu čuvaju sve informacije koje su saznali u toku obavljanja svoje dužnosti.

X. PLATNI SISTEMI U CRNOJ GORI

1. Osnivanje i rad platnih sistema

Osnivanje platnog sistema

Član 130

(1) Platni sistem mogu osnovati operater iz člana 131 stav 2 ovog zakona i najmanje jedan učesnik pružalac platnih usluga koji je odobrenje za pružanje platnih usluga dobio od Centralne banke.

(2) Za osnivanje i obavljanje poslova u platnom sistemu operater i učesnik u platnom sistemu zaključuju ugovor o platnom sistemu.

Operater platnog sistema

Član 131

(1) Platnim sistemom upravlja operater platnog sistema.

(2) Operater platnog sistema može biti:

- 1) banka i druga kreditna institucija sa sjedištem u Crnoj Gori;
- 2) platna institucija sa sjedištem u Crnoj Gori;
- 3) institucija za elektronski novac sa sjedištem u Crnoj Gori;
- 4) drugo pravno lice sa sjedištem u Crnoj Gori osnovano kao akcionarsko društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću;
- 5) Centralna banka, i
- 6) dio stranog pravnog lica sa sjedištem u Crnoj Gori.

(3) Operater platnog sistema može, pored upravljanja platnim sistemom obavljati i druge djelatnosti, u skladu sa zakonom.

Dužnosti operatera platnog sistema

Član 132

(1) Operater platnog sistema dužan je da obezbijedi kontinuirano, sigurno i efikasno funkcionisanje platnog sistema.

(2) Operater platnog sistema dužan je da, srazmjerno vrsti, obimu i složenosti poslova koji proizilaze iz pravila rada platnog sistema, obezbijedi:

- 1) da platni sistem ima primjeren, pouzdan i odgovarajući informacijski sistem za obavljanje svih funkcija u skladu sa pravilima rada platnog sistema, kao i plan kontinuiteta poslovanja;
- 2) organizacionu strukturu sa jasno definisanim, preglednim i dosljednim ovlaštenjima i odgovornostima, i
- 3) upravljanje rizicima kojima je platni sistem izložen ili bi mogao biti izložen.

(3) Centralna banka može propisati bliže uslove koje treba da ispuni platni sistem i operater platnog sistema.

Učesnici u platnom sistemu

Član 133

(1) Učesnici u platnom sistemu mogu biti:

- 1) pružalac platnih usluga;
- 2) operater platnog sistema;
- 3) drugi platni sistem, i
- 4) drugo lice u skladu sa pravilima rada tog platnog sistema.

(2) Pružalac platnih usluga može učestvovati u platnom sistemu kao direktni učesnik ili indirektni - preko drugog pružaoca platnih usluga.

(3) Pružalac platnih usluga iz člana 4 stav 1 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona dužan je da obavijesti Centralnu banku o svakom platnom sistemu u kojem učestvuje direktno ili indirektno i o operateru tog platnog sistema, bez obzira da li taj sistem posluje u Crnoj Gori ili u trećoj državi.

Dozvola za rad platnog sistema

Član 134

(1) Dozvolu za rad platnog sistema operateru platnog sistema izdaje Centralna banka.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, Centralna banka ne izdaje dozvolu za rad:

- 1) platnog sistema iz člana 142 stav 4 tačka 3 ovog zakona, ili
- 2) platnog sistema čiji je ona operater.

(3) Platni sistem iz stava 1 ovog člana ne može početi sa radom prije izdavanja dozvole za rad.

(4) Operater platnog sistema iz stava 1 ovog člana dužan je da o početku rada platnog sistema obavijesti Centralnu banku, u roku od 30 dana od dana dobijanja dozvole za rad.

(5) Operater platnog sistema iz stava 2 tačka 1 ovog člana dužan je da o namjeri početka rada platnog sistema obavijesti Centralnu banku, najkasnije pet radnih dana prije početka rada tog platnog sistema.

Zahtjev za izdavanje dozvole za rad platnog sistema

Član 135

(1) Lice iz člana 131 stav 2 ovog zakona koje namjerava da upravlja radom platnog sistema podnosi Centralnoj banci zahtjev za izdavanje dozvole za rad platnog sistema, u pisanoj formi.

(2) Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana prilažu se:

- 1) podaci o operateru platnog sistema (naziv, sjedište i adresa);
- 2) dokumentacija kojom se dokazuje da je operater platnog sistema tehnički, organizaciono i funkcionalno osposobljen za operativno upravljanje platnim sistemom i da ima kontrolne mehanizme i mehanizme sigurnosti upravljanja rizikom;
- 3) opis informacionog sistema kojim se dokazuje da li je sistem primjeren, pouzdan i odgovarajući za obavljanje svih poslova predviđenih pravilima rada platnog sistema;
- 4) opis organizacione, tehničke i kadrovske strukture operatera platnog sistema u vezi sa upravljanjem platnim sistemom, a prema potrebi, opis korišćenja usluga eksternalizacije u vezi sa upravljanjem platnim sistemom, kao i opis povezivanja sa drugim platnim sistemom;
- 5) podaci o članovima odbora direktora, odnosno izvršnog direktora, a ako operater platnog sistema obavlja i druge djelatnosti podaci o licima odgovornim za upravljanje platnim sistemom, u skladu sa članom 72 stav 2 tačka 10 ovog zakona;
- 6) poslovni plan rada platnog sistema za prve tri godine poslovanja;
- 7) podaci o učesnicima u platnom sistemu;
- 8) predlog ugovora o platnom sistemu;
- 9) predlog pravila rada platnog sistema;
- 10) izjava ovlašćenog lica operatera platnog sistema da su dostavljene informacije i dokumentacija istiniti, potpuni i ažurirani;
- 11) izjava operatera platnog sistema da će, bez odlaganja, obavještavati Centralnu banku o svim promjenama u podacima koji su dostavljeni uz zahtjev za izdavanje dozvole za rad platnog sistema, i
- 12) druga dokumentacija koju Centralna banka ocijeni potrebnom za odlučivanje po zahtjevu.

(3) Ukoliko su pojedina dokumenta, koja se prilažu uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, na stranom jeziku, prilaže se i ovjereni prevod od sudskog tumača na crnogorskom jeziku.

Izdavanje dozvole za rad platnog sistema

Član 136

(1) Centralna banka izdaje dozvolu za rad platnog sistema ako pravila rada platnog sistema ispunjavaju uslove iz člana 140 ovoga zakona i ako, na osnovu uredno podnijetog zahtjeva i dokumentacije iz člana 135 ovog zakona i informacija kojima raspolaže, ocijeni da su ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) da je operater platnog sistema tehnički, organizaciono i funkcionalno osposobljen za operativno upravljanje platnim sistemom i ima kontrolne mehanizme i mehanizme sigurnosti i upravljanje rizicima;
- 2) da operater platnog sistema ima poslovni plan rada za prve tri godine poslovanja, zasnovan na realnim ekonomskim pokazateljima;
- 3) da lica predložena za članove odbora direktora, odnosno izvršnog direktora operatera platnog sistema, a u slučaju da operater platnog sistema obavlja i druge djelatnosti, lica koja su odgovorna za upravljanje platnim sistemom, imaju dobar ugled i odgovarajuće znanje i iskustvo za upravljanje platnim sistemom;
- 4) da je informacioni sistem primjeren, pouzdan i odgovarajući za obavljanje svih poslova predviđenih pravilima rada platnog sistema, i
- 5) da ne postoje finansijski i/ili drugi razlozi koji ugrožavaju ili bi mogli ugroziti siguran i efikasan rad platnog sistema.

(2) Centralna banka može, u postupku izdavanja dozvole za rad platnog sistema, ostvariti saradnju sa drugim centralnim bankama ili drugim nadležnim organima, radi sveobuhvatne ocjene podnesenog zahtjeva.

Odbijanje zahtjeva za izdavanje dozvole za rad platnog sistema

Član 137

Centralna banka odbija zahtjev za izdavanje dozvole za rad platnog sistema ako ocijeni da nije ispunjen neki od uslova iz člana 136 stav 1 ovog zakona.

Oduzimanje dozvole za rad platnog sistema

Član 138

(1) Centralna banka oduzima dozvolu za rad platnog sistema, ako:

- 1) je dozvola za rad izdata na osnovu netačnih informacija ili dokumentacije, odnosno neistinito prikazanih podataka koji su bitni za rad platnog sistema;
- 2) operater platnog sistema ne počne sa radom platnog sistema u roku od godine dana od dana izdavanja dozvole za rad;

- 3) u slučaju prestanka ispunjavanja nekog od uslova na osnovu kojeg je izdata dozvole za rad;
- 4) platni sistem prestane sa radom duže od šest mjeseci neprekidno, ili
- 5) u slučaju otvaranja postupka stečaja ili likvidacije nad operaterom platnog sistema.

(2) Centralna banka može oduzeti dozvolu za rad platnog sistema, ako:

- 1) bi dalji rad platnog sistema mogao ugroziti sigurnost i efikasnost pružanja platnih usluga;
- 2) se rad platnog sistema obavlja suprotno propisima i/ili pravilima platnog sistema;
- 3) operater platnog sistema onemogućava ili otežava obavljanje kontrole i/ili nadgledanje rada platnog sistema, ili
- 4) operater platnog sistema ne sprovodi mjere koje je naložila Centralna banka.

Obavještenje o izdavanju i oduzimanju dozvole za rad

Član 139

Rješenje o izdavanju i oduzimanju dozvole za rad platnog sistema Centralna banka objavljuje u "Službenom listu Crne Gore" i dostavlja ga CRPS.

Pravila rada platnog sistema

Član 140

(1) Platni sistem posluje prema pravilima rada tog platnog sistema.

(2) Pravilima rada platnog sistema uređuju se standardizovani postupci i zajednička pravila za obradu, obračun i/ili poravnanje platnih transakcija između učesnika platnog sistema.

(3) Centralna banka odobrava pravila rada platnog sistema u postupku izdavanja dozvole za rad platnog sistema.

(4) Izuzetno od stava 3 ovog člana, Centralna banka ne odobrava pravila rada platnih sistema iz člana 134 stav 2 ovog zakona.

(5) Pravilima rada platnog sistema utvrđuju se naročito:

- 1) učesnici u platnom sistemu prema vrsti i opisu njihove uloge u platnom sistemu;
- 2) uslovi za učešće i prestanak učešća u platnom sistemu;

- 3) platne transakcije koje se obračunavaju i/ili poravnavaju u platnom sistemu prema vrsti platnih usluga;
- 4) načela obračuna i/ili poravnanja platnih transakcija;
- 5) način i uslovi izvršavanja platnih transakcija, njihov oblik i sadržaj;
- 6) način izvještavanja učesnika o obračunu i/ili poravnanju;
- 7) način zaštite podataka od zloupotrebe;
- 8) momenat prihvatanja i momenat neopozivosti naloga za prenos i postupanje u slučaju otvaranja postupka iz člana 151 stav 1 ovog zakona, ako se radi o platnim sistemima u kojima se vrši konačnost poravnanja platne transakcije (u daljem tekstu: platni sistem u kome se vrši konačnost poravnanja).

(6) Centralna banka odobrava pravila rada platnog sistema ako utvrdi da sadrže elemente iz stava 5 ovog člana i ako ocijeni da njihova primjena obezbjeđuje primjerenu zaštitu od mogućih rizika vezanih za funkcionisanje platnog sistema.

Odobrenje za izmjenu ugovora o platnom sistemu i izmjenu pravila rada platnog sistema

Član 141

(1) Centralna banka izdaje odobrenje za izmjenu ugovora o platnom sistemu i izmjenu pravila rada platnog sistema.

(2) Operater platnog sistema dužan je da Centralnoj banci podnese zahtjev za izdavanje odobrenja izmjena ugovora o platnom sistemu, odnosno izmjena pravila rada platnog sistema.

(3) Uz zahtjev iz stava 2 ovog člana prilažu se:

- 1) predlog izmjena ugovora o platnom sistemu, odnosno predlog izmjena pravila rada platnog sistema, i
- 2) detaljno obrazloženje razloga predloženih izmjena.

(4) U postupku po zahtjevu za izdavanje odobrenja iz stava 1 ovog člana Centralna banka može zahtijevati dodatne informacije.

(5) U postupku po zahtjevu za izdavanje odobrenja iz stava 1 ovog člana Centralna banka cijeni naročito uticaj predloženih izmjena na upravljanje rizicima u platnom sistemu.

(6) Centralna banka može odbiti zahtjev za izdavanje odobrenja iz stava 1 ovog člana ako iz dokumentacije i informacija kojima raspolaže ocijeni da bi predložene izmjene izazvale poremećaj u platnom sistemu, ugrozile kompatibilnost u funkcionisanju drugih platnih sistema, stabilnost i sigurnost finansijskog sistema u Crnoj Gori ili ako su te izmjene u suprotnosti sa zakonom i propisima Centralne banke.

Pristup platnim sistemima

Član 142

(1) Pravilama rada platnog sistema utvrđuju se objektivni, nediskriminatorni i primjereni uslovi za pristup, odnosno učešće u platnom sistemu.

(2) Pristup, odnosno učešće u platnom sistemu mogu se ograničiti samo u mjeri u kojoj je potrebno radi zaštite od posebnih rizika (rizika poravnjanja, operativnog rizika, rizika poslovanja i dr.) i radi očuvanja finansijske i operativne stabilnosti platnog sistema.

(3) Pravilama rada platnog sistema ne mogu se utvrditi:

- 1) ograničenja u vezi sa efektivnim učešćem u drugim platnim sistemima;
- 2) pravila kojima se na diskriminatoran način utvrđuju prava i obaveze koja se odnose na učešće u platnom sistemu, i
- 3) ograničenja po osnovu vrste pružalaca platnih usluga.

(4) Odredbe st. 1 i 2 ovog člana ne primjenjuju se:

- 1) na platne sisteme u kojima se vrši konačnost poravnjanja utvrđene u skladu sa ovim zakonom;
- 2) na platne sisteme čiji su učesnici isključivo pružaoci platnih usluga koji čine grupu subjekata povezanu kapitalom, u kojoj jedan od povezanih subjekata ima stvarnu kontrolu nad ostalim povezanim subjektima, ili
- 3) na platne sisteme u kojima jedini pružalac platnih usluga (bilo kao pojedinačni subjekt ili kao grupa):
 - a) djeluje ili može djelovati kao pružalac platnih usluga i za platioce i za primaoca plaćanja i isključivo je odgovoran za upravljanje platnim sistemom, i
 - b) ovlasti druge pružaoce platnih usluga da učestvuju u platnom sistemu, koji nemaju pravo ugovaranja međusobne naknade u vezi sa platnim sistemom, ali imaju pravo utvrđivanja sopstvenih naknada u odnosu na platioce i primaoca plaćanja.

Eksternalizacija

Član 143

(1) Operater platnog sistema može izvršiti eksternalizaciju određenih aktivnosti vezanih za rad platnog sistema, o čemu je dužan da, prije zaključenja ugovora sa pružaocem usluga eksternalizacije, obavijesti Centralnu banku.

(2) Operater platnog sistema dužan je da obezbijedi da se eksternalizacijom:

- 1) ne mijenja odnos i obaveze operatera platnog sistema prema učesnicima u platnom sistemu;
- 2) ne dovodi u pitanje usklađenost rada platnog sistema sa pravilima rada i ovim zakonom, i
- 3) ne onemogućava ili otežava obavljanje kontrole od strane Centralne banke.

(3) Operater platnog sistema odgovaran je za štetu koju prouzrokuje pružalac usluga eksternalizacije u vezi sa pružanjem eksternalizovane aktivnosti.

(4) Operater platnog sistema dužan je da omogući Centralnoj banci obavljanje neposredne kontrole na lokaciji pružanja usluga, odnosno kod pružaoca usluga eksternalizacije, kao i pristup dokumentaciji i podacima koji su povezani sa eksternalizacijom a u posjedu su pružaoca usluga eksternalizacije.

(5) Centralna banka može propisati bliže uslove za eksternalizaciju aktivnosti vezanih za rad platnog sistema.

Registar platnih sistema

Član 144

(1) Centralna banka vodi registar platnih sistema u Crnoj Gori i objavljuje na svojoj internet stranici.

(2) Registar platnih sistema sadrži naročito:

- 1) naziv platnog sistema;
- 2) naziv i sjedište operatera platnog sistema, i
- 3) naziv i sjedište učesnika u platnom sistemu.

2. Konačnost poravnanja u platnim sistemima

Račun za poravnanje i konačnost poravnanja

Član 145

(1) Račun za poravnanje je račun učesnika kod centralne banke ili agenta za poravnanje, koji se koristi za poravnanje u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnanja.

(2) Konačnost poravnanja u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnanja nastaje kada se izvrši zaduženje i odobrenje računa učesnika tog platnog sistema.

Uslovi koje mora ispuniti platni sistem u kome se vrši konačnost poravnanja

Član 146

(1) Platni sistem u kome se vrši konačnost poravnanja mora da ispunjava sljedeće uslove:

- 1) da je zasnovan na ugovoru između tri ili više učesnika, ne računajući operatera platnog sistema, agenta za poravnanje, klirinšku organizaciju ili indirektnog učesnika, pri čemu najmanje jedan učesnik ima sjedište u Crnoj Gori;
- 2) da ima utvrđena pravila i standardizovane procedure za izvršavanje, obračun i poravnanje platnih transakcija između učesnika, i
- 3) da su pravilima rada utvrđeni momenat prihvatanja i momenat neopozivosti naloga za prenos.

(2) Centralna banka utvrđuje ispunjenost uslova iz stava 1 ovog člana, osim za platne sisteme za koje je ovim zakonom utvrđeno da ne izdaje dozvolu za rad.

Interoperabilni sistem

Član 147

(1) Interoperabilni sistem čine dva ili više platnih sistema čiji su operateri zaključili sporazum o izvršavanju naloga za prenos između tih sistema.

(2) Zaključenjem sporazuma iz stava 1 ovog člana ne uspostavlja se platni sistem u smislu ovog zakona.

Učesnici u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnanja

Član 148

(1) Učesnici u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnanja su institucije, agenti za poravnanje, klirinške organizacije, operateri sistema i indirektni učesnici, s tim da jedan učesnik u sistemu može djelovati u svojstvu agenta za poravnanje i/ili klirinške organizacije ili može obavljati pojedine ili sve te funkcije.

(2) Institucije, u smislu stava 1 ovog člana, su subjekti koji učestvuju u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnanja i koji su odgovorni za ispunjavanje finansijskih obaveza koje proizlaze iz naloga za prenos u tom sistemu, a naročito:

- 1) banke i druge kreditne institucije;
- 2) ogranci kreditnih institucija sa sjedištem u Crnoj Gori;
- 3) državni organi, organi lokalne samouprave, Centralna banka, pravna lica za čije obaveze po zakonu garantuje Crna Gora, i pravna lica koja vrše javna ovlašćenja;
- 4) Evropska centralna banka i nacionalne centralne banke država članica.

(3) Agenti za poravnanje, u smislu stava 1 ovog člana, su subjekti koji institucijama otvaraju račune za poravnanje preko kojih se izvršavaju nalozi za prenos unutar platnog sistema u kome se vrši konačnost poravnanja i, ukoliko su ovlašćeni, odobravaju kredit tim učesnicima u cilju poravnanja.

(4) Klirinške organizacije, u smislu stava 1 ovog člana, su subjekti odgovorni za obračunavanje neto pozicija institucija i agenata za poravnanje ako učestvuju u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnanja, koje predstavlja pretvaranje potraživanja i obaveza na osnovu naloga za prenos koji jedan ili više učesnika šalju ili primaju od jednog ili više učesnika – u jednu neto obavezu ili jedno neto potraživanje.

(5) Operater sistema, u smislu stava 1 ovog člana, je jedno ili više pravnih lica koja su odgovorna za nesmetano funkcionisanje platnog sistema u kome se vrši konačnost poravnanja u skladu sa pravilima rada tog sistema.

(6) Indirektni učesnici, u smislu stava 1 ovog člana, su agent za poravnanje, klirinška organizacija ili operater platnog sistema, koji su u ugovornom odnosu sa učesnikom u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnanja koji mu omogućava izvršavanje naloga za prenos u tom sistemu, pod uslovom da je taj indirektni učesnik u tom svojstvu poznat operateru sistema.

Nalog za prenos

Član 149

Nalog za prenos je instrukcija učesnika u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnanja da se primaocu plaćanja stavi na raspolaganje određeni iznos novčanih sredstava ili kojom nastaju ili se izvršavaju obaveze plaćanja između učesnika u platnom sistemu, u skladu sa pravilima rada tog sistema.

Prihvatanje i neopozivost naloga za prenos

Član 150

(1) Pravilima rada platnog sistema u kome se vrši konačnost poravnanja uređuje se momenat u kojem se nalog za prenos, dat od učesnika tog sistema ili preko trećeg lica, smatra prihvaćenim od strane tog sistema.

(2) Momenat neopozivosti naloga za prenos označava momenat, utvrđen pravilima rada platnog sistema u kome se vrši konačnost poravnanja, od kojeg ni učesnik u sistemu ni treće lice ne mogu opozvati nalog za prenos.

(3) U slučaju interoperabilnih sistema, svaki platni sistem svojim pravilima rada utvrđuje momenat prihvatanja i momenat neopozivosti naloga za prenos na način kojim se obezbeđuje da ta pravila budu u najvećoj mogućoj mjeri usklađena sa pravilima rada drugih učesnika u interoperabilnom sistemu.

(4) Na momenat prihvatanja i momenat neopozivosti naloga za prenos koji je utvrđen pravilima rada platnog sistema koji je učesnik u interoperabilnom sistemu, ne utiču pravila rada drugih učesnika u tom interoperabilnom sistemu, osim ako nije drukčije utvrđeno pravilima rada svih platnih sistema koji učestvuju u tom interoperabilnom sistemu.

Postupak zbog insolventnosti i momenat otvaranja postupka zbog insolventnosti

Član 151

(1) Postupak zbog insolventnosti nad učesnikom u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnanja, u smislu ovog zakona, smatra se otvaranje postupka stečaja ili likvidacije nad tim učesnikom.

(2) Momenat otvaranja postupka zbog insolventnosti, u smislu ovog zakona, smatra se momenat prijema rješenja o otvaranju stečajnog postupka ili postupka likvidacije nad učesnikom u platnom sistemu od strane operatera platnog sistema u kome se vrši konačnost poravnanja.

(3) Otvaranje postupka zbog insolventnosti ne utiče na ostvarivanje prava i obaveza učesnika u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnanja, koje proizilaze iz njegovog učešća ili su u vezi sa njegovim učešćem u tom platnom sistemu, nastalih prije momenta otvaranja postupka zbog insolventnosti, ni na ostvarivanje tih prava i obaveza učesnika u interoperabilnom sistemu ili operatera interoperabilnog sistema koji nije učesnik u tom sistemu.

Nalozi za prenos

u slučaju otvaranja postupka zbog insolventnosti

Član 152

(1) U slučaju otvaranja postupka zbog insolventnosti nad učesnikom u platnom sistemu, učesnikom u interoperabilnom sistemu ili nad operaterom interoperabilnog sistema koji nije učesnik u tom sistemu, nalozi za prenos i obračuni punovažni su i proizvode pravno dejstvo prema trećim licima pod uslovom da su prihvaćeni u platni sistem prije momenta otvaranja postupka zbog insolventnosti.

(2) Izuzetno od stava 1 ovoga člana, punovažni su i proizvode pravno dejstvo prema trećim licima i nalozi za prenos koji su prihvaćeni u platni sistem nakon momenta otvaranja postupka zbog insolventnosti i izvršeni u okviru istog poslovnog dana, i to samo ako operater platnog sistema može dokazati da u vrijeme kada su ti nalozi za prenos postali neopozivi nije znao ni mogao znati za otvaranje tog postupka.

(3) Poslovni dan, u smislu stava 2 ovog člana, je dan koji, u skladu sa pravilima rada platnog sistema, pokriva dnevna i noćna poravnanja i obuhvata sve događaje u toku poslovnog ciklusa tog sistema.

(4) Poništenje platnih transakcija i ugovora zaključenih prije momenta otvaranja postupka zbog insolventnosti ne mogu imati za posljedicu osporavanje sprovedenog obračuna.

(5) U slučaju otvaranja postupka zbog insolventnosti nad učesnikom ili operaterom interoperabilnog sistema, raspoloživa novčana sredstva na računu za poravnanje tog učesnika ili operatera mogu se iskoristiti za izvršavanje njegovih obaveza u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnanja ili u interoperabilnom sistemu, u toku poslovnog dana u kome je postupak zbog insolventnosti otvoren.

Dostavljanje rješenja o otvaranju postupka zbog insolventnosti

Član 153

(1) Organ nadležan za otvaranje postupka zbog insolventnosti nad učesnikom u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnanja dužan je da, bez odlaganja, Centralnoj banci dostavi rješenje o otvaranju postupka zbog insolventnosti nad tim učesnikom.

(2) Rješenje iz stava 1 ovog člana Centralna banka, bez odlaganja, proslijeđuje operateru platnog sistema nad čijim učesnikom je otvoren postupak zbog insolventnosti.

Mjerodavno pravo

Član 154

U slučaju otvaranja postupka zbog insolventnosti nad učesnikom u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnanja, na prava i obaveze koje proizlaze iz učešća ili su u vezi sa učešćem u tom platnom sistemu, primjenjuju se odredbe ovog zakona.

Prava primaoca sredstava obezbjeđenja u slučaju otvaranja postupka zbog insolventnosti nad davaocem sredstava obezbjeđenja

Član 155

(1) Otvaranje postupka zbog insolventnosti nad učesnikom u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnanja ili učesnikom u interoperabilnom sistemu, nad operaterom interoperabilnog sistema koji nije učesnik u tom sistemu ili nad drugim davaocem sredstava obezbjeđenja, ne utiče na ostvarivanje prava drugih učesnika ili operatera sistema da se namire iz sredstava obezbjeđenja koja su data u vezi sa učešćem u tom platnom sistemu ili interoperabilnom sistemu.

(2) Otvaranje postupka zbog insolventnosti nad ugovornom stranom države članice, Evropske centralne banke ili nacionalne centralne banke države članice koja je dala sredstvo obezbjeđenja, ne utiče na ostvarivanje prava države članice, Evropske centralne banke ili nacionalne centralne banke države članice da se namiri iz tog sredstva obezbjeđenja.

Obavješćavanje nadležnih organa Evropske unije

Član 156

Centralna banka obavješćava nadležni organ Evropske unije o platnim sistemima u kojima se vrši konačnost poravnanja i o operaterima tih sistema.

3. Značajni platni sistemi

Kriterijumi za utvrđivanje značajnih platnih sistema.

Član 157

- (1) Značajni platni sistemi su sistemi koji se određuju na osnovu kriterijuma koje propisuje Centralna banka.
- (2) Značajan platni sistem čiji poremećaj u radu može izazvati sistemski rizik je sistemski značajan platni sistem.
- (3) Sistemski rizik, u smislu stava 2 ovog člana, je rizik nastao poremećajem u radu platnog sistema ili nemogućnošću učesnika u platnom sistemu da ispune svoje obaveze vezane za funkcionisanje platnog sistema, čija je posljedica nemogućnost ispunjenja obaveza od strane drugih učesnika u platnom sistemu ili narušavanje sigurnosti platnog prometa i finansijskog sistema u cjelini.
- (4) Centralna banka obavještava nadležni organ Evropske unije o značajnim platnim sistemima.

RTGS sistem

Član 158

- (1) Centralna banka je vlasnik, operater, učesnik i agent za poravnanje platnog sistema u kome se izvršavanje pojedinačnih platnih transakcija vrši po bruto principu u realnom vremenu (u daljem tekstu: RTGS sistem).
- (2) RTGS sistem je sistemski značajan platni sistem.
- (3) Centralna banka utvrđuje pravila rada RTGS sistema.
- (4) Učesnici u RTGS sistemu mogu biti pravna lica čiji se računi, u skladu sa zakonom i propisom Centralne banke, otvaraju i vode kod Centralne banke.

Poravnanje platnih transakcija u RTGS sistemu

Član 159

- (1) U RTGS sistemu vrši se, u skladu sa pravilima rada tog sistema, poravnanje platnih transakcija banaka i drugih kreditnih institucija koje pružaju platne usluge, kao i subjekata za koje je zakonom i propisom Centralne banke određeno da te račune vode kod Centralne banke.

(2) Minimalna vrijednost platnih transakcija koje moraju biti procesuirane u RTGS sistemu (granica velikih i malih plaćanja) utvrđuje se propisom Centralne banke.

4. Kontrola i nadgledanje platnih sistema

Nadležni organ

Član 160

Centralna banka vrši kontrolu operatera i učesnika u platnom sistemu i nadgledanje rada platnog sistema.

Kontrola operatera i učesnika u platnom sistemu

Član 161

(1) Kontrolom operatera i učesnika u platnom sistemu Centralna banka vrši provjeru njihovog poslovanja u skladu sa ovim zakonom i pravilima rada platnog sistema, uključujući i provjeru obezbjeđenja pristupa platnom sistemu u skladu sa članom 142 ovog zakona.

(2) Operater i učesnik platnog sistema dužni su da za obavljanje kontrole iz stava 1 ovog člana obezbijede Centralnoj banci potrebne informacije i dokumentaciju.

(3) Centralna banka dužna je da podatke i informacije pribavljene prilikom vršenja kontrole čuva kao tajne, u skladu sa zakonom.

(4) Na sprovođenje kontrole nad operaterom ili učesnikom u platnom sistemu shodno se primjenjuju odredbe čl. 91 do 94 i čl. 100 i 102 ovog zakona.

(5) Ukoliko kontrolom iz stava 1 ovog člana utvrdi postupanje suprotno zakonu ili pravilima rada platnog sistema, Centralna banka može:

- 1) pisano upozoriti operatera platnog sistema;
- 2) naložiti operateru i/ili učesniku platnog sistema da otkloni nepravilnosti u određenom roku;
- 3) naložiti operateru platnog sistema da isključi jednog ili više učesnika, ako ne ispunjavaju uslove za učešće u platnom sistemu;
- 4) zabraniti operateru platnog sistema da obavlja aktivnosti, do otklanjanja utvrđenih nepravilnosti;
- 5) preduzeti i druge odgovarajuće mjere.

Nadgledanje rada platnog sistema

Član 162

- (1) Nadgledanje rada platnog sistema obuhvata aktivnosti usmjerene na obezbjeđivanje i unapređivanje sigurnosti i efikasnosti funkcionisanja platnog sistema.
- (2) U smislu stava 1 ovog člana, sigurnost označava ograničavanje rizika koji mogu ugroziti ili negativno uticati na adekvatno i kontinuirano funkcionisanje platnog sistema i finansijsku stabilnost, a efikasnost podrazumijeva brzo i ekonomično obavljanje operacija u platnom sistemu, kao i nivo usluga koji je ekonomski isplativ za učesnike sistema i njihove korisnike i koji odgovara njihovim potrebama.
- (3) Centralna banka nadgleda rad platnih sistema procjenom usklađenosti rada platnih sistema sa principima za funkcionisanje platnih sistema.
- (4) Principi za funkcionisanje platnih sistema utvrđuju se primjenom međunarodnih standarda i principa.
- (5) Na osnovu nadgledanja rada platnog sistema, Centralna banka daje ocjenu nivoa usklađenosti određenog platnog sistema sa principima za funkcionisanje platnih sistema.
- (6) Način ocjene nivoa usklađenosti određenog platnog sistema sa principima za funkcionisanje platnih sistema utvrđuje se propisom Centralne banke.
- (7) Izuzetno od stava 1 ovog člana, za nadgledanje platnog sistema čiji je ona operater, Centralna banka može ovlastiti druge relevantne institucije.

Obavješćavanje Centralne banke

Član 163

- (1) Operater platnog sistema dužan je da, bez odlaganja, obavijesti Centralnu banku:
 - 1) o podnesenoj prijavi podataka u CRPS i o izvršenom upisu promjene podataka u CRPS;
 - 2) ukoliko vrši i druge djelatnosti koje nijesu upravljanje platnim sistemom, o svim promjenama u vezi sa licima koja su odgovorna za upravljanje platnim sistemom;
 - 3) o svakoj promjeni podataka o učesnicima u platnom sistemu i o podacima u vezi sa uključenjem novih učesnika ili prestankom učešća u tom platnom sistemu;
 - 4) o namjeri prestanka obavljanja djelatnosti upravljanja platnim sistemom, kao i o nastupanju okolnosti iz člana 138 ovog zakona;
 - 5) o svim drugim promjenama koje su vezane za uslove rada platnog sistema u skladu sa ovim zakonom i/ili kojima se mijenjaju činjenice na osnovu kojih je izdata dozvola za rad platnog sistema.

(2) Operater platnog sistema koji nije obavezan da pribavi dozvolu za rad platnog sistema dužan je da, bez odlaganja, obavijesti Centralnu banku o činjenicama i okolnostima iz stava 1 ovog člana, kao i o svakoj promjeni pravila rada tog platnog sistema.

(3) Operater platnog sistema dužan je da Centralnoj banci, na njen zahtjev, dostavi podatke o platnim transakcijama izvršenim preko platnog sistema kojim upravlja.

(4) Centralna banka može propisati način i rokove obavješćavanja od strane operatera platnog sistema.

Saradnja sa nadležnim tijelima i razmjena informacija

Član 164

U obavljanju kontrole operatera i učesnika u platnom sistemu i nadgledanju rada platnog sistema Centralna banka može sarađivati sa drugim nadležnim organima u Crnoj Gori i sa nadležnim organima država članica i trećih država.

XI. NAČIN I POSTUPAK ODLUČIVANJA CENTRALNE BANKE

Primjena opšteg upravnog postupka

Član 165

U postupku odlučivanja Centralne banke, primjenjuju se odredbe Zakona o opštem upravnom postupku, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Odlučivanje

Član 166

U postupku odlučivanja Centralna banka odlučuje po skraćenom postupku.

Rješenje

Član 167

(1) O pitanjima iz nadležnosti utvrđenih ovim zakonom Centralna banka odlučuje rješenjem.

(2) Rješenja Centralne banke su konačna u upravnom postupku i protiv njih se može pokrenuti upravni spor.

Izmjena rješenja

Član 168

- (1) Centralna banka može izmijeniti rješenje iz člana 167 stav 1 ovog zakona, ako nastanu nove okolnosti koje utiču ili bi mogle uticati na poslovanje platne institucije, institucije za elektronski novac ili na rad operatera platnog sistema.
- (2) U slučaju iz stava 1 ovog člana Centralna banka uzima u obzir sve činjenice i okolnosti koje su nastale nakon donošenja prvobitnog rješenja.

Rokovi

Član 169

- (1) Centralna banka je dužna da po zahtjevu za izdavanje odobrenja za pružanje platnih usluga, odobrenja za izdavanje elektronskog novca i dozvole za rad platnog sistema odluči u roku od 90 dana od dana predaje zahtjeva, odnosno u roku od 90 dana od dana predaje svih potrebnih podataka i dokumentacije u slučaju kada podnijeti zahtjev i priložena dokumentacija nijesu potpuni.
- (2) Po drugim zahtjevima podnijetim u skladu sa ovim zakonom Centralna banka je dužna da odluči u roku od 60 dana od dana predaje zahtjeva, odnosno u roku od 60 dana od dana predaje svih potrebnih podataka i dokumentacije u slučaju kada podnijeti zahtjev i priložena dokumentacija nijesu potpuni.

Pravna zaštita

Član 170

- (1) Guverner Centralne banke, član Savjeta Centralne banke, zaposleni ili bilo koje lice koje je Centralna banka ovlastila za obavljanje poslova iz nadležnosti Centralne banke utvrđenih ovim zakonom, ne odgovaraju za štetu koja bi mogla nastati prilikom obavljanja dužnosti u skladu sa ovim zakonom, osim ako se dokaže da su određenu radnju učinili namjerno ili grubom nepažnjom.
- (2) Troškove zaštite lica iz stava 1 ovog člana, u sudskim postupcima koji se odnose na obavljanje dužnosti tih lica, snosi Centralna banka.

XII. PREKOGRANIČNE PLATNE TRANSAKCIJE I PRUŽANJE PLATNIH USLUGA I IZDAVANJE ELEKTRONSKOG NOVCA U DRŽAVI ČLANICI I IZ DRŽAVE ČLANICE

Primjena

Član 171

Odredbe čl. 2 do 129 ovog zakona primjenjuju se na prekogranične platne transakcije i na pružanje platnih usluga i izdavanje elektronskog novca u državi članici i iz države članice , ako čl. 172 do 180 ovog zakona nije drukčije uređeno.

Naknade

Član 172

Visina naknada koje pružalac platnih usluga naplaćuje za platne transakcije u eurima mora biti jednaka za nacionalne i prekogranične platne transakcije.

Rokovi za izvršavanje prekograničnih platnih transakcija

preko računa za plaćanje

Član 173

(1) U slučaju izvršavanja prekogranične platne transakcije u eurima, pružalac platnih usluga platioca dužan je da obezbijedi da iznos platne transakcije bude odobren na račun pružaoca platnih usluga primaoca plaćanja najkasnije do kraja narednog radnog dana od dana u kome je pružalac platnih usluga platioca primio nalog za plaćanje u skladu sa članom 40 ovog zakona.

(2) Rok iz stava 1 ovog člana može se produžiti za jedan radni dan ako je prekogranična platna transakcija inicirana u papirnoj formi.

(3) U slučaju izvršavanja prekogranične platne transakcije u valuti druge države članice koja nije euro, pružalac platnih usluga platioca dužan je da obezbijedi da iznos platne transakcije bude odobren na računu pružaoca platnih usluga primaoca plaćanja najkasnije do kraja narednog radnog dana od dana u kome je pružalac platnih usluga platioca primio nalog za plaćanje u skladu sa članom 40 ovog zakona.

(4) Pružalac platnih usluga i korisnik platnih usluga mogu ugovoriti drugačiji rok od roka iz stava 3 ovog člana, koji ne može biti duži od četiri radna dana od dana prijema naloga za plaćanje.

(5) Ukoliko primalac plaćanja nema račun za plaćanje kod pružaoca platnih usluga koji je primio novčana sredstva, taj pružalac platnih usluga dužan je da primaocu plaćanja novčana sredstva stavi na raspolaganje u rokovima iz st. 1 do 4 ovog zakona.

Rokovi u slučaju uplate gotovog novca na račun za plaćanje

Član 174

(1) U slučaju prekogranične platne transakcije, ako korisnik platnih usluga koji je potrošač uplati gotov novac na svoj račun za plaćanje kod pružaoca platnih usluga u valuti u kojoj se vodi taj račun, pružalac platnih usluga dužan je da korisniku platnih usluga novčana sredstva stavi na raspolaganje i odredi datum valute odobrenja odmah nakon prijema gotovog novca.

(2) U slučaju iz stava 1 ovog člana, ako korisnik platnih usluga nije potrošač, pružalac platnih usluga dužan je da korisniku platnih usluga novčana sredstva stavi na raspolaganje i odredi datum valute odobrenja najkasnije do kraja narednog radnog dana od dana prijema sredstava.

(3) Izuzetno od st. 1 i 2 ovog člana, ako korisnik platnih usluga uplati gotov novac u valuti države članice koja nije euro na svoj račun za plaćanje kod pružaoca platnih usluga u valuti u kojoj se vodi taj račun, korisnik platnih usluga i pružalac platnih usluga mogu ugovoriti drugačiji rok od roka iz st. 1 i 2 ovog člana, koji ne može biti duži od četiri radna dana od dana prijema gotovog novca.

(4) Na vrijeme prijema gotovog novca, u smislu st. 1 do 3 ovog člana, shodno se primjenjuju odredbe člana 40 ovog zakona.

Pružaoци platnih usluga

Član 175

Platne usluge u Crnoj Gori, pored pružalaca platnih usluga iz člana 4 ovog zakona, mogu pružati i:

- 1) kreditna institucija sa sjedištem u državi članici koja ima dozvolu, odnosno odobrenje nadležnog tijela matične države članice za pružanje platnih usluga;
- 2) platna institucija sa sjedištem u državi članici;
- 3) institucija za elektronski novac sa sjedištem u državi članici;
- 4) Evropska centralna banka i nacionalna centralna banka države članice kada ne djeluju u svojstvu monetarne ili druge javne vlasti.

Izdavaoci elektronskog novca

Član 176

Izdavaoci elektronskog novca u Crnoj Gori, pored izdavalaca iz člana 108 ovog zakona, mogu biti i:

- 1) kreditna institucija sa sjedištem u državi članici koja ima dozvolu, odnosno odobrenje nadležnog tijela matične države članice za izdavanje elektronskog novca;
- 2) institucija za elektronski novac sa sjedištem u državi članici;
- 3) Evropska centralna banka i nacionalna centralna banka države članice kada ne djeluju u svojstvu monetarne ili druge javne vlasti.

Pružanje platnih usluga platne institucije na teritoriji države članice

Član 177

(1) Platna institucija koja ima odobrenje za pružanje platnih usluga izdato Crnoj Gori i namjerava da neposredno ili preko ogranka, odnosno agenta na teritoriji države članice pruža platne usluge za koje je dobila odobrenje, dužna je da o toj namjeri prethodno u pisanoj formi obavijesti Centralnu banku.

(2) U obavještenju iz stava 1 ovog člana navodi se naročito:

- 1) država članica na čijoj teritoriji se namjerava pružanje platnih usluga;
- 2) način pružanja platnih usluga - neposredno ili preko ogranka, odnosno agenta;
- 3) vrste platnih usluga koje se namjeravaju pružati na teritoriji države članice.

(3) Ukoliko platna institucija namjerava da pruža platne usluge preko ogranka, osim informacija iz stava 2 ovog člana, Centralnoj banci dostavlja i informacije i dokumentaciju u skladu sa članom 88 ovog zakona, a ukoliko namjerava da pruža platne usluge preko agenta, dostavlja i dokumentaciju u skladu sa članom 77 ovog zakona.

(4) Centralna banka je dužna da nadležni organ države članice domaćina obavijesti o nazivu i sjedištu platne institucije koja namjerava da na teritoriji te države članice pruža platne usluge preko ogranka ili agenta, o namjeri da taj ogranak ili agenta upiše u registar platnih institucija u Crnoj Gori, kao i da dostavi obavještenje i informacije iz st. 1 do 3 ovog člana - u roku od mjesec dana od dana njihovog prijema, a prije upisa ogranka ili agenta u registar platnih institucija.

(5) Platna institucija može da počne sa pružanjem platnih usluga preko ogranka ili agenta u državi članici domaćinu nakon što nadležni organ u toj državi primi obavještenje i informacije iz st. 1 do 3 ovog člana i nakon njihovog upisa u registar platnih institucija u Crnoj Gori.

(6) Ukoliko Centralna banka dobije obavještenje od nadležnog organa države članice domaćina da postoje osnovane sumnje da će platna institucija kojoj je odobrenje izdato u Crnoj Gori koristiti ili koristi ogranak, odnosno agenta za pranje novca ili finansiranje terorizma, ili da osnivanje ogranka ili angažovanje agenta može povećati rizik od pranja novca ili finansiranja terorizma, može odbiti upis u registar ogranka ili agenta, odnosno može izbrisati iz registra ogranak ili agenta, ukoliko su već upisani.

(7) Centralna banka sarađuje sa nadležnim organom države članice domaćina u postupku kontrole platne institucije iz stava 1 ovog člana.

(8) Centralna banka sa nadležnim organom države članice domaćina razmjenjuje informacije i dokumentaciju potrebnu za sprovođenje kontrole poslovanja platne institucije ili njenog ogranka, odnosno agenta na teritoriji te države članice, uključujući i informacije ili sumnju o postupanju suprotno propisima.

(9) Centralna banka može, uz prethodno obavještenje nadležnog organa države članice domaćina, na teritoriji te države članice sprovesti neposrednu kontrolu platne institucije ili njenog ogranka, odnosno agenta koji posluje na toj teritoriji, a može od nadležnog organa države članice domaćina zatražiti da izvrši neposrednu kontrolu.

Pružanje platnih usluga platne institucije iz države članice

Član 178

(1) Platna institucija iz države članice je pravno lice sa sjedištem u državi članici koje ima dozvolu, odnosno odobrenje nadležnog organa matične države članice za pružanje platnih usluga kao platna institucija.

(2) Platna institucija iz države članice može u Crnoj Gori pružati platne usluge za koje ima dozvolu, odnosno odobrenje izdato u matičnoj državi članici, neposredno ili preko ogranka ili agenta.

(3) Platna institucija iz države članice može početi sa pružanjem platnih usluga u Crnoj Gori nakon što Centralna banka primi obavještenje nadležnog organa te države o namjeri platne institucije da pruža platne usluge u Crnoj Gori, a ako ta platna institucija namjerava da pruža platne usluge preko ogranka ili agenta, nakon upisa tog ogranka ili agenta u registar platnih institucija koji vodi nadležni organ matične države članice.

(4) Uz obavještenje iz stava 3 ovog člana, dostavljaju se i informacije iz člana 177 st. 2 i 3 ovog zakona.

(5) Agent platne institucije iz države članice u Crnoj Gori može biti samo pravno lice ili preduzetnik sa sjedištem u Crnoj Gori.

- (6) Centralna banka u postupku kontrole platne institucije iz države članice koja posluje u Crnoj Gori neposredno ili preko ogranka, odnosno agenta sarađuje sa nadležnim organom matične države članice.
- (7) Centralna banka sa nadležnim organima matične države članice razmjenjuje informacije i dokumentaciju potrebnu za sprovođenje kontrole nad platnom institucijom, uključujući i informacije ili sumnju o postupanju suprotno propisima.
- (8) Nadležni organ matične države članice može, uz prethodno obavještenje Centralne banke, na teritoriji Crne Gore sprovesti neposrednu kontrolu platne institucije kojoj je izdao dozvolu, odnosno odobrenje za pružanje platnih usluga u Crnoj Gori, a tu kontrolu može sprovesti i Centralna banka, na zahtjev tog nadležnog organa.
- (9) Centralna banka obavještava nadležni organ matične države članice o osnovama sumnje da je pružanje platnih usluga platne institucije iz te države članice u Crnoj Gori u vezi sa izvršenjem ili pokušajem pranja novca ili finansiranja terorizma ili bi pružanje ovih usluga moglo da uveća rizik od pranja novca ili finansiranja terorizma.

Shodna primjena

Član 179

Odredbe čl. 177 i 178 ovog zakona shodno se primjenjuju na institucije za elektronski novac.

Primjena na platne transakcije

Član 180

Odredbe čl. 172 do 179 ovog zakona primjenjuju se na:

- 1) platne transakcije u eurima;
- 2) nacionalne platne transakcije u valutama država članica van eurozone, i
- 3) platne transakcije koje uključuju samo jedno preračunavanje valuta između eura i valute države članice van eurozone, pod uslovom da se potrebno preračunavanje valute obavlja u toj državi članici van eurozone i, u slučaju prekograničnih transakcija, da se prekogranični prenos obavlja u eurima.

XIII. KAZNENE ODREDBE

Prekršaji pružalaca platnih usluga

Član 181

(1) Novčanom kaznom od 2.500 do 20.000 EUR kazniće se za prekršaj pružalac platnih usluga iz člana 4 stav 1 tač. 1 do 4 i člana 175 tač. 1 do 3 ovog zakona, ako:

- 1) naplati naknade za davanje informacija koje je dužan da da (član 11 stav 1);
- 2) naplati naknade koje nijesu primjerene ili nijesu u skladu sa njegovim stvarnim troškovima (član 11 stav 3);
- 3) ne obavijesti korisnika platnih usluga o naknadi za korišćenje određenog platnog instrumenta prije iniciranja platne transakcije (član 13 stav 2);
- 4) korisniku platnih usluga ne da ili ne učini dostupnim prethodne opšte informacije u skladu sa članom 15 st. 1, 2 i 3 ovog zakona;
- 5) odmah nakon prijema naloga za plaćanje, platiocu ne da ili ne učini dostupnim informacije u skladu sa članom 16 ovog zakona;
- 6) odmah nakon izvršenja platne transakcije, primaocu plaćanja ne da ili ne učini dostupnim informacije u skladu sa članom 17 ovog zakona;
- 7) korisniku platnih usluga, prije prihvatanja ponude ili zaključivanja okvirnog ugovora, ne da prethodne opšte informacije u skladu sa članom 19 ovog zakona;
- 8) korisniku platnih usluga prethodne opšte informacije ne da na način utvrđen članom 20 ovog zakona;
- 9) tokom trajanja ugovornog odnosa, korisniku platnih usluga, na njegov zahtjev, ne da kopiju okvirnog ugovora ili informacije iz člana 19 ovog zakona u papirnoj formi ili na nekom drugom trajnom mediju (član 21 stav 4);
- 10) pri izmjeni okvirnog ugovora, kamatne stope ili kursa ne postupi u skladu sa članom 22 ovog zakona;
- 11) u slučaju raskida okvirnog ugovora naplati naknadu protivno odredbama člana 23 stav 2 ovog zakona, odnosno ne izvrši povraćaj naknade prema odredbama člana 23 stav 5 ovog zakona;
- 12) na zahtjev platioca, prije izvršavanja pojedinačne platne transakcije, ne da informacije u skladu sa članom 24 ovog zakona;
- 13) nakon zaduženja računa za plaćanje za iznos pojedinačne platne transakcije ili, u slučaju kada platilac ne koristi račun, nakon prijema naloga za plaćanje, platiocu ne da informacije u skladu sa članom 25 ovog zakona;
- 14) nakon izvršavanja pojedinačne platne transakcije, primaocu plaćanja, bez odlaganja, ne da informacije u skladu sa članom 26 ovog zakona;
- 15) korisniku platnih usluga naplati naknade protivno odredbama člana 28 st. 2, 3 i 5 ovog zakona;
- 16) spriječi primaoca plaćanja da ponudi popust platiocu za korišćenje određenoga platnog instrumenta (član 28 stav 4);
- 17) u poslovnim prostorijama namijenjenim za rad sa korisnicima platnih usluga i na svojoj internet stranici, ne objavi tarifu po kojoj naplaćuje naknade za pružanje platnih usluga i ne dostavi je Centralnoj banci u roku od tri radna dana od dana utvrđivanja tarife (član 28 stav 7).
- 18) o blokiranju platnog instrumenta ne obavijesti platioca u skladu sa odredbama člana 31 st. 3 i 4 ovog zakona;
- 19) ne deblokira platni instrument ili ga ne zamijeni novim nakon što prestanu da postoje razlozi za blokadu tog instrumenta (član 31 stav 6);
- 20) kao izdavalac platnog instrumenta, postupi protivno članu 33 ovog zakona;

- 21) u slučaju izvršavanja neautorizovane platne transakcije, ne postupi u skladu sa članom 36 ovog zakona;
- 22) po zahtjevu platioca za povraćaj novčanih sredstava za autorizovanu platnu transakciju, postupi protivno odredbama člana 39 stav 2 ovog zakona;
- 23) odbije povraćaj novčanih sredstava (član 39 stav 3);
- 24) u slučaju odbijanja izvršavanja naloga za plaćanje, korisnika platnih usluga o tome ne obavijesti u skladu sa odredbama člana 41 st. 1 i 2 ovog zakona;
- 25) odbije izvršavanje autorizovanog naloga za plaćanje (član 41 stav 4);
- 26) pri izvršavanju platne transakcije, postupi protivno članu 43 ovog zakona;
- 27) ne izvrši plaćanje pružaocu platnih usluga drugog korisnika plaćanja u roku iz člana 44 stav 1, člana 58 st. 1, 2, 3 i 4 i član 174 ovog zakona;
- 28) ne izvrši plaćanje prema svom primaocu plaćanja u skladu sa odredbama člana 44 stav 2, člana 45 i člana 47 st. 1 i 2 ovog zakona;
- 29) pružaocu platnih usluga platioca ne prenese nalog za plaćanje u skladu sa odredbama člana 44 stav 3 ovog zakona;
- 30) u slučaju uplate gotovog novca, ne stavi novčana sredstva na raspolaganje, odnosno ne odobri račun u skladu sa članom 46 i članom 174 ovog zakona;
- 31) odredi datum valute zaduženja računa za plaćanje platioca protivno odredbama člana 47 stav 3 ovog zakona;
- 32) u slučaju pogrešno izvršene platne transakcije, ne preduzme razumne mjere radi povraćaja novčanih sredstava platiocu (član 48 stav 3);
- 33) u slučaju neizvršene ili pogrešno izvršene platne transakcije, a na zahtjev korisnika platnih usluga, bez odlaganja ne postupi u skladu sa odredbama člana 49 stav 5 i člana 50 st. 4 i 5 ovog zakona;
- 34) dokumentaciju o korisnicima platnih usluga, platnoj transakciji i stanju i promjenama na računu za plaćanje korisnika platnih usluga ne čuvaju u rokovima iz člana 55 stav 1 ovog zakona;
- 35) ne dostavi Centralnoj banci izvještaj o platnim uslugama (član 55 stav 2);
- 36) ne obavijesti korisnika platnih usluga, odnosno ne preduzme odgovarajuće aktivnosti u skladu sa odredbama člana 59 st. 1 i 2 ovog zakona;
- 37) nakon prijema novčanih sredstava po osnovu međunarodne platne transakcije, postupi protivno članu 61 ovog zakona;
- 38) pruža platne usluge preko agenta prije nego što je agent upisan u registar kod Centralne banke, odnosno nakon njegovog brisanja iz registra (član 77);
- 39) ne obavijesti Centralnu banku o platnom sistemu u kojem učestvuje direktno ili indirektno i o operateru tog platnog sistema (član 133 stav 3), ili
- 40) za platne transakcije u eurima naplati različite naknade za izvršavanje nacionalnih i prekograničnih platnih transakcija (član 172).

(2) Izuzetno, pružalac platnih usluga ne čini prekršaj iz stav 1 ovog člana ako je, u slučajevima kada je to ovim zakonom dozvoljeno, sa korisnikom platnih usluga ugovorio drukčije nego što je propisano ovim zakonom.

(3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice pružaoca platnih usluga iz stava 1 ovog člana novčanom kaznom od 500 do 2.000 EUR.

(4) Pružalac platnih usluga iz člana 4 stav 1 tač. 1 do 4 ovog zakona neće se kazniti za prekršaj iz stava 1 ovog člana ako je djelo učinjeno na području druge države članice pružanjem platnih usluga preko ogranka ili agenta u toj državi članici.

(5) Ako je prekršaj iz stava 1 ovog člana učinio pružalac platnih usluga iz člana 175 tač. 1 do 3 ovog zakona koji platne usluge pruža u Crnoj Gori preko ogranka ili agenta, za prekršaj će se kazniti njegov ogranak, odnosno njegov agent, novčanom kaznom od 2.500 EUR do 20.000 EUR .

(6) Za prekršaj iz stava 5 ovog člana kazniće se i odgovorno lice ogranka, odnosno agenta novčanom kaznom od 500 do 2.000 EUR.

Prekršaji primaoca plaćanja

Član 182

(1) Novčanom kaznom od 500 do 2.000 EUR kazniće se primalac plaćanja, ako:

- 1) u slučaju kada za korišćenje određenog platnog instrumenta nudi popust, o tome ne obavijesti platioca prije iniciranja platne transakcije (član 13 stav 1);
- 2) u slučaju iz člana 14 stav 2 ovog zakona, a prije preračunavanja valute, platioca ne upozna sa svim naknadama i kursu koji će primijeniti, ili
- 3) od platioca naplati naknadu za korišćenje određenog platnog instrumenta (član 28 stav 5).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice pravnog lica - primaoca plaćanja novčanom kaznom od 50 do 1.000 EUR.

Prekršaji kreditnih institucija

Član 183

(1) Novčanom kaznom od 2.500 do 20.000 EUR kazniće se za prekršaj pružalac platnih usluga iz člana 4 stav 1 tač. 1 i 4 ovog zakona, ako:

- 1) otvori transakcioni račun protivno odredbama člana 64 stav 4 ovog zakona;
- 2) ne vodi registar transakcionih računa svojih korisnika platnih usluga (član 65 stav 1);
- 3) organizaciji za prinudnu naplatu ne dostavi podatke o otvorenim transakcionim računima, o promjeni podataka o tim računima i o ukidanju tih računa, najkasnije do kraja radnog dana u kojem je račun otvoren, ukinut ili promjena izvršena (član 65 stav 3), ili
- 4) nalog za plaćanje za izvršavanje platnih transakcija preko transakcionih računa ne sadrži osnovne elemente ili nije popunjen u skladu sa ovim zakonom (član 66).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice pružaoca platnih usluga iz stava ovog člana novčanom kaznom 500 do 2.000 EUR.

Prekršaji platnih institucija

Član 184

(1) Novčanom kaznom od 2.500 do 20.000 EUR kazniće se za prekršaj platna institucija, ako:

- 1) pruža platne usluge bez odobrenja izdatog u skladu sa ovim zakonom (član 67 stav 2);
- 2) ne obavijesti Centralnu banku o sticanju kvalifikovanog učešća određenog lica u platnoj instituciji, najkasnije u roku od tri dana od dana sticanja i/ili ne dostavi propisanu dokumentaciju (član 71);
- 3) pruža dodatne platne usluge bez odobrenja Centralne banke za pružanje tih platnih usluga (član 74);
- 4) ne zaštiti novčana sredstva primljena za izvršavanje platnih transakcija u skladu sa članom 79 ovog zakona;
- 5) račune za plaćanje koje vodi ne koristi isključivo za izvršavanje platnih transakcija (član 80 stav 1);
- 6) odobrava kredite u vezi sa pružanjem platnih usluga protivno odredbama člana 81 stav 1 ovog zakona;
- 7) obavlja poslove koji obuhvataju primanje depozita ili drugih povratnih sredstava (član 81 stav 2);
- 8) ne vodi poslovne knjige i/ili ne sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa odredbama člana 82 stav 1 ovog zakona;
- 9) ne vodi poslovne knjige i/ili ne sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa odredbama člana 82 stav 2 ovog zakona;
- 10) ne čuva knjigovodstvene isprave i ostalu dokumentaciju u skladu sa članom 82 stav 3 ovog zakona;
- 11) ne obezbijedi vršenje revizije godišnjih finansijskih izvještaja i konsolidovanih finansijskih izvještaja (član 83 stav 1);
- 12) ne dostavi Centralnoj banci izvještaje u skladu sa odredbama člana 83 stav 2 ovog zakona;
- 13) ne obavijesti Centralnu banku o namjeravanoj eksternalizaciji u skladu sa članom 85 st. 1 ili 2 ovog zakona;
- 14) eksternalizuje operativne poslove protivno uslovima iz člana 85 st. 4 i 5 ovog zakona;
- 15) ne uspostavi ili ne sprovodi sistem upravljanja u skladu sa članom 87 ovog zakona;
- 16) osnuje ogranak u trećoj državi bez prethodnog odobrenja Centralne banke (član 88 stav 2);
- 17) ne izvještava Centralnu banku u skladu sa odredbama iz člana 103 st. 1 i 2 ovog zakona, ili

18) u drugoj državi članici pruža platne usluge za koje je dobila odobrenje, prije nego što o tome u pisanoj formi obavijesti Centralnu banku (član 177 stav 1).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice platne institucije novčanom kaznom od 500 do 2.000 EUR.

Prekršaji lica koja obavljaju reviziju

Član 185

(1) Novčanom kaznom od 2.500 do 20.000 EUR kazniće se za prekršaj društvo za reviziju, ako:

- 1) ne obavijesti Centralnu banku o činjenicama i okolnostima iz člana 83 st. 4 i 5 ovog zakona, ili
- 2) ne dostavi dodatne informacije u skladu sa članom 84 stav 2 ovog zakona.

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice društva za reviziju novčanom kaznom od 500 do 2.000 EUR.

(3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i ovlašćeni revizor koji vrši djelatnost revizije kao preduzetnik novčanom kaznom od 2.500 do 6.000 EUR.

Prekršaji institucija za elektronski novac

Član 186

(1) Novčanom kaznom od 2.500 do 20.000 EUR kazniće se za prekršaj institucija za elektronski novac, ako:

- 1) izda elektronski novac bez odobrenja Centralne banke za izdavanje elektronskog novca (član 112 stav 2);
- 2) izda elektronski novac preko agenta (član 115 stav 1);
- 3) novčana sredstva koja primi od imaooca elektronskog novca ne zamijeni za elektronski novac bez odlaganja (član 119);
- 4) primi depozite ili druga povratna sredstva (član 120 stav 1);
- 5) pri pružanju platnih usluga koje nijesu povezane sa izdavanjem elektronskog novca, novčana sredstva sa računa za plaćanje ne koristi isključivo za platne transakcije (član 121);
- 6) odobri kredit iz novčanih sredstava primljenih u zamjenu za izdati elektronski novac (član 122), ili
- 7) ne zaštiti novčana sredstva primljena za zamjenu za izdati elektronski novac u skladu sa članom 123 ovog zakona.

(2) Za prekršaj iz stav 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice institucije za elektronski novac novčanom kaznom od 500 do 2.000 EUR.

Prekršaji operatera platnog sistema

Član 187

(1) Novčanom kaznom od 2.500 do 20.000 EUR kazniće se za prekršaj operater platnog sistema iz člana 131 stav 2 tač. 1 do 4 ovog zakona, ako:

- 1) ne obezbijedi funkcionisanje platnog sistema u skladu sa članom 132 st. 1 i 2 ovog zakona;
- 2) započne sa radom platnog sistema prije nego Centralna banka izda dozvolu za rad tog sistema (član 134 stav 3);
- 3) ne obavijesti Centralnu banku o početku rada platnog sistema u rokovima iz člana 134 stav 4 ovog zakona;
- 4) izmijeni ugovor o platnom sistemu i pravila rada platnog sistema bez odobrenja Centralne banke (član 141 st. 1 i 2);
- 5) prije sklapanja ugovora sa pružaocem usluga eksternalizacije, o tome ne obavijesti Centralnu banku (član 143 stav 1);
- 6) eksternalizuje aktivnosti protivno odredbama člana 143 stav 2 ovog zakona, ili
- 7) ne obavještava Centralnu banku u skladu sa članom 163 ovog zakona.

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice operatera platnog sistema iz stava 1 ovog člana novčanom kaznom od 500 do 2.000 EUR.

Zastarjelost pokretanja prekršajnog postupka

Član 188

Za prekršaje iz čl. 181 do 187 ovog zakona prekršajni postupak ne može se pokrenuti ako protekne tri godine od dana kada je prekršaj izvršen.

XIV. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rokovi za usklađivanje pružanja platnih usluga

Član 189

(1) Banke koje na dan početka primjene ovog zakona obavljaju poslove platnog prometa na osnovu dozvole za rad izdate u skladu sa zakonom kojim se uređuje osnivanje i poslovanje banaka, nastavljaju da pružaju platne usluge iz člana 2 ovog zakona, bez posebnog odobrenja Centralne banke.

(2) Pravna lica, osim banaka, koja na dan početka primjene ovog zakona pružaju platne usluge iz člana 2 ovog zakona, dužna su da, u roku od 90 dana od dana početka primjene ovog zakona, Centralnoj banci podnesu zahtjev za izdavanje odobrenja za pružanje platnih usluga u skladu sa ovim zakonom.

(3) Pravna lica koja ne postupe u skladu sa stavom 2 ovog člana ne smiju da pružaju platne usluge.

Okvirni ugovori

Član 190

(1) Okvirni ugovori zaključeni do početka primjene ovog zakona nastavljaju da se primjenjuju do isteka njihovog važenja.

(2) Pružaoci platnih usluga dužni su da, u roku od 30 dana od dana početka primjene ovog zakona, svim korisnicima platnih usluga sa kojima su zaključili okvirni ugovor iz stava 1 ovog člana dostave informacije iz člana 19 ovog zakona koje nijesu obuhvaćene okvirnim ugovorom ili koje nijesu prethodno dostavili tim korisnicima.

Podzakonski akti

Član 191

(1) Centralna banka će donijeti podzakonske akte za koje je ovlašćena ovim zakonom do dana početka primjene ovog zakona.

(2) Do donošenja podzakonskih akata iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se podzakonski akti koji su donijeti na osnovu Zakona o platnom prometu u zemlji ("Službeni list CG", br. 61/08 i 31/12).

(3) Izuzetno od člana 65 stav 6 ovog zakona, do osnivanja organizacije za prinudnu naplatu u skladu sa zakonom kojim se uređuje izvršenje i obezbjeđenje, sadržina Centralnog registra transakcionih računa uređuje se propisom Centralne banke.

Nastavak rada Komisije za vansudsko rješavanje sporova u platnom prometu

Član 192

Članovi Komisije za vansudsko rješavanje sporova u platnom prometu i njihovi zamjenici izabrani na osnovu Zakona o platnom prometu u zemlji ("Službeni list CG", br. 61/08 i 31/12), nastavljaju sa radom do isteka mandata.

Odložena primjena

Član 193

Odredbe člana 155 stav 2 i čl. 171 do 180 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Prestanak važenja zakonskih odredbi

Član 194

Danom početka primjene ovog zakona prestaje da važi Zakon o platnom prometu u zemlji ("Službeni list CG", br. 61/08 i 31/12), član 5 Zakona o tekućim i kapitalnim poslovima sa inostranstvom ("Službeni list RCG", broj 45/05 i "Službeni list CG", broj 62/08) i član 130 Zakona o izmjenama i dopunama zakona kojima su propisane novčane kazne („Službeni list CG", broj 40/11).

Stupanje na snagu

Član 195

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se nakon isteka godine dana od dana njegovog stupanja na snagu.

O B R A Z L O Ž E N J E

1. Ustavni osnov

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojima je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

2. Razlozi za donošenje ovog zakona

2.1. Postojeća zakonska osnova za obavljanje platnog prometa u Crnoj Gori je Zakon o platnom prometu u zemlji ("Službeni list CG", br. 61/08) (u daljem tekstu: važeći Zakon), a platnog prometa sa inostranstvom Zakon o tekućim i kapitalnim poslovima sa inostranstvom ("Službeni list RCG", br. 45/05 i "Službeni list CG", br. 62/08).

Reformom u oblasti platnog prometa iz 2005. godine, platni promet u zemlji prenesen je iz bivšeg Zavoda za obračun i plaćanja u banke, čime su stvoreni preduslovi za razvoj platnog prometa u skladu sa savremenim standardima platnog prometa u svijetu.

U okviru TWINNING PROJEKT-a sa EU: „Unaprjeđenje regulatornih i kontrolnih kapaciteta finansijskih regulatora“, koji je trajao od februara 2009. do decembra 2011. godine, konstatovano je da je naš važeći regulatorni okvir u oblasti platnog prometa u najvećem dijelu usklađen sa principima na kojima počiva evropska regulativa o platnom prometu, ali da će, na putu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, biti neophodno ovu regulativu u potpunosti uskladiti sa evropskom. U tom pravcu, već u toku tog projekta otpočeo je rad na izradi novog Zakona o platnom prometu.

U skladu sa navedenim, ovim zakonom izvršiće se usklađivanje važećeg Zakona o platnom prometu u zemlji sa Direktivom 2007/64/EZ o platnim uslugama na unutrašnjem tržištu (tzv. PSD), Direktivom 2009/110/EZ o osnivanju, poslovanju i prudencionalnoj kontroli poslovanja institucija za elektronski novac i Direktivom 98/26/EZ o konačnosti poravnanja u platnim sistemima i Direktivom 2009/44/EZ kojim se mijenja ova direktiva.

2.2. Direktivom 2007/64/EZ o platnim uslugama na unutrašnjem tržištu se u Evropskoj uniji po prvi put uređuju platne usluge i prvi put se donose jedinstvena pravila za cijelo evropsko privredno područje. Prije donošenja ove direktive platne usluge su bile uređene isključivo nacionalnim zakonodavstvom, tako da je pravni okvir za platne usluge bio uređen različito u 27 nacionalnih pravnih sistema. Ova direktiva predstavlja tzv. "full harmonisation directive" – direktivu koje države članice ne mogu ograničavati ili uvesti odredbe drugačije od onih koje su utvrđene tom direktivom, osim u slučajevima tačno određenih opcija. Izrada ove direktive i nacionalnih zakona za njenu implementaciju predstavljalo je jednu od najvećih i najvažnijih reformi u Evropskoj uniji,

tako da se ova direktiva ubrajaja među nekoliko najvažnijih direktiva za centralne banke.

Cilj ove direktive je:

- uspostavljanje modernih i sveobuhvatnih pravila primjenljivih na sve platne usluge u Evropskoj uniji;
- omogućavanje da izvršavanje prekograničnih platnih transakcija, između zemalja članica Evropske unije, bude jednostavno, efikasno i sigurno kao izvršavanje nacionalnih platnih transakcija;
- podsticanje konkurentnosti na tržištu platnih usluga, uvođenjem novih učesnika na tom tržištu, radi povećavanja efikasnosti i snižavanja troškova,
- stvaranje neophodnog pravnog osnova za uspostavljanje „Jedinstvene platne eurozone” (*SEPA – Single Euro Payments Area*), u kojoj će pravna i fizička lica davati i primati plaćanja u eurima pod istim osnovnim uslovima i sa istim pravima i obavezama, nezavisno od mjesta na kojem se nalaze i nezavisno da li se radi o prekograničnim ili nacionalnim platnim transakcijama.

Ova direktiva otvara mogućnost da platne usluge mogu, pored banaka, pružati i druge institucije. U Crnoj Gori su, do sada, platne usluge mogle da pružaju samo banke. Kako bi se povećala konkurencija i dao podsticaj efikasnom i jeftinijem pružanju platnih usluga, važno je da se dozvoli da i druge institucije, pored banaka, mogu pružati platne usluge. Međutim, ne preporučuje se neregulisan pristup tržištu, već je potrebno uspostaviti režim licenciranja i supervizije tih institucija, prilagođen uslugama koje pružaju i rizicima koji prate pružanje tih usluga, a u skladu sa navedenom direktivom.

Iz navedenih razloga, ovim zakonom se stvaraju pravne pretpostavke za uvođenje novih institucija kao pružalaca platnih usluga, čijim licenciranjem bi se obezbijedilo da platne usluge pružaju i pružaoci platnih usluga koji nijesu banke, kao i pružaoci platnih usluga koji već posluju u zemljama članicama Evropske unije pod različitim uslovima i licencama (npr. telekom operateri, prenosioci novčanih doznaka i sl.). U tom pravcu, ovim zakonom uvodi se nova kategorija pružaoca platnih usluga – platne institucije.

Ovaj zakon, takođe, uvodi nove pojmove (pružalac platnih usluga, korisnik platnih usluga, platilac, primalac plaćanja, račun za plaćanje, platna transakcija, nalog za plaćanje, direktno zaduženje i dr.), precizno definiše platne usluge i pružaoce platnih usluga, detaljno propisuje obim informacija koje je pružalac platnih usluga dužan dati korisniku, kao i ostala prava i obaveze u vezi pružanja i korištenja platnih usluga, kao

npr. pravo na besplatno primanje određenih informacija, odgovornost za neautorizovane transakcije, naknada štete, teret dokazivanja i dr.

2.3. Direktivom 2007/64/EZ o platnim uslugama na unutrašnjem tržištu kao pružaoci platnih usluga određuju se i institucije za elektronski novac, koje bi u Crnoj Gori predstavljale novu kategoriju institucija.

Osnivanje, poslovanje i prudenciona kontrola poslovanja institucija za elektronski novac uređeni su Direktivom 2009/110/EZ o osnivanju, poslovanju i prudencionalnoj kontroli poslovanja institucija za elektronski novac.

Saglasno navedenom, a radi uređivanja svih subjekata koji mogu biti pružaoci platnih usluga u skladu sa navedenim direktivama, ovim zakonom se uređuju i institucije za elektronski novac kao jedan od mogućih pružalaca platnih usluga.

Direktivom 2009/110/EZ utvrđuju se i pravila za obavljanje djelatnosti izdavanja elektronskog novca, pa se ovim zakonom uređuju i ta pitanja.

2.4. Takođe, ovim zakonom uređuje se osnivanje i rad platnih sistema, konačnost poravnanja u platnim sistemima i kontrola i nadgledanje platnih sistema.

Platni sistemi predstavljaju sisteme za transfer novčanih sredstava koji olakšavaju promet novca i obezbjeđuju da se novčana sredstva što kraće zadržavaju u kanalima platnog prometa. Stoga, platni sistemi treba da budu sigurni i pouzdani, odnosno da obezbjeđuju bezbjedno izvršavanje platnih transakcija i postojanje kontinuiteta raspoloživosti prema korisnicima. S obzirom na to da platni sistemi utiču na brzinu ekonomskih tokova, troškove i likvidnost učesnika, kao i da njihovo neadekvatno funkcionisanje može da ugrozi stabilnost cjelokupnog finansijskog sistema, ovim zakonom daju se neophodna ovlašćenja Centralnoj banci da obezbijedi sigurno i efikasno funkcionisanje platnih sistema.

Direktivom 98/26/EZ o konačnosti poravnanja u platnim sistemima obezbjeđuje se: pravna sigurnost u platnim sistemima; smanjenje sistemskog rizika rada platnih sistema;

konačnost poravnanja u platnim sistemima; zaštita platnog sistema u slučaju insolventnosti učesnika u tom sistemu; pravne posljedice u slučaju insolventnosti učesnika u platnom sistemu; prava primaoca kolateralu u slučaju otvaranja postupka insolventnosti nad učesnikom koji ih je izdao. Ovim zakonom u potpunosti se implementiraju odredbe navedene direktive.

2.5. Donošenjem novog zakona o platnom prometu postiže se sljedeće:

- stvaraju se pretpostavke za unapređenje regulatornog okvira iz oblasti platnog prometa u pravcu njegovog potpunog usklađivanja sa regulativom Evropske unije, čime će se ostvariti uspostavljanje modernih i sveobuhvatnih pravila primjenljivih na sve platne usluge i neophodnih za stvaranje pravnog osnova za uključenje u jedinstveno evropsko tržište za pružanje platnih usluga (SEPA);
- stvaraju se pretpostavke da se, od pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, ukinu razlike između nacionalnih i prekograničnih plaćanja sa zemljama članicama EU;
- precizno se definišu platne usluge i pružaoci platnih usluga, povećava se transparentnost pružanja platnih usluga detaljnim propisivanjem obima informacija koje je pružalac platnih usluga dužan dati korisniku, kao i propisivanjem ostalih prava i obaveze u vezi pružanja i korištenja platnih usluga (npr. prava na besplatno primanje određenih informacija, odgovornosti za neautorizovane transakcije, naknade štete, tereta dokazivanja i dr.);
- stvaraju se pravne pretpostavke za uvođenje novih pružalaca platnih usluga - platnih institucija i institucija za elektronski novac, kao i za njihovo licenciranje i kontrolu;
- povećava se konkurencija bankama kod pružanja platnih usluga, čime se podstiče efikasnije i jeftinije pružanje platnih usluga;
- pospješuje se razvoj elektronskog novca, kao tehnološke inovacije u oblasti platnih servisa, sa ciljem da se omogući razvoj ovog tržišta i pojava novih i pouzdanih tehnoloških inovacija u oblasti platnog prometa;
- eliminiše se regulatorno ograničenje u vezi sa operaterima platnih sistema i uspostavlja se potpuna pravna sigurnost za sprječavanje sistemskog rizika u platnim sistemima u slučaju pokretanja postupka stečaja ili likvidacije nad učesnikom u platnom sistemu;
- zadržavaju se do sada dostignuti visoki standardi i dobra rješenja iz važećeg regulatornog okvira.

3. Usaglašenost sa evropskim zakonodavstvom i potvrđenim međunarodnim konvencijama

Ovaj zakon se donosi radi usklađivanja određenih pitanja iz Pregovaračkog poglavlja 4 - Sloboda kretanja kapitala, sa regulativom Evropske unije.

Predloženim zakonom se u pravni sistem Crne Gore implementiraju:

- **Direktiva 2007/64/EZ** o platnim uslugama na unutrašnjem tržištu, kojom se mijenjaju i dopunjuju Direktive 97/7/EZ, 2002/65/EZ, 2005/60/EZ i 2006/48/EZ i kojom se ukida Direktiva 97/5/EZ;
- **Direktiva 2009/110/EZ** o osnivanju, poslovanju i prudencionalnoj kontroli poslovanja institucija za elektronski novac i o izmjenama i dopunama Direktiva 2005/60/EZ i 2006/48/EZ i prestanku važenja Direktive 2000/46/EZ;

- **Direktiva 98/26/EZ** o konačnosti poravnanja u platnim sistemima i sistemima za poravnanje hartija od vrijednosti i **Direktiva 2009/44** kojom se mijenja Direktiva 98/26/EC o konačnosti poravnanja u platnim sistemima i sistemima za poravnanje hartija od vrijednosti i Direktive 2002/47/EC o ugovorima o finansijskoj zalozi obzirom na povezane sisteme i zahtjeve za kredite.

Usvajanjem predloženog zakona i podzakonskih akata na osnovu ovlašćenja iz tog zakona, regulativa iz oblasti platnog prometa biće u potpunosti usaglašena sa relevantnim direktivama Evropske unije.

4. Obrazloženje osnovnih pravnih instituta

Poglavlje I: »OSNOVNE ODREDBE« (čl. 1 do 9)

Ovim odredbama zakona uređuje se predmet ovog zakona, pojam i vrste platnih usluga, izuzeci od primjene ovog zakona, lica koja mogu biti pružaoci platnih usluga, način obavljanja platnih usluga preko agenta, definiše se elektronski novac i platni sistemi i uređuje primjena drugih zakona i značenje izraza.

Platnim uslugama, u smislu ovog zakona, smatraju se:

- 1) usluge koje omogućavaju uplatu gotovog novca na račun za plaćanje, kao i sve aktivnosti potrebne za vođenje računa za plaćanje;
- 2) usluge koje omogućavaju isplatu gotovog novca sa računa za plaćanje, kao i sve aktivnosti potrebne za vođenje računa za plaćanje;
- 3) izvršavanje platnih transakcija, uključujući prenos novčanih sredstava na račun za plaćanje korisnika platnih usluga kod njegovog pružaoca platnih usluga ili kod drugog pružaoca platnih usluga, i to:
 - izvršavanje direktnih zaduženja, uključujući jednokratna direktna zaduženja,
 - izvršavanje platnih transakcija putem platnih kartica ili sličnog instrumenta,
 - izvršavanje kreditnih transfera, uključujući trajne naloge;
- 4) izvršavanje platnih transakcija u kojima su novčana sredstva obezbijeđena kreditom odobrenim korisniku platnih usluga, i to:
 - izvršavanje direktnih zaduženja, uključujući jednokratna direktna zaduženja,
 - izvršavanje platnih transakcija putem platnih kartica ili sličnog instrumenta,
 - izvršavanje kreditnih transfera, uključujući trajne naloge;
- 5) izdavanje i/ili prihvatanje platnih instrumenata;
- 6) izvršavanje novčanih doznaka, i
- 7) izvršavanje platnih transakcija kod kojih se saglasnost platioca za izvršavanje platnih transakcija daje upotrebom telekomunikacionog sredstva, digitalnog ili informaciono-tehnološkog uređaja, a plaćanje se vrši telekomunikacijskom ili mrežnom operateru ili operateru informaciono-tehnološkog sistema, koji djeluje isključivo kao posrednik između korisnika platnih usluga i dobavljača roba i usluga.

Saglasno ovom zakonu, pružaoci platnih usluga mogu biti:

- 1) banka i druga kreditna institucija, sa sjedištem u Crnoj Gori;
- 2) platna institucija sa sjedištem u Crnoj Gori;
- 3) institucija za elektronski novac sa sjedištem u Crnoj Gori;
- 4) ogranak kreditne institucije iz treće zemlje sa sjedištem u Crnoj Gori;
- 5) Centralna banka Crne Gore, i
- 6) država Crna Gora i jedinice lokalne samouprave kada ne djeluju u svojstvu vlasti.

Iz predloženih zakonskih odredbi proizilazi da će se ovim zakonom uvesti mogućnost da dvije potpuno nove vrste subjekata budu pružaoci platnih usluga, i to: platne institucije i institucije za elektronski novac. U tom smislu, ovim zakonom se u potpunosti uređuju pravni status, osnivanje, poslovanje i kontrola platnih institucija i institucija za elektronski novac.

Poglavlje II: »TRANSPARENTNOST USLOVA I OBAVEZE INFORMISANJA PRI PRUŽANJU PLATNIH USLUGA U CRNOJ GORI» (čl. 10 do 27)

Ovim odredbama zakona određuju se sveobuhvatna pravila za sve pružaoce platnih usluga, koja se odnose na transparentnost uslova i obavezu informisanja pri pružanju platnih usluga.

Povećanje transparentnosti uslova i obaveze informisanja pri pružanju platnih usluga na način i u obimu utvrđenim ovim zakonom, predstavljaju jednu od najvažnijih novina u oblasti pružanja platnih usluga.

Ovim odredbama utvrđuju se vrste ugovora o platnim uslugama - ugovor o jednokratnoj platnoj transakciji ili okvirni ugovor o platnim uslugama i detaljno se propisuje obim informacija koje je pružalac platnih usluga dužan dati korisniku platnih usluga, uz svaki od ovih ugovora. Te informacije dijele se na:

- prethodne opšte informacije (informacije koje pružalac platnih usluga dužan dati prije nego što se korisnik platnih usluga obaveže ponudom ili ugovorom);
- informacije nakon prijema naloga za plaćanje, koje omogućavaju identifikaciju platne transakcije i određenje iznosa transakcije, valute plaćanja, ukupnog iznosa svih naknada i datuma prijema naloga za plaćanje;
- informacije nakon izvršavanja platne transakcije.

Posebno je važno naglasiti da se ovim odredbama propisuje i da pružalac platnih usluga ne smije naplatiti korisniku platnih usluga naknade za davanje informacija koje je dužan dati na osnovu odredbi ove glave.

Takođe, ovim odredbama propisuju se i specifičnosti informisanja u slučaju informisanja za platne instrumente male vrijednosti i elektronski novac.

Odredbe ove glave obavezno se primjenjuju na fizička lica – potrošače, dok se ugovorne strane iz navedenih ugovora o platnim uslugama mogu dogovoriti da se odredbe ove glave ne primenjuju u cjelosti ili u bilo kom dijelu u slučaju kada korisnik usluga plaćanja nije potrošač.

Pružalac platnih usluga može korisniku platnih usluga dati povoljniji položaj od položaja koji mu pripada prema odredbama ove glave.

Poglavlje III: »PRAVA I OBAVEZE PRUŽAOCA I KORISNIKA PLATNIH USLUGA U CRNOJ GORI » (čl. 28 do 56)

Ovim odredbama zakona uređuju se prava i obaveze pružaoca platnih usluga i korisnika platnih usluga. Posebno se definišu uslovi pod kojima pružaoci platnih usluga mogu korisniku platnih usluga naplatiti naknadu za ispunjenje obaveza propisanih odredbama ove glave. Takođe, propisuje se i obaveza pružaoca platnih usluga da, u svojim prostorijama za rad sa Korisnicima platnih usluga i na svojoj internet stranici, objavi tarifu po kojoj naplaćuje naknade za pružanje platnih usluga i da je dostavi Centralnoj banci, koja je dužna da na svojoj internet stranici objavi tarife svih pružalaca platnih usluga.

Odredbama ove glave uređuje se autorizacija platne transakcije, a posebno uslovi koji moraju biti ispunjeni da bi se platna transakcija smatrala autorizovanom; način, oblik i rokovi u kojima se može dati saglasnost za izvršenje platne transakcije, kao i rokovi za opoziv date saglasnosti. U okviru navedenog, uređuju se i pitanja: obavještenja o neautorizovanim ili pogrešno izvršenim platnim transakcijama, dokazivanje autentičnosti i izvršavanja platne transakcije, odgovornost za izvršavanje neautorizovane platne transakcije i povraćaj novčanih sredstava za autorizovane platne transakcije u određenim slučajevima.

Posebno je uređeno pitanje upotrebe platnih instrumenata, ograničenja korištenja platnih instrumenata i obaveze korisnika i pružaoca platnih usluga u vezi sa platnim instrumentima.

U dijelu koji se odnosi na izvršavanje platne transakcije, ovim odredbama zakona uređuju se nalozi za plaćanje, rok izvršavanja platne transakcije i odgovornost pružaoca platnih usluga u vezi sa izvršavanjem platne transakcije. Najvažnije je istaći da je propisivanjem da je pružalac platnih usluga platioca dužan da obezbijedi da se iznos platne transakcije odobri na račun pružaoca platnih usluga primaoca plaćanja do kraja radnog dana u kome je izvršen prijem naloga za plaćanje, iskorištena opcija iz člana 72 Direktive 2007/64/EZ koja omogućava propisivanje kraćih maksimalnih rokova za izvršenje nacionalnih platnih transakcija (prema članu 69 Direktive 2007/64/EZ taj rok je

tri radna dana, koji se, u slučaju platnih transakcija iniciranih na papiru, može produžiti za još jedan radni dan). Primjenom date opcije koju Direktiva dopušta, zadržan je postojeći visoki standard obavljanja platnog prometa u zemlji i standard zaštite interesa korisnika platnih usluga.

Posebno su važne odredbe koje se odnose na datum valute, a koji kojima se određuje:

- da datum valute odobrenja računa za plaćanje primaoca plaćanja ne može biti datum nakon radnog dana na koji je za iznos platne transakcije odobren račun pružaoca platnih usluga primaoca plaćanja;

- da je pružalac platnih usluga primaoca plaćanja dužan da iznos platne transakcije stavi na raspolaganje primaocu plaćanja odmah nakon što je za taj iznos odobrio račun pružaoca plaćanja primaoca plaćanja; i

- da datum valute zaduženja računa za plaćanje platioca ne može biti datum prije vremena zaduženja tog računa za iznos platne transakcije.

U cilju zaštite podataka, odredbama ove glave utvrđuje se da se podaci do kojih u toku poslovanja dođe pružalac platnih usluga, a odnose se na korisnika platnih usluga, uključujući i podatke o njegovoj ličnosti, kao i podaci o platnoj transakciji i stanju i promjenama na računu za plaćanje korisnika platnih usluga, smatraju poslovnom tajnom. Takođe, određuje se i način postupanja pri prikupljanju, obradi, korišćenju, davanju i čuvanju ovih podataka. Daje se i mogućnost Centralnoj banci da propiše obveznike, sadržaj, način i rokove izvještavanja o platnim uslugama.

Poglavlje IV: »MEĐUNARODNE PLATNE TRANSAKCIJE» (čl. 57 do 61)

Odredbama ovog zakona definisano je da međunarodna platna transakcija označava platnu transakciju kod koje jedan pružalac platnih usluga pruža ovu uslugu na teritoriji Crne Gore, a drugi pružalac platnih usluga na teritoriji treće države, kao i platnu transakciju kod koje isti pružalac platnih usluga tu uslugu za jednog korisnika platnih usluga pruža na teritoriji Crne Gore, a za istog ili drugog korisnika platnih usluga na teritoriji treće države.

Takođe, definisano je da prekogranična platna transakcija označava platnu transakciju kod koje jedan pružalac platnih usluga pruža ovu uslugu na teritoriji Crne Gore, a drugi pružalac platnih usluga na teritoriji države članice Evropske unije, kao i platnu transakciju kod koje isti pružalac platnih usluga tu uslugu za jednog korisnika platnih usluga pruža na teritoriji Crne Gore, a za istog ili drugog korisnika platnih usluga na teritoriji države članice Evropske unije.

Istim odredbama ovog zakona definisano je i da je treća država, do pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, svaka strana država, a nakon pristupanja, država koja nije država članica Evropske unije.

Iz navedenih zakonskih odredbi proizilazi da će, do pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, sve platne transakcije koje nijesu nacionalne imati tretman međunarodne platne transakcije. Nakon pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, platne transakcije koje Crne Gora bude obavljala sa državama članicama Evropske Unije imaće tretman prekograničnih platnih transakcija, a platne transakcije koje Crne Gora bude obavljala sa državama koje nijesu države članice Evropske Unije, imaće tretman međunarodnih platnih transakcija.

Osnovno opredjeljenje je da se na međunarodne platne transakcije shodno primjenjuju odredbe koje se za nacionalne platne transakcije odnose na transparentnost uslova i obavezu informisanja pri pružanju platnih usluga i na prava i obaveze pružaoca platnih usluga i korisnika platnih usluga, uz tačno propisane izuzetke.

U vezi sa rokovima za izvršavanje međunarodnih platnih transakcija, ukazuje se da su, do izrade ovog zakona, rokovi za izvršavanje međunarodnih platnih transakcija bili propisani u članu 5 Zakona o tekućim i kapitalnim poslovima sa inostranstvom ("Službeni list RCG", br. 45/05 i "Službeni list CG", br. 62/08). S obzirom da pitanje rokova za izvršavanje platnih transakcija, pa i međunarodnih, treba da bude predmet ovog zakona, ovim zakonom se predlaže propisivanje rokova za izvršavanje i međunarodnih platnih transakcija i brisanje člana 5 Zakona o tekućim i kapitalnim poslovima sa inostranstvom. Pitanje samog režima platnog prometa sa inostranstvom ostaje i dalje uređeno zakonom kojim se uređuju tekući i kapitalni poslovi sa inostranstvom.

Rokovi za izvršavanje međunarodne platne transakcije su jedno od pitanja koje je drukčije uređeno u odnosu na nacionalne platne transakcije, na način što se uređuje da je pružalac platnih usluga dužan da nalog za plaćanje međunarodne platne transakcije, ako platilac ima novčanih sredstava na računu, izvrši najkasnije do kraja narednog radnog dana od dana prijema naloga (za izvršavanje nacionalne platne transakcije taj rok je – do kraja istog radnog dana u kome je izvršen prijem naloga za plaćanje). Propisivanjem ovako kratkog roka zadržan je postojeći visoki standard obavljanja platnog prometa sa inostranstvom i u pogledu rokova za izvršavanje međunarodnih platnih transakcija.

Radi pojašnjenja postupanja pružaoca platnih usluga nakon prijema novčanih sredstava po osnovu međunarodne platne transakcije, a u cilju izbjegavanja nejasnoća koje su bile prisutne u dosadašnjoj praksi, ovim odredbama se propisuje da pružalac platnih usluga primaoca plaćanja može isključivo: da primljena sredstva prenese na transakcioni račun primaoca plaćanja za izvršavanje nacionalnih platnih transakcija; da izvrši isplatu gotovog novca primaocu plaćanja, ili da izvrši plaćanje obaveze u inostranstvu primaoca plaćanja.

Poglavlje V: »RAČUNI ZA PLAĆANJE " (čl. 62 do 66)

Ovim odredbama zakona definisano je da je račun za plaćanje račun koji vodi pružalac platnih usluga na ime jednog ili više korisnika platnih usluga, a koristi se za izvršavanje platnih transakcija.

Računi za plaćanje koji otvaraju banke i druge kreditne institucije koje pružaju platne usluge i Centralna banka na ime jednog ili više korisnika platnih usluga za izvršavanje platne transakcije i za druge namjene nazivaju se transakcionim računima.

Ovim odredbama zakona utvrđeno je da Centralna banka može propisati bliže uslove i način vođenja računa za plaćanje, kao i njihovu jedinstvenu strukturu, kao i da Centralna banka obavezno propisuje strukturu transakcionih računa i bliže uslove i način otvaranja i ukidanja tih računa za izvršavanje nacionalnih platnih transakcija, a može propisati i strukturu transakcionih računa i bliže uslove i način otvaranja i ukidanja tih računa za izvršavanje međunarodnih platnih transakcija.

Banke i druge kreditne institucije koje pružaju platne usluge i Centralna banka dužni su da vode registar transakcionih računa svojih korisnika platnih usluga i da podatke o tim računima dostavljaju Centralnom registru transakcionih računa, koji vodi pravno lice ovlašćeno za sprovođenje prinudne naplate na novčanim sredstvima koja se vode na transakcionom računu izvršnog dužnika - organizacija za prinudnu naplatu.

Ovim odredbama zakona utvrđena je i obaveza Centralne banke da propiše osnovne elemente naloga za plaćanje preko transakcionih računa i način popunjavanja tog naloga za izvršavanje nacionalnih platnih transakcija, kao i mogućnost da propiše osnovne elemente naloga za plaćanje preko transakcionih računa i način popunjavanja tog naloga za izvršavanje međunarodnih platnih transakcija.

Poglavlje VI: »PLATNE INSTITUCIJE" (čl. 67 do 90)

Kako je naprijed već navedeno, ovim zakonom se uvodi nova kategorija pružalaca platnih usluga - platne institucije.

Platna institucija je pravno lice koje može pružati platne usluge za koje od Centralne banke dobije odobrenje za pružanje platnih usluga.

Minimalni iznos osnivačkog kapitala platne institucije zavisi od vrste platnih usluga koje želi obavljati, i to:

- ukoliko se žele obavljati platne usluge izvršavanja novčanih doznaka, minimalni iznos osnivačkog kapitala mora iznositi najmanje 20.000 EUR;
- ukoliko se žele obavljati platne usluge izvršavanja platnih transakcija kod kojih se saglasnost platioca za izvršavanje platnih transakcija daje upotrebom telekomunikacionog sredstva, digitalnog ili informatičko-tehnološkim uređajem, a plaćanje se vrši telekomunikacijskom ili

- mrežnom operateru ili operateru informatičko-tehnološkog sistema, minimalni iznos osnivačkog kapitala mora iznositi najmanje 50.000 EUR;
- ukoliko se žele obavljati sve ili neke od preostalih platnih usluga, minimalni iznos osnivačkog kapitala mora iznositi najmanje 125.000 EUR.

Platna institucija se može osnovati kao:

- platna institucija čija je jedina djelatnost pružanje platnih usluga, i
- hibridna platna institucija - platna institucija koja, pored pružanja platnih usluga, obavlja i djelatnosti koje nijesu djelatnost pružanja platnih usluga.

Platna institucija čija je jedina djelatnost pružanje platnih usluga, može, pored platnih usluga, pružati operativne poslove i sa njima usko povezane pomoćne usluge, kao što su obezbjeđivanje izvršavanja platnih transakcija, usluge konverzije valuta potrebne za izvršavanje platnih transakcija, usluge čuvanja, kao i usluge pohranjivanja i obrade podataka.

Hibridna platna institucija može obavljati sljedeće djelatnosti koje nijesu djelatnost pružanja platnih usluga:

- može biti operater platnog sistema, osim platnog sistema u kome se vrši konačnost poravnanja, i/ili
- obavljati bilo koju drugu djelatnost koja nije djelatnost pružanja platnih usluga.

Hibridna platna institucije je dužna da poslove koji ne predstavljaju pružanje platnih usluga obavlja na način koji ne ugrožava stabilnost i sigurnost dijela poslovanja ove institucije koji se odnosi na pružanje platnih usluga, ni da otežava vršenje kontrole nad platnom institucijom.

Pravno lice koje namjerava da pruža platne usluge kao platna institucija podnosi Centralnoj banci zahtjev za izdavanje odobrenja za pružanje platnih usluga, sa propisanom dokumentacijom. Ovim zakonom je detaljno propisan postupak i način izdavanja odobrenja za pružanje platnih usluga, razlozi za odbijanje tog zahtjeva i razlozi za oduzimanje odobrenja za pružanje platnih usluga.

Radi sigurnog i stabilnog poslovanja, odnosno ispunjenja obaveza prema svojim povjeriocima, platna institucija je dužna održavati odgovarajuću visinu sopstvenih sredstava. Iznos sopstvenih sredstava ni u jednom trenutku ne smiju biti manja od iznosa osnivačkog kapitala ili od minimalnog iznosa sopstvenih sredstava utvrđenih u skladu sa ovim zakonom, u zavisnosti koji je iznos veći. Centralna banka svojim propisom utvrđuje metode koje platna institucija koristi pri izračunavanju sopstvenih sredstava, uzimajući u obzir vrstu i složenost platnih usluga koje pruža platna institucija, obim poslovnih aktivnosti i rizike kojima je platna institucija izložena ili bi mogla biti izložena.

Platna institucija dužna je da zaštiti novčana sredstva primljena od korisnika platnih usluga ili preko drugog pružaoca platnih usluga za izvršavanje platnih transakcija.

Zaštita ovih novčanih sredstava ovim zakonom je utvrđena naročito propisivanjem da:

- je platna institucija dužna da novčana sredstva svih korisnika platnih usluga u čije ime ta sredstva drži, vodi odvojeno od svojih novčanih sredstava i od novčanih sredstava drugih fizičkih ili pravnih lica;
- novčana sredstva korisnika platnih usluga kod platne institucije nijesu svojina platne institucije, ne ulaze u njenu imovinu, ni u likvidacionu ili stečajnu masu, niti mogu biti predmet izvršenja ili prinudne naplate koja se sprovodi nad platnom institucijom;
- je platna institucija dužna da novčana sredstva korisnika platnih usluga pokrije polisom osiguranja društva za osiguranje ili bankarskom garancijom, na način da ugovorena polisa osiguranja ili bankarska garancija moraju biti naplativi ako platna institucija nije sposobna ispunjavati svoje finansijske obaveze koje proizilaze iz obavljanja usluga izvršavanja platnih transakcija;
- ako platna institucija ne prenese sredstva primaocu plaćanja niti drugom pružaocu platnih usluga do kraja radnog dana koji slijedi nakon dana prijema sredstava, dužna je da ta sredstva položi na poseban račun kod banke sa sjedištem u Crnoj Gori ili u inostranstvu ili da ih uloži u likvidnu i niskorizičnu imovinu.

Centralnoj banci je ovim zakonom ostavljeno ovlašćenje da može bliže urediti zaštitu novčanih sredstava korisnika platnih usluga ukoliko to ocijeni neophodnim.

Platna institucija koja se bavi pružanjem jedne ili više platnih usluga može imati samo račune za plaćanje koji se koriste isključivo za izvršavanje platnih transakcija. Novčana sredstva koja platna institucija primi od korisnika platnih usluga radi pružanja platnih usluga, ne predstavljaju depozit ili druga povratna sredstva u smislu odredbi zakona kojim se uređuje poslovanje banaka, niti elektronski novac u smislu ovog zakona.

Platna institucija ne može otvarati transakcione račune korisnicima platnih usluga, a transakcione račune za poslovanje otvara kod banaka.

Platna institucija može da odobri kredite u vezi sa pružanjem tačno određenih platnih usluga (usluga iz člana 2 tač. 4, 5 i 7), i to samo ako su ispunjeni sljedeći uslovi: 1) da je kredit odobren isključivo kao pomoćna usluga vezana uz izvršavanje platne transakcije; 2) da period otplate kredita nije duži od 12 mjeseci; 3) da kredit nije odobren iz novčanih sredstava korisnika platnih usluga koje je platna institucija primila, odnosno drži u svrhu izvršavanja platne transakcije, i 4) da su sopstvena sredstva platne institucije, prema ocjeni Centralne banke, u svakom trenutku adekvatna u odnosu na ukupan iznos odobrenoga kredita.

Platna institucija ne smije da obavlja poslovne aktivnosti koje se sastoje od primanja depozita ili drugih povratnih sredstava u smislu odredbi zakona kojim se uređuje poslovanje banaka.

Platna institucija može izvršiti eksternalizaciju određenih operativnih poslova, uz uslov da, prije zaključenja ugovora sa pružaocem usluga eksternalizacije, o tome obavijesti Centralnu banku. Sprovođenje eksternalizacije propisano je ovim zakonom, s tim da je Centralnoj banci ostavljeno ovlašćenje da može bliže urediti eksternalizaciju operativnih aktivnosti platne institucije.

Platna institucija može poslovati preko agenta ili preko svog ogranka. Platna institucija odgovara trećim licima za postupke svojih zaposlenih, agenata, ogranaka i pružaoca usluga eksternalizacije u vezi sa pružanjem platnih usluga.

Platna institucija je dužna da obezbijedi odgovarajući sistem upravljanja, srazmjerno vrsti, obimu i složenosti poslova koje obavlja, kao i da uspostavi i sprovodi efikasan i pouzdan sistem upravljanja koji obuhvata naročito: upravljački okvir sa jasno definisanim, preglednim i dosljednim linijama ovlašćenja i odgovornosti unutar platne institucije; upravljanje rizicima, a posebno operativnim rizikom, i primjerene mehanizme internih kontrola koji uključuju i primjerene administrativne i računovodstvene postupke. Centralna banka može bliže propisati sistem upravljanja.

Centralna banka vodi registar platnih institucija kojima je izdala odobrenje za pružanje platnih usluga, njihovih ogranaka i agenata i redovno ga ažurira u skladu sa svim nastalim promjenama.

Kontrolu poslovanja platnih institucija obavlja Centralna banka. U postupku kontrole, Centralna banka vrši provjeru da li platne institucije pružaju platne usluge i operativne poslove i sa njima povezane pomoćne usluge koje se odnose na pružanje platnih usluga u skladu sa odredbama ovog zakona i propisima donesenim na osnovu ovog zakona. Kod hibridnih platnih institucija ova kontrola ograničena je na dio poslovanja platne institucije koji se odnosi isključivo na pružanje platnih usluga i operativne poslove i sa njima povezane pomoćne usluge koje se odnose na pružanje platnih usluga.

Poglavlje VII: »KONTROLA PLATNIH INSTITUCIJA“ (čl. 91 do 107)

Ovim zakonom propisani su i uslovi i način vršenja kontrole poslovanja platnih institucija, izricanje mjera i obaveze platne institucije tokom i nakon kontrole, a Centralnoj banci je dato ovlašćenje da može propisati bliže uslove s tim u vezi.

Poglavlje VIII: »ELEKTRONSKI NOVAC“ (čl. 108 do 124)

Elektronski novac je elektronski pohranjena novčana vrijednost koja je izdata nakon prijema novčanih sredstava u svrhu izvršavanja platnih transakcija, a koju prihvata fizičko ili pravno lice koje nije izdavalac tog elektronskog novca.

Izdavaoci elektronskog novca u Crnoj Gori mogu biti:

- 1) banke i druge kreditne institucije, sa sjedištem u Crnoj Gori;
- 2) institucije za elektronski novac koje su dobile odobrenje na osnovu ovog zakona;
- 3) ogranak kreditne institucije iz treće zemlje sa sjedištem u Crnoj Gori;
- 4) Centralna banka; i
- 5) država Crna Gora i jedinice lokalne samouprave kada djeluju u svojstvu vlasti.

Izdavaoci elektronskog novca izdaju elektronski novac u nominalnoj vrijednosti primljenih sredstava i na zahtjev imaoца elektronskog novca, dužni su da mu, bez odlaganja, isplate novčanu vrijednost elektronskog novca po nominalnoj vrijednosti. Za vrijeme držanja elektronskog novca izdavalac elektronskog novca ne smije plaćati kamate ili davati bilo koju drugu imovinsku korist imaoцу elektronskog novca.

Ovim zakonom se u naš pravni sistem uvodi još jedna nova kategorija subjekata - institucija za elektronski novac. Institucija za elektronski novac sa sjedištem u Crnoj Gori je pravno lice koje je od Centralne banke dobilo odobrenje za izdavanje elektronskog novca. Osim izdavanja elektronskog novca, institucija za elektronski novac ima pravo da pruža sve ili neke od platnih usluga utvrđenih ovim zakonom, kao i da: odobrava kredite u vezi sa određenim platnim uslugama; obavlja operative poslove i sa njima usko povezane pomoćne usluge u vezi sa izdavanjem elektronskog novca ili pružanjem platnih usluga; bude operater platnog sistema, osim platnog sistema u kome se vrši konačnost poravnanja; obavlja djelatnost koja nije djelatnost izdavanja elektronskog novca.

Osnivački kapital institucije za elektronski novac ne može, u trenutku dobijanja odobrenja, biti manji od 350.000 EUR. Radi sigurnog i stabilnog poslovanja, odnosno ispunjenja obaveza prema svojim povjeriocima, institucija za elektronski novac je dužna održavati odgovarajuću visinu sopstvenih sredstava. Sopstvena sredstva institucije za elektronski novac za djelatnost izdavanja elektronskog novca iznose najmanje 2% prosječnog elektronskog novca u opticaju, a za djelatnost pružanja platnih usluga koje nijesu povezane sa izdavanjem elektronskog novca obračunavaju se na način uređen propisima za obračun sopstvenih sredstava platnih institucija. Bliže uslove i način obračunavanja sopstvenih sredstava institucije za elektronski novac propisuje Centralna banka.

Na poslovanje institucije za elektronski novac i na kontrolu poslovanja institucija za elektronski novac shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na platne institucije.

Poglavlje IX: »VANSUDSKO RJEŠAVANJE SPOROVA U PLATNOM PROMETU » (čl. 125 do 129)

U cilju veće pravne zaštite korisnika platnih usluga, odredbama ove glave uređeno je vansudsko rješavanje sporova u platnom prometu. Vansudsko rješavanje sporova u platnom prometu, u skladu sa ovim zakonom, vrši Komisija za vansudsko rješavanje sporova u platnom prometu. Sporovima u platnom prometu, u smislu ovog zakona, smatraju se sporovi između pružaoca i korisnika platnih usluga koji se odnose na izvršavanje platnih transakcija i sporovi između izdavaoca i imaooca elektronskog novca.

Komisija se osniva pri Udruženju banaka i finansijskih institucija Crne Gore. Komisija ima pet članova, od kojih po dva člana imenuju i razrješavaju Udruženje banaka i finansijskih institucija Crne Gore i organizacije koje se bave zaštitom prava i interesa potrošača, a jednog člana imenuje i razrješava Centralna banka.

Predloženi način vansudskog rješavanja sporova u platnom prometu identičan je onom koji je 2008. godine već uveden Zakonom o platnom prometu u zemlji i koji u praksi nije pokazao nikakvu potrebu za njegovom izmjenom.

Poglavlje X: »PLATNI SISTEMI » (čl. 130 do 164)

Ovim odredbama zakona uređuje se: osnivanje i rad platnih sistema u Crnoj Gori, konačnost poravnanja u platnim sistemima, značajni platni sistemi i kontrola i nadgledanje platnih sistema.

Platni sistem je sistem za prenos novčanih sredstava sa formalnim i standardizovanim postupcima i zajedničkim pravilima za obradu, obračun i/ili poravnanje platnih transakcija između učesnika tog sistema, kojim upravlja operater platnog sistema i čiji je najmanje jedan učesnik pružalac platnih usluga koji je odobrenje za pružanje platnih usluga dobio od Centralne banke.

Operater platnog sistema može biti:

- 1) banka i druga kreditna institucija sa sjedištem u Crnoj Gori;
- 2) platna institucija sa sjedištem u Crnoj Gori;
- 3) institucija za elektronski novac sa sjedištem u Crnoj Gori;
- 4) drugo pravno lice sa sjedištem u Crnoj Gori osnovano kao akcionarsko društvo ili društvo s ograničenom odgovornošću;
- 5) Centralna banka Crne Gore, i
- 6) dio stranog pravnog lica sa sjedištem u Crnoj Gori.

Učesnik u platnom sistemu može biti:

- 1) pružalac platnih usluga;

- 2) operater tog platnog sistema;
- 3) drugi platni sistem, i
- 4) drugo lice u skladu sa pravilima rada tog platnog sistema.

Centralna banka izdaje dozvolu za rad platnog sistema operateru platnog sistema, osim platnog sistema čiji je ona operater i platnog sistema iz člana 144 stav 3 tačka 3 ovog zakona.

Platni sistem je dužan da posluje prema pravilima rada tog platnog sistema. Pravila rada platnog sistema uređuju standardizovane postupke i zajednička pravila za obradu, obračun i/ili poravnanje platnih transakcija između njegovih učesnika. Pravila rada platnog sistema odobrava Centralna banka.

Pravila rada kojima se uređuje pristup pružaoca platnih usluga pojedinom platnom sistemu moraju biti objektivna, nediskriminirajuća i primjerena i ne mogu ograničavati pristup tom sistemu, osim u mjeri neophodnoj za obezbjeđenje od posebnih rizika (rizika poravnanja, operativnog rizika, rizika poslovanja i dr.) i za zaštitu finansijske i operativne stabilnosti tog sistema.

Platni sistemi mogu biti sistemi u kojima se vrši konačnost poravnanja platne transakcije i sistemi u kojima se ne vrši konačno poravnanje platne transakcije.

Platni sistem u kome se vrši konačnost poravnanja mora da ispunjava sljedeće uslove:

- 1) da je zasnovan na ugovoru između tri ili više učesnika, ne ubrajajući agenta za poravnanje i klirinšku organizaciju, pri čemu najmanje jedan učesnik ima sjedište u Crnoj Gori;
- 2) da ima utvrđena pravila i standardizovane procedure za izvršavanje, kliring i poravnanje platnih transakcija između učesnika;
- 3) da su pravilima rada utvrđeni momenat prihvata i momenat neopozivosti naloga za plaćanje, i
- 4) da se na njega primjenjuju propisi Crne Gore.

Pravilima rada platnog sistema u kome se vrši konačnost poravnanja uređuje se momenat u kojem se nalog za prenos, bilo da ga je dao učesnik tog sistema ili je dat preko trećeg lica, smatra prihvaćenim od strane tog sistema. Momenat neopozivosti naloga za prenos označava trenutak, utvrđen pravilima rada platnog sistema u kome se vrši konačnost poravnanja, od kojeg ni učesnik u sistemu ni treće lice ne mogu opozvati nalog za prenos. Konačnost poravnanja u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnanja nastaje kada se izvrši zaduženje i odobrenje računa učesnika.

Ovim zakonom obezbjeđuje se zaštita platnog sistema u slučaju insolventnosti učesnika tog sistema, na način što se propisuje posebno postupanje u slučaju insolventnosti učesnika u platnom sistemu i utvrđuju posebna prava primaoca sredstva obezbjeđenja - kolateralu u slučaju otvaranja postupka insolventnosti nad učesnikom koji ih je izdao.

S tim u vezi, propisuje se da otvaranje postupka insolventnosti učesnika ne sprječava korišćenje sredstava koja se nalaze na njegovom računu za poravnanje u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnanja radi ispunjavanja obaveza tog učesnika koje proizilaze iz njegovog učešća u tom platnom sistemu u pogledu konačnosti poravnanja u platnom sistemu na dan otvaranje postupka zbog insolventnosti, ako su takvi nalozi prihvaćeni od strane tog platnog sistema u skladu sa pravilima rada tog platnog sistema, i to: 1) prije momenta otvaranja postupka zbog insolventnosti, ili 2) nakon momenta otvaranja postupka zbog insolventnosti, ako je nalog primljen na dan insolventnosti, a operater platnog sistema nije znao niti je mogao znati za otvaranje postupka zbog insolventnosti učesnika. U ovom slučaju novčana sredstva učesnika na njegovom računu za poravnanje mogu se iskoristiti za izvršavanje njegovih obaveza u platnom sistemu u toku dana kad je postupak otvoren.

Takođe, propisuje se da otvaranje postupka insolventnosti nad učesnikom u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnanja ne utiče na ostvarivanje prava drugih učesnika ili operatera sistema da se namire iz sredstava obezbjeđenja koja su data u vezi sa učešćem u tom sistemu.

Centralna banka obavještava nadležni organ Evropske unije o platnim sistemima u kojima se vrši konačnost poravnanja i o operaterima tih sistema.

Zavisno od značaja određenog platnog sistema, koji se utvrđuje na osnovu kriterijuma koje propisuje Centralna banka, određeni platni sistemi mogu se odrediti kao značajni platni sistemi. Značajan platni sistem čiji poremećaj u radu može izazvati sistemski rizik (rizik prouzrokovan poremećajem u radu platnog sistema ili nemogućnošću učesnika u platnom sistemu da ispune svoje obaveze vezane za funkcionisanje platnog sistema, čija je posljedica nemogućnost ispunjenja obaveza od strane drugih učesnika u platnom sistemu ili narušavanje sigurnosti platnog prometa i finansijskog sistema u cjelini) je sistemski značajan platni sistem.

Sistemski značajan platni sistem je platni sistem u kome se izvršavanje pojedinačnih platnih transakcija vrši po bruto principu u realnom vremenu – RTGS sistem. Centralna banka je vlasnik, operater, učesnik i agent za poravnanje tog platnog sistema.

Centralna banka vrši kontrolu operatera i učesnika u platnom sistemu i nadgledanje rada platnog sistema.

Kontrolom operatera i učesnika u platnom sistemu Centralna banka vrši provjeru njihovog poslovanja u skladu sa odredbama ovog zakona, propisima donesenim na osnovu ovog zakona i pravilima rada platnog sistema.

Nadgledanje rada platnih sistema označava skup aktivnosti usmjerenih na obezbjeđivanje i unapređivanje sigurnosti i efikasnosti funkcionisanja samih platnih sistema.

Poglavlje XI: »NAČIN I POSTUPAK ODLUČIVANJA CENTRALNE BANKE» (čl. 165 do 170)

Ovim odredbama zakona propisuje se da se na postupak odlučivanja Centralne banke primjenjuju odredbe zakona o opštem upravnom postupku, uz izuzetke koji se odnose na odlučivanje u skraćenom postupku, rokove i pravnu zaštitu.

Poglavlje XII: »PREKOGRANIČNE PLATNE TRANSAKCIJE I PRUŽANJE PLATNIH USLUGA I IZDAVANJE ELEKTRONSKOG NOVCA U DRŽAVI ČLANICI I IZ DRŽAVE ČLANICE» (čl. 171 do 180)

Ovim odredbama zakona propisuje se pravni tretman koji će se, nakon ulaska Crne Gore u Evropsku uniju, primjenivati na prekogranične platne transakcije, tj. na platne transakcije kod kojih jedan pružalac platnih usluga pruža ovu uslugu na teritoriji Crne Gore, a drugi pružalac platnih usluga na teritoriji članice EU, kao i na platne transakcije kod kojih isti pružalac platnih usluga tu uslugu za jednog korisnika platnih usluga pruža na teritoriji Crne Gore, a za istog ili drugog korisnika platnih usluga na teritoriji države članice EU.

Saglasno odredbama ovog zakona, tretman prekograničnih platnih transakcija će, nakon ulaska Crne Gore u Evropsku uniju, biti u potpunosti izjednačen sa tretmanom nacionalnih platnih transakcija, uz izuzetke koji se odnose na rokove za izvršavanje platnih transakcija preko računa za plaćanje i na uplatu gotovog novca na račun za plaćanje.

Takođe, ovim odredbama zakona određuju se lica koja će, nakon ulaska Crne Gore u Evropsku uniju, pored do tada ovim zakonom ovlašćenih lica, moći da budu pružaoci platnih usluga i izdavaoci elektronskog novca.

Nakon ulaska Crne Gore u Evropsku uniju platne usluge u Crnoj Gori, pored lica iz člana 5 ovog zakona, mogu pružati i:

- 1) kreditna institucija sa sjedištem u državi članici koja ima dozvolu/odobrenje nadležnog tijela matične države članice za pružanje platnih usluga;
- 2) platna institucija sa sjedištem u državi članici;
- 3) institucija za elektronski novac sa sjedištem u državi članici;
- 4) Evropska centralna banka i nacionalna centralna banka države članice kada ne djeluju u svojstvu monetarne vlasti ili druge javne vlasti.

Nakon ulaska Crne Gore u Evropsku uniju izdavaoci elektronskog novca u Crnoj Gori, pored lica iz člana 109 ovog zakona, mogu biti i:

- 1) kreditna institucija sa sjedištem u državi članici koja ima dozvolu/odobrenje nadležnog tijela matične države članice za izdavanje elektronskog novca;
- 2) institucija za elektronski novac sa sjedištem u državi članici;

- 3) Evropska centralna banka i nacionalna centralna banka države članice kada ne djeluju u svojstvu monetarne vlasti ili druge javne vlasti.

Ovim zakonom se propisuje i da će, nakon ulaska Crne Gore u Evropsku uniju, platne institucije i institucije za elektronski novac kojima je u Crnoj Gori izdato odobrenje moći, neposredno ili preko ogranka ili agenta, na teritoriji države članice EU pružati usluge za koje je dobila odobrenje, i to samo uz obavješćavanje Centralne banke o namjeri da posluje u državi članici EU.

Jedno od najvažnijih odnosa koje uređuje ovaj zakon je i primjena tzv. „jedinstvenog pasoša“, odnosno propisivanje da će, nakon ulaska Crne Gore u Evropsku uniju, platne institucije i institucije za elektronski novac iz države članice EU moći u Crnoj Gori pružati platne usluge i izdavati elektronski novac samo uz uslov da posjeduju dozvolu/odobrenje izdato u matičnoj državi članici i da o tome nadležni organ matične države obavijesti Centralnu banku.

Poglavlje XIII: »KAZNENE ODREDBE » (čl. 181 do 188)

Kaznenim odredbama predviđene su novčane kazne za prekršaje za postupanje protivno odredbama ovog zakona, kao i duži rok zastarjelosti za pokretanje prekršajnog postupka.

Poglavlje XIV: »PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE» (čl. 189 do 195)

Ovim odredbama zakona propisuje se da banke koje na dan početka primjene ovog zakona obavljaju poslove platnog prometa na osnovu dozvole za rad, nastavljaju da pružaju platne usluge iz ovog zakona bez posebnog odobrenja Centralne banke.

Takođe, odredbama ovog dijela zakona propisuje se obaveza pravnih lica , osim banaka koja na dan početka primjene ovog zakona pružaju neku od platnih usluga iz ovog zakona da podnesu Centralnoj banci zahtjev za izdavanje odobrenja za pružanje tih platnih usluga, u roku od 90 dana od dana početka primjene ovog zakona. Ukoliko ne ispune ovu obavezu, ova pravna lica su dužna da prestanu pružati platne usluge.

Jedna od novina koja je uvedena ovim zakonom je i veći broj informacija koje je pružalac platnih usluga dužan da dostavlja korisniku platnih usluga, posebno prije zaključenja okvirnog ugovora. Banke, uz zaključenje okvirnih ugovora koji su zaključeni prije stupanja na snagu ovog zakona, nijesu svojim korisnicima bile obavezne da daju sve informacije koje će biti dužne da daju po ovom zakonu. S obzirom da se radi o velikom broju ovakvih ugovora i da bi njihovo inoviranje predstavljalo veoma zahtjevan posao za banke, ovim odredbama zakona propisano je da okvirni ugovori zaključeni do stupanja na snagu ovog zakona nastavljaju da se primjenjuju do isteka njihovog važenja, a pružaoci platnih usluga su dužni da, u roku od 30 dana od dana početka primjene ovog zakona, svim korisnicima platnih usluga sa kojima su zaključili okvirni

ugovor dostave informacije koje bi bili dužni da pruže po ovom zakonu a koje nijesu prethodno dostavili tim korisnicima.

Ovim odredbama zakona određen je i rok za donošenje podzakonskih akata na osnovu ovog zakona, na način što je propisano da će Centralna banka donijeti podzakonske akte za koje je ovlašćena ovim zakonom u periodu od stupanja na snagu do početka primjene ovog zakona.

Takođe, propisano je da će se odredbe čl. 171 do 180 ovog zakona primjenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Ovim odredbama propisano je i da danom početka primjene ovog zakona prestaje da važi Zakon o platnom prometu u zemlji ("Službeni list CG", br. 61/08), kao i član 5 Zakona o tekućim i kapitalnim poslovima sa inostranstvom ("Službeni list RCG", br. 45/05 i "Službeni list CG", br. 62/08) kojim su, do sada, bili određeni rokovi za obavljanje platnog prometa sa inostranstvom i član 130 Zakona o izmjenama i dopunama zakona kojima su propisane novčane kazne („Službeni list CG", broj 40/11).

Završnom odredbom ovog zakona propisano je da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se nakon isteka godine dana od dana njegovog stupanja na snagu. Odlaganje početka primjene ovog zakona predloženo je radi obezbjeđivanja optimalnog perioda za pripremu značajnog broja podzakonskih akata i za tehničku i organizacionu pripremu banaka za obezbjeđivanje primjene ovog zakona.

5. Finansijska sredstva za sprovođenje ovog zakona

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore.

OPCIJE

po Direktivi 2007/64/EZ o platnim uslugama na unutrašnjem tržištu

Opcije koje PSD nudi zemljama članicama:

- 1) Član 2(3) PSD - izuzeće primjene PSD na institucije iz člana 2 Direktive o kreditnim institucijama (CRD)
- opcija nije iskorišćena
- 2) Član 7(3) PSD – izuzeće primjene odredbi o sopstvenim sredstvima na platne institucije koje su uključene u kontrolu na konsolidovanoj osnovi nadređene kreditne institucije
- opcija nije iskorišćena
- 3) **Član 9(2) PSD** - mogućnost izračuna sredstava koja moraju biti zaštićena saglasno članu 9 PSD, kod usluga platnog prometa kod kojih je nepoznat obim primljenih sredstava namijenjen za plaćanje prema sredstvima primljenim za usluge koje nijesu platne usluge, na osnovu procijenjenog reprezentativnog dijela
- **opcija je iskorišćena članom 79 stav 6 Predloga zakona**
- 4) **Član 9(3) PSD** - obaveza zaštite sredstava i za platne institucije koje će se baviti isključivo uslugama plaćanja (ne-hibridne platne institucije)
- **opcija je iskorišćena članom 79 Predloga zakona**
- 5) Član 9(4) PSD - propisivanje obaveze zaštite sredstava korisnika samo preko 600 eura
- opcija nije iskorišćena
- 6) Član 22(3) PSD - primjena odredbi CRD (44-52) o čuvanju poslovne tajne “mutatis mutandis” i na platne institucije
- opcija nije iskorišćena, jer već postoje odgovarajuće odredbe u Zakonu o Centralnoj banci Crne Gore i u Zakonu o bankama
- 7) Član 26(1) PSD - izuzeće za određene platne institucije od primjene pojedinih odredbi glave II PSD (odobrenje za pružanje platnih usluga, registracija i sl.)
- opcija nije iskorišćena
- 8) Član 26(4) PSD - utvrđivanje vrsta usluga platnog prometa koje platna institucija može obavljati da bi mogla biti izuzeta članom 26 stav 1 PSD
- opcija nije iskorišćena
- 9) Član 30(2) PSD- primjena glave III PSD na mikro-preduzeća
- opcija nije iskorišćena
- 10) **Član 33 PSD** - teret dokazivanja o ispunjenju obaveza informisanja korisnika platnih usluga leži na pružaocu platnih usluga
- **opcija je iskorišćena članom 12 Predloga zakona**

- 11) Član 34(2) PSD - za platne instrumente male vrijednosti i elektronski novac kod nacionalnih platnih transakcija moguće je smanjiti ili udvostručiti iznose iz člana 34 (1) (pojedinačne pl. trans. 30 EUR, ograničenje trošenja 150 EUR i pohranjena novčana sredstva 150 EUR) i moguće je povećati iznos do 500 EUR za "prepaid" instrumente
- opcija nije iskorišćena
- 12) Član 45(6) PSD – povoljniji uslovi za korisnike platnih usluga u vezi otkaza okvirnog ugovora
- opcija nije iskorišćena
- 13) Član 47(3) i 48(3) PSD – mogućnost propisivanja da pružaoci platnih usluga dostavljaju informacije platiocu i primaocu plaćanja o pojedinačnim platnim transakcijama besplatno, na papiru jednom mjesečno
- opcija nije iskorišćena
- 14) Član 51(2) PSD - mogućnost propisivanja da se član 83 PSD o vansudskim postupcima rješavanja sporova između korisnika i pružaoca platnih usluga ne primjenjuje na korisnika koji nije potrošač
- opcija nije iskorišćena
- 15) Član 51(3) PSD - mogućnost propisivanja da se odredbe u vezi prava i obaveza u vezi sa pružanjem i korištenjem platnih usluga primjenjuju na mikro-preduzeća na isti način kao i na potrošače
- opcija nije iskorišćena
- 16) **Član 52(3) PSD** – mogućnost ukidanja ili ograničavanja prava da primalac plaćanja naplati naknadu od platioca za korištenje određenog platnog instrumenta
- opcija je iskorišćena – član 28 stav 5 Predloga zakona
- 17) 53(2) PSD - isto što i 34(2)
- opcija nije iskorišćena
- 18) 53(3) PSD – mogućnost da se ne primjenjuje odredbe o odgovornosti kada pružalac platnih usluga platioca nema mogućnost da zamrzne platni račun ili blokira platni instrument
- opcija nije iskorišćena
- 19) 61(3) PSD - mogućnost umanjenja odgovornosti platioca za neautorizovano korišćenje platnog instrumenta, uzimajući u obzir njegove personalizovane sigurnosne karakteristike
- opcija nije iskorišćena
- 20) **Član 72 PSD** - mogućnost da se za nacionalne platne transakcije utvrdi kraći maksimalni rok izvršenje te transakcije
- opcija iskorišćena – član 44 stav 1 Predloga zakona

- 21) Član 88(3) PSD - mogućnost da nadležno tijelo automatski upiše postojećeg pružaoca platnih usluga u registar patnih institucija ukoliko utvrdi da zadovoljava sve uslove za izdavanje odobrenja
- opcija nije iskorišćena, jer nije primjenjiva u Crnoj Gori
- 22) Član 88(4) PSD – prelazni period (3 godine) za fizička i pravne lica koja zadovoljavaju uslove iz člana 26 PSD
- opcija nije iskorišćena, jer nije iskorišćena opcija iz člana 26 PSD

IZVJEŠTAJ
O JAVNOJ RASPRAVI O NACRTU ZAKONA O
PLATNOM PROMETU

Tekst Nacrta Zakona o platnom prometu je 26. oktobra 2012. godine objavljen na sajtu Ministarstva finansija, sa pozivom da se sva zainteresovana lica uključe u javnu raspravu. Isti poziv je upućen i svim bankama, Udruženju banaka Crne Gore i Privrednoj komori. Javna rasprava o Nacrtu Zakona o platnom prometu je bila otvorena do 10. decembra 2012. godine

Tokom trajanja javne rasprave Ministarstvu finansija nijesu dostavljeni komentari i sugestije na Nacrt Zakona.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo finansija Crne Gore/ Centralna banka Crne Gore
NAZIV PROPISA	Predlog zakona o platnom prometu
1. Definisanje problema - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? 1. Siguran i efikasan platni promet i njegovo nesmetano funkcionisanje je ključni element za uspješno sprovođenje monetarne politike, obavljanje transakcija na finansijskom tržištu i održavanje finansijske stabilnosti. Platni promet u svakoj tržišnoj privredi djeluje kao vitalna komponenta finansijske infrastrukture. S obzirom na to da platni sistem utiče na brzinu ekonomskih tokova, troškove i likvidnost učesnika, kao i da predstavlja kanal za transmisiju mjera monetarne politike, njegovo neadekvatno funkcionisanje može da naruši povjerenje u cjelokupni finansijski sistem, te je pouzdano i efikasno funkcionisanje platnog prometa od izuzetnog značaja za svaku zemlju, a posebno za njenu centralnu banku u slučajevima kada je ona odgovorna za funkcionisanje platnog prometa u zemlji i za očuvanje i podsticanje stabilnosti cjelokupnog finansijskog sistema. Platni promet obuhvata sva plaćanja koja se vrše između pravnih i fizičkih lica. Prema mjestu iz koga se vrši plaćanje, platni promet može biti unutrašnji i međunarodni. Unutrašnji platni promet obuhvata sva gotovinska i bezgotovinska plaćanja između pravnih ili fizičkih lica unutar jedne zemlje, a međunarodni platni promet obuhvata sva plaćanja i naplate između fizičkih i pravnih lica sa sjedištem u zemlji i lica koja se nalaze u drugoj državi, bez obzira na kom osnovu se ta plaćanja vrše. Prema tome, platni promet nastaje kada se izvrši novčano plaćanje između dva lica, od kojih se jedno nalazi u ulozi platioca, a drugo u ulozi primaoca plaćanja, pri čemu ta lica mogu biti bilo fizička ili pravna lica, bilo domaća ili strana. Platni promet ima značajan uticaj na ukupnu finansijsku stabilnost zemlje. Naime, ukoliko bi došlo do poremećaja u funkcionisanju platnog prometa, to bi izazvalo prekid u plaćanjima obaveza učesnika u platnom prometu. Posljedica toga bila bi gubitak povjerenja na cijelom tržištu, a što bi se posebno snažno ispoljilo na nedovoljno razvijenim finansijskim tržištima. 2. Platni promet u Crnoj Gori ima sve naprijed navedene odlike i značaj, te predstavlja jednu od najvažnijih komponenti nesmetanog funkcionisanja finansijske infrastrukture i finansijskog sistema u cjelini. Prema odredbama Zakona o Centralnoj banci Crne Gore ("Službeni list CG", br. 40/10, 46/10 i 06/13), osnovni cilj Centralne banke Crne Gore (u daljem tekstu: Centralna banka) je podsticanje i očuvanje stabilnosti finansijskog sistema, uključujući podsticanje i održavanje zdravog bankarskog sistema i sigurnog i efikasnog platnog prometa. Radi ostvarivanja navedenog cilja iz oblasti platnog prometa, ovim zakonom je Centralnoj banci dato ovlaštenje da uređuje platni	

promet u zemlji i sa inostranstvom i kontroliše obavljanje platnog prometa. U skladu sa navedenim, Centralna banka svojim politikama svake godine određuje da je siguran, efikasan i efektivan platni promet važan segment finansijske stabilnosti, koji je neophodno stalno unaprjeđivati kroz implementaciju međunarodnih standarda, principa i najboljih praksi funkcionisanja savremenih platnih sistema i platnog prometa uopšte.

Centralna banka je i vlasnik i operater platnog sistema međubankarskih transfera po bruto principu u realnom vremenu (RTGS sistem), kao i platnog sistema za izvršavanje međubankarskih transfera po neto principu u odloženom vremenu (DNS sistem).

Značaj platnog prometa posebno se može sagledati iz relevantnih podataka, koji se daju u sljedećim tabelama:

Uporedni pokazatelji obima ukupno realizovanih naloga

Opis	broj naloga					
	2012	2011	2010	2009	2008	2007
1 Međubankarski nalozi	7.405.773	7.780.970	8.809.445	8.644.923	9.100.708	7.937.323
1.1 RTGS	3.520.051	3.999.616	5.136.534	5.099.093	5.166.259	4.333.415
1.2 DNS	3.885.722	3.781.354	3.672.911	3.545.830	3.934.449	3.603.908
2 Interni nalozi	16.648.750	15.862.001	16.483.085	17.215.483	17.208.545	15.246.673
2.1 bezgotovinski	11.602.066	10.805.920	11.275.833	11.895.934	12.015.581	10.565.451
2.2 gotovinski	5.046.684	5.056.081	5.207.252	5.319.549	5.192.964	4.681.222
3 Ukupni nalozi	24.054.523	23.642.971	25.292.530	25.860.406	26.309.253	23.183.996

Uporedni pokazatelji vrijednosti ukupno realizovanog platnog prometa

Opis	vrijednost					
	2012	2011	2010	2009	2008	2007
1 Međubank. p.p.	9.103.468.406	9.069.817.107	8.673.777.093	8.900.719.570	10.546.453.000	10.425.634.941
1.1 RTGS	8.553.655.836	8.519.229.139	8.140.415.076	8.392.787.439	10.019.615.322	9.954.690.116
1.2 DNS	549.812.570	550.587.969	533.362.017	507.932.131	526.837.678	470.944.826
2 Interni p.p.	11.710.512.566	12.009.464.651	11.733.587.598	13.132.500.623	16.168.828.627	14.816.950.718
2.1 bezgotovinski	8.682.132.662	8.952.110.113	8.741.589.307	9.993.633.299	12.352.961.765	11.233.614.329
2.2 gotovinski	3.028.379.904	3.057.354.538	2.991.998.291	3.138.867.324	3.815.866.862	3.583.336.389

3 Ukupan p.p.	20.813.980.972	21.079.281.758	20.407.364.691	22.033.220.193	26.715.281.627	25.242.585.660
----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Raspoloživost RTGS sistema i DNS sistema CBCG 2007. – 2012. godine

Godina	Radni dani	Radni		Produženje u min	Produkcija u min	Zastoj u min	Raspoloživost sistema
		sati	minuti				
2007	254	2.159		96	129.636	261	99,80%
2008	254	2.159		462	130.002	491	99,62%
2009	254	2.159		37	129.577	96	99,93%
2010	256	2.176		6	130.566	414	99,68%
2011	255	2.165	30	29.07	129.959	62	99,95%
2012	255	2.167	30	15	130.065	86	99,93%

3. Zbog velikog značaja koji platni promet ima u ekonomskom i finansijskom sistemu zemlje, platni promet u Crnoj Gori stalno je bio predmet zakonske i podzakonske regulative.

Reformom u oblasti platnog prometa iz 2005. godine, platni promet u zemlji prenesen je iz bivšeg Zavoda za obračun i plaćanja u banke, čime su stvoreni preduslovi za razvoj platnog prometa u skladu sa savremenim standardima platnog prometa u svijetu.

Važeća zakonska osnova za obavljanje platnog prometa u Crnoj Gori je Zakon o platnom prometu u zemlji ("Službeni list CG", br. 61/08 i 31/12), a platnog prometa sa inostranstvom Zakon o tekućim i kapitalnim poslovima sa inostranstvom ("Službeni list RCG", br. 45/05 i "Službeni list CG", br. 62/08).

Zakonom o platnom prometu u zemlji regulisani su transferi sredstava, poravnanje međubankarskih transfera, instrumenti elektronskog plaćanja, platni sistemi i vansudsko rješavanje sporova u platnom prometu u zemlji, a Zakonom o tekućim i kapitalnim poslovima sa inostranstvom uređen je režim međunarodnih plaćanja i rokovi za izvršenje tih plaćanja.

Na osnovu navedenih zakona, Centralna banka je donijela i podzakonske akte, kojima se bliže uređuju pojedina pitanja funkcionisanja platnog prometa, i to:

- 1) Odluku o strukturi računa za izvršavanje transfera sredstava i bližim uslovima i načinu otvaranja i ukidanja tih računa („Sl.list CG“, br. 24/09 i 15/11);
- 2) Odluku o jedinstvenoj strukturi za identifikaciju i klasifikaciju računa po IBAN standardu za plaćanja sa inostranstvom („Sl.list RCG“, br. 74/06);
- 3) Odluku o sadržini Centralnog registra računa (Sl.list CG“, br. 24/08 i 15/11);
- 4) Odluku o evidenciji računa za obavljanje poslova platnog prometa sa inostranstvom („Sl.list CG“, br. 24/09 i 15/11);
- 5) Odluku o minimumu elemenata kreditnog i debitnog naloga („Sl.list CG“, br. 24/09 i 41/09);

- 6) Odluku o uslovima i načinu obavljanja pojedinih poslova u izvršavanju transfera sredstava od strane agenta („Sl.list CG”, br. 24/09);
- 7) Odluku o izdavanju i upotrebi instrumenata udaljenog pristupa i o načinu i rokovima za izvještavanje („Sl.list CG”, br. 24/09);
- 8) Odluku o bližim uslovima izdavanja i oduzimanja dozvole za rad platnog sistema („Sl.list CG”, br. 24/09);
- 9) Odluku o minimalnoj vrijednosti međubankarskih transfera sredstava koji moraju biti procesuirani u RTGS sistemu („Sl.list CG”, br. 24/09);
- 10) Odluku o načinu vršenja kontrole platnih sistema („Sl.list CG”, br. 24/09);
- 11) Odluku o načinu i postupku vršenja kontrole obavljanja platnog prometa u zemlji („Sl.list CG”, br. 15/11);
- 12) Pravila platnog sistema za izvršavanje međubankarskih transfera sredstava („Sl.list CG”, br. 24/09 i 15/11).

U okviru TWINNING PROJEKT-a sa EU: „Unaprjeđenje regulatornih i kontrolnih kapaciteta finansijskih regulatora“, koji je trajao od februara 2009. do decembra 2011. godine, predstavnici Bugarske narodne banke, kao partneri u Projektu, konstatovali su da je naš važeći regulatorni okvir u oblasti platnog prometa u najvećem dijelu (preko 80%) usklađen sa principima na kojima počiva evropska regulativa o platnom prometu, a da će, na putu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, biti neophodno ovu regulativu u potpunosti uskladiti sa evropskom. U tom pravcu, već u toku tog projekta otpočeo je rad na izradi novog Zakona o platnom prometu.

U skladu sa navedenim, novim zakonom izvršiće se usklađivanje važećeg Zakona o platnom prometu u zemlji sa sljedećim propisima EU:

- **Direktivom 2007/64/EZ** o platnim uslugama na unutrašnjem tržištu, kojom se mijenjaju i dopunjuju Direktive 97/7/EZ, 2002/65/EZ, 2005/60/EZ i 2006/48/EZ i kojom se ukida Direktiva 97/5/EZ;
- **Direktivom 2009/110/EZ** o osnivanju, poslovanju i prudencionalnoj kontroli poslovanja institucija za elektronski novac i o izmjenama i dopunama Direktiva 2005/60/EZ i 2006/48/EZ i prestanku važenja Direktive 2000/46/EZ, i
- **Direktivom 98/26/EZ** o konačnosti poravnanja u platnim sistemima i sistemima za poravnanje hartija od vrijednosti i **Direktivom 2009/44** kojom se mijenja Direktiva 98/26/EC o konačnosti poravnanja u platnim sistemima i sistemima za poravnanje hartija od vrijednosti i Direktiva 2002/47/EC o ugovorima o finansijskoj zalozi obzirom na povezane sisteme i zahtjeve za kredite.

4. Novim zakonom o platnom prometu treba da se riješi nekoliko uočenih problema u vezi sa obavljanjem poslova platnog prometa. *U ovom dijelu izložićemo osnovne probleme:*

- 1) ***Dominantan položaj banaka u obavljanju platnog prometa.*** U Crnoj Gori su, do sada, platne usluge mogle da pružaju samo banke i njihovi agenti, od kojih je najznačajniji „Pošta Crne Gore“ a.d. Kako bi se povećala konkurencija i dao podsticaj efikasnom i jeftinijem pružanju platnih usluga, važno je da se dozvoli da i druge institucije, pored banaka, mogu pružati platne usluge. Međutim, evropska regulativa ne preporučuje neregulisan pristup tržištu, već ukazuje na potrebu uspostavljanja režima licenciranja i supervizije svih pružalaca platnih usluga. Iz navedenih razloga, ovim zakonom treba stvoriti

pravne pretpostavke za uvođenje novih institucija kao pružalaca platnih usluga, čijim licenciranjem bi se obezbijedilo da platne usluge pružaju i pružaoci platnih usluga koji nisu banke, kao i pružaoci platnih usluga koji već posluju u zemljama članicama Evropske unije pod različitim uslovima i licencama (npr. telekom operateri, prenosioci novčanih doznaka i sl.).

2) **Cijena pružanja platnih usluga.** Nedovoljna konkurencija u poslovima obavljanja platnih usluga omogućava bankama da cijenu pružanja platnih usluga utvrđuju na višem nivou od onog koji bi formirale da u toj oblasti ima više pružalaca platnih usluga. S druge strane, finansijska kriza smanjila je druge prihode banaka (poskupili su izvori sredstava banaka, majke banke imaju svoje finansijske probleme, povećava se nivo nenaplativih kredita, smanjen je broj subjekata koji su kreditno sposobni), pa to smanjenje može uticati na povećanje cijene pružanja platnih usluga.

3) **Nedovoljno transparentno pružanje platnih usluga.** Važećom regulativom nije precizno i jasno definisan obim informacija koje je pružalac platnih usluga dužan dati korisniku, kao i ostala prava i obaveze u vezi pružanja i korištenja platnih usluga, kao npr. pravo na besplatno primanje određenih informacija, odgovornost za neautorizovane transakcije, naknada štete, teret dokazivanja i dr. Kao posljedica navedenog, u praksi se javlja neadekvatnost i neažurnost u informisanju klijenata u vezi sa pružanjem platnih usluga.

4) **Pružanje određenih platnih usluga bez licence.** Važećom regulativom kojoj je uređen platni promet kao obavljanje poslova platnog prometa nije utvrđeno pružanje određenih platnih usluga koje su, kao platne usluge, određene relevantnom evropskom regulativom. Stoga su lica koja su obavljala takve usluge te usluge obavljala bez licence. To se, prije svega, odnosi na: Western Union, Diners Club International i sl.

5) **Mali broj platnih sistema i uređivanje određenih pitanja u vezi sa konačnošću poravnanja u platnim sistemima.** Važeća regulativa koja uređuje osnivanje i rad platnih sistema ima regulatorno ograničenje u vidu određenja da operateri platnih sistema mogu biti samo banke i Centralna banka. U praksi, nije došlo do osnivanja nijednog platnog sistema, osim platnih sistema Centralne banke. Važećom regulativom nije uspostavljena potpuna pravna sigurnost u platnim sistemima u slučaju pokretanja stečaja i likvidacije nad nekim od učesnika u sistemu, što može da utiče na širenje sistemskog rizika na druge učesnike u sistemu.

6) **Obezbijeđivanje potpunog usaglašavanja regulatornog okvira sa *acquis communautaire*.** Evropska komisija je u „Izveštaju o napretku Crne Gore za 2011. godinu“ konstatovala da „nijesu zabilježeni pomaci u zakonodavstvu po pitanju slobodnog kretanja kapitala i platnog prometa“.

4. Bez promjene propisa (“status quo” opcija):

- važeći propisi bi bili ograničavajući faktor za stvaranje usklađenog, modernog i sveobuhvatnog seta pravila i standarda za pružanje platnih usluga na nivou koji postoji unutar Evropske unije i, shodno tome, ne bi postojao pravni osnov za uključenje u jedinstveno evropsko tržište za pružanje platnih usluga (SEPA), koje će podstaći veću efikasnost i smanjenje troškova platnog prometa;
- izostalo bi povećanje konkurencije otvaranjem tržišta plaćanja za nove učesnike - platne institucije i pojavu novih i pouzdanih servisa elektronskog novca, kao tehnološke inovacije u oblasti platnih usluga koja pospješuje konkurenciju u pružanju platnih usluga i utiče na snižavanje cijena platnih usluga;
- ostalo bi regulatorno ograničenje u vezi sa operaterima platnih sistema i ne bi postojala potpuna pravna sigurnost za sprečavanje sistemskog rizika u platnim

sistemima u slučaju pokretanja postupka stečaja ili likvidacije učesnika u platnom sistemu;

- ostala bi mogućnost nepotpune informisanosti korisnika platnih usluga od strane pružalaca tih usluga;
- zaustavili bi se na putu potpunog usaglašavanja regulatornog okvira iz ove oblasti sa *acquis communautaire*.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

Novim zakonom o platnom prometu postižu se sljedeći ciljevi:

- stvaraju se pretpostavke za unapređenje regulatornog okvira iz oblasti platnog prometa u pravcu njegovog potpunog usklađivanja sa regulativom Evropske unije, čime će se ostvariti uspostavljanje modernih i sveobuhvatnih pravila primjenljivih na sve platne usluge i neophodnih za stvaranje pravnog osnova za uključenje u jedinstveno evropsko tržište za pružanje platnih usluga (SEPA);
- stvaraju se pretpostavke da se, od pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, ukinu razlike između nacionalnih i prekograničnih plaćanja sa zemljama članicama EU;
- precizno se definišu platne usluge i pružaoci platnih usluga, povećava se transparentnost pružanja platnih usluga detaljnim propisivanjem obima informacija koje je pružalac platnih usluga dužan dati korisniku, kao i propisivanjem ostalih prava i obaveza u vezi pružanja i korištenja platnih usluga (npr. prava na besplatno primanje određenih informacija, odgovornosti za neautorizovane transakcije, naknade štete, tereta dokazivanja i dr.);
- stvaraju se pravne pretpostavke za uvođenje novih pružalaca platnih usluga - platnih institucija i institucija za elektronski novac, kao i za njihovo licenciranje i kontrolu;
- povećava se konkurencija bankama kod pružanja platnih usluga, čime se podstiče efikasnije i jeftinije pružanje platnih usluga;
- pospješuje se razvoj elektronskog novca, kao tehnološke inovacije u oblasti platnih servisa, sa ciljem da se omogući razvoj ovog tržišta i pojava novih i pouzdanih tehnoloških inovacija u oblasti platnog prometa;
- eliminiše se regulatorno ograničenje u vezi sa operaterima platnih sistema i uspostavlja se potpuna pravna sigurnost za sprječavanje sistemskog rizika u platnim sistemima u slučaju pokretanja postupka stečaja ili likvidacije nad učesnikom u platnom sistemu;
- zadržavaju se do sada dostignuti visoki standardi i dobra rješenja iz važećeg regulatornog okvira.

Programom rada Vlade za 2013. godinu predviđeno je donošenje Predloga zakona o platnom prometu u IV kvartalu ove godine.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba**

razmatrati “status quo” opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).

- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

Prilikom analize razmatrane su potrebe za promjenom regulatornog okvira, ali i niz opcija u vezi sa rješavanjem pojedinačnih problema. *Opcija status quo*, odnosno odsustvo regulatorne promjene, nije prihvaćena, jer niz navedenih problema nije mogao biti otklonjen bez izmjena regulatornog okvira, dok su neki od problema direktno uzrokovani postojećim zakonskim rješenjima. Nije se uzimala u obzir ni *opcija izmjena i dopuna postojećeg zakona*, jer je ocijenjeno da bi izmjena postojećeg zakona otežala razumljivost, preciznost i primjenljivost normi, dok bi koncepcija samog važećeg zakona bila narušena.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

1. Predložena regulatorna rješenja u novom zakonu o platnom prometu uticaće i na pružaoce platnih usluga i na korisnike platnih usluga. Otvaranjem tržišta za nove učesnike – platne institucije i institucije za elektronski novac povećaće se konkurencija, što bi trebalo da dovede do snižavanja cijena platnih usluga koje plaćaju korisnici platnih usluga. Pouzdanu procjenu o visini smanjenja naknada nije moguće dati. Povećanje transparentnosti pružanja platnih usluga omogućiće korisnicima platnih usluga da, usljed bolje informisanosti, donose adekvatnije odluke.

2. Primjena novog zakona neće izazvati troškove građanima.

3. Za primjenu novog zakona banke će imati određene troškove za eventualna tehnološka prilagodavanja aplikativnog softvera, kao i za neophodne obuke zaposlenih i druge izmjene.

4. Donošenjem novog zakona stvoriće se pravne pretpostavke za osnivanje novih subjekata kao pružalaca platnih usluga, i to: platnih institucija i institucija za elektronski novac. U tom smislu, ovim zakonom se u potpunosti uređuju pravni status, osnivanje, poslovanje i kontrola platnih institucija i institucija za elektronski novac. Inicijalni trošak za navedene subjekte je minimalni osnivački kapital koji je potreban za njihovo osnivanje.

Minimalni iznos osnivačkog kapitala platne institucije zavisi od vrste platnih usluga koje želi obavljati, i to:

- ukoliko se žele obavljati platne usluge izvršavanja novčanih doznaka minimalni iznos osnivačkog kapitala mora iznositi najmanje 20.000 EUR;
- ukoliko se žele obavljati platne usluge izvršavanja platnih transakcija kod kojih se

saglasnost platioca za izvršavanje platnih transakcija daje upotrebom telekomunikacionog sredstva, digitalnog ili informatičko-tehnološkim uređajem, a plaćanje se vrši telekomunikacijskom ili mrežnom operateru ili operateru informatičko-tehnološkog sistema minimalni iznos osnivačkog kapitala mora iznositi najmanje 50.000 EUR;

- ukoliko se žele obavljati sve ili neke od preostalih platnih usluga minimalni iznos osnivačkog kapitala mora iznositi najmanje 125.000 EUR.

Platna institucija dužna je, radi sigurnog i stabilnog poslovanja, odnosno ispunjenja obaveza prema svojim povjeriocima, održavati odgovarajuću visinu sopstvenih sredstava, koja ni u jednom trenutku ne smiju biti manja od osnivačkog kapitala ili od minimalnog iznosa sopstvenih sredstava, utvrđenog u skladu sa načinom i metodom izračunavanja sopstvenih sredstava koje odredi Centralna banka, u zavisnosti od toga koji je iznos veći.

Minimalni iznos osnivačkog kapitala institucije za elektronski novac ne može biti manji od 350.000 EUR.

Radi sigurnog i stabilnog poslovanja, odnosno ispunjenja obaveza prema svojim povjeriocima, institucija za elektronski novac je dužna održavati odgovarajuću visinu sopstvenih sredstava. Sopstvena sredstva institucije za elektronski novac za djelatnost izdavanja elektronskog novca iznose najmanje 2% prosječnog elektronskog novca u opticaju, a za djelatnost pružanja platnih usluga koje nijesu povezane sa izdavanjem elektronskog novca obračunavaju se na način uređen propisima za obračun sopstvenih sredstava platnih institucija.

5. Administrativna opterećenja imaće Centralna banka, jer će morati da formira nove organizacije jedinice, tj. da poveća broj zaposlenih radi izvršavanja novih ili proširenih funkcija propisanih zakonom (licenciranje i kontrolu novih pružalaca platnih usluga i licenciranje, kontrolu i nadgledanje platnih sistema) i da unaprijedi informacioni sistem.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- **Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?**
- **Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.**
- **Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.**
- **Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?**
- **Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?**
- **Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?**
- **Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.**
- **Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.**
- **Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?**
- **Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.**

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore, niti će se njegovom implementacijom ostvarivati prihodi za budžet Crne Gore.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.**

Eksterna ekspertska podrška:

1. U okviru bilateralne saradnje sa Bankom Holandije, grupa eksperata ove banke je, u maju 2009. godine, sačinila „Izveštaj o tzv. „benchmark“-u za CBCG, koji je bio namijenjen olakšavanju procesa usklađivanja funkcija CBCG sa EU/ESCB standardima i najboljom praksom. Početne stavke „benchmark“ analize su bile pojedinačne EU direktive. U vezi sa Zakonom o platnom prometu u zemlji, ovim izvještajem je konstatovano da je on djelimično usklađen sa Direktivom 2007/64/EZ i Direktivom 98/26/EZ i da treba sprovesti aktivnosti na potpunom usklađivanju propisa sa navedenim direktivama.

2. Aktivnosti na izradi novog Zakona o platnom prometu otpočele su u okviru TWINNING PROJEKT-a sa EU: „Unaprjeđenje regulatornih i kontrolnih kapaciteta finansijskih regulatora“. Projekat je započet u februaru 2009. godine, finansiran je od strane Evropske unije (EU) kroz „Instrument za prepristupnu pomoć“ i trajao je do decembra 2011.godine. Projekat je sprovodila Bugarska narodna banka, u konzorcijumu sa Bankom Holandije i bugarskom Komisijom za finansijsku superviziju.

Nacrt zakona o platnom prometu je bio na javnoj raspravi, koja je trajala od 26.oktobra do 10. decembra 2012. godine. Obavještenje o javnoj raspravi prosljeđeno je svim bankama, Udruženju banaka i Privrednoj komori, radi davanja mišljenja. Tokom javne rasprave Ministarstvo finansija nije dobilo ni jedan komentar na Nacrt zakona.

7. Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

U postupku implementacije novog zakona o platnom prometu, biće neophodno sprovesti aktivnosti za obezbjeđivanje dovoljnog broja zaposlenih i obučanih lica u Centralnoj banci za licenciranje i kontrolu platnih institucija, institucija za elektronski novac i platnih sistema.

Da bi se ispunili ciljevi, biće preduzeto niz mjera i aktivnosti, a posebno:

- dodatne regulatorne aktivnosti, radi donošenja neophodnih podzakonskih akata za implementaciju novog zakona;
- Centralna banka treba da prilagodi svoju unutrašnju organizacionu strukturu za izvršavanje funkcija koje su joj date ovim zakonom, kao i da obezbijedi neophodnu edukaciju zaposlenih.

Ispunjenje ciljeva mjeriće se na osnovu većeg broja indikatora, a posebno:

- kretanja cijana platnih usluga nakon obezbjeđivanja povećane konkurencije u oblasti pružanja platnih usluga;
- broja novoosnovanih platnih institucija, institucija za elektronski novac i platnih sistema;
- broja prigovora korisnika platnih usluga na rad pružalaca platnih usluga.

Za monitoring primjene ovog zakona biće zadužena Centralna banka, koja će, u okviru svojih godišnjih izvještaja o radu, Skupštinu Crne Gore redovno izvještavati o najznačajnijim indikatorima u oblasti primjene ovog zakona.

Datum i mjesto

Starješina

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacrt/predloga propisa	1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacrt/predloga propisa na Vladi
MF-TU/PZ/13/17	MF-IU/PZ/13/17
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka	
Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta br. 2007/64/EZ od 13. novembra 2007. godine o uslugama platnog prometa na unutrašnjem tržištu kojom se mijenjaju i dopunjuju Direktive 97/7/EZ, 2002/65/EZ, 2005/60/EZ i 2006/48/EZ i kojom se ukida Direktiva 97/5/EZ - 32007L0064 Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta br. 2009/111/EZ od 16. septembra 2009. kojom se mijenjaju Direktive 2006/48/EZ, 2006/49/EZ i 2007/64/EZ, a koja se odnosi na banke povezane sa centralnim institucijama, neka pitanja sopstvenih sredstava, velike izloženosti, nadzorne funkcije i upravljanja u kriznim situacijama - 32009L0111 Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta br. 2009/110/EZ od 16. septembra 2009. godine o početku poslovanja, obavljanju djelatnosti i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za izdavanje elektronskog novca kojom se izmjenjuju i dopunjuju Direktive 2005/60/EZ i 2006/48/EZ i ukida Direktiva 2000/46/EZ-) 32009L0110 Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta br. 98/26/EZ od 15. maja 1996. godine o konačnosti poravnanja u platnim sistemima i sistemima za poravnanje hartija od vrijednosti - 31998L0026 Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta (EZ) br. 2009/44 od 06. maj 2009. godine kojom se mijenja Direktiva 98/26/EC o konačnosti poravnanja u platnim	

sistemima i sistemimaa za poravnanje hartija od vrijednosti i Direktiva 2002/47/EC o ugovorima o finansijskoj zalozi obzirom na povezane sisteme i zahtjeve za kredite- 32009L0044				
3. Naziv nacрта/predloga propisa Crne Gore				
Na crnogorskom jeziku		Na engleskom jeziku		
Predlog zakona o platnom prometu		Proposal for the Law on Payment Operations		
4. Usklađenost nacрта/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije				
a)	b)	c)	d)	e)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacрта/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacрта/predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti
Direktiva 2007/64/EZ				
Čl. 1 st. 1 tačku (a) mijenja Direktiva 32009L0111 Član 1 Predmet 1. Ova direktiva propisuje pravila u skladu s kojima države članice razlikuju sljedećih šest kategorija pružaoca usluga platnog prometa:	Pružaoци platnih usluga Član 4 (1) Pružaoци platnih usluga u Crnoj Gori mogu biti: 7) banka i druga kreditna institucija, sa sjedištem u Crnoj Gori; 8) platna institucija sa sjedištem u Crnoj Gori; 9) institucija za elektronski novac sa sjedištem u Crnoj Gori; 10) ogranak kreditne institucije iz	Potpuno usklađeno	Zakon o poštanskoj djelatnosti ne propisuje mogućnost da poštanske institucije pružaju platne usluge	

(b) institucije za izdavanje elektronskog novca u smislu člana 1 stav (3) tačke (a) direktive 2000/46/EZ; (c) poštanske žiro-institucije koje su prema nacionalnom pravu ovlaštene za pružanje usluga platnog prometa; (d) institucije za platni promet u smislu ove direktive; (e) Evropska centralna banka i nacionalne centralne banke, kada ne djeluju u svojstvu monetarnih vlasti ili drugih javnih tijela; (f) države članice ili njihovi regionalni ili lokalni organi, kada ne djeluju u svojstvu javnih organa.	treće države sa sjedištem u Crnoj Gori; 11) Centralna banka Crne Gore (u daljem tekstu: Centralna banka); 12) Država Crna Gora i jedinice lokalne samouprave kada ne djeluju u svojstvu vlasti. (2) Lica koja nisu pružaoci platnih usluga, u smislu stava 1 ovog člana, ne smiju pružati platne usluge u Crnoj Gori. (3) Pružaoci platnih usluga iz stava 1 tač. 1 i 4 ovog člana mogu pružati platne usluge na osnovu dozvole, odnosno odobrenja izdatih u skladu sa zakonom kojim se uređuje njihovo osnivanje i poslovanje. (4) Pružaoci platnih usluga iz stava 1 tač. 2 i 3 ovog člana mogu pružati platne usluge na osnovu odobrenja izdatih u skladu sa ovim zakonom. (5) Prava pružalaca platnih usluga iz stava 1 tač. 5 i 6 ovog člana za pružanje platnih usluga uređuju se posebnim propisima.			
2. Ova direktiva takođe propisuje pravila o transparentnosti uslova i zahtjeva za informacije za usluge platnog prometa, kao i odgovarajuća prava i obveze korisnika usluga platnog prometa i pružaoca usluga platnog prometa u vezi sa pružanjem usluga platnog prometa kao redovnim zanimanjem ili poslovnom aktivnošću.	Predmet Član 1 1. Platni promet obavlja se na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom. 2. Platni promet obuhvata pružanje platnih usluga, izdavanje elektronskog novca, funkcionisanje platnih sistema i druge poslove u funkciji platnog prometa.	Potpuno usklađeno		
Član 2 Područje primjene 1. Ova direktiva primjenjuje se na usluge platnog	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		

prometa koje se pružaju unutar Zajednice. Međutim, s izuzetkom člana 73, Glave III i IV primjenjuju se samo ako se platiočev pružalac usluga platnog prometa i pružalac usluga platnog prometa primaoca plaćanja, ili jedini pružalac usluga platnog prometa u platnoj transakciji nalaze u Zajednici. 2. Glave III i IV primjenjuju se na usluge platnog prometa u eurima ili u valuti neke države članice van eurozone. 3. Države članice mogu odustati od primjene svih ili dijela odredbi ove direktive na institucije iz člana 2 direktive 2006/48/EZ, uz izuzetaka koje su navedene u prvoj i drugoj alineji tog člana.				
Član 3 Izuzetost iz područja primjene Ova direktiva ne primjenjuje se ni na jedno od sljedećeg: (a) platne transakcije izvršene isključivo u gotovini direktno između platioca i primaoca plaćanja bez intervencije posrednika; (b) platne transakcije između platioca i primaoca plaćanja preko trgovačkog zastupnika ovlaštenog za pregovaranje ili zaključivanje prodaje ili kupovine robe ili usluga u ime platioca ili primaoca plaćanja; (c) profesionalan fizički prevoz novčanica i kovanog novca, uključujući njihovo prikupljanje, obradu i isporuke;	Izuzeci Član 3 Platnim uslugama, u smislu ovog zakona, ne smatraju se: 1) platne transakcije izvršene isključivo u gotovom novcu neposredno između platioca i primaoca plaćanja, bez posrednika; 2) platne transakcije između platioca i primaoca plaćanja preko trgovačkog posrednika ovlaštenog za pregovaranje ili zaključivanje ugovora o prodaji ili kupovini robe ili usluga u ime platioca ili primaoca plaćanja; 3) transport novčanica i kovanog novca, uključujući njihovo prikupljanje, obradu i dostavu; 4) platne transakcije koje se sastoje u prikupljanju i dostavi gotovog novca u neprofitne djelatnosti ili dobrotvorne svrhe;	Potpuno usklađeno		

(d) platne transakcije koje se sastoje od neprofesionalnog prikupljanja i isporuke gotovine, u okviru neprofitne ili dobrotvorne djelatnosti; (e) usluge kod kojih primalac plaćanja dostavlja platiocu gotovinu kao dio platne transakcije na izričit zahtjev korisnika usluga platnog prometa neposredno prije izvršenja platne transakcije u obliku plaćanja za kupovinu robe ili usluga; (f) poslove zamjene novca, tj. poslove 'gotovine za gotovinu', pri čemu se sredstva ne drže na računu za obavljanje platnog prometa; (g) platne transakcije na osnovu bilo kojeg od sljedećih dokumenata ispostavljenih pružaocu usluga platnog prometa u cilju stavljanja sredstava na raspolaganje primaocu plaćanja: (i) papirnih čekova u skladu sa Ženevskom konvencijom od 19. marta 1931 koja propisuje jedinstveni zakon o čekovima; (ii) papirnih čekova sličnih onima iz tačke (i) i koje uređuju zakoni država članica koje nisu strane Ženevske konvencije od 19. marta 1931 koja propisuje jedinstveni zakon o čekovima; (iii) papirnih mjenica u skladu sa Ženevskom konvencijom od 7. juna 1930, koja propisuje jedinstveni zakon o mjenicama i vlastitim mjenicama; (iv) papirnih mjenica sličnih onima iz tačke (iii), a koje uređuju zakoni država članica koje nijesu strane Ženevske konvencije od 7. juna 1930	5) usluge kod kojih primalac plaćanja daje platiocu gotov novac kao dio platne transakcije na izričit zahtjev korisnika platnih usluga neposredno prije izvršavanja platne transakcije putem plaćanja za kupovinu robe ili usluga; 6) mjenjački poslovi koji se sastoje u zamjeni gotovog novca za gotov novac, pri čemu se taj novac ne drži na računu za plaćanje; 7) platne transakcije zasnovane na nekom od sljedećih dokumenata kojima se novčana sredstva povlače sa računa pružaoca platnih usluga radi stavljanja na raspolaganje primaocu plaćanja: a) papirni čekovi u skladu sa Ženevskom konvencijom o jedinstvenom zakonu o čekovima od 19. marta 1931. godine, b) papirni čekovi slični čekovima iz podtačke a) ove tačke koji su uređeni pravom država članica koje nijesu potpisnice Ženevske konvencije o jedinstvenom zakonu o čekovima od 19. marta 1931. godine, c) papirne mjenice u skladu sa Ženevskom konvencijom o jedinstvenom zakonu o trasiranim i sopstvenim mjenicama od 7. juna 1930. godine, d) papirne mjenice slične mjenicama iz podtačke c) ove tačke koje su uređene pravom država članica koje nijesu potpisnice Ženevske konvencije o jedinstvenom zakonu o trasiranim i sopstvenim mjenicama od 7. juna 1930. godine, e) papirni vaučeri, f) papirni putnički čekovi, ili g) papirne poštanske uputnice prema definiciji Svjetske poštanske unije;			
---	--	--	--	--

koja propisuje jedinstveni zakon o mjenicama i vlastitim mjenicama; (v) papirnih potvrda; (vi) papirnih putničkih čekova; ili (vii) papirnih poštanskih novčanih naloga prema definiciji Svjetske poštanske unije; (h) platne transakcije obavljene u okviru platnog sistema ili sistema za poravnanje hartija od vrijednosti između agenata za poravnanje, glavnih drugih ugovornih strana, klirinških kuća i/ili centralnih banaka i drugih učesnika u sistemu, i pružaoca usluga platnog prometa, ne dovodeći u pitanje član 28; (i) platne transakcije u vezi sa servisiranjem hartija od vrijednosti, uključujući dividende, prihode i druge raspodjele, ili njihovim otkupom ili prodajom, koje obavljaju lica iz tačke (h) ili investiciona društva, kreditne institucije, kompanije za zajednička ulaganja ili kompanije za upravljanje imovinom koje pružaju investicione usluge, i svi ostali subjekti kojima je dozvoljeno da čuvaju finansijske instrumente; (j) usluge pružaoca tehničkih usluga koji podržavaju pružanje usluga platnog prometa ali nikada ne posjeduju sredstva koja se prenose, uključujući obradu i čuvanje podataka, usluge zaštite povjerenja i privatnosti, provjeru autentičnosti podataka i subjekata, pružanje informacione tehnologije (IT) i komunikacione mreže, kao i pružanje i održavanje terminala i uređaja koji se koriste za usluge platnog	8) platne transakcije izvršene u okviru platnog sistema ili sistema za poravnanje hartija od vrijednosti između agenata za poravnanje, centralnih partnera, klirinških organizacija i/ili centralnih banaka i drugih učesnika u tom sistemu, i pružaoca platnih usluga, ne isključujući primjenu člana 142 ovog zakona; 9) platne transakcije u vezi sa upravljanjem hartijama od vrijednosti, uključujući raspodjelu dividendi i prihoda i druge raspodjele, ili otkup ili prodaju hartija od vrijednosti, koje obavljaju subjekti koji su ovlašćeni za obavljanje kastodi poslova; 10) usluge pružalaca tehničkih usluga koji podržavaju pružanje platnih usluga, a koji ni u jednom trenutku ne posjeduju novčana sredstva koja se prenose, uključujući obradu i čuvanje podataka, usluge zaštite privatnosti, provjeru autentičnosti podataka i subjekata, pružanje informacione tehnologije i komunikacione mreže i održavanje terminala i uređaja koji se koriste za platne usluge; 11) usluge zasnovane na instrumentima koji mogu da se koriste za sticanje robe ili usluga samo u poslovnim prostorijama koje koristi izdavalac tog instrumenta ili samo unutar ograničene mreže pružalaca usluga ili za ograničeni izbor robe ili usluga, u skladu sa ugovorom između izdavaoca instrumenta i pružaoca tih usluga; 12) platne transakcije izvršene putem telekomunikacionih, digitalnih ili informaciono-tehnoloških uređaja, pri čemu se kupljena roba ili usluge isporučuju i koriste putem			
---	--	--	--	--

prometa; (k) usluge koje se zasnivaju na instrumentima za sticanje dobara ili usluga koji se mogu koristiti samo u prostorijama izdavaoca ili na osnovu trgovačkog sporazuma s izdavaocem, i to ili u okviru ograničene mreže pružaoca usluga ili za ograničeni opseg robe ili usluga; (l) transakcije plaćanja izvršene putem telekomunikacionih, digitalnih ili IT uređaja, pri čemu se kupljena roba ili usluge isporučuju i koriste putem telekomunikacionih, digitalnih ili IT uređaja, pod uslovom da operator telekomunikacionog, digitalnog ili IT uređaja ne djeluje samo kao posrednik između korisnika usluga platnog prometa i dobavljača robe i usluga; (m) platne transakcije između pružaoca usluga platnog prometa, njihovih zastupnika ili filijala za njihov račun; (n) platne transakcije između matične kompanije i supsidijarnog lica ili između supsidijarnih lica iste matične kompanije, bez ikakvog posredovanja od strane pružaoca usluga platnog prometa koji nije društvo iz iste grupe; ili (o) usluge u vezi sa podizanjem gotovine na bankomatima pružaoca koji djeluju u ime jednog ili više izdavaoca kartica, a nisu strane u okvirnom ugovoru s klijentom koji podiže novac s računa za obavljanje platnog prometa, pod uslovom da ti pružaoci ne obavljaju druge usluge platnog prometa navedene u Prilogu.	telekomunikacionih, digitalnih ili informaciono-tehnoloških uređaja, pod uslovom da telekomunikacioni, digitalni ili informaciono-tehnološki operater ne djeluje isključivo kao posrednik između korisnika platnih usluga i dobavljača robe i usluga; 13) platne transakcije između pružalaca platnih usluga, njihovih agenata ili ogranaka za njihov račun; 14) platne transakcije između matičnog društva i zavisnog društva ili između zavisnih društava istog matičnog društva, ako se ove platne transakcije izvršavaju isključivo preko pružaoca platnih usluga koji je član iste grupe, i 15) usluge u vezi sa isplatom gotovog novca na bankomatima pružalaca platnih usluga koji djeluju u ime jednog ili više izdavalaca platnih kartica, a nijesu strane u okvirnom ugovoru sa korisnikom platnih usluga koji podiže novac sa računa za plaćanje, pod uslovom da ti pružaoci ne obavljaju druge platne usluge iz člana 2 ovog zakona.			
---	--	--	--	--

Član 4 Definicije U smislu ove direktive primjenjuju se sljedeće definicije: 1. „matična država članica“ označava: i. državu članicu u kojoj se nalazi registrovano sjedište pružaoca usluga platnog prometa; ili ii. ako pružalac usluga platnog prometa prema svom nacionalnom pravu nema registrovano sjedište u državi članici u kojoj se nalazi njegova centrala;	Značenje izraza Član 9 Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja: 29) matična država članica je država članica u kojoj se nalazi registrovano sjedište pružaoca platnih usluga, a ako pružalac platnih usluga nema registrovano sjedište prema svom nacionalnom pravu, država članica iz koje se upravlja poslovanjem pružaoca platnih usluga;	Potpuno usklađeno		
2. „država članica domaćin“ označava državu članicu koja nije matična država članica, a u kojoj pružalac usluga platnog prometa ima filijalu ili zastupnika, ili u kojoj pruža usluge platnog prometa;	Značenje izraza Član 9 30) država članica domaćin je država članica koja nije matična država članica, a u kojoj pružalac platnih usluga ima ogranak ili agenta ili u kojoj neposredno pruža platne usluge;	Potpuno usklađeno		
3. „usluga platnog prometa“ označava poslovne aktivnosti navedene u Prilogu;	Platne usluge Član 2 (1) Platne usluge obuhvataju: 1) usluge koje omogućavaju uplatu gotovog novca na račun za plaćanje, kao i sve aktivnosti potrebne za vođenje računa za plaćanje; 2) usluge koje omogućavaju isplatu gotovog	Potpuno usklađeno		

	novca sa računa za plaćanje, kao i sve aktivnosti potrebne za vođenje računa za plaćanje; 3) izvršavanje platnih transakcija, uključujući prenos novčanih sredstava na račun za plaćanje korisnika platnih usluga kod njegovog pružaoca platnih usluga ili kod drugog pružaoca platnih usluga, i to: - izvršavanje direktnih zaduženja, uključujući jednokratna direktna zaduženja, - izvršavanje platnih transakcija putem platnih kartica ili sličnog instrumenta, - izvršavanje kreditnih transfera, uključujući trajne naloge; 4) izvršavanje platnih transakcija u kojima su novčana sredstva obezbijeđena kreditom odobrenim korisniku platnih usluga, i to: - izvršavanje direktnih zaduženja, uključujući jednokratna direktna zaduženja, - izvršavanje platnih transakcija putem platnih kartica ili sličnog instrumenta, - izvršavanje kreditnih transfera, uključujući trajne naloge; 5) izdavanje i/ili prihvatanje platnih instrumenata; 6) izvršavanje novčanih doznaka; i 7) izvršavanje platnih transakcija kod kojih se saglasnost platioca za izvršavanje platnih transakcija daje upotrebom telekomunikacionog sredstva, digitalnog ili informaciono-tehnološkog uređaja, a plaćanje se vrši telekomunikacionom ili			
--	--	--	--	--

	mrežnom operateru ili operateru informaciono-tehnološkog sistema, koji djeluje isključivo kao posrednik između korisnika platnih usluga i dobavljača roba i usluga.			
4. „institucije za platni promet“ označavaju pravna lica koja su u skladu s članom 10 dobili odobrenje za pružanje i izvršavanje usluga platnog prometa na cijelom području Zajednice;	Organizacioni oblik Član 67 (1) Platna institucija sa sjedištem u Crnoj Gori je pravno lice koje je od Centralne banke dobilo odobrenje za pružanje jedne ili više platnih usluga iz člana 2 ovog zakona.	Potpuno usklađeno		
5. „platna transakcija“ označava polaganje, prenos ili podizanje sredstava koje je inicirao platilac ili primalac plaćanja, bez obzira na bilo kakve referentne obaveze između platioca i primaoca plaćanja;	Značenje izraza Član 9 1) platna transakcija je uplata, isplata ili prenos novčanih sredstava koje je inicirao platilac ili primalac plaćanja, bez obzira na obaveze između platioca i primaoca plaćanja;	Potpuno usklađeno		
6. „platni sistem“ označava sistem za prenos sredstava sa formalnim i standardizovanim aranžmanima i zajedničkim pravilima za obradu, obračun i/ili poravnanje platnih transakcija;	Platni sistem Član 7 (1) Platni sistem je sistem za prenos novčanih sredstava sa formalnim i standardizovanim postupcima i zajedničkim pravilima za obradu, obračun i/ili poravnanje platnih transakcija između učesnika platnog sistema.	Potpuno usklađeno		
7. „platilac“ označava fizičko ili pravno lice koja ima račun za obavljanje platnog prometa i dozvoljava plaćanje naloga sa tog računa za obavljanje platnog prometa ili, ako račun za obavljanje platnog prometa ne postoji, fizičko ili pravno lice koje daje nalog za plaćanje;	Značenje izraza Član 9 2) platilac je fizičko ili pravno lice koje ima račun za plaćanje i daje nalog ili saglasnost za plaćanje sa tog računa ili fizičko ili pravno lice koje nema račun za plaćanje i daje nalog za plaćanje;	Potpuno usklađeno		

8. „<i>primalac plaćanja</i>“ označava fizičko ili pravno lice koje je namjeravani primalac sredstava koja su predmet platne transakcije;	Značenje izraza Član 9 3) <i>primalac plaćanja</i> je fizičko ili pravno lice kojem su namijenjena novčana sredstva koja su predmet platne transakcije;	Potpuno usklađeno		
9. „<i>pružalac usluga platnog prometa</i>“ označava organe iz člana 1 stav (1), i pravna i fizička lica koja imaju korist od izuzeća u skladu sa članom 26;	Pružaoi platnih usluga Član 4 (1) Pružaoi platnih usluga u Crnoj Gori mogu biti: 1) banka i druga kreditna institucija, sa sjedištem u Crnoj Gori; 2) platna institucija sa sjedištem u Crnoj Gori; 3) institucija za elektronski novac sa sjedištem u Crnoj Gori; 4) ogranak kreditne institucije iz treće države sa sjedištem u Crnoj Gori; 5) Centralna banka Crne Gore (u daljem tekstu: Centralna banka); 6) Država Crna Gora i jedinice lokalne samouprave kada ne djeluju u svojstvu vlasti. (2) Lica koja nisu pružaoi platnih usluga, u smislu stava 1 ovog člana, ne smiju pružati platne usluge u Crnoj Gori. (3) Pružaoi platnih usluga iz stava 1 tač. 1 i 4 ovog člana mogu pružati platne usluge na osnovu dozvole, odnosno odobrenja izdatih u skladu sa zakonom kojim se uređuje njihovo osnivanje i poslovanje. (4) Pružaoi platnih usluga iz stava 1 tač. 2 i 3 ovog člana mogu pružati platne usluge na	Potpuno usklađeno	Opcija iz člana 26 Direktive nije iskorišćena	

	osnovu odobrenja izdatih u skladu sa ovim zakonom. (5) Prava pružalaca platnih usluga iz stava 1 tač. 5 i 6 ovog člana za pružanje platnih usluga uređuju se posebnim propisima.			
10. „ <i>korisnik usluga platnog prometa</i> “ označava fizičko ili pravno lice koje se koristi uslugom platnog prometa u svojstvu platioca, primaoca ili jednog i drugog;	Značenje izraza Član 9 4) <i>korisnik platnih usluga</i> je fizičko ili pravno lice koje koristi platnu uslugu u svojstvu platioca i/ili primaoca plaćanja;	Potpuno usklađeno		
11. „ <i>potrošač</i> “ označava fizičko lice koje u ugovorima o uslugama platnog prometa obuhvaćenim ovom direktivom djeluje van područja svoje trgovačke, poslovne ili profesionalne djelatnosti;	Značenje izraza Član 9 6) <i>potrošač</i> je fizičko lice koje zaključuje ugovor o platnim uslugama obuhvaćenim ovim zakonom u svrhe koje nijesu namijenjene njegovoj djelatnosti, poslovanju ili zanimanju;	Potpuno usklađeno		
12. „ <i>okvirni ugovor</i> “ označava ugovor o uslugama platnog prometa koji uređuje buduće izvršenje pojedinačnih i uzastopnih platnih transakcija i koji može sadržavati obavezu i uslove otvaranja računa za obavljanje platnog prometa;	Vrste ugovora o platnim uslugama Član 10 (1) Ugovor o platnim uslugama je ugovor kojim se pružalac platnih usluga obavezuje da će korisniku platnih usluga pružati određene platne usluge, odnosno platnu uslugu, a korisnik platnih usluga se obavezuje da mu za to plati određenu naknadu. (4) Okvirnim ugovorom uređuje se izvršavanje budućih pojedinačnih platnih transakcija, a mogu se urediti i uslovi za otvaranje i vođenje računa za plaćanje u skladu sa posebnim propisima.	Potpuno usklađeno		

13. „ <i>novčana doznaka</i> “ označava uslugu platnog prometa pri kojoj se primaju sredstva od platioca, bez otvaranja računa za obavljanje platnog prometa na ime platioca ili primaoca plaćanja, isključivo u svrhu prenosa odgovarajućeg iznosa primaocu plaćanja ili drugom pružaocu usluga platnog prometa koji djeluje u ime primaoca plaćanja, i/ili pri kojoj se takva sredstva primaju u ime primaoca plaćanja i daju mu se na raspolaganje;	Značenje izraza Član 9 7) <i>novčana doznaka</i> je platna usluga pri kojoj se primaju novčana sredstva od platioca, bez otvaranja računa za plaćanje na ime platioca ili primaoca plaćanja, isključivo radi prenosa odgovarajućeg iznosa sredstava primaocu plaćanja ili drugom pružaocu platnih usluga koji djeluje za primaoca plaćanja i/ili se ta sredstva primaju za primaoca plaćanja i stavljaju na raspolaganje tom primaocu plaćanja;	Potpuno usklađeno		
14. „ <i>račun za obavljanje platnog prometa</i> “ označava račun koji se vodi na ime jednog ili više korisnika usluga platnog prometa i koristi se za izvršavanje platnih transakcija;	Pojam Član 62 (1) <i>Račun za plaćanje</i> je račun koji pružalac platnih usluga vodi na ime jednog ili više korisnika platnih usluga, a koristi se za izvršavanje platnih transakcija.	Potpuno usklađeno		
15. „ <i>sredstva</i> “ označavaju novčanice i kovani novac, skripturalni novac i elektronski novac, u skladu sa definicijom iz člana 1 stav 3 tačka (b) direktive 2000/46/EZ;	Značenje izraza Član 9 8) <i>novčana sredstva</i> su gotov novac (novčanice i kovani novac), sredstva na računu i elektronski novac;	Potpuno usklađeno		
16. „ <i>nalog za plaćanje</i> “ označava svaku instrukciju platioca ili primaoca plaćanja njegovom pružaocu usluga platnog prometa kojom se traži izvršenje platne transakcije;	Značenje izraza Član 9 9) <i>nalog za plaćanje</i> je instrukcija koju platilac ili primalac plaćanja podnosi pružaocu platnih usluga kojom se traži izvršavanje platne transakcije;	Potpuno usklađeno		

17. „ <i>datum valute</i> “ označava referentno vrijeme koje koristi pružalac usluga platnog prometa za izračunavanje kamate na sredstva knjižena na teret ili u korist računa za obavljanje platnog prometa;	Značenje izraza Član 9 10) <i>datum valute</i> je referentno vrijeme koje pružalac platnih usluga koristi za obračunavanje kamata na novčana sredstva, zadužena ili odobrena na račun za plaćanje;	Potpuno usklađeno		
18. „ <i>referentni devizni kurs</i> “ označava devizni kurs koji se koristi kao osnovica pri svakom preračunavanju valute, i kojeg pružalac usluga platnog prometa stavi na raspolaganje ili koji potiče iz izvora dostupnog javnosti;	Značenje izraza Član 9 11) <i>referentni kurs</i> je kurs koji se koristi kao osnovica pri preračunavanju valute, a koji pružalac platnih usluga učini dostupnim ili koji potiče iz javno dostupnog izvora;	Potpuno usklađeno		
19. „ <i>provjera autentičnosti</i> “ označava postupak koji pružaocu usluga platnog prometa omogućava provjeru korišćenja posebnog instrumenta plaćanja, uključujući njegove personalizovane sigurnosne karakteristike;	Dokaz o autentičnosti i izvršavanju platne transakcije Član 35 (2) Provjera autentičnosti, u smislu stava 1 ovog člana, je postupak koji pružaocu platnih usluga omogućava provjeru korišćenja platnog instrumenta, uključujući njegove personalizovane sigurnosne karakteristike.	Potpuno usklađeno		
20. „ <i>referentna kamatna stopa</i> “ označava kamatnu stopu koja se primjenjuje kao osnovica za izračunavanje kamate koja će se primjenjivati i koja potiče iz izvora dostupnog javnosti koju mogu provjeriti obje stranke ugovora o uslugama platnog prometa;	Značenje izraza Član 9 12) <i>referentna kamatna stopa</i> je kamatna stopa koja se upotrebljava kao osnovica za obračun kamate koja će se primjenjivati i koja potiče iz javno dostupnog izvora;	Potpuno usklađeno		
21. „ <i>jedinstvena identifikaciona oznaka</i> “ označava kombinaciju slova, brojeva ili simbola koju pružalac usluga platnog prometa odredi korisniku usluga platnog prometa i koju korisnik usluga platnog	Značenje izraza Član 9	Potpuno usklađeno		

prometa mora navesti kako bi se jasno odredio drugi korisnik usluga platnog prometa i/ili njegov račun za obavljanje platnog prometa koji se koristi u platnoj transakciji;	13) jedinstvena identifikaciona oznaka je kombinacija slova, brojeva ili simbola koju pružalac platnih usluga odredi korisniku platnih usluga, a koju korisnik platnih usluga mora navesti kako bi se jasno odredio drugi korisnik platnih usluga i/ili njegov račun za plaćanje koji se upotrebljava u platnoj transakciji;			
22. „zastupnik“ označava fizičko ili pravno lice koja djeluje u ime institucije za platni promet u pružanju usluga platnog prometa;	Agenti pružalaca platnih usluga Član 5 (2) <i>Agent</i> je pravno lice ili preduzetnik koje, u ime i za račun pružaoca platnih usluga, pruža platne usluge.	Potpuno usklađeno		
23. „instrument plaćanja“ označava svako personalizovani uređaj i/ili skup postupaka dogovorenih između korisnika usluga platnog prometa i pružaoca usluga platnog prometa, koje korisnik usluga platnog prometa primjenjuje za davanje naloga za plaćanje;	Značenje izraza Član 9 14) platni instrument je personalizovano sredstvo i/ili skup postupaka ugovorenih između korisnika platnih usluga i pružaoca platnih usluga koje korisnik platnih usluga primjenjuje za iniciranje naloga za plaćanje;	Potpuno usklađeno		
24. „sredstvo za komuniciranje na daljinu“ označava svako sredstvo koje se, bez istovremene fizičke prisutnosti pružaoca usluga platnog prometa i korisnika usluga platnog prometa, može upotrijebiti za sklapanje ugovora o uslugama platnog prometa;	Značenje izraza Član 9 17) sredstvo za komunikaciju na daljinu je sredstvo koje se može upotrijebiti za zaključenje ugovora o platnim uslugama bez istovremene fizičke prisutnosti pružaoca platnih usluga i korisnika platnih usluga;	Potpuno usklađeno		
25. „trajni nosač podataka“ označava svaki instrument koji korisniku usluga platnog prometa omogućuje čuvanje informacija upućenih lično njemu	Značenje izraza Član 9 18) trajni medij je sredstvo koje korisniku platnih usluga omogućava čuvanje podataka	Potpuno usklađeno		

na način da su mu one dostupne za buduću upotrebu u vremenskom razdoblju koje odgovara svrsi informacija, i koji omogućava reprodukciju sačuvanih informacija u nepromijenjenom obliku;	upućenih lično njemu na način da mu ti podaci ostanu dostupni za buduću upotrebu tokom perioda primjerenom svrsi podataka i koji omogućava reprodukovanje sačuvanih podataka u nepromijenjenom obliku;			
26. „mikropreduzeće“ označava preduzeće koja je u vrijeme zaključivanja ugovora o uslugama platnog prometa bilo preduzeće shodno definiciji iz člana 1 i člana 2 stavova (1) i (3) Priloga Preporuci 2003/361/EZ;		Potpuno usklađeno	Opcija iz člana 30 stav 2 Direktive nije iskorišćena	
27. „radni dan“ označava dan na koji posluje relevantni platiočev pružalac usluga platnog prometa ili pružalac usluga platnog prometa primaoca plaćanja koji učestvuje u izvršenju platne transakcije, kako to zahtijeva izvršenje platne transakcije;	Značenje izraza Član 9 19) radni dan je dio dana u kome pružalac platnih usluga platioca ili pružalac platnih usluga primaoca plaćanja, koji učestvuje u izvršavanju platne transakcije, posluje i omogućava izvršavanje platne transakcije korisniku platnih usluga;	Potpuno usklađeno		
28. „direktno terećenje“ označava uslugu platnog prometa za terećenje platiočevog računa za obavljanje platnog prometa, kada platnu transakciju zadaje primalacj plaćanja na osnovu saglasnosti platioca koja je data primaocu plaćanja, pružaocu usluga platnog prometa primaoca plaćanja ili pružaocu usluga platnog prometa samog platioca;	Značenje izraza Član 9 21) direktno zaduženje je platna usluga za zaduženje računa za plaćanje platioca, pri čemu je platna transakcija inicirana od strane primaoca plaćanja na osnovu saglasnosti platioca date primaocu plaćanja, pružaocu platnih usluga primaoca plaćanja ili pružaocu platnih usluga platioca;	Potpuno usklađeno		
29. „filijala“ označava mjesto poslovanja koje nije centrala, a koje je dio institucije za platni promet i nema pravni status, i koje neposredno obavlja neke ili sve transakcije svojstvene poslovanju institucije za platni	Značenje izraza Član 9	Potpuno usklađeno		

promet; sva mjesta poslovanja koja u istoj državi članici osnuju institucije za platni promet koje imaju centralu u drugoj državi članici smatraju se jednom filijalom;	22) ogranak platne institucije je organizacioni dio platne institucije koji nema svojstvo pravnog lica i koji neposredno obavlja pojedine ili sve platne usluge koje obavlja platna institucija, a nalazi se van registrovanog sjedišta platne institucije, a ako nema registrovano sjedište, van mjesta iz koga se upravlja njegovim poslovanjem, s tim da se svi ogranci koje u istoj državi članici osnuje platna institucija koja ima sjedište u drugoj državi članici smatraju, u smislu ovog zakona, jednim ogrankom;			
30. „grupa“ označava grupu kompanija koja se sastoji od matične kompanije, njenih supsidijarnih lica i subjekata u kojima matična kompanija ili njena supsidijarna lica imaju učešće kao i kompanije koje su međusobno povezane odnosom iz člana 12 stav 1 direktive 83/349/EEZ.	Značenje izraza Član 9 23) grupa je skup pravnih lica koji čine matično pravno lice i njegova zavisna pravna lica u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva i pravna lica u kojima pravno lice ili njegova zavisna pravna lica imaju učešće, kao i pravna lica međusobno povezana na način da se njima zajednički upravlja na osnovu ugovora ili statuta, odnosno odluke o osnivanju ili međusobno povezana na način da većinu članova organa upravljanja čine ista lica tokom finansijske godine sve do sačinjavanja finansijskih izvještaja;	Potpuno usklađeno		
Član 5 Zahtjevi za odobrenje za rad Zahtjev za odobrenje za rad u svojstvu institucije za platni promet dostavlja se nadležnim tijelima matične države članice zajedno sa:	Zahtjev za izdavanje odobrenja za pružanje platnih usluga Član 72 (1) Pravno lice koje namjerava da pruža platne usluge kao platna institucija podnosi Centralnoj banci zahtjev za izdavanje odobrenja za pružanje platnih usluga. (2) Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana prilaže se	Potpuno usklađeno		

(a) programom poslovanja u kojem se naročito navodi vrsta predviđenih usluga platnog prometa; (b) poslovnim planom koji uključuje predviđeni budžet za prve tri finansijske godine koji pokazuje da je podnosilac zahtjeva sposoban da koristi odgovarajuće i srazmjerne sisteme, resurse i postupke za stabilno poslovanje; (c) dokazom da institucija za platni promet posjeduje osnivački kapital propisan članom 6; (d) za institucije za platni promet iz člana 9 stav 1, opisom mjera preduzetih u cilju zaštite sredstava korisnika usluga platnog prometa u skladu s članm 9; (e) opisom režima upravljanja i mehanizama interne kontrole podnosioca zahtjeva, uključujući administrativne i računovodstvene postupke, kao i postupke upravljanja rizicima, koji dokazuje da su taj režim upravljanja, kontrolni mehanizmi i procedure primjereni, prikladni, pouzdani i zadovoljavajući; (f) opisom mehanizama interne kontrole koje je podnosilac zahtjeva uveo radi ispunjenja obaveza u vezi s pranjem novca i finansiranjem terorizma u skladu sa direktivom 2005/60/EZ i Regulativom (EZ) br. 1781/2006 Evropskog parlamenta i Savjeta od 15. novembra 2006.o podacima o platiocu koji prate prenos novca; (g) opisom organizacione strukture podnosioca zahtjeva, uključujući, prema potrebi, opis planiranog korišćenja filijala i zastupnika, i opisom sporazuma o povjeravanju poslova	naročito: 1) odluka ili ugovor o osnivanju pravnog lica, statut i rješenje o registraciji u Centralnom registru privrednih subjekata (u daljem tekstu: CRPS); 2) program poslovanja, uz navođenje vrste platnih usluga iz člana 2 ovog zakona za čije se pružanje traži odobrenje; 3) poslovni plan, uključujući predviđena finansijska sredstva za prve tri fiskalne godine, radi ocjene da li podnosilac zahtjeva može da obezbijedi odgovarajuće i primjerene sisteme, resurse i procedure za stabilno poslovanje i da ima primjerenu organizacionu, tehničku i kadrovsku strukturu, a ukoliko pravno lice namjerava da pruža platne usluge kao hibridna platna institucija, i finansijske izvještaje za posljednje dvije poslovne godine, odnosno od dana osnivanja ako posluje kraće od dvije poslovne godine; 4) dokaz o visini uplaćenog iznosa osnivačkog kapitala, odnosno dokaz o namjenski izdvojenim sredstvima za osnivački kapital hibridne platne institucije; 5) opis planiranih mjera za zaštitu novčanih sredstava korisnika platnih usluga u skladu sa članom 79 ovog zakona, uključujući, ako je to primjenljivo, i metod procjene reprezentativnog dijela sredstava namijenjenih izvršavanju budućih platnih transakcija; 6) opis predviđene upravljačke strukture, uključujući administrativne, računovodstvene i procedure upravljanja rizicima, radi ocjene			
--	---	--	--	--

spoljnim izvršiocima (eksternalizaciji) i učestvovanja u nekom nacionalnom ili međunarodnom platnom sistemu; (h) identitetom lica koja, direktno ili indirektno, drže kvalifikovana učešća u podnosiocu zahtjeva u smislu člana 4 stav 11 direktive 2006/48/EZ, veličinom njihovih učešća i dokazom o njihovoj podobnosti, vodeći računa o potrebi osiguranja stabilnog i promišljenog upravljanja institucijom za platni promet; (i) identitetom direktora i lica odgovornih za upravljanje institucijom za platni promet, i, gdje je to relevantno, lica odgovornih za vođenje poslova usluga platnog prometa institucije za platni promet, kao i dokazima da oni imaju dobru reputaciju i da raspolazu odgovarajućim znanjem i iskustvom za pružanje usluga platnog prometa, kako to određuje matična država članica institucije za platni promet; (j) prema potrebi, identitetom zakonskih revizora i revizorskih firmi prema definiciji iz direktive 2006/43/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 17. maja 2006. o zakonskoj reviziji godišnjih finansijskih izvještaja i konsolidovanih finansijskih izvještaja. (k) pravnim statusom i statutom podnosioca zahtjeva; (l) adresom centralnom podnosioca zahtjeva. U smislu tačaka (d), (e) i (g) podnosilac zahtjeva dostavlja opis svojih aranžmana revizije i organizacionih aranžmana koje je uveo u cilju preduzimanja svih razumnih mjera za zaštitu interesa svojih korisnika i	da li su primjerene, odgovarajuće i pouzdane; 7) opis planiranih mehanizama interne kontrole, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje sprječavanje pranja novca i finansiranje terorizma; 8) opis organizacione strukture, uključujući opis planiranog poslovanja preko ogranka i agenta, kao i planove za usluge eksternalizacije i za učešće u određenom platnom sistemu; 9) podaci o licima koja posjeduju kvalifikovano učešće, sa dokazima o veličini njihovog učešća i dokumentacijom iz člana 71 stav 2 ovog zakona, radi ocjene podobnosti tih lica da obezbijede stabilno i sigurno upravljanje platnom institucijom; 10) podatke o licima koja su članovi odbora direktora, izvršni direktor i lica odgovorna za upravljanje platnom institucijom i, gdje je relevantno, lica odgovorna za obavljanje aktivnosti platnih usluga platne institucije, sa dokazima da ta lica posjeduju odgovarajuće znanje i iskustvo za obavljanje djelatnosti pružanja platnih usluga, kao i da posjeduju dobar ugled, o čemu podnose i sljedeće dokaze: - da nijesu osuđivani za djelo koje ih čini nedostojnim za vršenje funkcije ili obavljanje odgovarajućih poslova, - da nijesu bili na rukovodećim poslovima u privrednom društvu u vrijeme kada je nad tim društvom otvoren stečajni postupak ili postupak likvidacije, i - da protiv njih nije pokrenuta istraga ili da se			
--	---	--	--	--

osiguranje kontinuiteta i pouzdanosti u obavljanju usluga platnog prometa.	ne sprovodi krivični postupak zbog krivičnog djela koje se goni po službenoj dužnosti; 11) kada je to primjenljivo, dokaz o imenovanju ovlašćenog revizora, odnosno društva za reviziju koje će obavljati reviziju finansijskih izvještaja za poslovnu godinu u kojoj se podnosi zahtjev; 12) spisak povezanih lica sa platnom institucijom i opis načina na koji su povezana.			
Član 6 Osnivački kapital Države članice zahtijevaju od institucija za platni promet da u trenutku izdavanja odobrenja za rad imaju osnivački kapital koji se sastoji od stavki definisanih u članu 57 tač. (a) i (b) Direktive 2006/48/EZ, i to: (a) ako institucija za platni promet pruža samo uslugu platnog prometa navedenu u tački 6 Priloga njen kapital nikada ne smije biti manji od 20 000 EUR-a; (b) ako institucija za platni promet pruža uslugu platnog prometa navedenu u tački 7 Priloga njen kapital nikada ne smije biti manji od 50 000 EUR-a; (c) ako institucija za platni promet pruža bilo koju od usluga platnog prometa navedenih u tačkama 1 do 5 Priloga, njen kapital nikada ne smije biti manji od 125 000 EUR-a.	Minimalni iznos osnivačkog kapitala Član 70 (1) Osnivački kapital platne institucije koja pruža platne usluge iz člana 2 tačka 6 ovog zakona ne može biti manji od 20.000 EUR. (2) Osnivački kapital platne institucije koja pruža platne usluge iz člana 2 tačka 7 ovog zakona ne može biti manji od 50.000 EUR. (3) Osnivački kapital platne institucije koja pruža jednu ili više platnih usluga iz člana 2 tač. 1 do 5 ovog zakona ne može biti manji od 125.000 EUR. (4) Podnosilac zahtjeva za izdavanje odobrenja za pružanje platnih usluga za koje su propisani različiti minimalni iznosi osnivačkog kapitala u skladu sa st. 1 do 3 ovog člana, dužan je da obezbijedi minimalni osnivački kapital samo za platnu uslugu, odnosno platne usluge za koje je propisan najviši iznos tog kapitala. (5) Minimalni osnivački kapital platne institucije mora biti uplaćen u novcu. (6) Izuzetno od stava 5 ovog člana, hibridna platna institucija mora imati namjenski izdvojena novčana sredstva najmanje u visini minimalnog iznosa osnivačkog kapitala.	Potpuno usklađeno		

Član 7 Sopstvena sredstva 1. Sopstvena sredstva institucije za platni promet, prema definiciji iz čl. 57 do 61, i čl. 63, 64 i 66 direktive 2006/48/EZ, ne smiju biti manja od većeg iznosa koji se zahtijeva shodno članu 6 ili 8 ove direktive. 2. Države članice preduzimaju potrebne mjere za sprječavanje višestrukog korišćenja elemenata koji dolaze u obzir kao sopstvena sredstva u slučajevima kada institucija za platni promet pripada istoj grupi kao i neka druga institucija za platni promet, kreditna institucija, investiciona firma, kompanija za upravljanje imovinom ili društvo za osiguranje. Ovaj stav se primjenjuje i kada je institucija za platni promet hibridnog karaktera i obavlja aktivnosti koje nijesu pružanje usluga platnog prometa navedene u Prilogu. 3. Ako su ispunjeni uslovi iz člana 69 direktive 2006/48/EZ, države članice ili njihovi nadležni organi mogu izabrati da ne primjenjuju član 8 ove direktive na institucije za platni promet koje su obuhvaćene konsolidovanom supervizijom matične kreditne institucije u skladu sa direktivom 2006/48/EZ.	Sopstvena sredstva Član 78 (1) Platna institucija dužna je da, radi sigurnog i stabilnog poslovanja, odnosno ispunjavanja obaveza prema svojim povjeriocima, održava visinu sopstvenih sredstava, koja ni u jednom trenutku ne smije biti manja od iznosa osnivačkog kapitala ili od iznosa sopstvenih sredstava utvrđenih u skladu sa ovim zakonom, u zavisnosti koji je iznos veći. (2) Iznos sopstvenih sredstava platne institucije izračunava se primjenom jednog od sljedećih metoda: 1) metoda fiksnih troškova; 2) metoda raspona platnih transakcija; 3) metoda operativnog prihoda.	Potpuno usklađeno		
Član 8 Izračunavanje sopstvenih sredstava 1. Izuzetno od zahtjeva za osnivačkim kapitalom propisanih u članu 6, države članice zahtijevaju od institucija za platni promet da uvijek imaju sopstvena sredstva izračunata u skladu sa jednom od sljedeće tri metode, koju odrede nadležni organi u skladu sa	Sopstvena sredstva Član 78 (3) Iznos sopstvenih sredstava hibridne platne institucije izračunava se samo za dio poslovnih aktivnosti koje se odnose na pružanje platnih usluga. (4) Metod koji se jedinstveno primjenjuje na sve platne institucije i način izračunavanja sopstvenih sredstava bliže se uređuju propisom		Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta kojim će se bliže urediti način i metodi izračunavanja	1 godina od dana stupanja na snagu Zakona

nacionalnim zakonodavstvom: Metoda A Sopstvena sredstva institucije za platni promet iznose najmanje 10% njenih fiksnih opših troškova iz prethodne godine. Nadležni organi mogu uskladiti taj zahtjev u slučaju značajne promjene u poslovanju institucije za platni promet u odnosu na prethodnu godinu. Ako institucija za platni promet na dan izračunavanja nije završila punu godinu dana poslovanja, zahtijev je da sopstvena sredstva iznose najmanje 10% odgovarajućih fiksnih opštih troškova predviđenih njenim poslovnim planom, osim ako nadležni organi zahtijevaju usklađivanje tog plana. Metoda B Iznos sopstvenih sredstava institucije za platni promet jednak je najmanje zbiru sljedećih elemenata pomnoženom faktorom razmjere k, iz stava 2., pri čemu opseg plaćanja (OP) predstavlja jednu dvanaestinu ukupnog iznosa platnih transakcija koje je institucija za platni promet izvršila u prethodnoj godini: (a) 4,0% dijela OP-a do 5 mil. EUR-a, plus (b) 2,5% dijela OP-a iznad 5 mil. EUR-a do 10 mil. EUR-a, plus (c) 1% dijela OP-a iznad 10 mil. EUR-a do 100 mil. EUR-a,	Centralne banke.		sopstvenih sredstava	
---	-------------------------	--	-----------------------------	--

plus (d) 0,5% dijela OP-a iznad 100 mil. EUR-a do 250 mil. EUR.a, plus (e) 0,25% dijela OP-a iznad 250 mil. EUR-a. Metoda C Iznos sopstvenih sredstava institucije za platni promet jednak je najmanje relevantnom pokazatelju iz tačke (a) pomnoženom faktorom multiplikacije iz tačke (b), i faktorom razmjere <i>k</i> definisanom u stavu 2: (a) Relevantni pokazatelj je zbir: - Prihoda od kamate, - Rashoda od kamate, - primljenih provizija i naknada, i - ostalih prihoda od poslovanja. Svaki element uključuje se u zbir sa svojim pozitivnim ili negativnim predznakom. Prihod od vanrednih ili neredovnih stavki ne smije se upotrijebiti za izračunavanje relevantnog pokazatelja. Relevantni pokazatelj može se umanjiti za troškove eksternalizacije usluga koje pružea treća strana, ako te troškove snosi kompanija koje podliježe superviziji u skladu sa ovom direktivom. Relevantni pokazatelj izračunava se na osnovu dvanaestomjesečnog promatranja na kraju prethodne poslovne godine. Relevantni pokazatelj izračunava se tokom prethodne poslovne godine. Uprokos tome, sopstvena sredstva izračunata prema metodi C ne smiju iznositi manje od 80% prosjeka relevantnog pokazatelja za prethodne tri poslovne godine. Ako revidirani podaci nijesu dostupni mogu se upotrijebiti poslovne procjene.				
--	--	--	--	--

(b) Multiplikativni faktor iznosi: (i) 10% dijela relevantnog pokazatelja do 2,5 mil. EUR-a, (ii) 8% dijela relevantnog pokazatelja od 2,5 mil. EUR-a do 5 mil. EUR-a, (iii) 6% dijela relevantnog pokazatelja od 5 mil. EUR-a do 25 mil. EUR-a, (iv) 3% dijela relevantnog pokazatelja od 25 mil. EUR-a do 50 mil. EUR-a, (v) 1,5% iznad 50 mil. EUR-a 2. Faktor razmjere k koji se primjenjuje kod metoda B i C iznosi: (a) 0,5 - ako institucija za platni promet pruža samo uslugu platnog prometa navedenu u tački 6 Priloga; (b) 0,8 - ako institucija za platni promet pruža samo uslugu platnog prometa navedenu u tački 7 Priloga; 1 - ako institucija za platni promet pruža bilo koju od usluga platnog prometa navedenih u tačkama 1 do 5 Priloga Nadležni organi mogu, na osnovu ocjene procesa upravljanja rizicima, baze podataka o riziku gubitaka i mehanizama interne kontrole institucije za platni promet, zahtijevati od te institucije za platni promet da ima sopstvena sredstva u iznosu do 20% većem od iznosa koji bi se dobio primjenom metode odabrane u skladu sa stavom 1, ili dozvoliti instituciji za platni promet da ima sopstvena sredstva u iznosu do 20% manjem od iznosa koji bi se dobio primjenom metode				
--	--	--	--	--

odabrane u skladu sa stavom 1.				
Član 9 Zahtjevi u vezi sa zaštitom 1. Države članice ili nadležni organi zahtijevaju od institucije za platni promet koja pruža bilo koju od usluga platnog prometa navedenih u Prilogu, a istovremeno se bavi drugim poslovnim aktivnostima iz člana 16 stav 1 tačka (c), da zaštiti sredstva primljena od korisnika usluga platnog prometa ili preko drugog pružaoca usluga platnog prometa za izvršenje platnih transakcija, na sljedeći način: Ili (a) se ona nikada ne smiju miješati sa sredstvima bilo kojeg fizičkog ili pravnog lica, osim korisnika usluga platnog prometa na čije se ime ta sredstva vode, i, ako ih još uvijek vodi institucija za platni promet, ali još nisu predata primaocu plaćanja niti prenijeta drugom pružaocu usluga platnog prometa do kraja radnog dana koji slijedi nakon dana primanja sredstava, polažu se na poseban račun u kreditnoj instituciji ili se ulažu u sigurnu niskorizičnu likvidnu imovinu shodno definiciji nadležnih organa matične države članice; i (b) izuzeta su, u skladu s nacionalnim pravom u interesu tih korisnika usluga platnog prometa, od potraživanja drugih povjerioca institucije za platni promet, naročito u slučaju insolventnosti;	Zaštita novčanih sredstava korisnika platnih usluga Član 79 (1) Platna institucija dužna je da zaštiti novčana sredstva primljena od korisnika platnih usluga ili preko drugog pružaoca platnih usluga za izvršavanje platnih transakcija. (2) Platna institucija dužna je da novčana sredstva svih korisnika platnih usluga u čije ime ta sredstva drži, vodi odvojeno od svojih novčanih sredstava i novčanih sredstava drugih fizičkih ili pravnih lica koja primi po drugom osnovu. (3) Platna institucija dužna je da sredstva korisnika platnih usluga koja nijesu prenesena primaocu plaćanja ni drugom pružaocu platnih usluga do kraja narednog radnog dana od dana prijema tih sredstava zaštiti: 1) deponovanjem na račun kod banke sa sjedištem u Crnoj Gori ili u inostranstvu, ili 2) ulaganjem u likvidne i niskorizične oblike imovine. (4) Novčana sredstva korisnika platnih usluga iz stava 3 ovog člana nijesu svojina platne institucije, ne ulaze u njenu imovinu, ni u likvidacionu ili stečajnu masu i ne mogu biti predmet izvršenja ili prinudne naplate koja se sprovodi nad platnom institucijom. (5) Platna institucija dužna je da novčana sredstva korisnika platnih usluga pokrije polisom osiguranja društva za osiguranje ili obezbijedi bankarskom garancijom, uz uslov da to društvo	Potpuno usklađeno		

ili (c) su pokrivena polisom osiguranja ili nekim drugim uporedivim garancijom društva za osiguranje ili kreditne institucije koja ne pripada istoj grupi kao ta institucija za platni promet, i to za iznos koji je jednak onom iznosu koji bi bio odvojen kada ne bi bilo polise osiguranja ili druge uporedive garancije, i plativ u slučaju da institucija za platni promet ne može ispunjavati svoje finansijske obaveze. 2. Ako se od institucije za platni promet zahtijeva da zaštiti sredstva iz stava 1, a dio tih sredstava koristi za buduće platne transakcije, s tim da se preostali iznos koristi za usluge koje nisu usluge platnog prometa, taj dio sredstava koji će se koristiti za buduće platne transakcije takođe podliježe zahtjevima iz stava 1. Ako je taj dio promjenljiv ili nije unaprijed poznat, države članice mogu dozvoliti institucijama za platni promet da taj stav primjenjuju na osnovu reprezentativnog dijela za koji se pretpostavlja da će biti upotrijebljen za usluge platnog prometa, pod uslovom da se takav reprezentativni dio može realno procijeniti na osnovu istorijskih podataka na način koji zadovoljava nadležne organe. 3. Države članice ili nadležni organi mogu zahtijevati od institucija za platni promet koje se ne bave drugim poslovnim aktivnostima iz člana 16 stav 1 tačka (c) da ispunjavaju i zahtjeve u vezi sa zaštitom iz stava 1 ovog člana. 4. Države članice ili nadležni organi mogu da ograniče takve zahtjeve u vezi sa zaštitom i na sredstva korisnika usluga platnog prometa čija sredstva pojedinačno	za osiguranje ili banka ne pripadaju istoj grupi kao i platna institucija, s tim da ugovorena polisa osiguranja ili bankarska garancija mora biti naplativa ako platna institucija nije sposobna da ispunjava finansijske obaveze koje proizilaze iz pružanja platnih usluga. (6) Hibridna platna institucija koja obavlja i djelatnosti iz člana 68 tačka 3 ovog zakona i, pri tome, od korisnika platnih usluga prima novčana sredstva jednim dijelom namijenjena za izvršavanje budućih platnih transakcija, a drugim dijelom za druge djelatnosti koje nijesu platne usluge, dužna je da zaštiti dio sredstava namijenjen za izvršavanje budućih platnih transakcija na način iz st. 3 ili 5 ovog člana. (7) Ukoliko dio novčanih sredstava iz stava 6 ovog člana koji je namjenjen za izvršavanje budućih platnih transakcija nije unaprijed određen ili je promjenljiv, ta novčana sredstva platna institucija određuje na osnovu reprezentativnog dijela za koji se pretpostavlja da će se koristiti za pružanje platnih usluga, pod uslovom da se taj reprezentativni dio može realno procijeniti na osnovu podataka o ranije izvršenim platnim transakcijama. (8) Zaštita novčanih sredstava korisnika platnih usluga iz stava 3 tačka 2 ovog člana bliže se uređuje propisom Centralne banke.			
---	---	--	--	--

premašuju prag od 600 EUR-a.				
Član 10 Izdavanje odobrenja za rad 1. Države članice zahtijevaju od društava koja nisu društva iz člana 1 stav 1 tačke (a) do (c) i tačke (e) i (f), i koja nisu pravna ili fizička lica koja koriste izuzeće iz člana 26, koja namjeravaju pružati usluge platnog prometa da prije početka pružanja usluga platnog prometa pribave odobrenje za rad u svojstvu institucija za platni promet. Odobrenje za rad izdaje se samo pravnim licima osnovanim u državama članicama. 2. Odobrenje za rad se izdaje ako informacije i dokazi priloženi uz zahtjev ispunjavaju sve uslove iz člana 5 i ako je opšta ocjena nadležnih organa, nakon pažljivog razmatranja zahtjeva, povoljna. Prije izdavanja odobrenja za rad nadležni organi mogu se, gdje je to relevantno, konsultovati sa nacionalnom centralnom bankom ili drugim odgovarajućim javnim organima. 3. Institucija za platni promet od koje se prema nacionalnom pravu njene matične države članice traži da ima registrovano sjedište, mora imati centralnu u istoj državi članici u kojoj je i njeno registrovano sjedište. 4. Nadležni organi izdaju odobrenje za rad samo ako, uzimajući u obzir potrebu za osiguranjem stabilnog i promišljenog upravljanja institucijom za platni promet, ta institucija za platni promet ima čvrst režim	Izdavanje odobrenja za pružanje platnih usluga Član 73 (1) Centralna banka izdaje odobrenje za pružanje platnih usluga na osnovu uredno podnijetog zahtjeva i dokumentacije iz člana 72 ovog zakona, uzimajući u obzir potrebu za obezbjeđenjem stabilnog i sigurnog upravljanja platnom institucijom, ako ocijeni naročito da platna institucija ima: - uspostavljen djelotvoran i pouzdan sistem upravljanja koji uključuje upravljačku organizaciju sa jasno definisanim, preglednim i dosljednim linijama ovlašćenja i odgovornosti, - efikasan postupak utvrđivanja, upravljanja, praćenja i izvještavanja o svim rizicima kojima je platna institucija izložena ili bi mogla biti izložena, i - odgovarajuće mehanizme internih kontrola koji uključuju i primjerene administrativne i računovodstvene postupke, koji moraju biti sveobuhvatni i odgovarajući prirodi, obimu i složenosti platnih usluga koje platna institucija pruža. (2) Ukoliko pravno lice koja obavlja druge djelatnosti podnese zahtjev za izdavanje odobrenja za pružanje platnih usluga iz člana 2 ovog zakona, Centralna banka može od podnosioca zahtjeva zahtijevati da za pružanje platnih usluga osnuje posebno pravno lice, ako ocijeni da djelatnosti koje nijesu platne usluge	Potpuno usklađeno		

upravljanja za svoje poslove pružanja usluga platnog prometa, koji uključuje jasnu organizaciju strukturu sa tačno definisanim, transparentnim i konzistentnim područjima odgovornosti, efikasne procedure za utvrđivanje, upravljanje, praćenje i izvještavanje o rizicima kojima jet ili kojima bi mogla biti izložena, kao i odgovarajuće mehanizme interne kontrole, uključujući pouzdane administrativne i računovodstvene procedure; ti aranžmani, procedure i mehanizmi su sveobuhvatni i srazmjerni prirodi, opsegu i složenosti usluga platnog prometa koje pruža institucija za platni promet. 5. Ako institucija za platni promet pruža bilo koju od usluga platnog prometa navedenih u Prilogu, a istovremeno se bavi drugim poslovnim aktivnostima, nadležni organi mogu zahtijevati osnivanje posebnog subjekta za poslove pružanja usluga platnog prometa, ako aktivnosti institucije za platni promet koje nijesu usluge platnog prometa narušavaju ili će vjerovatno narušavati ili finansijsku stabilnost institucije za platni promet ili sposobnost nadležnih organa da prate kako institucija za platni promet ispunjava sve obaveze propisane ovom direktivom.	moгу ugroziti finansijsku stabilnost platne institucije ili otežati vršenje kontrole platne institucije u skladu sa ovim zakonom. (3) Centralna banka može, prije izdavanja odobrenja za pružanje platnih usluga, ostvariti saradnju sa drugim centralnim banaka ili drugim nadležnim organima, radi sveobuhvatne ocjene podnesenog zahtjeva. (4) Rješenje o izdavanju odobrenja platnoj instituciji za pružanje platnih usluga objavljuje se u “Službenom listu Crne Gore”.			
6. Nadležni organi odbijaju da izdaju odobrenje za rad ako, uzimajući u obzir potrebu za obezbjeđivanjem stabilnog i promišljenog upravljanja institucijom za platni promet, nijesu uvjereni u podobnost akcionara ili članova društva koji drže kvalifikovana učešća. 7. Ako između institucije za platni promet i drugih fizičkih ili pravnih lica postoje bliske veze prema definiciji iz člana 4 stav 46 direktive 2006/48/EZ nadležni organi izdaju odobrenje za rad samo ako te	Odbijanje zahtjeva za izdavanje odobrenja za pružanje platnih usluga Član 75 Centralna banka odbija zahtjev za izdavanje odobrenja za pružanje platnih usluga ako: 1) ocijeni da nije ispunjen neki od uslova iz člana 73 ovog zakona; 2) ocijeni da lica koja namjeravaju da posjeduju kvalifikovano učešće u platnoj instituciji nijesu za to podobna;	Potpuno usklađeno		

veze ne sprečavaju efikasno obavljanje njihovih supervizorskih funkcija. 8. Nadležni organi izdaju odobrenje za rad samo onda ako zakoni, propisi ili administrativne odredbe treće zemlje koji vrijede za jednu ili više fizičkih ili pravnih lica sa kojima institucija za platni promet ima bliske veze, ili teškoće pri sprovođenju tih zakona, propisa ili administrativnih odredbi ne sprečavaju efikasno obavljanje njihovih supervizorskih funkcija.	3) bi kontrola nad poslovanjem platne institucije u skladu sa ovim zakonom mogla biti otežana ili onemogućena zbog povezanosti platne institucije sa drugim pravnim ili fizičkim licima; 4) ocijeni da podnosilac zahtjeva treba da osnuje posebno pravno lice za pružanje platnih usluga.			
9. Odobrenje za rad važi u svim državama članicama i omogućava toj instituciji za platni promet pružanje usluga platnog prometa na cijelom području Zajednice, bilo na osnovu slobode pružanja usluga ili slobode osnivanja, pod uslovom da su takve usluge obuhvaćene odobrenjem za rad.	Pružanje platnih usluga platne institucije na teritoriji države članice Član 177 (1) Platna institucija koja ima odobrenje za pružanje platnih usluga izdato Crnoj Gori i namjerava da neposredno ili preko ogranka, odnosno agenta na teritoriji države članice pruža platne usluge za koje je dobila odobrenje, dužna je da o toj namjeri prethodno u pisanoj formi obavijesti Centralnu banku. Pružanje platnih usluga platne institucije iz države članice Član 178 (2) Platna institucija iz države članice može u Crnoj Gori pružati platne usluge za koje ima dozvolu, odnosno odobrenje izdato u matičnoj državi članici, neposredno ili preko ogranka ili agenta.	Potpuno usklađeno		

Član 11 Obavješćavanje o odluci U roku od tri mjeseca od primanja zahtjeva ili, ako je zahtjev nepotpun, svih informacija potrebnih za odlučivanje nadležni organ obavješćava podnosioca zahtjeva o tome da li se odobrenje za rad izdaje ili odbija. Svako odbijanje izdavanja odobrenja za rad obrazlaže se.	Rokovi Član 169 (1) Centralna banka je dužna da po zahtjevu za izdavanje odobrenja za pružanje platnih usluga, odobrenja za izdavanje elektronskog novca i dozvole za rad platnog sistema odluči u roku od 90 dana od dana predaje zahtjeva, odnosno u roku od 90 dana od dana predaje svih potrebnih podataka i dokumentacije u slučaju kada podnijeti zahtjev i priložena dokumentacija nijesu potpuni. (2) Po drugim zahtjevima podnijetim u skladu sa ovim zakonom Centralna banka je dužna da odluči u roku od 60 dana od dana predaje zahtjeva, odnosno u roku od 60 dana od dana predaje svih potrebnih podataka i dokumentacije u slučaju kada podnijeti zahtjev i priložena dokumentacija nijesu potpuni.	Potpuno usklađeno		
Član 12 Oduzimanje odobrenja za rad 1. Nadležna tijela mogu oduzeti odobrenje za rad koje je izdato instituciji za platni promet samo ako ta institucija: (a) ne iskoristi odobrenje za rad u roku od 12 mjeseci, izričito se odrekne odobrenja za rad ili prestane sa poslovanjem na rok duži od šest mjeseci, ako ta država članica nije donijela odredbu o isteku odobrenja za rad u takvim slučajevima; (b) dobije odobrenje za rad na osnovu netačnih izjava ili	Oduzimanje odobrenja za pružanje platnih usluga Član 76 (1) Centralna banka oduzima odobrenje za pružanje platnih usluga ako platna institucija: 1) ne počne sa pružanjem platnih usluga u skladu sa izdatim odobrenjem u roku od godinu dana od dana njegovog izdavanja; 2) dostavi obavještenje Centralnoj banci, u pisanoj formi, da više neće pružati platne usluge za koje je izdato odobrenje; 3) duže od šest mjeseci ne pruža platne usluge; 4) dobije odobrenje na osnovu neistinite ili netačne dokumentacije, odnosno podataka koji su bitni za poslovanje platne institucije, ili 5) više ne ispunjava uslove na osnovu kojih je	Potpuno usklađeno		

na neki drugi nepropisan način; (c) više ne ispunjava uslove za izdavanje odobrenja za rad; (d) ako bi nastavkom obavljanja svojih usluga platnog prometa ugrožavala stabilnost platnog sistema; ili (e) predstavlja jedan od ostalih slučajeva u kojima nacionalno pravo predviđa oduzimanje odobrenja za rad. 2. Svako oduzimanje odobrenja za rad obrazlaže se i o tome se obavještavaju zainteresovane strane. 3. Oduzimanje odobrenja za rad objavljuje se.	izdato odobrenje. (2) Centralna banka može oduzeti odobrenje za pružanje platnih usluga ako: 1) nastupi neki od razloga iz člana 75 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona; 2) ocijeni da bi platna institucija daljim pružanja platnih usluga ugrozila stabilnost platnog prometa; 3) utvrdi da platna institucija ne održava sopstvena sredstva u skladu sa ovim zakonom; 4) platna institucija onemogućava obavljanje kontrole njenog poslovanja, ili 5) platna institucija ne sprovodi mjere koje je naložila Centralna banka. (3) Rješenje o oduzimanju odobrenja platnoj instituciji za pružanje platnih usluga objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore". (4) Centralna banka dužna je da rješenje o oduzimanju odobrenja platnoj instituciji za pružanje platnih usluga dostavi CRPS i objavi u najmanje dva dnevna štampana medija koja se distribuiraju na teritoriji Crne Gore.			
Član 13 Registracija Države članice osnivaju javni registar institucija za platni promet koje su dobile odobrenje za rad, njihovih zastupnika i filijala, kao i fizičkih i pravnih lica i njihovih zastupnika i filijala, koje se koriste izuzećem u iz člana 26, i institucija iz člana 2 stav 3 koje prema nacionalnom pravu imaju pravo da pružaju usluge platnog prometa.	Registar platnih institucija Član 89 (1) Centralna banka vodi registar platnih institucija kojima je izdala odobrenje za pružanje platnih usluga i njihovih ogranaka i agenata (u daljem tekstu: registar platnih institucija) i ažurira u skladu sa nastalim promjenama. (2) Registar platnih institucija obavezno sadrži popis platnih usluga koje je, u skladu sa izdatim odobrenjem, pojedini subjekat iz stava 1 ovog	Potpuno usklađeno		

Oni se upisuju u registar matične države članice. U tom registru navode se usluge platnog prometa za koje je institucija za platni promet ovlaštena ili za koje je fizičko ili pravno lice registrovano. Ovlaštene institucije za platni promet navode se u registru odvojeno od fizičkih i pravnih lica koje su registrovane u skladu s članom 26. Registar je dostupan javnosti za konsultacije, dostupan je direktno preko interneta (onlajn) i redovno se ažurira.	člana ovlašten da pruža i registarski broj tog subjekta. (3) Registar platnih institucija je javan i podaci iz registra objavljuju se na internet stranici Centralne banke. (4) Način vođenja registra platnih institucija i podatke iz registra koji se objavljuju propisuje Centralna banka.			
Član 14 Zadržavanje odobrenja za rad Ako bilo kakva promjena utiče na tačnost informacija i dokaza dostavljenih u skladu sa članom 5, institucija za platni promet bez nepotrebnog odlaganja o tome obavještava nadležni organ svoje matične države članice.	Izveštavanje Centralne banke Član 103 (1) Platna institucija je dužna da, bez odlaganja, izveštava Centralnu banku naročito o: 1) o podnesenoj prijavi promjene podataka u CRPS i o izvršenom upisu promjene podataka u CRPS; 2) planiranoj promjeni člana organa upravljanja, izvršnog direktora, odnosno lica koja su odgovorna za obavljanje aktivnosti platnih usluga; 3) izvršenoj promjeni kvalifikovanog učešća u kapitalu za koju je odbor direktora, odnosno izvršni direktor znao ili morao znati; 4) planiranoj promjeni u kapitalu platne institucije od 10% ili više; 5) promjeni finansijskog stanja platne institucije kojom iznos sopstvenih sredstava padne ispod minimalnog iznosa sopstvenih sredstava izračunatog u skladu sa propisom iz člana 78 stav 4 ovog zakona; 6) prestanku pružanja pojedinih platnih	Potpuno usklađeno		

	usluga; 7) namjeri prestanka pružanja svih platnih usluga, kao i o nastupanju okolnosti za oduzimanje odobrenja iz člana 76 ovog zakona; 8) promjenama činjenica na osnovu kojih je Centralna banka upisala njenog agenta u registar platnih institucija; 9) prestanku pružanja platnih usluga preko agenta; 10) preduzetim aktivnostima radi zaštite novčanih sredstava korisnika platnih usluga u skladu sa članom 79 ovog zakona, i 11) drugim promjenama kojima se mijenjaju činjenice na osnovu kojih je Centralna banka izdala odobrenje za pružanje platnih usluga.			
Član 15 Računovodstvo i zakonska revizija 1. Direktiva 78/660/EEZ i, prema potrebi, direktive 83/349/EEZ i 86/635/EEZ, i Regulativa (EZ) 1606/2002 Evropskog parlamenta i Savjeta od 19. jula 2002 o primjeni međunarodnih računovodstvenih standarda primjenjuju se <i>mutatis mutandis</i> na institucije za platni promet. 2. Zakonski revizori ili revizorske firme u smislu sirediktive 2006/43/EZ revidiraju godišnje finansijske izvještaje i konsolidovane finansijske izvještaje, osim ako oni nijesu izuzeti u skladu sa direktivom 78/660/EEZ i, prema potrebi, direktivama 83/349/EEZ i 86/635/EEZ.	Poslovne knjige i finansijski izvještaji Član 82 (1) Platna institucija je dužna da vodi poslovne knjige i drugu poslovnu dokumentaciju, vrednuje imovinu i obaveze i sastavlja i objavljuje godišnje finansijske izvještaje u skladu sa zakonom i prihvaćenim međunarodnim standardima. (2) Hibridna platna institucija dužna je da vodi odvojene poslovne knjige i sastavlja odvojene finansijske izvještaje za djelatnost pružanja platnih usluga. (3) Platna institucija iz st. 1 i 2 ovog člana dužna je da poslovne knjige i drugu poslovnu dokumentaciju čuva u skladu sa članom 55 ovog zakona. Obaveza obavljanja revizije Član 83 (1) Platna institucija dužna je da obezbijedi	Potpuno usklađeno		

3. U supervizorske svrhe, države članice zahtijevaju da institucije za platni promet dostave posebne računovodstvene informacije o uslugama platnog prometa iz Priloga i aktivnostima iz člana 16 stav 1, koje će biti uključene u izvještaj revizora. Taj izvještaj pripremaju, prema potrebi, zakonski revizori ili revizorska firma. 4. Obaveze utvrđene članom 53 direktive 2006/48/EZ vrijede <i>mutatis mutandis</i> za zakonske revizore ili revizorske firme institucija za platni promet u odnosu na aktivnosti usluga platnog prometa.	reviziju godišnjih finansijskih izvještaja i konsolidovanih finansijskih izvještaja, u skladu sa zakonom. (2) Platna institucija dužna je da Centralnoj banci, najkasnije u roku od pet mjeseci od isteka poslovne godine na koju se odnosi godišnji finansijski izvještaj, dostavi: 1) godišnji finansijski izvještaj i konsolidovani finansijski izvještaj, i 2) izvještaj o reviziji godišnjih finansijskih izvještaja i konsolidovanih finansijskih izvještaja. (3) Poslovna godina, u smislu stava 2 ovog člana, je kalendarska godina. (4) Lica koja obavljaju reviziju iz stava 1 ovog člana dužna su da, bez odlaganja, obavijeste Centralnu banku o: - utvrđenim nezakonitostima ili činjenicama i okolnostima koje mogu ugroziti poslovanje platne institucije, i - okolnostima koje su, u skladu sa ovim zakonom, razlozi za oduzimanje odobrenja za pružanje platnih usluga. (5) Lica koja obavljaju reviziju iz stava 1 ovog člana dužna su da, u pisanoj formi, obavijeste Centralnu banku i o svakoj činjenici iz stava 4 ovog člana koju saznaju tokom obavljanja revizije finansijskih izvještaja pravnog lica koje je povezano sa platnom institucijom. (6) Dostavljanje podataka Centralnoj banci iz st. 4 i 5 ovog člana ne smatra se povredom tajnosti podataka i lica koje obavlja reviziju ne može zbog toga snositi odgovornost.			
--	--	--	--	--

Član 16 Aktivnosti 1. Osim pružanja usluga platnog prometa navedenih u Prilogu, institucije za platni promet imaju pravo da obavljaju sljedeće aktivnosti: (a) pružanje operativnih i s njima usko povezanih pomoćnih usluga, kao što je osiguranje izvršenja platnih transakcija, devizne usluge, aktivnosti čuvanja, i čuvanje i obrada podataka; (b) upravljanje sistemima za platni promet, ne dovodeći u pitanje član 28; (c) poslovne aktivnosti koje nijesu pružanje usluga platnog prometa, uzimajući u obzir mjerodavno pravo Zajednice i nacionalno pravo.	Drugi poslovi platne institucije Član 68 Pored pružanja platnih usluga iz člana 2 ovog zakona, platna institucija može da: 4) obavlja operativne poslove i pruža sa njima povezane pomoćne usluge, kao što su obezbjeđivanje izvršavanja platnih transakcija, usluge preračunavanja valuta potrebne za izvršavanje platnih transakcija, usluge čuvanja, kao i usluge pohranjivanja i obrade podataka; 5) bude operater platnog sistema, osim platnog sistema u kome se vrši konačnost poravnanja, ne dovodeći u pitanje pristup platnim sistemima u skladu sa članom 142 ovog zakona, i/ili 6) obavlja drugu djelatnost koja nije djelatnost pružanja platnih usluga.	Potpuno usklađeno		
2. Ako se institucije za platni promet bave pružanjem jedne ili više usluga platnog prometa navedenih u Prilogu, mogu imati samo račune za obavljanje platnog prometa koji se koriste isključivo za platne transakcije. Sva sredstva koja institucije za platni promet prime od korisnika usluga platnog prometa u cilju pružanja usluga platnog prometa ne predstavljaju depozit ili druga povratna sredstva u smislu člana 5 direktive 2006/48/EZ, ili elektronski novac u smislu člana 1 stav 3 direktive 2000/46/EZ.	Računi platne institucije Član 80 (1) Platna institucija koja pruža jednu ili više platnih usluga može voditi samo račune za plaćanje koji se koriste isključivo za platne transakcije. (2) Novčana sredstva koja platna institucija primi od korisnika platnih usluga radi pružanja platnih usluga, ne predstavljaju depozit ili druga povratna sredstva u smislu zakona kojim se uređuje osnivanje i poslovanje banaka, ni elektronski novac u smislu ovog zakona. (3) Izvršavanje platnih transakcija novčanim sredstvima primljenim od korisnika platnih usluga radi pružanja platnih usluga platna			

	institucija obavlja preko transakcionih računa koje otvara kod banaka.			
3. Institucije za platni promet mogu odobriti kredit u vezi sa uslugama platnog prometa navedenim u tačkama 4, 5 ili 7 Priloga, samo ako su ispunjeni sljedeći uslovi: (a) da je kredit sporedan i odobren isključivo u vezi s izvršenjem platne transakcije; (b) izuzetno od nacionalnih pravila o davanju kredita putem kreditnih kartica, da je kredit odobren u vezi sa plaćanjem i izvršen u skladu sa članom 10 stav 9 i članom 25 otplaćuje u kratkom roku koji ni u kojem slučaju ne premašuje dvanaest mjeseci; (c) da takav kredit nije odobren iz sredstava koja su primljena ili se čuvaju u svrhu izvršenja platne transakcije; i (d) da su sopstvena sredstva institucije za platni promet uvijek i prema uvjerenju nadzornog organa, adekvatna s obzirom na ukupan iznos odobrenog kredita.	Odobranje kredita i zabrana primanja depozita Član 81 (1) Platna institucija može odobriti kredite u vezi sa pružanjem platnih usluga iz člana 2 tač. 4, 5 i 7 ovog zakona, pod uslovom da: 1) je kredit odobren isključivo kao pomoćna usluga vezana za izvršavanje platne transakcije; 2) period otplate kredita nije duži od 12 mjeseci; 3) kredit nije odobren iz novčanih sredstava korisnika platnih usluga koje je platna institucija primila, odnosno drži radi izvršavanja platne transakcije, i 4) su sopstvena sredstva platne institucije, prema ocjeni Centralne banke, u svakom trenutku adekvatna u odnosu na ukupan iznos odobrenog kredita.	Potpuno usklađeno		
4. Institucije za platni promet ne obavljaju poslove uzimanja depozita ili drugih povratnih sredstava u smislu člana 5 direktive 2006/48/EZ.	Odobranje kredita i zabrana primanja depozita Član 81 (2) Platna institucija ne smije da obavlja poslove koji obuhvataju primanje depozita ili drugih povratnih sredstava u smislu zakona kojim se uređuje osnivanje i poslovanje banaka.	Potpuno usklađeno		
5. Ova direktiva ne dovodi u pitanje nacionalne mjere za sprovođenje direktive 87/102/EEZ. Ova direktiva takođe ne dovodi u pitanje drugo	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		

mjerodavno zakonodavstvo Zajednice ili nacionalno zakonodavstvo o uslovima odobravanja kredita potrošačima koji nijesu usaglašeni sa ovom direktivom, ako su u skladu s pravom Zajednice.				
Član 17 Korišćenje zastupnika, filijala ili subjekata kojima su aktivnosti eksternalizovane 1. Ako institucija za platni promet namjerava da pruža usluge platnog prometa putem zastupnika, dužna je da dostavi sljedeće informacije nadležnim organima u svojoj matičnoj državi članici: (a) ime i adresu zastupnika; (b) opis mehanizama interne kontrole koje će zastupnici primjenjivati radi ispunjavanja obaveza u vezi s pranjem novca i finansiranjem terorizma prema direktivi 2005/60/EZ; i (c) identitet direktora i osoba odgovornih za vođenje zastupnika koji će se koristiti za pružanje usluga platnog prometa, i dokaze da su ta lica podobna i sposobna da obavljaju te poslove. 2. Kada nadležni organi dobiju informacije u skladu sa stavom 1, oni mogu upisati zastupnika u registar predviđen u članu 13. 3. Prije upisivanja zastupnika u registar nadležni organi mogu, ako smatraju da su informacije koje su im dostavljene netačne, preduzeti dalje mjere za provjeru tih informacija. 4. Ako nadležni organi nakon preduzimanja mjera za provjeru tih informacija, nijesu uvjereni da su	Agenti pružalaca platnih usluga Član 5 (1) Pružalac platnih usluga može platne usluge pružati i preko agenta, ako ovim zakonom nije drukčije uređeno. (2) <i>Agent</i> je pravno lice ili preduzetnik koje, u ime i za račun pružaoca platnih usluga, pruža platne usluge. (3) Pružalac platnih usluga koji pruža platne usluge preko agenta odgovoran je za sve postupke i propuste agenta u obavljanju tih poslova. (4) Pružalac platnih usluga koji pruža platne usluge preko agenta dužan je da obezbijedi da agent koji djeluje u njegovo ime o tome obavijesti korisnike platnih usluga. Pružanje platnih usluga preko agenta Član 77 (10) Platna institucija pružanje platnih usluga preko agenta obavlja u skladu sa članom 5 ovog zakona i st. 2 do 7 ovog člana. (7) Bliže uslove za obavljanje poslova agenta i dokumentaciju potrebnu za upis u registar platnih institucija propisuje Centralna banka.	Djelimično usklađeno	Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta kojim će se bliže propisati uslovi za obavljanje poslova agenta i informacije i dokumentacija potrebna za upis u registar	1 godina od dana stupanja na snagu Zakona

informacije koje su im dostavljene prema stavu 1 tačne, oni odbijaju da zastupnika u registar predviđen u članu 13. 5. Ako institucija za platni promet želi da pruža usluge platnog prometa u drugoj državi članici angažovanjem zastupnika, mora da primjenjuje postupke navedene u članu 25. U tom slučaju nadležni organi matične države članice, prije upisa zastupnika u registar u skladu s tim članom, obavještavaju nadležne organe države članice domaćina o svojoj namjeri da upišu zastupnika u registar i uzimaju u obzir njihovo mišljenje. 6. Ako nadležni organi države članice domaćina imaju osnovu za sumnju da se u vezi s namjeravanim angažovanja zastupnika ili osnivanjem filijale radi o činu ili pokušaju pranja novca ili finansiranja terorizma u smislu direktive 2005/60/EZ, ili da bi angažovanje takvog zastupnika ili osnivanje filijale moglo povećati rizik pranja novca ili finansiranja terorizma, oni o tome obavještavaju nadležne organe matične države članice, koje mogu odbiti upis zastupnika ili filijale u registar, ili mogu poništiti upis zastupnika ili filijale u registar, ako je on već obavljen.				
7. Ako institucija za platni promet namjerava da eksternalizuje operativne funkcije usluga platnog prometa, o tome obavještava nadležne organe svoje matične države članice. Eksternalizacija važnih operativnih funkcija ne smije biti takva da bitno narušava kvalitet interne kontrole institucije za platni promet i sposobnost nadležnih	Eksternalizacija Član 85 (1) Platna institucija može izvršiti eksternalizaciju određenih operativnih poslova, o čemu je dužna da, prije zaključenja ugovora sa pružaocem usluga eksternalizacije, obavijesti Centralnu banku. (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, ako platna institucija namjerava da eksternalizuje	Potpuno usklađeno		

organa da prate kako institucija za platni promet ispunjava sve obaveze propisane ovom direktivom. U smislu drugog podstava, operativna funkcija smatra se važnom ako bi nedostatak ili greška u njenom obavljanju ili njeno neobavljanje bitno narušilo kontinuirano ispunjavanje zahtjeva u vezi s odobrenjem za rad koje je institucija za platni promet zatražila u skladu sa ovom glavom, ili njenih ostalih obaveza u skladu sa ovom direktivom, ili njen finansijski učinak, ili stabilnost ili kontinuitet njenih usluga platnog prometa. Države članice osiguravaju da institucije za platni promet kod eksternalizovanja važnih operativnih funkcija ispunjavanju sljedeće uslove: (a) eksternalizacija ne dovodi do prenosa odgovornosti višeg rukovodstva; (b) odnos i obaveze institucije za platni promet prema njenim korisnicima usluga platnog prometa u skladu sa ovom direktivom ne mijenjaju se; (c) uslovi koje treba da ispuni institucija za platni promet da bi dobila i zadržala odobrenje za rad u skladu sa ovom glavom ne narušavaju se; i (d) nijedan od ostalih uslova pod kojima je instituciji za platni promet izdato odobrenje za rad ne ukida se niti se mijenja.	materijalno značajne operativne poslove, dužna je da, u primjerenom roku, a najkasnije 90 dana prije zaključenja ugovora sa pružaocem usluga eksternalizacije, o tome obavijesti Centralnu banku i dostavi dokumentaciju koja dokazuje ispunjenost uslova iz st. 4, 5 i 6 ovog člana. (3) Materijalno značajnim operativnim poslovima, u smislu stava 2 ovog člana, smatraju se poslovi čije bi pogrešno izvršavanje, odnosno neizvršavanje bitno narušilo: 1) zakonitost poslovanja platne institucije; 2) finansijsku stabilnost platne institucije; 3) kontinuitet ispunjavanja uslova na osnovu kojih je platna institucija dobila odobrenje za pružanje platnih usluga, ili 4) sigurno i kontinuirano pružanje platnih usluga. (4) Platna institucija dužna je da obezbijedi da namjeravana eksternalizacija: 1) ne mijenja odnos i obaveze platne institucije prema njenim korisnicima platnih usluga utvrđene ovim zakonom; 2) ne dovodi u pitanje zakonitost poslovanja platne institucije; 3) nema za posljedicu prenos odgovornosti sa odgovornih lica platne institucije na pružaoca usluge eksternalizacije, i 4) ne mijenja uslove pod kojima je platna institucija dobila odobrenje za pružanje platnih usluga. (5) Ukoliko platna institucija namjerava da eksternalizuje materijalno značajne operativne poslove, dužna je da obezbijedi da, osim obaveza iz stava 4 ovog člana, namjeravana			
---	--	--	--	--

	eksternalizacija: 1) ne narušava kvalitet mehanizma internih kontrola platne institucije, i 2) ne onemogućava ili otežava obavljanje kontrole od strane Centralne banke. (6) Platna institucija dužna je da obezbijedi Centralnoj banci obavljanje neposredne kontrole na lokaciji pružanja usluga, odnosno kod pružaoca usluga eksternalizacije, kao i pristup dokumentaciji i podacima koji su povezani sa eksternalizacijom, a u posjedu su tog pružaoca usluga. (7) Centralna banka može propisati blaže uslove eksternalizacije operativnih poslova platne institucije.			
8. Institucije za platni promet osiguravaju da zastupnici ili filijale koji djeluju u njihovo ime o tome obavijeste korisnike usluga platnog prometa.	Agenti pružalaca platnih usluga Član 5 (3) Pružalac platnih usluga koji pruža platne usluge preko agenta odgovoran je za sve postupke i propuste agenta u obavljanju tih poslova.	Potpuno usklađeno		
Član 18 Odgovornost 1. Države članice osiguravaju da institucije za platni promet, kada eksternalizuju svoje operativne funkcije, preduzimaju prihvatljive korake kako bi obezbijedile da su ispunjeni zahtjevi ove direktive. 2. Države članice zahtijevaju da institucije za platni promet ostanu u cijelosti odgovorne za sve postupke svojih zaposlenih i svih zastupnika, filijala ili subjekata	Odgovornost platne institucije Član 86 (1) Platna institucija odgovorna je trećim licima za postupke svojih zaposlenih, agenata, ogranaka i pružaoca usluga eksternalizacije, u vezi sa pružanjem platnih usluga. (2) Odgovornost iz stava 1 ovog člana ne može se isključiti ili ograničiti.	Potpuno usklađeno		

kojima su eksternalizovane aktivnosti.				
Član 19 Vođenje evidencije Države članice zahtijevaju od institucija za platni promet da vode evidenciju u smislu ove glave najmanje pet godina, ne dovodeći u pitanje direktivu 2005/60/EZ ili drugo mjerodavno zakonodavstvo Zajednice ili nacionalno zakonodavstvo.	Čuvanje podataka i izvještavanje o platnim uslugama Član 55 (1) Pružaoci platnih usluga dužni su da dokumentaciju o korisnicima platnih usluga, platnoj transakciji i stanju i promjenama na računu za plaćanje korisnika platnih usluga čuvaju pet godina, a elektronske podatke o tome deset godina od izvršavanja platne transakcije, odnosno od promjene na računu za plaćanje korisnika platnih usluga. (2) Centralna banka može propisati obveznike, sadržaj, način i rokove izvještavanja o platnim uslugama. Poslovne knjige i finansijski izvještaji Član 82 (3) Platna institucija iz st. 1 i 2 ovog člana dužna je da poslovne knjige i drugu poslovnu dokumentaciju čuva u skladu sa članom 55 ovog zakona.	Potpuno usklađeno		
Član 20 Imenovanje nadležnih organa 1. Države članice imenuju kao nadležne organe odgovorne za izdavanje odobrenja za rad i prudencijalnu superviziju institucija za platni promet, koji će obavljati dužnosti predviđene ovom glavom, bilo javne organe ili tijela priznata na osnovu nacionalnog prava ili od strane javnih organa koja su	Kontrola platnih institucija Član 91 (1) Kontrolu poslovanja platnih institucija vrši Centralna banka. (2) Kontrola iz stava 1 ovog člana obuhvata provjeru poslovanja platne institucije u skladu sa ovim zakonom, a u vezi sa pružanjem platnih usluga, kao i poslova iz člana 68 tačka 1 ovog zakona, s tim da kontrola hibridne platne	Potpuno usklađeno		

za to izričito ovlašćeni nacionalnim pravom, uključujući i nacionalne centralne banke. Nadležni organi garantuju nezavisnost od ekonomskih tijela i izbjegavaju sukobe interesa. Ne dovodeći u pitanje prvi podstav, institucije za platni promet, kreditne institucije, institucije za izdavanje elektronskog novca ili poštanske žiro-institucije ne mogu biti imenovani kao nadležni organi. Države članice o tome obavještavaju Komisiju. 2. Države članice osiguravaju da nadležni organi imenovani u skladu sa stavom 1 imaju sva ovlašćenja potrebna za obavljanje svojih dužnosti. 3. Kada za pitanja obuhvaćena ovom glavom postoji više od jednog nadležnog organa na području država članica, one osiguravaju da ti organi blisko sarađuju kako bi mogli da efikasno izvršavaju svoje dužnosti. Isto se primjenjuje i u slučajevima kada organi nadležni za pitanja obuhvaćena ovom glavom nijesu nadležni organi za superviziju kreditnih institucija. 4. Za zadatke nadležnih organa imenovanih prema stavu 1 odgovorni su nadležni organi matične države članice. 5. Stav 1 ne podrazumijeva da se od nadležnih organa traži da nadziru poslovne aktivnosti institucija za platni promet koje nisu pružanje usluga platnog prometa, navedene u Prilogu, i aktivnosti navedene u članu 16 stav 1 tačka (a).	institucije obuhvata samo dio poslovanja te institucije koji se odnosi na pružanje platnih usluga i sa njima povezanih operativnih poslova. (3) Centralna banka utvrđuje učestalost i obim kontrole iz stava 1 ovog člana, uzimajući u obzir vrstu i složenost poslova koje platna institucija obavlja i stepen rizika njenog poslovanja. (4) Kontrolu poslovanja platnih institucija mogu obavljati i drugi nadležni organi u skladu sa ovlašćenjima utvrđenim zakonom. (5) U slučaju iz stava 4 ovog člana, Centralna banka može učestvovati u kontroli poslovanja platne institucije zajedno sa drugim nadležnim organom ili može od tog organa zatražiti potrebne podatke i informacije radi kontrole platne institucije. (6) Centralna banka može propisati bliže uslove i način vršenja kontrole poslovanja platnih institucija i obaveze platne institucije tokom i nakon kontrole. (7) Za vršenje kontrole platne institucije Centralna banka može naplatiti naknadu, čija se visina i način izračunavanja i plaćanja uređuju propisom Centralne banke.			
---	---	--	--	--

Član 21 Supervizija 1. Države članice osiguravaju da su kontrole koje obavljaju nadležni organi u svrhu provjere stalne usaglašenosti s ovom glavom srazmjerne, primjerene i adekvatne rizicima kojima su izložene institucije za platni promet. Radi provjere usaglašenosti s ovom glavom, nadležni organi imaju pravo da preduzmu sljedeće mjere: (a) zahtijevaju od institucije za platni promet da pruži sve informacije potrebne za praćenje usklađenosti; (b) obavljaju direktan nadzor u instituciji za platni promet, u bilo kojem zastupniku ili filijali koja pruža usluge platnog prometa u okviru odgovornosti institucije za platni promet, ili u bilo kojem eksterno, izvršiocu usluga platnog prometa; (c) izdaju preporuke i smjernice, i, prema potrebi, obvezujuće administrativne odredbe; i (d) privremeno obustavljaju ili oduzimaju odobrenje za rad u slučajevima iz člana 12. 2. Ne dovodeći u pitanje postupke oduzimanja odobrenja za rad i odredbe krivičnog zakona, države članice propisuju da njihovi nadležni organi mogu protiv institucija za platni promet ili onih koji stvarno upravljaju poslovanjem institucija za platni promet koje krše zakone, propise ili administrativne odredbe u vezi s nadzorom ili obavljanjem njihovih poslova usluga platnog prometa, određivati ili izricati kazne ili preduzimati mjere koje imaju za cilj naročito da se	Način obavljanja kontrole Član 92 (1) Kontrolu poslovanja platnih institucija Centralna banka obavlja: 1) analizom izvještaja, informacija i drugih podataka koje platna institucija dostavlja u skladu sa ovim zakonom i propisima Centralne banke, informacija i podataka koje platna institucija dostavlja na zahtjev Centralne banke i drugih podataka o poslovanju platne institucije kojima raspolaže Centralna banka; 2) neposrednim pregledom poslovnih knjiga, knjigovodstvene i druge dokumentacije u platnoj instituciji i kod drugog učesnika u poslu koji je predmet kontrole (u daljem tekstu: neposredna kontrola). (2) Kontrolu poslovanja platnih institucija vrše zaposleni u Centralnoj banci, koje Centralna banka ovlasti za vršenje tih poslova. (3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, za obavljanje pojedinih zadataka u postupku kontrole poslovanja platnih institucija Centralna banka može ovlastiti i lica koja nijesu zaposlena u Centralnoj banci. (4) Centralna banka obavještava platnu instituciju o planiranoj neposrednoj kontroli, po pravilu, deset radnih dana prije početka kontrole. (5) Izuzetno od stava 4 ovog člana, ukoliko iz izvještaja i informacija koje posjeduje Centralna banka proizilazi da postoje nepravilnosti koje mogu biti od značaja za sigurnost i stabilnost poslovanja platnih institucija, neposredna kontrola može početi i bez prethodne najave.	Potpuno usklađeno		
---	---	--	--	--

prekinu takva kršenja ili uklone njihovi razlozi. 3. Izuzetno od zahtjeva iz člana 6, člana 7 stavova 1 i 2, i člana 8 države članice obezbjeđuju da nadležni organi imaju pravo da preduzmu mjere opisane u stavu 1 ovog člana kako bi osigurale dovoljno kapitala za usluge platnog prometa, naročito ako aktivnosti institucije za platni promet koje nisu pružanje usluga platnog prometa narušavaju ili je vjerovatno da će narušiti finansijsku stabilnost institucije za platni promet.	(6) Platna institucija dužna je da ovlaštenim licima Centralne banke omogući nesmetano obavljanje neposredne kontrole i obezbijedi odgovarajuće uslove za obavljanje te kontrole.			
Član 22 Poslovna tajna 1. Države članice osiguravaju da sva lica koja rade ili su radila za nadležne organe, kao i stručnjaci koji djeluju u ime nadležnih organa su obavezna da čuvaju poslovnu tajnu, ne dovodeći u pitanje slučajeve obuhvaćene krivičnim zakonom. 2. Kod razmjene informacija u skladu sa članom 24 strogo se primjenjuje poslovna tajna, kako bi se osigurala zaštita prava pojedinaca i kompanija. 3. Države članice mogu primjenjivati ovaj član uzimajući u obzir, <i>mutatis mutandis</i>, čl. 44 do 52 direktive 2006/48/EZ.	Razmjena informacija između Centralne banke i nadležnih tijela država članica Član 105 (1) Centralna banka sarađuje sa nadležnim tijelima država članica i, prema potrebi, sa Evropskom centralnom bankom, nacionalnim centralnim bankama država članica i sa drugim odgovarajućim nadležnim tijelima dostavljanjem informacija i obavještenja. (2) Dostavljanje informacija i obavještenja iz stava 1 ovog člana ne smatra se povredom tajnosti podataka	Potpuno usklađeno		

Član 23 Pravo na obraćanje sudovima 1. Države članice osiguravaju da se odluke koje su donijeli nadležni organi za institucije za platni promet u skladu sa zakonima, propisima i administrativnim odredbama usvojenima u skladu sa ovom direktivom mogu pobijati pred sudovima. 2. Stav 1 takođe se primjenjuje u slučaju nedjelovanja.	Rješenje Član 167 (1) O pitanjima iz nadležnosti utvrđenih ovim zakonom Centralna banka odlučuje rješenjem. (2) Rješenja Centralne banke su konačna u upravnom postupku i protiv njih se može pokrenuti upravni spor. (3) U upravnom sporu protiv rješenja iz stava 1 ovog člana sud ne može riješiti upravnu stvar za čije je rješavanje ovim zakonom utvrđena nadležnost Centralne banke.	Potpuno usklađeno		
--	---	--	--	--

Član 24 Razmjena informacija 1. Nadležni organi različitih država članica sarađuju međusobno i, prema potrebi, s Evropskom centralnom bankom i nacionalnim centralnim bankama država članica i drugim odgovarajućim nadležnim organima imenovanim u skladu sa zakonodavstvom Zajednice ili nacionalnim zakonodavstvom koje se primjenjuje na pružaoce usluga platnog prometa. 2. Države članice, osim toga, dopuštaju razmjenu informacija između svojih nadležnih organa, kao i: (a) nadležnih organa drugih država članica odgovornih za izdavanje odobrenja za rad i superviziju institucija za platni promet; (b) Evropske centralne banke i nacionalnih centralnih banaka država članica u njihovom svojstvu monetarnih i nadzornih vlasti, i, prema potrebi, drugih javnih organa odgovornih za nadzor platnih sistema i sistema za poravnanje; (c) drugih relevantnih organa imenovanih u skladu sa ovom direktivom, direktivom 95/46/EZ, direktivom 2005/60/EZ i drugim zakonodavstvom Zajednice koje se primjenjuje na pružaoce usluga platnog prometa, kao što je zakonodavstvo koje se primjenjuje za zaštitu pojedinaca u vezi s obradom oličnih podataka kao i za pranje novca i finansiranje terorizma.	Razmjena informacija između Centralne banke i nadležnih tijela država članica Član 105 (1) Centralna banka sarađuje sa nadležnim tijelima država članica i, prema potrebi, sa Evropskom centralnom bankom, nacionalnim centralnim bankama država članica i sa drugim odgovarajućim nadležnim tijelima dostavljanjem informacija i obavještenja. (2) Dostavljanje informacija i obavještenja iz stava 1 ovog člana ne smatra se povredom tajnosti podataka.	Potpuno usklađeno		
Član 25 Ostvarivanje prava na osnivanje i slobodu pružanja usluga	Pružanje platnih usluga platne institucije iz države članice Član 178			

1. Svaka institucija za platni promet koja ima odobrenje za rad i koja želi da po prvi put pruža usluge platnog prometa u državi članici koja nije njena matična država članica, na osnovu prava na osnivanje ili slobodu pružanja usluga, o tome obavještava nadležne organe svoje matične države članice. Nadležni organi matične države članice obavještavaju nadležne organe države članice domaćina u roku od mjesec dana od primanja takvog obavještenja o nazivu i adresi institucije za platni promet, imenima odgovornih za upravljanje filijalom, njenoj organizacionoj strukturi i vrstama usluga platnog prometa koje ona namjerava da pruža na području države članice domaćina. 2. U svrhu obavljanja kontrola i preduzimanja potrebnih mjera iz člana 21 u podlegu zastupnika, filijale ili eksternog izvršioca institucije za platni promet, koji se nalaze na području druge države članice, nadležna tijela matične države članice sarađuju sa nadležnim tijelima države članice domaćina. 3. U okviru saradnje u skladu sa stavovima 1 i 2 nadležni organi matične države članice obavještavaju nadležna tijela države članice domaćina uvijek kada namjeravaju da sprovedu neposrednu kontrolu na njenoj teritoriji. Međutim, ako to žele, nadležni organi matične države članice mogu prenijeti zadatak sprovođenja neposrednih kontrola te institucije na nadležne organe države članice domaćina. 4. Nadležni organi dostavljaju jedni drugima sve bitne i/ili relevantne informacije, naročito u slučaju prekršaja	(1) Platna institucija iz države članice je pravno lice sa sjedištem u državi članici koje ima dozvolu, odnosno odobrenje nadležnog organa matične države članice za pružanje platnih usluga kao platna institucija. (2) Platna institucija iz države članice može u Crnoj Gori pružati platne usluge za koje ima dozvolu, odnosno odobrenje izdato u matičnoj državi članici, neposredno ili preko ogranka ili agenta. (3) Platna institucija iz države članice može početi sa pružanjem platnih usluga u Crnoj Gori nakon što Centralna banka primi obavještenje nadležnog organa te države o namjeri platne institucije da pruža platne usluge u Crnoj Gori, a ako ta platna institucija namjerava da pruža platne usluge preko ogranka ili agenta, nakon upisa tog ogranka ili agenta u registar platnih institucija koji vodi nadležni organ matične države članice. (4) Uz obavještenje iz stava 3 ovog člana, dostavljaju se i informacije iz člana 177 st. 2 i 3 ovog zakona. (5) Agent platne institucije iz države članice u Crnoj Gori može biti samo pravno lice ili preduzetnik sa sjedištem u Crnoj Gori. (6) Centralna banka u postupku kontrole platne institucije iz države članice koja posluje u Crnoj Gori neposredno ili preko ogranka, odnosno agenta sarađuje sa nadležnim organom matične države članice. (7) Centralna banka sa nadležnim organima			
--	--	--	--	--

ili sumnje na prekršaj od strane zastupnika, filijale ili eksternog izvršioca. U tom smislu, nadležni organi dostavljaju sve relevantne informacije na zahtjev a sve bitne informacije na sopstvenu inicijativu. 5. Stavovi 1 do 4 ne dovode u pitanje obavezu nadležnih tijela u skladu sa direktivom 2005/60/EZ i Regulativom (EZ) br. 1781/2006, naročito u skladu sa članom 3. stav 1 direktive 2005/60/EZ i članom 15 stav 3 Regulative (EZ) br. 1781/2006, da nadziru ili prate ispunjavanje zahtjeva propisanih tim instrumentima.	matične države članice razmjenjuje informacije i dokumentaciju potrebnu za sprovođenje kontrole nad platnom institucijom, uključujući i informacije ili sumnju o postupanju suprotno propisima. (8) Nadležni organ matične države članice može, uz prethodno obavještenje Centralne banke, na teritoriji Crne Gore sprovoditi neposrednu kontrolu platne institucije kojoj je izdao dozvolu, odnosno odobrenje za pružanje platnih usluga u Crnoj Gori, a tu kontrolu može sprovesti i Centralna banka, na zahtjev tog nadležnog organa. (9) Centralna banka obavještava nadležni organ matične države članice o osnovama sumnje da je pružanje platnih usluga platne institucije iz te države članice u Crnoj Gori u vezi sa izvršenjem ili pokušajem pranja novca ili finansiranja terorizma ili bi pružanje ovih usluga moglo da uveća rizik od pranja novca ili finansiranja terorizma.			
Član 26 Uslovi 1. Izuzetno od člana 13, države članice mogu da odustanu ili da dopuste svojim nadležnim organima da odustanu od primjene cijelog ili dijela postupka i uslova iz odjeljaka 1 do 3, uz izuzetak čl. 20, 22, 23 i 24, i da dozvole fizičkim i pravnim licima da budu upisana u registar predviđen u članu 13, ako: (a) prosjek ukupnog iznosa platnih transakcija koje je u prethodnih dvanaest mjeseci obavila ta			Opcija nije iskorišćena	

osoba, uključujući sve zastupnike za koje preuzima potpunu odgovornost, ne premašuje 3 milijuna EUR-a mjesečno. Taj uslov ocjenjuje se na osnovu ukupnog iznosa platnih transakcija predviđenog u njenom poslovno planu, osim ako nadležni organi zahtijevaju usklađivanje toga plana; i (b) nijedno fizičko lice odgovorno za upravljanje ili obavljanje djelatnosti nije osuđeno za krivična djela u vezi s pranjem novca ili finansiranjem terorizma ili za druga finansijska krivična djela. 2. Svako fizičko ili pravno lice registrovano u skladu sa stavom 1 mora imati centralnu ili prebivalište u državi članici u kojoj stvarno obavlja djelatnost. 3. Lica iz stava 1 tretiraju se kao institucije za platni promet, osim što se na njih ne primjenjuje član 10 stav 9 i član 25. 4. Države članice mogu takođe da propišu da se svako fizičko ili pravno lice registrovano u skladu sa stavom 1 može baviti samo nekim od aktivnosti navedenih u članu 16. 5. Lica iz stava 1 obavještavaju nadležne organe o svakoj promjeni svoje situacije koja je bitna za uslove navedene u tom stavu. Države članice preduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da te osobe, ako uslovi iz stavova 1, 2 i 4 više nijesu ispunjeni, zatraže odobrenje za rad u roku od 30 kalendarskih dana u skladu sa procedurom propisanom u članu 10. 6. Ovaj član ne primjenjuje se za odredbe direktive 2005/60/EZ ili nacionalne odredbe o sprječavanju pranja novca.				
---	--	--	--	--

Član 27 Obavješćavanje i informisanje Ako država članica koristi izuzeće iz člana 26, ona o tome obavješćava Komisiju najkasnije do 1. novembra 2009, i odmah obavješćava Komisiju o svakoj naknadnoj promjeni. Osim toga, država članica obavješćava Komisiju o broju fizičkih i pravnih lica i svake godine obavješćava Komisiju o ukupnom iznosu platnih transakcija izvršenih na dan 31. decembar svake kalendarske godine, kako je navedeno u članu 26 stav 1 tačka (a).				
Član 28 Pristup platnim sistemima 1. Države članice osiguravaju da pravila o pristupu platnim sistemima ovlašćenih ili registrovanih pružaoca usluga platnog prometa, koji su pravna lica, budu objektivna, nediskriminatorna i srazmjerna, i da ta pravila ne ometaju pristup više nego što je neophodno za osiguranje od posebnih rizika kao što je rizik poravnanja, operativni rizik i rizik poslovanja, i za zaštitu finansijske i operativne stabilnosti platnog sistema. Platni sistemi ne nameću pružaocima usluga platnog prometa, korisnicima usluga platnog prometa ili drugim platnim sistemima nijedno od sljedećih ograničenja: (a) bilo kakva ograničavajuća pravila efektivnog učestvovanja u drugim platnim sistemima; (b) bilo kakvo pravilo koje pravi diskriminaciju između ovlašćenih pružaoca usluga platnog	Pristup platnim sistemima Član 142 (1) Pravilama rada platnog sistema utvrđuju se objektivni, nediskriminatorni i primjereni uslovi za pristup, odnosno učešće u platnom sistemu. (2) Pristup, odnosno učešće u platnom sistemu mogu se ograničiti samo u mjeri u kojoj je potrebno radi zaštite od posebnih rizika (rizika poravnanja, operativnog rizika, rizika poslovanja i dr.) i radi očuvanja finansijske i operativne stabilnosti platnog sistema. (3) Pravilama rada platnog sistema ne mogu se utvrditi: 4) ograničenja u vezi sa efektivnim učešćem u drugim platnim sistemima; 5) pravila kojima se na diskriminatoran način utvrđuju prava i obaveze koja se odnose na učešće u platnom sistemu, i 6) ograničenja po osnovu vrste pružalaca platnih usluga. (4) Odredbe st. 1 i 2 ovog člana ne primjenjuju	Potpuno usklađeno		

prometa ili registrovanih pružaoca usluga platnog prometa u pogledu prava i obaveza učesnika; ili (c) bilo kakvo ograničenje na osnovu institucionalnog statusa. 2. Stav 1 ne primjenjuje se na: (a) platne sisteme određene u skladu sa direktivom 98/26/EZ; (b) platne sisteme koji se isključivo sastoje od pružaoca usluga platnog prometa koji pripadaju grupi subjekata povezanih kapitalom, gdje jedan od povezanih subjekata obavlja stvarnu kontrolu nad ostalim povezanim subjektima, ili (c) platne sisteme, ako pružalac usluga platnog prometa-pojedinac (bilo kao pojedinačni subjekt ili kao grupa): - djeluje ili može djelovati kao pružalac usluga platnog prometa i za platioce i za primaoca plaćanja, i je isključivo odgovoran za upravljanje sistemom; i - ovlasti druge pružaoce usluga platnog prometa za učestvovanje u sistemu, a koji nemaju pravo da ugovaraju međusobne naknade u vezi s platnim sistemom, iako mogu utvrđivati sopstvene cijene za platioce i primaoca plaćanja.	se: 1) na platne sisteme u kojima se vrši konačnost poravnanja utvrđene u skladu sa ovim zakonom; 2) na platne sisteme čiji su učesnici isključivo pružaoci platnih usluga koji čine grupu subjekata povezanu kapitalom, u kojoj jedan od povezanih subjekata ima stvarnu kontrolu nad ostalim povezanim subjektima, ili 3) na platne sisteme u kojima jedini pružalac platnih usluga (bilo kao pojedinačni subjekt ili kao grupa): a) djeluje ili može djelovati kao pružalac platnih usluga i za platioce i za primaoca plaćanja i isključivo je odgovoran za upravljanje platnim sistemom, i b) ovlasti druge pružaoce platnih usluga da učestvuju u platnom sistemu, koji nemaju pravo ugovaranja međusobne naknade u vezi sa platnim sistemom, ali imaju pravo utvrđivanja sopstvenih naknada u odnosu na platioce i primaoca plaćanja.			
Član 29 Zabrana pružanja usluga platnog prometa licima koja nijesu pružaoci usluga platnog prometa	Pružaoци platnih usluga Član 4 (1) Pružaoci platnih usluga u Crnoj Gori mogu biti: 1) banka i druga kreditna institucija, sa	Potpuno usklađeno		

Države članice zabranjuju pružanje usluga platnog prometa navedenih u Prilogu fizičkim ili pravnim licima koja nijesu pružaoci usluga platnog prometa niti su izričito isključeni iz područja primjene ove direktive.	sjedištem u Crnoj Gori; 2) platna institucija sa sjedištem u Crnoj Gori; 3) institucija za elektronski novac sa sjedištem u Crnoj Gori; 4) ogranak kreditne institucije iz treće države sa sjedištem u Crnoj Gori; 5) Centralna banka Crne Gore (u daljem tekstu: Centralna banka); 6) Država Crna Gora i jedinice lokalne samouprave kada ne djeluju u svojstvu vlasti. (2) Platne usluge u Crnoj Gori ne smiju pružati lica koja nijesu pružaoci platnih usluga iz stava 1 ovog člana. (3) Pružaoci platnih usluga iz stava 1 tač. 1 i 4 ovog člana mogu pružati platne usluge na osnovu dozvole, odnosno odobrenja izdatih u skladu sa zakonom kojim se uređuje njihovo osnivanje i poslovanje. (4) Pružaoci platnih usluga iz stava 1 tač. 2 i 3 ovog člana mogu pružati platne usluge na osnovu odobrenja izdatih u skladu sa ovim zakonom. (5) Prava pružalaca platnih usluga iz stava 1 tač. 5 i 6 ovog člana za pružanje platnih usluga uređuju se posebnim propisima.			
Član 30 Područje primjene 1. Ova glava primjenjuje se na jednokratne platne transakcije, okvirne ugovore i platne transakcije koje su njima obuhvaćene. Strane se mogu dogovoriti da se ona ne primjenjuje u cijelosti ili djelimično ako korisnik	Vrste ugovora o platnim uslugama Član 10 (1) Ugovor o platnim uslugama je ugovor kojim se pružalac platnih usluga obavezuje da će korisniku platnih usluga pružati određene platne usluge, odnosno platnu uslugu, a korisnik platnih usluga se obavezuje da mu za to plati određenu naknadu.	Potpuno usklađeno	Opcija iz stava 2 ovog člana nije iskorišćena	

usluga platnog prometa nije potrošač. 2. Države članice mogu da propišu da se odredbe ove glave primjenjuju na mikropreduzeća jednako kao i na potrošače. 3. Ova direktiva ne dovodi u pitanje nacionalne mjere za sprovođenje direktive 87/102/EZ. Ova direktiva takođe ne dovodi u pitanje drugo mjerodavno zakonodavstvo Zajednice ili nacionalno zakonodavstvo u vezi s uslovima za odobravanje kredita potrošačima koji nijesu usklađeni sa ovom direktivom, a u skladu su sa pravom Zajednice. Član 31 Ostale odredbe u zakonodavstvu Zajednice Odredbe ove glave ne dovode u pitanje zakonodavstvo Zajednice koje sadrži dodatne zahtjeve u vezi s prethodnim informacijama. Međutim, ako se primjenjuje i direktiva 2002/65/EZ zahtjevi za informacije navedeni u članu 3 stav 1 te direktive, uz izuzetak tačaka (2) (c) - (g), tačaka (3) (a), (d) i (e), i tačke (4) (b) toga stava, zamjenjuju se članovima 36, 37, 41 i 42 ove direktive.	(2) Ugovor o platnim uslugama zaključuje se kao ugovor o jednokratnoj platnoj transakciji ili kao okvirni ugovor o platnim uslugama (u daljem tekstu: okvirni ugovor). (3) Ugovorom o jednokratnoj platnoj transakciji uređuje se izvršenje jedne platne transakcije koja nije obuhvaćena okvirnim ugovorom. (4) Okvirnim ugovorom uređuje se izvršavanje budućih pojedinačnih platnih transakcija, a mogu se urediti i uslovi za otvaranje i vođenje računa za plaćanje u skladu sa posebnim propisima. (5) Odredbe ovog zakona koje se odnose na obaveze informisanja pri pružanju platnih usluga primjenjuju se na odnos između korisnika platnih usluga koji je potrošač i njegovog pružaoca platnih usluga, a na odnos između korisnika platnih usluga koji nije potrošač i njegovog pružaoca platnih usluga primjenjuju se ako pružalac platnih usluga i korisnik koji nije potrošač ne ugovore drukčije. (6) Pružalac platnih usluga i korisnik platnih usluga mogu ugovoriti povoljniji položaj od položaja koji korisniku platnih usluga pripada u skladu sa čl. 11 do 27 ovog zakona.			
---	--	--	--	--

Član 32 Troškovi za informacije 1. Pružalac usluga platnog prometa ne smije da naplati korisniku usluga platnog prometa davanje informacija iz ove glave. 2. Pružalac usluga platnog prometa i korisnik usluga platnog prometa mogu da se dogovore o troškovima za dodatno ili češće davanje informacija ili njihov prenos putem komunikacionih sredstava koja nijesu navedena u okvirnom ugovoru, koje su dostavljene na zahtjev korisnika usluga platnog prometa. 3. Ako pružalac usluga platnog prometa smije zaračunati troškove za informacije u skladu sa stavom 2, oni moraju da budu adekvatni i u skladu sa stvarnim troškovima pružaoca usluga platnog prometa.	Naknade za davanje informacija Član 11 (1) Pružalac platnih usluga ne smije korisniku platnih usluga naplatiti naknade za davanje informacija koje je dužan da da u skladu sa ovim zakonom. (2) Pružalac platnih usluga i korisnik platnih usluga mogu ugovoriti naknade za dodatno ili češće davanje informacija od ugovorenog okvirnim ugovorom ili za njihov prenos komunikacionim sredstvima koja nijesu navedena u okvirnom ugovoru, a dostavljaju se na zahtjev korisnika platnih usluga. (3) Visina naknada iz stava 2 ovog člana mora biti primjerena i u skladu sa stvarnim troškovima pružaoca platnih usluga.	Potpuno usklađeno		
Član 33 Teret dokazivanja u vezi sa zahtjevima za informacije Države članice mogu da propišu da pružalac usluga platnog prometa snosi teret dokazivanja da je ispunio uslove u vezi sa zahtjevima za informacije iz ove glave.	Teret dokazivanja Član 12 U slučaju spora, teret dokazivanja da je ispunio obaveze informisanja korisnika platnih usluga, u skladu sa ovim zakonom, je na pružaocu platnih usluga.	Potpuno usklađeno		
Član 34 Odstupanje od zahtjeva za informacije za instrumente plaćanja male vrijednosti i elektronski novac 1. U slučaju instrumenata plaćanja koji se, prema okvirnom ugovoru, odnose isključivo na pojedinačne platne transakcije koje ne premašuju 30 EUR-a,	Obaveza informisanja za platne instrumente male vrijednosti i elektronski novac Član 27 U slučaju platnih instrumenata kojima se, u skladu sa okvirnim ugovorom, izvršavaju samo pojedinačne platne transakcije koje ne prelaze	Potpuno usklađeno		

odnosno za koje ili postoji ograničenje trošenja od najviše 150 EUR-a ili su na njima čuvaju novčana sredstva koja nikada ne premašuju 150 EUR-a: (a) izuzetno od članova 41, 42 i 46, pružalac usluga platnog prometa dostavlja platiocu samo informacije o glavnim karakteristikama usluge platnog prometa, uključujući način na koji se može koristiti instrument plaćanja, odgovornost, zaračunate troškove i druge bitne informacije potrebne za donošenje informisane odluke, i podatak gdje se na lako dostupan način može doći do svih drugih informacija i uslova navedenih u članu 42; (b) može se dogovoriti, izuzetno od člana 44, da pružaoci usluga platnog prometa ne moraju predlagati promjene uslova okvirnog ugovora na isti način kao što je predviđeno u članu 41 stav 1; (c) može se dogovoriti da, izuzetno od čl. 47 i 48, nakon izvršenja platne transakcije: (i) pružalac usluga platnog prometa dostavi ili stavi na raspolaganje samo referencu koja korisniku usluga platnog prometa omogućava identifikaciju platne transakcije, iznos platne transakcije, svih troškova i/ili, u slučaju više platnih transakcija iste vrste za istog primaoca plaćanja, informacije o ukupnom iznosu i troškovima za te platne transakcije; (ii) pružalac usluga platnog prometa ne mora dostavljati ili stavljati na raspolaganje informacije iz tačke (i) ako se instrument plaćanja koristi anonimno ili ako pružalac usluge platnog prometa	iznos od 30 EUR ili koji imaju ograničeno trošenje najviše do ukupnog iznosa od 150 EUR ili na kojima su pohranjena novčana sredstva koja nikada ne prelaze iznos od 150 EUR: 1) izuzetno od čl. 19, 20 i 24 ovog zakona, pružalac platnih usluga dužan je da platiocu dostavlja samo informacije o glavnim karakteristikama platne usluge, uključujući informacije o načinu korišćenja platnih instrumenata, o odgovornosti u vezi sa korišćenjem platnih instrumenata, o naknadama i druge informacije od značaja za donošenje odluke korisnika platnih usluga o zaključivanju ugovora, kao i podatak gdje korisnik platnih usluga može na lako dostupan način dobiti druge informacije iz člana 19 ovog zakona; 4) izuzetno od člana 22 ovog zakona, pružalac platnih usluga i korisnik platnih usluga mogu ugovoriti da pružalac platnih usluga nije dužan da predlaže izmjene okvirnog ugovora na način iz člana 20 stav 1 ovog zakona; 5) izuzetno od čl. 25 i 26 ovog zakona, pružalac platnih usluga i korisnik platnih usluga mogu ugovoriti da, nakon izvršavanja platne transakcije: - pružalac platnih usluga daje ili stavlja na raspolaganje samo referentnu oznaku kojom će korisniku platnih usluga omogućiti identifikaciju platne transakcije, njenog iznosa i naknade, a u slučaju više platnih transakcija iste			
--	---	--	--	--

nije inače tehnički u mogućnosti da ih dostavi. Međutim, pružalac usluga platnog prometa omogućava platiocu provjeru iznosa čuvanih sredstava. 2. Za nacionalne platne transakcije države članice ili njihovi nadležni organi mogu smanjiti ili udvostručiti iznose iz stava 1. Za preplaćene instrumente plaćanja države članice mogu te iznose povećati do najviše 500 EUR-a.	vrste za istog primaoca plaćanja, referentne oznake i informaciju o ukupnom iznosu i naknadama za te platne transakcije, - pružalac platnih usluga nije dužan da dostavlja ili stavlja na raspolaganje informacije iz alineje 1 ove tačke ako se platni instrument koristi anonimno ili ako pružalac platnih usluga iz tehničkih razloga ne može korisniku platnih usluga obezbijediti te informacije, s tim da je pružalac platnih usluga dužan da platiocu omogući provjeru iznosa novčanih sredstava pohranjenih na platnom instrumentu nakon izvršavanja platne transakcije.			
Član 35 Područje primjene 1. Ovo poglavlje primjenjuje se na jednokratne platne transakcije koje nisu obuhvaćene okvirnim ugovorom. 2. Kada se nalog za plaćanje za jednokratnu platnu transakciju šalje putem instrumenta plaćanja obuhvaćenog okvirnim ugovorom pružalac usluga platnog prometa nije obavezan da dostavi ili stavi na raspolaganje informacije koje su već date korisniku usluga platnog prometa na osnovu okvirnog ugovora s drugim pružaocem usluga platnog prometa, ili koje će mu biti date u skladu sa tim okvirnim ugovorom.	Izbjegavanje dvostrukog davanja informacija Član 18 Ukoliko je nalog za plaćanje za jednokratnu platnu transakciju podnesen pružaocu platnih usluga putem platnog instrumenta koji je obuhvaćen okvirnim ugovorom sa drugim pružaocem platnih usluga, pružalac platnih usluga nije dužan da da ili učini raspoloživim informacije koje su već date ili će biti date korisniku platnih usluga na osnovu okvirnog ugovora sa drugim pružaocem platnih usluga.	Potpuno usklađeno		

Član 36 Prethodne opšte informacije 1. Države članice zahtijevaju da, prije nego što se korisnik usluga platnog prometa obaveže bilo kakvim ugovorom o jednokratnoj usluzi platnog prometa ili ponudom, pružalac usluga platnog prometa stavi korisniku usluga platnog prometa na raspolaganje, na lako dostupan način, informacije i uslove navedene u članu 37. Na zahtjev korisnika usluga platnog prometa pružalac usluga platnog prometa dostavlja informacije i uslove na papiru ili nekom drugom trajnom nosaču podataka. Informacije i uslovi daju se razumljivim riječima i u jasnom i shvatljivom obliku, na službenom jeziku države članice u kojoj se nudi usluga platnog prometa, ili na bilo kojem drugom jeziku koji dogovore strane. 2. Ako je ugovor o jednokratnoj usluzi platnog prometa sklopljen na zahtjev korisnika usluga platnog prometa putem sredstva za komunikaciju na daljinu koje pružaocu usluga platnog prometa onemogućava ispunjavanje odredbi iz stava 1, pružalac usluga platnog prometa ispunjava svoje obaveze iz tog stava odmah nakon izvršenja platne transakcije. 3. Obaveze iz stava 1 mogu se ispuniti i dostavljanjem primjerka nacрта ugovora o jednokratnoj usluzi platnog prometa ili nacрта naloga za plaćanje uključujući i informacije i uslove navedene u članu 37.	Prethodne opšte informacije Član 15 (2) Pružalac platnih usluga dužan je da informacije iz stava 1 ovog člana: 1) stavi na raspolaganje korisniku platnih usluga na lako dostupan način; 2) da jasno, razumljivo i sveobuhvatno, na crnogorskom jeziku ili na drugom jeziku dogovorenom između pružaoca i korisnika platnih usluga, i 3) na zahtjev korisnika platnih usluga, da u papirnoj formi ili na drugom trajnom mediju. (3) Ukoliko je ugovor o jednokratnoj platnoj transakciji, na zahtjev korisnika platnih usluga, zaključen korišćenjem sredstava komunikacije na daljinu koji ne omogućavaju pružaocu platnih usluga da ispuni obaveze iz stava 1 ovog člana, pružalac platnih usluga dužan je da te obaveze ispuni odmah nakon izvršavanja platne transakcije. (4) Pružalac platnih usluga može obaveze iz stava 1 ovog člana ispuniti i dostavljanjem nacрта ugovora o jednokratnoj platnoj transakciji ili nacрта naloga za plaćanje koji sadrži informacije iz stava 1 ovog člana.	Potpuno usklađeno		
Član 37 Informacije i uslovi	Prethodne opšte informacije Član 15 (1) Pružalac platnih usluga dužan je da korisniku platnih usluga, prije prihvatanja ponude ili			

1. Države članice osiguravaju da se korisniku usluga platnog prometa dostave ili stave na raspolaganje sljedeće informacije i uslovi: (a) specifikaciju informacije ili jedinstvenu identifikacionu oznaku koje korisnik usluga platnog prometa treba da dostavi radi pravilnog izvršenja naloga za plaćanje; (b) maksimalni rok izvršenja za uslugu platnog prometa koja se pruža; (c) sve troškove koje korisnik usluga platnog prometa treba da plati svom pružaocu usluga platnog prometa i, prema potrebi, specifikaciju iznosa eventualnih troškova; (d) prema potrebi, stvarni ili referentni devizni kurs koji će se primijeniti u platnoj transakciji. 2. Prema potrebi, sve ostale bitne informacije i uslovi navedeni u članu 42 stavljaju se na raspolaganje korisniku usluga platnog prometa na lako dostupan način.	zaključivanja ugovora o jednokratnoj platnoj transakciji, bez obzira na oblik ili način zaključivanja tog ugovora, da ili učini dostupnim sljedeće informacije: 1) specifikaciju podataka ili jedinstvenu identifikacionu oznaku koje korisnik platnih usluga treba da dostavi radi pravilnog izvršavanja naloga za plaćanje; 2) maksimalan rok za izvršavanje platne usluge koja se pruža; 3) sve naknade koje je korisnik platnih usluga dužan da plati pružaocu platnih usluga i specifikaciju iznosa eventualnih troškova; 4) stvarni ili referentni kurs, ako ta platna transakcija uključuje preračunavanje valute, i 5) druge informacije i uslove iz člana 19 ovog zakona koje se odnose na tu platnu transakciju.			
Član 38 Informacije za platioca nakon primanja naloga za plaćanje Odmah nakon primanja naloga za plaćanje platiočev pružalac usluga platnog prometa dostavlja platiocu ili mu stavlja na raspolaganje, na isti način kao što je predviđeno u članu 36 stav 1, sljedeće informacije: (a) upućivanje koje omogućava platiocu identifikaciju platne transakcije i, prema potrebi, informacije koje se odnose na primaoca plaćanja;	Informacije za platioca nakon prijema naloga za plaćanje Član 16 Pružalac platnih usluga platioca dužan je da platiocu, odmah nakon prijema naloga za plaćanje, da ili učini dostupnim, na način iz člana 15 stav 2 ovog zakona, sljedeće informacije: 1) referentnu oznaku koja platiocu omogućava da identifikuje platnu transakciju i, kada je to primjenljivo, informacije koje se odnose na primaoca plaćanja; 2) iznos platne transakcije u valuti koja je navedena u nalogu za plaćanje;	Potpuno usklađeno		

(b) iznos platne transakcije u valuti koja se koristi u nalogu za plaćanje; (c) iznos svih troškova platne transakcije koje snosi platilac i, prema potrebi, specifikaciju iznosa tih troškova; (d) prema potrebi, devizni kurs kojeg je platiočev pružalac usluga platnog prometa primijenio u platnoj transakciji ili upućivanje na njega, ako je drugačiji od kursa propisanog u skladu sa članom 37 stav 1 tačka (d), i iznos platne transakcije nakon konverzije valute; i (e) datum primanja naloga za plaćanje.	3) ukupan iznos svih naknada za platnu transakciju koje snosi platilac i, kada je to primjenljivo, iznos svake pojedinačne naknade; 4) ako platna transakcija uključuje preračunavanje valute, kurs koji je primijenio pružalac platnih usluga platioca ili relevantnu informaciju o promjeni tog kursa ukoliko se razlikuje od kursa iz člana 15 stav 1 tačka 4 ovog zakona i iznos platne transakcije nakon preračunavanja valute, i 5) datum prijema naloga za plaćanje.			
Član 39 Informacije za primaoca plaćanja nakon izvršenja Odmah nakon izvršenja platne transakcije pružalac usluga platnog prometa primaoca plaćanja dostavlja primaocu plaćanja ili mu stavlja na raspolaganje, na isti način kao što je propisano u članu 36 stav 1, sljedeće informacije: (a) upućivanje koje omogućava primaocu plaćanja identifikaciju platne transakcije i, prema potrebi, platioca, i sve informacije poslate s platnom transakcijom; (b) iznos platne transakcije u valuti u kojoj su sredstva na raspolaganju primaocu plaćanja; (c) iznos svih troškova platne transakcije koje snosi primalac plaćanja i, prema potrebi, specifikaciju iznosa tih troškova; (d) prema potrebi devizni kurs kojeg je pružalac usluga platnog prometa primaoca plaćanja primijenio u platnoj transakciji, i iznos platne transakcije prije konverzije valute; i	Informacije za primaoca plaćanja nakon izvršavanja platne transakcije Član 17 Pružalac platnih usluga primaoca plaćanja dužan je da primaocu plaćanja, odmah nakon izvršavanja platne transakcije, da ili učini dostupnim, na način iz člana 15 stav 2 ovog zakona, sljedeće informacije: 1) referentnu oznaku koja primaocu plaćanja omogućava da identifikuje platnu transakciju, informacije koje se prenose uz platnu transakciju i informacije o platiocu u skladu sa zakonom; 2) iznos platne transakcije u valuti u kojoj su novčana sredstva stavljena primaocu plaćanja na raspolaganje; 3) ukupan iznos svih naknada za platnu transakciju koje snosi primalac plaćanja i, kada je to primjenljivo, iznos svake pojedinačne naknade; 4) ako platna transakcija uključuje preračunavanje valute, kurs koji je primijenio	Potpuno usklađeno		

(e) datum valute odobrenja.	pružalac platnih usluga primaoca plaćanja i iznos platne transakcije prije preračunavanja valute, i 5) datum valute odobrenja.			
Član 40 Područje primjene Ovo poglavlje primjenjuje se na platne transakcije obuhvaćene okvirnim ugovorom. Član 41 Prethodne opšte informacije 1. Države članice zahtijevaju da, prije nego što se korisnik usluga platnog prometa obaveže bilo kakvim okvirnim ugovorom ili ponudom, pružalac usluga platnog prometa obezbjeđuje korisniku usluga platnog prometa, na papiru ili nekom drugom trajnom nosaču podataka, informacije i uslove navedene u članu 42. Te informacije i uslovi daju se razumljivim riječima i u jasnom i shvatljivom obliku, na službenom jeziku države članice u kojoj se nudi usluga platnog prometa, ili na bilo kojem drugom jeziku dogovorenom između strana. 2. Ako je okvirni ugovor sklopljen na zahtjev korisnika usluga platnog prometa putem sredstva za komunikaciju na daljinu koje pružaocu usluga platnog prometa onemogućava ispunjavanje odredbi iz stava 1, pružalac usluga platnog prometa ispunjava svoje obaveze iz tog stava odmah nakon sklapanja okvirnog ugovora. 3. Obaveze iz stava 1 mogu se ispuniti i	Način davanja prethodnih informacija Član 20 (1) Pružalac platnih usluga dužan je da informacije iz člana 19 ovog zakona da: 1) u primjerenom roku prije nego korisnik platnih usluga prihvati ponudu ili zaključi okvirni ugovor; 2) u papirnoj formi ili na drugom trajnom mediju; 3) jasno, razumljivo i sveobuhvatno, na crnogorskom jeziku ili na drugom jeziku dogovorenom između pružaoca i korisnika platnih usluga. (2) Ukoliko je okvirni ugovor, na zahtjev korisnika platnih usluga, zaključen korišćenjem sredstva za komunikaciju na daljinu koja ne omogućavaju pružaocu platnih usluga da ispuni obaveze iz stava 1 ovog člana, pružalac platnih usluga dužan je da te obaveze ispuni odmah nakon zaključenja okvirnog ugovora. (3) Pružalac platnih usluga može obaveze iz st. 1 i 2 ovog člana ispuniti i dostavljanjem nacрта okvirnog ugovora koji sadrži informacije iz člana 19 ovog zakona.	Potpuno usklađeno		

dostavljanjem primjerka nacрта okvirnog ugovora koji uključuje informacije i uslove navedene u članu 42.				
Član 42 Informacije i uslovi Države članice osiguravaju da se korisniku usluga platnog prometa dostave sljedeće informacije i uslovi: 1) u vezi s pružaocem usluga platnog prometa: (a) naziv pružaoca usluga platnog prometa, adresu njegove centrale i, prema potrebi, adresu njegovog zastupnika ili filijale osnovane u državi članici u kojoj se nudi usluga platnog prometa, i sve druge adrese, uključujući i adresu elektronske pošte, za komunikaciju sa pružaocem usluga platnog prometa; i (b) podaci o nadležnim nadzornim organima i registru propisanim članom 13 ili bilo kojem drugom relevantnom javnom registru za izdavanje odobrenja za rad pružaocu usluga platnog prometa, i registarski broj ili neko drugo odgovarajuće identifikaciono sredstvo u tom registru; 2) u vezi s korišćenjem usluga platnog prometa: (a) opis glavnih karakteristika usluge platnog prometa koja će se pružiti; (b) specifikaciju informacija ili jedinstvenu identifikacionu oznaku koju korisnik usluga platnog prometa treba da dostavi radi pravilnog izvršenja naloga za plaćanje; (c) oblik i postupak davanja saglasnosti za	Prethodne opšte informacije Član 19 Pružalac platnih usluga dužan je da korisniku platnih usluga, prije prihvatanja ponude ili zaključivanja okvirnog ugovora, da sljedeće informacije o: 1) pružaocu platnih usluga, i to: a) naziv, sjedište i, kada je to primjenljivo, adresu njegovog agenta ili ogranka osnovanog u trećoj državi u kojoj se nudi usluga plaćanja i drugu adresu, uključujući e-mail adresu, koja se koristi za komunikaciju sa pružaocem platnih usluga, b) nadzornom organu i registru banaka i drugih kreditnih institucija, platnih institucija ili institucija za elektronski novac ili drugom relevantnom javnom registru u koji je upisan pružalac platnih usluga i registarskom broju, odnosno drugoj odgovarajućoj identifikacionoj oznaci pružaoca platnih usluga u tom registru; 2) korišćenju platne usluge, i to: a) opis glavnih karakteristika platne usluge koja se pruža, b) specifikaciju podataka ili jedinstvenu identifikacionu oznaku koju korisnik platnih usluga mora da dostavi radi pravilnog izvršavanja naloga za plaćanje, c) oblik i postupak za davanje saglasnosti za izvršavanje platne transakcije i opoziv te saglasnosti, u skladu sa čl. 30 i 42 ovog zakona;	Potpuno usklađeno		

izvršenje platne transakcije, i povlačenje takve saglasnosti u skladu sa čl. 54 i 66; (d) upućivanje na period primanja naloga za plaćanje prema definiciji iz člana 64 i, eventualno, krajnje vrijeme koje je utvrdio pružalac usluga platnog prometa; (e) maksimalni rok izvršenja za usluge platnog prometa koje će se pružiti; i (f) da li postoji mogućnost dogovora o granicama trošenja za korišćenje instrumenta plaćanja u skladu sa članom 55 stav 1; 3) u vezi s troškovima, kamatnim stopama i deviznim kursem (a) svi troškove koje korisnik usluga platnog prometa plaća pružaocu usluga platnog prometa i, prema potrebi, specifikacija iznosa svih troškova; (b) prema potrebi, kamatne stope i devizni kurs koji će se primjenjivati ili, ako se primjenjuju referentne kamatne stope i devizni kurs, način izračunavanja stvarnih kamata i odgovarajući datum, i indeks ili osnovica za određivanje takve referentne kamatne stope ili deviznog kursa; i (c) ako je tako dogovoreno, direktnu primjenu promjena referentne kamatne stope ili deviznog kursa i zahtjevi za informacije u vezi s promjenama u skladu sa članom 44 stav 2; 4) u vezi s komunikacijom: (a) prema potrebi, sredstva komunikacije, uključujući tehničke uslove u pogledu opreme korisnika usluga platnog prometa, dogovorena između stranaka za prenos informacija ili obavještenja u skladu sa ovom direktivom;	d) momenat prijema naloga za plaćanje u skladu sa članom 40 ovog zakona i krajnje vrijeme prijema naloga za plaćanje ako je određeno od pružaoca platnih usluga, e) krajnji rok za izvršavanje platne usluge, i f) mogućnost ugovaranja limita potrošnje pri upotrebi platnih instrumenta u skladu sa članom 31 stav 1 ovog zakona; 3) naknadama, kamatnim stopama i kursu, i to: a) naknadama koje je korisnik platnih usluga dužan da plati pružaocu platnih usluga i, kada je to primjenljivo, iznos svake pojedinačne naknade, b) kada je to primjenljivo, kamatnu stopu i kurs koji će se primijeniti ili, ukoliko se primjenjuju referentna kamatna stopa i referentni kurs, način obračuna kamatne stope i referentni datum i indeks, ili osnovici za utvrđivanje referentne kamatne stope ili referentnog kursa, i c) primjeni, bez odlaganja, promijenjene referentne kamatne stope ili referentnog kursa, ukoliko je to ugovoreno, koja se dostavlja u skladu sa članom 22 stav 5 ovog zakona; 4) komunikaciji, i to: a) kada je to primjenljivo, sredstvima komunikacije, uključujući tehničke uslove koji se odnose na opremu korisnika platnih usluga dogovorenu između ugovornih strana za prenos informacija ili obavještenja u skladu sa ovim zakonom, b) način i učestalost davanja, odnosno dostupnosti informacija u skladu sa ovim			
--	--	--	--	--

(b) način i učestalost dostavljanja ili stavljanja na raspolaganje informacija u skladu sa ovom direktivom; (c) jezik ili jezike na kojima će se sklopiti okvirni ugovor i odvijati komunikacija tokom ugovornog odnosa; i (d) pravo korisnika usluga platnog prometa na primanje ugovornih uslova okvirnog ugovora, i informacija i uslova u skladu sa članom 43; 5) u vezi sa zaštitnim i korektivnim mjerama: (a) prema potrebi, opis mjera koje korisnik usluga platnog prometa treba da preduzme u cilju zaštite instrumenta plaćanja, i načina obavještanja pružaoca usluga platnog prometa u svrhe navedene u članu 56 stav 1 tačka (b); (b) ako je tako dogovoreno, uslovi pod kojima pružalac usluga platnog prometa zadržava pravo na blokiranje instrumenta plaćanja u skladu s članom 55; (c) odgovornost platioca u skladu s članom 61, uključujući informacije o odgovarajućem iznosu; (d) kako i u kom roku korisnik usluga platnog prometa treba da obavijesti pružaoca usluga platnog prometa o svakoj neautorizovanoj ili nepravilno izvršenoj transakciji u skladu sa članom 58, kao i odgovornost pružaoca usluga platnog prometa za neautorizovane platne transakcije u skladu sa članom 60; (e) odgovornost pružaoca usluga platnog prometa za izvršenje platnih transakcija u skladu sa članom 75; i (f) uslovi za povraćaj sredstava u skladu sa čl. 62 i	zakonom, c) jednom ili više jezika na kojima će se zaključiti okvirni ugovor i obavljati komunikacija u periodu trajanja okvirnog ugovora, i d) pravo korisnika platnih usluga da dobije ugovorene uslove okvirnog ugovora i informacije u skladu sa članom 21 stav 4 ovog zakona; 5) zaštitnim i korektivnim mjerama, i to: a) kada je to primjenjivo, mjere koje je korisnik platnih usluga dužan da preduzme radi zaštite platnog instrumenta i način obavještanja pružaoca platnih usluga, u skladu sa članom 32 ovog zakona, b) ukoliko je ugovoreno, uslovi pod kojima pružalac platnih usluga ima pravo da blokira platni instrument, u skladu sa članom 31 ovog zakona, c) odgovornost platioca u skladu sa članom 37 ovog zakona, uključujući informaciju o odgovarajućem iznosu, d) način i rok u kojem je korisnik platnih usluga dužan da obavještava pružaoca platnih usluga o neautorizovanoj ili pogrešno izvršenoj platnoj transakciji u skladu sa čl. 34 i 51 ovog zakona, kao i odgovornost pružaoca platnih usluga za neautorizovane platne transakcije u skladu sa članom 36 ovog zakona, e) odgovornost pružaoca platnih usluga za izvršavanje platne transakcije u skladu sa čl. 49 i 50 ovog zakona, i f) uslovi za povraćaj novčanih sredstava u skladu sa čl. 38 i 39 ovog zakona;			
--	--	--	--	--

63; 6) u vezi sa promjenama i raskidom okvirnog ugovora: (a) ako je tako dogovoreno, informacija o tome da će se smatrati da je korisnik usluga platnog prometa prihvatio promjene uslova u skladu sa članom 44, osim ako prije datuma njihovog predloženog stupanja na snagu ne obavijesti pružaoca usluga platnog prometa da ih ne prihvata; (b) trajanje ugovora; i (c) pravo korisnika usluga platnog prometa da raskine okvirni ugovor, i eventualne dogovore u vezi s raskidom u skladu sa članom 44 stav 1 i članom 45; 7) u vezi sa pravnom zaštitom: (a) sve ugovorne klauzule o zakonodavstvu koje se primjenjuje na okvirni ugovor i/ili nadležnim sudovima; i (b) vansudski postupci podnošenja žalbi i pravne zaštite koji su na raspolaganju korisniku usluga platnog prometa u skladu sa čl. 80 do 83.	6) izmjenama i raskidu okvirnog ugovora, i to: a) ukoliko je ugovoreno, informacija da će se smatrati da je korisnik platnih usluga prihvatio izmjenu uslova u skladu sa članom 22 stav 2 ovog zakona, osim ako ne obavijesti pružaoca platnih usluga o njihovom neprihvatanju, prije datuma predloženog za stupanje na snagu tih izmjena, b) trajanje okvirnog ugovora, i c) pravo korisnika platnih usluga na raskid okvirnog ugovora i uslovi za raskid okvirnog ugovora u skladu sa članom 22 stav 3 i članom 23 ovog zakona; 7) pravnoj zaštiti, i to: a) ugovorna odredba o mjerodavnom pravu koje se primjenjuje na okvirni ugovor i/ili o nadležnosti suda za rješavanje spora iz okvirnog ugovora, b) vansudsko rješavanje sporova i zahtjeva za naknadu štete koje su korisniku platnih usluga dostupni u skladu sa ovim zakonom.			
Član 43 Dostupnost informacija i uslova okvirnog ugovora U svako doba tokom ugovornog odnosa korisnik usluga platnog prometa ima pravo da, na zahtjev, prima ugovorne uslove okvirnog ugovora, i informacije i uslove navedene u članu 42 na papiru ili nekom drugom trajnom nosaču podataka.	Forma i obavezni elementi okvirnog ugovora Član 21 (4) Korisnik platnih usluga ima pravo da, tokom trajanja ugovornog odnosa, zahtjeva kopije okvirnog ugovora, odnosno informacije iz člana 19 ovog zakona, i to u papirnoj formi ili drugom trajnom mediju.	Potpuno usklađeno		
Član 44	Izmjene okvirnog ugovora Član 22	Potpuno usklađeno		

Promjene uslova okvirnog ugovora 1. Pružalac usluga platnog prometa predlaže svaku promjenu okvirnog ugovora, i informacije i uslove navedene u članu 42 na isti način kako je propisano članom 41 stav 1, i to najmanje dva mjeseca prije predloženog datuma početka njegovog sprovođenja. Ako je to potrebno u skladu sa članom 42 stav 6 tačka (a), pružalac usluga platnog prometa obavještava korisnika usluga platnog prometa da treba smatrati da je on prihvatio te promjene, ako prije predloženog datuma njihovog stupanja na snagu ne obavijesti pružaoca usluga platnog prometa kako ih ne prihvata. U tom slučaju pružalac usluga platnog prometa također navodi da korisnik usluga platnog prometa ima pravo da raskine okvirni ugovor odmah i bez troškova prije datuma predloženog sprovođenja promjena. 2. Promjene kamatne stope ili deviznog kursa mogu se sprovesti odmah i bez obavještenja, pod uslovom da je takvo pravo dogovoreno u okvirnom ugovoru i da se promjene zasnivaju na referentnoj kamatnoj stopi ili deviznom kursu koji su dogovoreni u skladu s članom 42 stav 3 tačkama (b) i (c). Korisnik usluga platnog prometa obavještava se što je prije moguće o svakoj promjeni kamatne stope na način kako je predviđeno u članu 41 stav 1, osim ako su se strane dogovorile o određenoj učestalosti ili načinu dostavljanja informacija ili njihovog stavljanja na raspolaganje. Međutim, promjene kamatne stope ili deviznog kursa koje su povoljnije za korisnike usluga	(1) Pružalac platnih usluga dužan je da izmjenu okvirnog ugovora i informacija iz člana 19 ovog zakona predloži na način iz člana 20 stav 1 ovog zakona, najmanje dva mjeseca prije predloženog datuma početka primjene te izmjene. (2) Pružalac i korisnik platnih usluga mogu ugovoriti da će se smatrati da je korisnik platnih usluga prihvatio izmjene iz stava 1 ovog člana ako do predloženog datuma njihovog stupanja na snagu ne obavijesti pružaoca platnih usluga da ih ne prihvata. (3) U slučaju iz st. 1 i 2 ovog člana, pružalac platnih usluga dužan je da navede da korisnik platnih usluga ima pravo da raskine okvirni ugovor bez odlaganja i bez naknade, prije stupanja na snagu izmjena okvirnog ugovora. (4) Pružalac i korisnik platnih usluga mogu ugovoriti da se izmjene kamatnih stopa ili kursa koje proizlaze iz referentne kamatne stope ili referentnog kursa mogu primijeniti bez odlaganja i bez prethodnog obavješćavanja. (5) U slučaju iz stava 4 ovog člana, pružalac platnih usluga dužan je da o svakoj promjeni kamatne stope obavijesti korisnika platnih usluga u što kraćem roku i na način iz člana 20 stav 1 ovog zakona, osim ako pružalac i korisnik platnih usluga nijesu dogovorili drugačiji rok ili način na koji će informacije biti date ili učinjene dostupnim. (6) Pružalac platnih usluga može, bez obavješćavanja korisnika platnih usluga, primijeniti promjene kamatne stope ili kursa koje su povoljnije za korisnika platnih usluga. (7) Promjene kamatne stope ili kursa koji se			
--	--	--	--	--

platnog prometa mogu se primijeniti bez davanja obavještenja. 3. Promjene kamatne stope ili deviznog kursa koji se primjenjuju u platnim transakcijama sprovode se i izračunavaju na neutralan način kojim se ne prav diskriminacija između korisnika usluga platnog prometa.	koriste pri izvršavanju platne transakcije primjenjuju se i obračunavaju na način koji ne dovodi korisnike platnih usluga u neravnopravan položaj.			
Član 45 Raskid 1. Korisnik usluga platnog prometa može u svako doba raskinuti okvirni ugovor, osim ako su se strane dogovorile o otkaznom roku. Taj rok ne smije premašiti jedan mjesec. 2. Raskid okvirnog ugovora sklopljenog na fiksni period duži od 12 mjeseci ili na neodređeno vrijeme besplatan je za korisnika usluga platnog prometa nakon isteka 12 mjeseci. U svim ostalim slučajevima naknade za raskid primjerene su i u skladu su sa troškovima. 3. Ako je tako dogovoreno okvirnim ugovorom, pružalac usluga platnog prometa može raskinuti okvirni ugovor sklopljen na neodređeno vrijeme uz otkazni rok od najmanje dva mjeseca na isti način kako je predviđeno u članu 41 stav 1. 4. Korisnik usluga platnog prometa plaća redovno zaračunate troškove usluga platnog prometa samo proporcionalno do raskida ugovora. Ako su takvi troškovi plaćeni unaprijed, nadoknađuju se proporcionalno.	Raskid okvirnog ugovora Član 23 (1) Korisnik platnih usluga ima pravo da u svakom trenutku raskine okvirni ugovor, osim ako okvirnim ugovorom nije utvrđen otkazni rok koji ne može biti duži od mjesec dana. (2) Za raskid okvirnog ugovora pružalac platnih usluga naplaćuje korisniku platnih usluga naknadu koja mora biti primjerena i u skladu sa stvarnim troškovima pružaoca platnih usluga. (3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, pružalac platnih usluga ne smije naplatiti naknadu korisniku platnih usluga za otkaz okvirnog ugovora zaključenog na određeno vrijeme za period duži od 12 meseci ili na neodređeno vrijeme, pod uslovom da korisnik platnih usluga ugovor otkazuje nakon isteka 12 mjeseci. (4) Okvirnim ugovorom može se ugovoriti pravo pružaoca platnih usluga na raskid okvirnog ugovora zaključenog na neodređeno vrijeme, uz otkazni rok od najmanje dva mjeseca i pod uslovom da raskid ugovora bude dat na način iz člana 20 stav 1 ovog zakona. (5) Ukoliko korisnik platnih usluga raskine okvirni ugovor, dužan je da plati naknadu samo za	Potpuno usklađeno		

5. Odredbe ovog člana ne dovode u pitanje zakone i propise država članica kojima se uređuje pravo stranaa da okvirni ugovor proglaše neizvršivim ili ništavnim. 6. Države članice mogu predvidjeti povoljnije odredbe za korisnike usluga platnog prometa.	platne usluge koje su pružene do dana raskida tog ugovora, a ukoliko je ta naknada plaćena unaprijed, pružalac platnih usluga dužan je da korisniku platnih usluga vrati srazmjerni dio naplaćene naknade.			
Član 46 Informacije prije izvršenja pojedinačnih platnih transakcija U slučaju pojedinačne platne transakcije na osnovi okvirnog ugovora koju je inicirao platilac, pružalac usluga platnog prometa, na zahtjev platioca, dostavlja posebno za tu transakciju jasne informacije o maksimalnom roku izvršenja, troškovima koje snosi platilac i, prema potrebi, specifikaciju iznosâ svih troškova.	Informacije prije izvršavanja pojedinačne platne transakcije Član 24 Pružalac platnih usluga dužan je da, prije izvršavanja pojedinačne platne transakcije prema okvirnom ugovoru inicirane od strane platioca, na zahtjev platioca, da jasne i precizne informacije o krajnjem roku za izvršavanje platne transakcije i visini naknada koje plaća platilac i, kada je to primjenljivo, o iznosu svake pojedinačne naknade.	Potpuno usklađeno		
Član 47 Informacije za platioca o pojedinačnim platnim transakcijama 1. Nakon što se platiočev račun tereti za iznos pojedinačne platne transakcije ili, ako platilac ne koristi račun za obavljanje platnog prometa, nakon primanja naloga za plaćanje platiočev pružalac usluga platnog prometa dostavlja platiocu bez nepotrebnog odlaganja i na način kako je određeno u članu 41 stav 1 sljedeće informacije: (a) upućivanje koje omogućava platiocu da identifikuje sve platne transakcije i, po potrebi, informacije koje se odnose na	Informacije za platioca o pojedinačnim platnim transakcijama Član 25 (1) Nakon što se račun platioca zaduži za iznos pojedinačne platne transakcije ili, u slučaju kada platilac ne koristi račun za plaćanje nakon prijema naloga za plaćanje, pružalac platnih usluga platioca dužan je da platiocu, bez odlaganja i na način iz člana 20 stav 1 ovog zakona, da sljedeće informacije: 1) referentnu oznaku koja omogućava platiocu identifikaciju svake platne transakcije i, kada je to primjenljivo, informacije koje se odnose na primaoca plaćanja; 2) iznos platne transakcije u valuti u kojoj je	Potpuno usklađeno		

primaoca plaćanja; (b) iznos platne transakcije u valuti u kojoj je zadužen platiočev račun za obavljanje platnog prometa ili u valuti korišćenoj u nalogu za plaćanje; (c) iznos svih troškova platne transakcije i, prema potrebi, njihovu specifikaciju, odnosno kamate koje plaća platilac; (d) prema potrebi, devizni kurs kojeg je koristio u toj platnoj transakciji platiočev pružalac usluga platnog prometa, i iznos platne transakcije nakon konverzije valute; i (e) datum valute terećenja ili datum primanja naloga za plaćanje. 2. Okvirni ugovor može da uključi uslov da se informacije navedene u stavu 1 dostavljaju ili stavljaju na raspolaganje periodično najmanje jednom mjesečno na dogovoreni način koji platiocu omogućuje čuvanje i reprodukovanje informacija u nepromijenjenom obliku. 3. Međutim, države članice mogu zahtijevati da pružaoci usluga platnog prometa besplatno dostavljaju informacije u papirnoj formi jednom mjesečno.	zadužen račun za plaćanje platioca ili u valuti koja je navedena na nalogu za plaćanje; 3) ukupan iznos svih naknada za tu platnu transakciju i, kada je primjenljivo, iznos svake pojedinačne naknade i kamate koje plaća platilac; 4) ako platna transakcija uključuje preračunavanje valute, kurs koji je pružalac platnih usluga platioca koristio i iznos platne transakcije nakon preračunavanja valute, i 5) datum valute zaduženja ili datum prijema naloga za plaćanje. (2) Okvirnim ugovorom može se ugovoriti da se informacije iz stava 1 ovog člana dostavljaju ili stave na raspolaganje periodično, a najmanje jednom mjesečno, i na način koji omogućava platiocu da čuva i reprodukuje informacije u nepromijenjenom obliku.			
Član 48 Informacije za primaoca plaćanja o pojedinačnim platnim transakcijama 1. Nakon izvršenja pojedinačne platne transakcije pružalac usluga platnog prometa primaoca plaćanja dostavlja primaocu plaćanja bez nepotrebnog odlaganja i na način kao što je određeno u članu 41	Informacije za primaoca plaćanja o pojedinačnim platnim transakcijama Član 26 (1) Pružalac platnih usluga primaoca plaćanja dužan je da, nakon izvršavanja pojedinačne platne transakcije, primaocu plaćanja, bez odlaganja i na način iz člana 20 stav 1 ovog zakona, da sljedeće informacije: 1) referentnu oznaku koja omogućava	Potpuno usklađeno		

stav 1 sljedeće informacije: (a) upućivanje koje omogućava primaocu plaćanja identifikaciju platne transakcije i, prema potrebi, platioca, i sve informacije poslate sa platnom transakcijom; (b) iznos platne transakcije u valuti u kojoj su odobrena sredstva na račun za obavljanje platnog prometa primaoca plaćanja; (c) iznos svih troškova platne transakcije i, prema potrebi, njihovu specifikaciju, odnosno kamate koje plaća primalac plaćanja; (d) prema potrebi, devizni kurs kojeg je pružalac usluga platnog prometa primaoca plaćanja koristio u platnoj transakciji, i iznos platne transakcije prije konverzije valute; i (e) datum valute odobrenja. 2.Okvirni ugovor može uključiti uslov da se informacije navedene u stavu 1 dostavljaju ili stavljaju na raspolaganje periodično najmanje jednom mjesečno na dogovoreni način koji primaocu plaćanja omogućuje čuvanje i reprodukovanje informacija u nepromijenjenom obliku. 3.Međutim, države članice mogu zahtijevati da pružaoci usluga platnog prometa besplatno dostavljaju informacije u papirnoj formi jednom mjesečno.	primaocu plaćanja identifikaciju platne transakcije i, kada je to primjenljivo, informacije koje se odnose na platioca i druge informacije koje se prenose uz platnu transakciju; 2) iznos platne transakcije u valuti u kojoj je odobren račun za plaćanje primaoca plaćanja; 3) ukupan iznos svih naknada za tu platnu transakciju i, kada je to primjenljivo, iznos svake pojedinačne naknade i kamate koje plaća primalac plaćanja; 4) ukoliko platna transakcija uključuje preračunavanje valute, kurs koji je pružalac platnih usluga primaoca plaćanja koristio i iznos platne transakcije prije preračunavanja valute, i 5) datum valute odobrenja računa. (2) Okvirnim ugovorom može se ugovoriti da se informacije iz stava 1 ovog člana dostavljaju ili stave na raspolaganje periodično, a najmanje jednom mjesečno, i na način koji omogućava primaocu plaćanja da čuva i reprodukuje informacije u nepromijenjenom obliku.			
Zajedničke odredbe Član 49 Valuta i konverzija valuta 1. Plaćanja se obavljaju u valuti dogovorenoj između	Valuta transakcije i preračunavanje valuta Član 14 (1) Platna transakcija se izvršava u valuti dogovorenoj između ugovornih strana. (2) Ukoliko se usluga preračunavanja valute nudi prije iniciranja platne transakcije i ako se ta	Potpuno usklađeno		

strana. 2. Ako se usluga konverzije valuta nudi prije početka platne transakcije i ako se ta usluga konverzije valuta nudi na prodajnom mjestu ili od strane primaoca plaćanja, strana koja nudi uslugu konverzije valuta platiocu saopštava platiocu sve troškove, kao i devizni kursj koji će se primijeniti za konverziju platne transakcije. Platilac pristaje na uslugu konverzije valuta na toj osnovi.	usluga nudi na prodajnom mjestu ili od strane primaoca plaćanja, strana koja nudi uslugu preračunavanja valute dužna je da upozna platioca o svim naknadama, kao i o kursu koji će primijeniti pri preračunavanju valute, a platilac mora dati saglasnost na uslove preračunavanja valute na osnovu tih informacija.			
Član 50 Informacije o dodatnim troškovima ili popustima 1. Ako za korišćenje određenog instrumenta plaćanja primalac plaćanja zahtijeva naknadu ili nudi popust, primalac plaćanja obavještava o tome platioca prije početka platne transakcije. 2. Ako za korišćenje određenog instrumenta plaćanja pružalac usluga platnog prometa ili treća strana zahtijeva naknadu, o tome obavještava korisnika usluga platnog prometa prije početka platne transakcije.	Informacije o naknadama ili popustima Član 13 (1) Primalac plaćanja koji za korišćenje određenog platnog instrumenta nudi popust, dužan je da o tome obavijesti platioca prije iniciranja platne transakcije. (2) Pružalac platnih usluga ili treće lice koje za korišćenje određenog platnog instrumenta zahtijeva naknadu, dužan je da o tome obavijesti korisnika platnih usluga prije iniciranja platne transakcije.	Potpuno usklađeno		
Član 51 Područje primjene 1. Ako korisnik usluga platnog prometa nije potrošač, strane se mogu dogovoriti da se član 52 stav 1, član 54 stav (3) i čl. 59, 61, 62, 63, 66 i 75 ne primjenjuju u cijelosti ili djelimično. Strane takođe mogu da dogovore	Član 28 (6) Pružalac platnih usluga i korisnik platnih usluga koji nije potrošač mogu ugovoriti plaćanje naknada drukčije u odnosu na stav 2 ovog člana. Član 30	Potpuno usklađeno		

drugačiji vremenski period od onog koji je utvrđen u članu 58.	(7) Pružalac platnih usluga i platilac koji nije potrošač mogu ugovorom o platnim uslugama opoziv saglasnosti urediti drukčije u odnosu na st. 4 i 5 ovog člana. Član 34 (3) Pružalac platnih usluga i korisnik platnih usluga koji nije potrošač mogu ugovoriti drugačiji rok od roka iz stava 1 ovog člana. Član 35 (4) Pružalac platnih usluga i korisnik platnih usluga koji nije potrošač mogu ugovorom urediti teret dokazivanja drukčije u odnosu na st. 1 i 3 ovog člana. Član 37 (4) Pružalac platnih usluga i platilac koji nije potrošač mogu ugovorom urediti odgovornost platioca drukčije u odnosu na st. 1 do 3 ovog člana. Član 38 (7) Pružalac platnih usluga i platilac koji nije potrošač mogu ugovorom urediti pravo na povraćaj novčanih sredstava drukčije u odnosu na st. 1 do 6 ovog člana. Član 39 (4) Pružalac platnih usluga i platilac koji nije potrošač odnose iz st. 1 do 3 ovog člana mogu			
---	--	--	--	--

	ugovorom urediti drukčije. Član 42 (8) Pružalac platnih usluga i korisnik platnih usluga koji nije potrošač mogu ugovorom urediti opoziv naloga za plaćanje drukčije u odnosu na st. 1 do 7 ovog člana. Član 49 (7) Pružalac platnih usluga i platilac koji nije potrošač mogu ugovorom urediti odgovornost za neizvršenu ili pogrešno izvršenu platnu transakciju drukčije u odnosu na st. 1 do 6 ovog člana. Član 50 (7) Pružalac platnih usluga i primalac plaćanja koji nije potrošač mogu ugovorom urediti odgovornost za neizvršenu ili pogrešno izvršenu platnu transakciju drukčije u odnosu na st. 1 do 6 ovog člana. Član 51 (4) Pružalac platnih usluga i korisnik platnih usluga koji nije potrošač mogu ugovoriti drugačiji rok od roka iz stava 2 ovog člana.			
2. Države članice mogu propisati da se član 83 ne primjenjuje ako korisnik usluga platnog prometa nije potrošač. 3. Države članice mogu propisati da se odredbe ove glave primjenjuju na mikropreduzeća na isti način			Opcije nisu iskorišćene	

kao i na potrošače.				
4. Ova direktiva ne dovodi u pitanje nacionalne mjere za sprovođenje direktive 87/102/EEZ. Ova direktiva također ne dovodi u pitanje drugo relevantno zakonodavstvo Zajednice ili nacionalno zakonodavstvo u vezi sa uslovima za odobravanje kredita potrošačima koji nisu usklađeni s ovom direktivom, a u skladu su sa pravom Zajednice.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Član 52 Troškovi koji se primjenjuju 1. Pružalac usluga platnog prometa ne smije da zaračunava korisniku usluga platnog prometa troškove ispunjavanja svojih obaveza informisanja ili korektivnih i preventivnih mjera iz ove glave, osim ako je drugačije određeno u članu 65 stav 1, članku 66 stav 5 i članu 74 stav 2. Ti troškovi dogovaraju se između korisnika usluga platnog prometa i pružaoca usluga platnog prometa, i oni moraju biti ogdovarajući i u skladu sa stvarnim troškovima pružaoca usluga platnog prometa. 2. Ako platna transakcija ne uključuje konverziju valuta, države članice zahtijevaju da primalac plaćanja plati troškove koje mu je zaračunao njegov pružalac usluga platnog prometa, a platilac plaća troškove koje je njemu zaračunao njegov pružalac usluga platnog prometa.	Naknade Član 28 (1) Pružalac platnih usluga može korisniku platnih usluga naplatiti naknadu za pružanje platnih usluga. (2) Pružalac platnih usluga može korisniku platnih usluga naplatiti naknade za ispunjenje obaveza iz člana 41 stav 3, člana 42 stav 7 i člana 48 stav 4 ovog zakona, pod uslovom da su te naknade ugovorene, primjerene i u skladu sa stvarnim troškovima pružaoca platnih usluga. (3) Ukoliko platna transakcija ne uključuje preračunavanje valute, pružalac platnih usluga primaoca plaćanja smije za izvršavanje te platne transakcije zaračunati naknadu samo primaocu plaćanja, a pružalac platnih usluga platioca smije za izvršavanje te platne transakcije zaračunati naknadu samo platiocu. (4) Pružalac platnih usluga ne smije spriječiti ili ograničiti primaoca plaćanja da platiocu ponudi popust za korišćenje platne kartice ili drugog platnog instrumenta. (5) Primalac plaćanja ne smije od platioca naplaćivati naknadu za korišćenje određenog	Potpuno usklađeno		

3. Pružalac usluga platnog prometa ne smije da sprječava primaoca plaćanja da od platioca zahtijeva naknadu ili da mu ponudi popust za korišćenje određenog instrumenta plaćanja. Međutim, države članice mogu ukinuti ili ograničiti pravo na traženje naknada, uzimajući u obzir potrebu ohrabririvanja tržišne konkurencije i korišćenja efikasnih instrumenata plaćanja.	platnog instrumenta. (6) Pružalac platnih usluga i korisnik platnih usluga koji nije potrošač mogu ugovoriti plaćanje naknada drukčije u odnosu na stav 2 ovog člana. (7) Pružalac platnih usluga dužan je da, u poslovnim prostorijama namijenjenim za rad sa korisnicima platnih usluga i na svojoj internet stranici, objavi tarifu po kojoj naplaćuje naknade za pružanje platnih usluga i dostavi je Centralnoj banci u roku od tri radna dana od dana utvrđivanja tarife. (8) Centralna banka na svojoj internet stranici objavljuje tarife svih pružalaca platnih usluga po kojima naplaćuju naknade za pružanje platnih usluga.			
Član 53 Odstupanje za instrumente plaćanja male vrijednosti i elektronski novac 1. U slučaju instrumenata plaćanja koji se, prema okvirnom ugovoru, odnose samo na pojedinačne platne transakcije koje ne prelaze 30 EUR-a, odnosno za koje ili postoji ograničenje trošenja od najviše 150 EUR-a ili se na njima čuvaju novčana sredstva koja nikada ne prelaze 150 EUR-a, pružaoci usluga platnog prometa mogu sa svojim korisnicima usluga platnog prometa dogovoriti: (a) da se član 56 stav 1 tačka (b) i član 57 stav 1 tačke (c) i (d), kao i član 61 stavovi 4 i 5 ne primjenjuju ako taj instrument plaćanja ne omogućava blokiranje ili sprječavanje njegovog daljeg korišćenja;	Izuzeci za platne instrumente male vrijednosti i elektronski novac Član 29 (1) U slučaju platnih instrumenata kojima se, u skladu sa okvirnim ugovorom, izvršavaju samo pojedinačne platne transakcije koje ne prelaze iznos od 30 EUR ili koji imaju ograničeno trošenje najviše do ukupnog iznosa od 150 EUR ili na kojima su pohranjena novčana sredstva koja nikada ne prelaze iznos od 150 EUR, pružalac platnih usluga i korisnik platnih usluga mogu ugovoriti: 1) da se odredbe člana 32 stav 1 tačka 2, člana 33 stav 1 tač. 3, 4 i 5 i člana 37 st. 2 i 3 ovog zakona ne primjenjuju ako se taj platni instrument ne može blokirati ili se ne može spriječiti njegovo dalje korišćenje; 2) da se odredbe čl. 35 i 36 i član 37 stav 1	Potpuno usklađeno		

(b) da se čl. 59 i 60, i član 61 stavovi 1 i 2 ne primjenjuju ako se instrument plaćanja koristi anonimno, ili ako pružalac usluga platnog prometa nije u mogućnosti, iz drugih razloga svojstvenih tom instrumentu plaćanja, da dokaže da je platna transakcija bila autorizovana; (c) odstupajući od člana 65 stav 1, da pružalac usluga platnog prometa ne treba da obavještava korisnika usluga platnog prometa o odbijanju naloga za plaćanje, ako je neizvršenje vidljivo iz konteksta; (d) odstupajući od člana 66, da platilac ne može da opozove nalog za plaćanje nakon slanja naloga za plaćanje ili davanja saglasnosti za izvršenje platne transakcije primaocu plaćanja; (e) izuzetno od čl. 69 i 70, da se primjenjuju drugi rokovi izvršenja. 2. Za nacionalne platne transakcije države članice ili njihovi nadležni organi mogu da smanje ili udvostruče iznose iz stava 1. Za pretplaćene instrumente plaćanja mogu ih povećati do najviše 500 EUR-a. 3. Članovi 60 i 61 takođe se primjenjuju na elektronski novac u smislu člana 1 stav 3 tačka (b) direktive 2000/46/EZ, osim ako platiočev pružalac usluga platnog prometa nema mogućnost zamrzavanja računa za obavljanje platnog prometa ili blokiranja instrumenta plaćanja. Države članice mogu da ograniče to odstupanje na račune za obavljanje platnog prometa ili instrumente plaćanja određene vrijednosti.	ovog zakona ne primjenjuju ako se platni instrument koristi anonimno ili ako pružalac platnih usluga ne može, iz drugih razloga svojstvenih tom platnom instrumentu, dokazati da je platna transakcija bila autorizovana; 3) da, izuzetno od člana 41 stav 1 ovog zakona, pružalac platnih usluga nije dužan da obavještava korisnika platnih usluga o odbijanju naloga za plaćanje, ako je neizvršavanje naloga za plaćanje očigledno iz okolnosti slučaja; 4) da, izuzetno od člana 42 ovog zakona, platilac ne može opozvati nalog za plaćanje nakon iniciranja naloga za plaćanje ili davanja saglasnosti za izvršavanje platne transakcije primaocu plaćanja, i 5) da se primjenjuju drugačiji rokovi izvršavanja platne transakcije od rokova utvrđenih članom 44 ovog zakona. (2) Odredbe čl. 36 i 37 ovog zakona ne primjenjuju se na elektronski novac ako pružalac platnih usluga platioca nema mogućnost blokade računa za plaćanje, odnosno blokade platnog instrumenta.			
Član 54 Saglasnost i povlačenje saglasnosti 1. Države članice osiguravaju da se platna transakcija	Saglasnost i opoziv saglasnosti Član 30 (1) Platna transakcija smatra se autorizovanom samo ako je platilac dao saglasnost za izvršavanje platne transakcije.	Potpuno usklađeno		

smatra autorizovanom samo ako je platilac dao saglasnost za izvršenje te platne transakcije. Platilac može odobriti platnu transakciju prije ili, ako je tako dogovoreno između platioca i njegovog pružaoca usluga platnog prometa, nakon izvršenja te platne transakcije. 2. Saglasnost za izvršenje jedne platne transakcije ili niza platnih transakcija daje se u obliku dogovorenog između platioca i njegovog pružaoca usluga platnog prometa. U nedostatku takve saglasnosti platna transakcija smatra se neautorizovanom. 3. Platilac može povući saglasnost u svako doba, a najkasnije do trenutka neopozivosti u skladu s članom 66. Saglasnost za izvršenje niza platnih transakcija može se takođe povući, što ima za posljedicu da se svaka buduća platna transakcija smatra neautorizovanom. 4. Postupak davanja saglasnosti dogovara se između platioca i njegovog pružaoca usluga platnog prometa.	(2) Saglasnost za izvršavanje platne transakcije može biti data prije ili, ako je ugovoreno između platioca i njegovog pružaoca platnih usluga, nakon izvršavanja platne transakcije. (3) Saglasnost da se izvrši platna transakcija ili niz platnih transakcija mora biti data na način ugovoren između platioca i njegovog pružaoca platnih usluga, u suprotnom, smatra se da platna transakcija nije autorizovana. (4) Platilac može opozvati datu saglasnost najkasnije do nastanka neopozivosti naloga za plaćanje u skladu sa članom 42 ovog zakona. (5) Platilac može opozvati saglasnost za izvršavanje niza platnih transakcija, u kom slučaju se svaka buduća platna transakcija iz tog niza smatra neautorizovanom. (6) Način davanja saglasnosti, odnosno opoziva saglasnosti za izvršavanje platne transakcije uređuju se ugovorom o platnim uslugama između platioca i njegovog pružaoca platnih usluga. (7) Pružalac platnih usluga i platilac koji nije potrošač mogu ugovorom o platnim uslugama opoziv saglasnosti urediti drukčije u odnosu na st. 4 i 5 ovog člana.			
Član 55 Ograničenja korišćenja instrumenta plaćanja 1. U slučajevima kada se određeni instrument plaćanja koristi u svrhu davanja saglasnosti platilac i njegov pružalac usluga platnog prometa mogu se dogovoriti o granicama trošenja za platne transakcije koje se izvršavaju putem tog instrumenta plaćanja.	Ograničenja korišćenja platnih instrumenata Član 31 (1) Platilac i njegov pružalac platnih usluga mogu ugovoriti limite potrošnje za platne transakcije koje se izvršavaju platnim instrumentom. (2) Okvirnim ugovorom može se ugovoriti pravo pružaoca platnih usluga da blokira platni instrument iz objektivno opravdanih razloga vezanih za:	Potpuno usklađeno		

2. Ako je tako dogovoreno okvirnim ugovorom, pružalac usluga platnog prometa može zadržati pravo da blokira instrument plaćanja iz objektivno opravdanih razloga koji se odnose na sigurnost instrumenta plaćanja, sumnju u neovlašćeno ili prevarno korišćenje instrumenta plaćanja, ili, u slučaju instrumenta plaćanja sa kreditnom linijom, znatno povećani rizik da platilac možda neće moći ispuniti svoju obavezu plaćanja. 3. U takvim slučajevima pružalac usluga platnog prometa na dogovoreni način obavještava platioca o blokiranju instrumenta plaćanja i razlozima za to, ako je moguće, prije blokiranja instrumenta plaćanja a najkasnije odmah nakon toga, osim ako bi davanje takvih informacija bilo u suprotnosti sa objektivno opravdanim sigurnosnim razlozima, ili bi bilo zabranjeno drugim zakonodavstvom Zajednice ili nacionalnim zakonodavstvom. 4. Pružalac usluga platnog prometa deblokira instrument plaćanja ili ga zamjenjuje novim instrumentom plaćanja kada razlozi za blokiranje prestanu da postoje.	1) sigurnost platnog instrumenta; 2) sumnju za neovlašćeno korišćenje ili korišćenje platnog instrumenta sa namjerom prevare, ili 3) u slučaju platnog instrumenta sa kreditnom linijom, zbog značajnog povećanja rizika da platilac neće biti u mogućnosti da ispuni obavezu plaćanja. (3) Pružalac platnih usluga dužan je da, na način predviđen ugovorom, prije blokiranja platnog instrumenta, obavijesti platioca o namjeri i o razlozima za blokiranje platnog instrumenta. (4) Ukoliko pružalac platnih usluga nije u mogućnosti da obavijesti platioca u skladu sa stavom 3 ovog člana, dužan je da to učini odmah nakon blokiranja platnog instrumenta. (5) Odredbe st. 3 i 4 ovog člana ne primjenjuju se ako je davanje obavještenja u suprotnosti sa objektivno opravdanim razlozima sigurnosti ili protivno zakonu. (6) Pružalac platnih usluga dužan je da deblokira platni instrument ili blokirani platni instrument zamijeni novim kada prestanu razlozi za blokadu tog platnog instrumenta.			
Član 56 Obaveze korisnika usluga platnog prometa u vezi s instrumentima plaćanja	Obaveze korisnika platnih usluga u vezi sa platnim instrumentima Član 32 (1) Korisnik platnih usluga koji je ovlašćen da koristi platni instrument dužan je da:	Potpuno usklađeno		

1. Korisnik usluga platnog prometa koji ima pravo na korišćenje instrumenta plaćanja ima sljedeće obaveze: (a) koristi instrument plaćanja u skladu sa uslovima izdavanja i korišćenja tog instrumenta plaćanja; i (b) bez nepotrebnog odlaganja obavještava pružaoca usluga platnog prometa ili subjekat koji on navede, o ustanovljenom gubitku, krađi ili protivpravnom prisvajanju instrumenta plaćanja ili njegovom neovlašćenom korišćenju. 3. U smislu stava 1 tačke (a) korisnik usluga platnog prometa, neposredno nakon primanja instrumenta plaćanja, naročito preduzima sve razumne mjere za zaštitu njegovih ličnih sigurnosnih karakteristika.	1) platni instrument koristi u skladu sa uslovima izdavanja i korišćenja tog platnog instrumenta utvrđenim okvirnim ugovorom, i 2) odmah po saznanju da je došlo do gubitka, krađe ili zloupotrebe platnog instrumenta, odnosno njegovog neovlašćenog korišćenja, obavijesti pružaoca platnih usluga ili lice koje je odredio pružalac platnih usluga. (2) Korisnik platnih usluga dužan je da, u slučaju iz stava 1 tačka 1 ovog člana, neposredno nakon prijema platnog instrumenta preduzme sve razumne mjere za zaštitu personalizovanih sigurnosnih elemenata tog platnog instrumenta.			
Član 57 Obaveze pružaoca usluga platnog prometa u vezi s instrumentima plaćanja 1. Pružalac usluga platnog prometa koji izdaje instrument plaćanja ima sljedeće obaveze: (a) osigurava da lične sigurnosne karakteristike instrumenta plaćanja nijesu dostupne drugim stranama osim korisniku usluga platnog prometa koji ima pravo na korišćenje tog instrumenta plaćanja, ne dovodeći u pitanje obaveze korisnika usluga platnog prometa u skladu sa članom 56; (b) suzdržava se od slanja nezatraženog instrumenta plaćanja, osim ako instrument plaćanja koji je korisniku usluga platnog prometa već izdat treba zamijeniti;	Obaveze pružaoca platnih usluga u vezi sa platnim instrumentima Član 33 (1) Pružalac platnih usluga koji izdaje platni instrument dužan je da: 1) obezbijedi da personalizovani sigurnosni elementi platnog instrumenta budu dostupni samo korisniku platnih usluga koji je ovlašćen da koristi taj platni instrument; 2) se uzdrži od slanja platnog instrumenta koji korisnik platnih usluga nije zahtijevao, osim u slučaju zamjene već izdatog platnog instrumenta; 3) da obezbijedi da su u svakom trenutku dostupna odgovarajuća sredstva koja će omogućiti korisniku platnih usluga da dostavi obavještenje u skladu sa članom 32 stav 1 tačka 2 ovog zakona ili da zatraži deblokiranje	Potpuno usklađeno		

(c) osigurava trajnu raspoloživost odgovarajućih sredstava kako bi korisnik usluga platnog prometa mogao poslati obavještenje u skladu sa članom 56 stav 1 tačka (b) ili zatraži deblokiranje u skladu sa članom 55 stav 4; pružalac usluga platnog prometa dostavlja korisniku usluga platnog prometa na zahtjev sredstva kojima 18 mjeseci nakon slanja obavještenja može dokazati da je tako obavještenje poslao; i (d) sprječava svako korišćenje instrumenta plaćanja nakon slanja obavještenja u skladu sa članom 56 stav 1 tačka (b). 2. Pružalac usluga platnog prometa snosi rizik slanja instrumenta plaćanja platiocu ili slanja bilo kakvih ličnih sigurnosnih karakteristika tog instrumenta.	platnog instrumenta u skladu sa članom 31 stav 6 ovog zakona; 4) na zahtjev korisnika platnih usluga, pruži odgovarajući dokaz da je taj korisnik dostavio obavještenje iz člana 32 stav 1 tačka 2 ovog zakona, pod uslovom da je taj zahtjev podnjet u roku od 18 mjeseci nakon prijema tog obavještenja, i 5) spriječi svako korišćenje platnog instrumenta nakon prijema obavještenja iz člana 32 stav 1 tačka 2 ovog zakona. (2) Pružalac platnih usluga snosi rizik dostavljanja platnog instrumenta i personalizovanih sigurnosnih elemenata platnog instrumenta korisniku platnih usluga.			
Član 58 Obavješćavanje o neautorizovanim ili nepravilno izvršenim platnim transakcijama Korisnik usluga platnog prometa dobija ispravku od pružaoca usluga platnog prometa samo ako bez nepotrebnog odlaganja obavijesti svog pružaoca usluga platnog prometa o ustanovljenim neautorizovanim ili nepravilno izvršenim transakcijama koje su uzrok potraživanjima, uključujući i potraživanja iz člana 75, i to najkasnije 13 mjeseci nakon datuma terećenja, osim, prema potrebi, ako je pružalac usluga platnog prometa nije dostavio ili stavio na raspolaganje informacije o toj platnoj transakciji u skladu s Glavom III.	Obavještenje o neautorizovanim ili pogrešno izvršenim platnim transakcijama Član 34 (1) Korisnik platnih usluga ima pravo na ispravku neautorizovane platne transakcije ili pogrešno izvršene platne transakcije samo ukoliko svog pružaoca platnih usluga o tim transakcijama obavijesti odmah nakon saznanja, a najkasnije 13 mjeseci od dana zaduženja računa. (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, ukoliko je pružalac platnih usluga propustio da korisniku platnih usluga da ili stavi na raspolaganje informacije o izvršenoj platnoj transakciji koje je	Potpuno usklađeno		

	bio dužan da da u skladu sa ovim zakonom, korisnik platnih usluga ima pravo na ispravku neautorizovane platne transakcije ili pogrešno izvršene platne transakcije i u roku dužem od 13 mjeseci. (3) Pružalac platnih usluga i korisnik platnih usluga koji nije potrošač mogu ugovoriti drugačiji rok od roka iz stava 1 ovog člana.			
Član 59 Dokaz o provjeri autentičnosti i izvršenju platnih transakcija 1. Države članice zahtijevaju da, u slučaju kada korisnik usluga platnog prometa porekne da je autorizovao izvršenu platnu transakciju ili tvrdi da platna transakcija nije pravilno izvršena, njegov pružalac usluga platnog prometa dokaže da je autentičnost platne transakcije bila provjerena, da je ona bila tačno evidentirana i proknjižena, i da na nju nije uticao nikakav tehnički kvar ili neki drugi nedostatak. 2. Ako korisnik usluga platnog prometa poriče da je autorizovao izvršenu platnu transakciju, korišćenje instrumenta plaćanja koje je evidentirao pružalac usluga platnog prometa samo po sebi ne mora biti dovoljno za dokazivanje da je platilac autorizovao tu platnu transakciju, ili da je platilac postupio prevarno, ili da namjerno odnosno zbog grubog nemara nije ispunio jednu ili više obaveza iz člana 56.	Dokaz o autentičnosti i izvršavanju platne transakcije Član 35 (1) Ukoliko korisnik platnih usluga osporava da je autorizovao izvršenu platnu transakciju ili tvrdi da platna transakcija nije pravilno izvršena, njegov pružalac platnih usluga dužan je da dokaže da je sprovedena provjera autentičnosti platne transakcije, da je platna transakcija pravilno evidentirana i proknjižena i da na izvršavanje platne transakcije nije uticao tehnički kvar ili drugi nedostatak. (2) Provjera autentičnosti, u smislu stava 1 ovog člana, je postupak koji pružaocu platnih usluga omogućava provjeru korišćenja platnog instrumenta, uključujući njegove personalizovane sigurnosne karakteristike. (3) Ukoliko korisnik platnih usluga osporava da je autorizovao izvršenu platnu transakciju, samo korišćenje platnog instrumenta koje je evidentirao pružalac platnih usluga nije dovoljan dokaz da je platilac autorizovao tu platnu transakciju ili da je postupio prevarno ili namjerno ili da sa krajnjom nepažnjom nije ispunio jednu ili više obaveza iz člana 32 ovog zakona.	Potpuno usklađeno		

	(4) Pružalac platnih usluga i korisnik platnih usluga koji nije potrošač mogu ugovorom urediti teret dokazivanja drukčije u odnosu na st. 1 i 3 ovog člana.			
Član 60 Odgovornost pružaoca usluga platnog prometa za neautorizovane platne transakcije 1. Države članice osiguravaju da, ne dovodeći u pitanje član 58, u slučaju neautorizovane platne transakcije platiočev pružalac usluga platnog prometa odmah vrati platiocu iznos neautorizovane platne transakcije i, prema potrebi, vrati terećeni račun za obavljanje platnog prometa u stanje u kojem bi bio da neautorizovana platna transakcija nije bila izvršena. 2. Dodatna novčana nadoknada može se odrediti u skladu s pravom koje se primjenjuje na ugovor sklopljen između platioca i njegovog pružaoca usluga platnog prometa.	Odgovornost pružaoca platnih usluga za neautorizovane platne transakcije Član 36 (1) U slučaju izvršavanja neautorizovane platne transakcije, pružalac platnih usluga platioca dužan je da, bez odlaganja, vrati platiocu iznos neautorizovane platne transakcije, a u slučaju izvršavanja neautorizovane platne transakcije sa računa za plaćanje, dužan je da vrati stanje na zaduženom računu u stanje prije izvršenja te platne transakcije. (2) Pružalac platnih usluga dužan je da platiocu vrati i sve naknade naplaćene u vezi sa izvršenom neautorizovanom platnom transakcijom i plati pripadajuće kamate. (3) U slučaju izvršavanja neautorizovane platne transakcije, pored prava iz st. 1 i 2 ovog člana, platilac ima i pravo na razliku do pune naknade štete prema opštim pravilima o odgovornosti za štetu.	Potpuno usklađeno		
Član 61 Odgovornost platioca za neautorizovane platne transakcije 1. Izuzetno od člana 60, platilac snosi gubitke u vezi sa svim neautorizovanim platnim transakcijama najviše do 150 EUR-a, koji nastanu usljed korišćenja izgubljenog ili ukradenog instrumenta plaćanja ili, ako platilac nije čuvao lične sigurnosne	Odgovornost platioca za neautorizovane platne transakcije Član 37 (1) Izuzetno od člana 36 ovog zakona, platilac je odgovoran za izvršene neautorizovane platne transakcije: 1) do ukupnog iznosa od 150 EUR, ukoliko je izvršavanje neautorizovane platne transakcije posljedica korišćenja izgubljenog ili ukradenog	Potpuno usklađeno		

karakteristike, usljed protivpravnog prisvajanja instrumenta plaćanja. 2. Platilac snosi sve gubitke koji se odnose na bilo kakve neautorizovane platne transakcije ako ih je izazvao postupajući prevarno, ili ako namjerno ili zbog grubog nemara nije ispunio jednu ili više svojih obaveza u skladu s članom 56. U takvim slučajevima maksimalan iznos iz stav 1 ovog člana ne primjenjuje se. 3. U slučajevima kada platilac nije postupao prevarno, niti je namjerno ili zbog grubog nemara propustio da ispuni svoje obaveze iz člana 56, države članice mogu da smanje odgovornost iz stavova 1 i 2 ovog člana, uzimajući u obzir naročito prirodu ličnih sigurnosnih karakteristika instrumenta plaćanja, i okolnosti pod kojima je on izgubljen, ukraden ili protivpravno prisvojen. 4. Platilac ne snosi nikakve finansijske posljedice korišćenja izgubljenog, ukradenog ili protivpravno prisvojenog instrumenta plaćanja nakon obavještenja u skladu sa članom 56 stav 1 tačka (b), osim ako je postupio prevarno. 5. Ako pružalac usluga platnog prometa ne osigura odgovarajuća sredstva za obavješćavanje u svako doba o izgubljenom, ukradenom ili protivpravno prisvojenom instrumentu plaćanja, kao što se zahtijeva u članu 57 stav 1 tačka (c), platilac nije odgovoran za finansijske posljedice korišćenja tog instrumenta plaćanja, osim ako je postupio prevarno.	platnog instrumenta ili zloupotrebe tog platnog instrumenta nastale jer platilac nije zaštitio personalizovane sigurnosne elemente tog platnog instrumenta, ili 2) u punom iznosu, ukoliko je postupao prevarno ili nije, namjerno ili zbog grube nepažnje, ispunio jednu ili više obaveza iz člana 32 ovog zakona. (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, ukoliko je izvršavanje platne transakcije posljedica korišćenja izgubljenog ili ukradenog platnog instrumenta, odnosno posljedica zloupotrebe platnog instrumenta, platilac ne odgovara za neautorizovane platne transakcije: 1) izvršene nakon što je obavijestio pružaoca platnih usluga u skladu sa članom 32 stav 1 tačka 2 ovog zakona, ili 2) ukoliko pružalac platnih usluga nije obezbijedio odgovarajuća sredstva za obavješćavanje o gubitku, krađi ili zloupotrebi platnog instrumenta u skladu sa članom 33 stav 1 tačka 3 ovog zakona. (3) Odredba stava 2 ovog člana ne primjenjuje se u slučaju prevarnog postupanja platioca. (4) Pružalac platnih usluga i platilac koji nije potrošač mogu ugovorom urediti odgovornost platioca drukčije u odnosu na st. 1 do 3 ovog člana.			
--	---	--	--	--

Član 62 Povraćaji sredstava za platne transakcije inicirane od strane ili preko primaoca plaćanja 1. Države članice osiguravaju da platilac ima pravo na povraćaj sredstava od svog pružaoca usluga platnog prometa za autorizovanu platnu transakciju započetu od strane ili preko primaoca plaćanja, koja je već izvršena, ako su ispunjeni sljedeći uslovi: (a) da u autorizaciji nije naveden tačan iznos platne transakcije u vrijeme autorizacije; i (b) da je iznos platne transakcije premašio iznos koji bi platilac mogao opravdano očekivati, s obzirom na svoje prethodne navike trošenja, uslove svog okvirnog ugovora i odgovarajuće okolnosti slučaja. Na zahtjev pružaoca usluga platnog prometa platilac dostavlja činjenične elemente u vezi s tim uslovima. Povraćaj uključuje cijeli iznos izvršene platne transakcije. U slučaju direktnih terećenja platilac i njegov pružalac usluga platnog prometa mogu u okvirnom ugovoru dogovoriti da platilac ima pravo na povraćaj od svog pružaoca usluga platnog prometa čak i ako uslovi za povraćaj iz prvog podstava nijesu ispunjeni. 2. Međutim, u smislu stava 1 prvog podstava tačke (b) platilac ne smije da se pozove na razloge deviznog kursa ako je primijenjen referentni devizni kurs dogovoren s njegovim pružaocem usluga platnog	Povraćaj novčanih sredstava za autorizovane platne transakcije inicirane od strane ili preko primaoca plaćanja Član 38 (1) Platilac ima pravo na povraćaj novčanih sredstava od svog pružaoca platnih usluga za autorizovanu platnu transakciju koja je izvršena, a inicirana od strane ili preko primaoca plaćanja, pod uslovom da: 1) pri autorizaciji nije naveden tačan iznos platne transakcije u vrijeme autorizacije, i 2) je iznos platne transakcije viši od iznosa koji bi platilac opravdano mogao da očekuje, uzimajući u obzir prethodne navike potrošnje, uslove iz okvirnog ugovora i relevantne okolnosti konkretnog slučaja. (2) Na zahtjev pružaoca platnih usluga, platilac je dužan da dostavi dokaze o ispunjenosti uslova iz stava 1 ovog člana. (3) Povraćaj novčanih sredstava u skladu sa stavom 1 ovog člana vrši se u punom iznosu izvršene platne transakcije. (4) U slučaju direktnog zaduženja, platilac i njegov pružalac platnih usluga mogu okvirnim ugovorom ugovoriti da platilac ima pravo na povraćaj novčanih sredstava od svog pružaoca platnih usluga i ako uslovi iz stava 1 tačka 1 ovog člana nijesu ispunjeni. (5) Platilac se ne može pozivati na pravo iz stava 1 ovog člana ako je viši iznos platne transakcije iz stava 1 tačka 2 ovog člana posljedica preračunavanja valute koja se zasniva na	Potpuno usklađeno		
--	--	--	--	--

prometa u skladu s članom 37 stav 1 tačka (d) i članom 42 stav 3 tačka (b). 3. U okvirnom ugovoru između platioca i pružaoca usluga platnog prometa može se dogovoriti da platilac nema pravo na povraćaj ako je svom pružaocu usluga platnog prometa direktno dao suglasnost za izvršenje platne transakcije i, prema potrebi, ako je pružalac usluga platnog prometa ili primalac plaćanja dostavio ili stavio na raspolaganje platiocu informacije o budućoj platnoj transakciji na dogovoreni način najmanje četiri sedmice prije datuma dospijeca.	primjeni referentnog kursa ugovorenog sa njegovim pružaocem platnih usluga. (6) Platilac i njegov pružalac platnih usluga mogu okvirnim ugovorom ugovoriti da platilac nema pravo na povraćaj novčanih sredstava, pod uslovom: 1) da je platilac dao saglasnost za izvršavanje platne transakcije direktno svom pružaocu platnih usluga, i 2) kada je to primjenljivo, da je pružalac platnih usluga ili primalac plaćanja na ugovoreni način dao ili učinio raspoloživim platiocu informacije o budućoj platnoj transakciji, najmanje četiri nedjelje prije datuma dospijeca. (7) Pružalac platnih usluga i platilac koji nije potrošač mogu ugovorom urediti pravo na povraćaj novčanih sredstava drukčije u odnosu na st. 1 do 6 ovog člana.			
Član 63 Zahtjevi za povraćaj sredstava za platne transakcije inicirane od strane ili preko primaoca plaćanja 1. Države članice osiguravaju da platilac može zahtijevati povraćaj sredstava iz člana 62 za autorizovanu platnu transakciju, započetu od strane ili preko primaoca plaćanja, u roku od osam sedmica od datuma terećenja tih sredstava. 2. U roku od deset radnih dana nakon primanja zahtjeva za povraćaj pružalac usluga platnog prometa ili vraća puni iznos platne transakcije ili daje	Zahtjev za povraćaj novčanih sredstava za autorizovane platne transakcije inicirane od strane ili preko primaoca plaćanja Član 39 (1) Platilac ima pravo da podnese zahtjev za povraćaj novčanih sredstava u skladu sa članom 38 ovog zakona, najkasnije u roku od osam nedjelja od datuma valute zaduženja. (2) U roku od deset radnih dana od dana prijema zahtjeva za povraćaj novčanih sredstava, pružalac platnih usluga dužan je da platiocu: 1) vrati puni iznos platne transakcije, ili 2) da obrazloženje za odbijanje povraćaja novčanih sredstava, pri čemu navodi da, ukoliko platilac ne prihvati dato obrazloženje, može	Potpuno usklađeno		

obrazloženje za odbijanje povraćaja, navodeći tijela kojima platilac može uputiti taj predmet u skladu sa čl. 80 do 83 ako ne prihvati dato obrazloženje. Pravo pružaoca usluga platnog prometa iz prvog podstava na odbijanje povraćaja sredstava ne primjenjuje se u slučaju navedenom u član 62 stav 1.	podnijeti predlog za vansudsko rješavanje spora u platnom prometu u skladu sa ovim zakonom. (3) Pružalac platnih usluga ne smije da odbije ugovoreni povračaj novčanih sredstava u slučaju iz člana 38 stav 4 ovog zakona. (4) Pružalac platnih usluga i platilac koji nije potrošač odnose iz st. 1 do 3 ovog člana mogu ugovorom urediti drukčije.			
Član 64 Primanje naloga za plaćanje 1. Države članice osiguravaju da trenutak primanja bude vrijeme kada platiočev pružalac usluga platnog prometa primi nalog za plaćanje, poslat direktno od strane platioca ili indirektno od strane ili preko primaoca plaćanja. Ako trenutak primanja nije radni dan za platiočevog pružaoca usluga platnog prometa smatra se da je nalog za plaćanje primljen sljedećeg radnog dana. Pružalac usluga platnog prometa može utvrditi krajnje vrijeme pri kraju radnog dana nakon kojeg se svaki primljeni nalog za plaćanje smatra primljenim sljedećeg radnog dana. 2. Ako se korisnik usluga platnog prometa koji daje nalog za plaćanje i njegov pružalac usluga platnog prometa dogovore da izvršenje naloga za plaćanje započne određenog dana ili na kraju određenog perioda, ili na dan kada platilac stavi sredstva na raspolaganje svom pružaocu usluga platnog prometa, trenutak primanja u smislu člana 69 smatra se taj dogovoreni dan. Ako dogovoreni dan nije radni dan za pružaoca usluga platnog prometa smatraće se da je	Prijem naloga za plaćanje Član 40 (1) Momenat prijema naloga za plaćanje je momenat kada pružalac platnih usluga platioca primi nalog za plaćanje, iniciran neposredno od platioca ili posredno od strane ili preko primaoca plaćanja. (2) Ukoliko momenat prijema naloga za plaćanje nije u toku radnog dana pružaoca platnih usluga platioca, smatra se da je nalog za plaćanje primljen sljedećeg radnog dana. (3) Pružalac platnih usluga može odrediti momenat pred kraj radnog dana koji predstavlja krajnje vrijeme za prijem naloga za plaćanje. (4) Ukoliko je pružalac platnih usluga platioca primio nalog za plaćanje nakon krajnjeg vremena za primanje naloga za plaćanje, smatra se da je nalog za plaćanje primljen narednog radnog dana. (5) Korisnik platnih usluga koji inicira nalog za plaćanje i njegov pružalac platnih usluga mogu ugovoriti da se nalog za plaćanje započne izvršavati: 1) na određeni dan; 2) na kraju određenog perioda;	Potpuno usklađeno		

nalog za plaćanje primljen sljedećeg radnog dana.	3) na dan kada platilac stavi na raspolaganje svom pružaocu platnih usluga potrebna novčana sredstva. (6) U slučaju iz stava 5 ovog člana, vremenom prijema naloga za plaćanje smatra se dan ugovoren za započinjanje izvršavanja naloga, a ako ugovoreni dan nije radni dan pružaoca platnih usluga, vremenom prijema naloga za plaćanje smatra se naredni radni dan.			
Član 65 Odbijanje naloga za plaćanje 1. Ako pružalac usluga platnog prometa odbije da izvrši nalog za plaćanje, treba obavijestiti korisnika usluga platnog prometa o odbijanju i, po mogućnosti, razlozima odbijanja i postupku ispravljanja svih činjeničnih grešaka koje su dovele do odbijanja, osim ako to ne zabranjuje drugo relevantno zakonodavstvo Zajednice ili nacionalno zakonodavstvo. Pružalac usluga platnog prometa dostavlja ili stavlja na raspolaganje obavještenje na dogovoreni način što je prije moguće, a u svakom slučaju u rokovima određenima u članu 69. Okvirni ugovor može sadržati uslov da pružalac usluga platnog prometa može naplatiti takvo obavještenje ako je odbijanje objektivno opravdano. 2. U slučajevima kada su ispunjeni svi uslovi navedeni u platiočevom okvirnom ugovoru, platiočev pružalac usluga platnog prometa ne smije da odbije izvršenje autorizovanog naloga za plaćanje, bez obzira	Odbijanje naloga za plaćanje Član 41 (1) Ukoliko pružalac platnih usluga odbije da izvrši nalog za plaćanje, dužan je da, ako posebnim propisom nije drukčije određeno, obavijesti korisnika platnih usluga o: 1) odbijanju izvršavanja naloga za plaćanje; 2) razlozima za odbijanje izvršavanja naloga za plaćanje, kada je to primjenljivo, i 3) proceduri za ispravljanje grešaka koje su dovele do odbijanja izvršavanja naloga za plaćanje. (2) Pružalac platnih usluga dužan je da da ili učini dostupnim obavještenje iz stava 1 ovog člana na način utvrđen ugovorom, bez odlaganja, a najkasnije u rokovima iz člana 44 ovog zakona. (3) Okvirnim ugovorom može se ugovoriti da pružalac platnih usluga može naplatiti naknadu za davanje obavještenja iz stava 1 ovog člana ako je odbijanje izvršavanja naloga za plaćanje bilo objektivno opravdano. (4) Ukoliko su ispunjeni svi uslovi utvrđeni okvirnim ugovorom između platioca i njegovog pružaoca platnih usluga, pružalac platnih usluga platioca ne smije odbiti izvršavanje	Potpuno usklađeno		

da li je nalog za plaćanje dao platilac ili je on iniciran od strane ili preko primaoca plaćanja, osim ako to zabranjuje drugo mjerodavno zakonodavstvo Zajednice ili nacionalno zakonodavstvo. 3. U smislu čl. 69 i 75 smatra se da nije primljen nalog za plaćanje čije je izvršenje odbijeno.	autorizovanog naloga za plaćanje, bez obzira da li nalog za plaćanje inicirao neposredno platilac ili je iniciran od strane ili preko primaoca plaćanja, ako posebnim propisom nije drukčije uređeno. (5) Ukoliko je izvršavanje naloga za plaćanje odbijeno, smatra se da nalog nije ni primljen.			
Član 66 Neopozivost naloga za plaćanje 1. Države članice osiguravaju da korisnik usluga platnog prometa ne može opozvati nalog za plaćanje nakon što ga primi platiočev pružalac usluga platnog prometa, osim ako je u ovom članu drugačije određeno. 2. Ako je platna transakcija inicirana od strane ili preko primaoca plaćanja, platilac ne može opozvati nalog za plaćanje nakon slanja naloga za plaćanje ili davanja saglasnosti za izvršenje platne transakcije primaocu plaćanja. 3. Međutim, u slučaju direktnog terećenja i ne dovodeći u pitanje prava na povraćaj, platilac može opozvati nalog za plaćanje najkasnije do kraja radnog dana koji prethodi dogovorenom danu terećenja sredstava. 4. U slučaju iz člana 64 stav 2 korisnik usluga platnog prometa može opozvati nalog za plaćanje najkasnije	Opozivost naloga za plaćanje Član 42 (1) Korisnik platnih usluga ne može opozvati nalog za plaćanje nakon što ga je primio pružalac platnih usluga platioca, osim u slučajevima iz st. 3, 4, 5 i 8 ovog člana. (2) Ukoliko je platna transakcija inicirana od strane ili preko primaoca plaćanja, platilac ne može opozvati nalog za plaćanje nakon prenosa tog naloga ili nakon davanja saglasnosti za izvršavanje platne transakcije primaocu plaćanja. (3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, u slučaju direktnog zaduženja platilac može opozvati nalog za plaćanje najkasnije do kraja radnog dana koji prethodi ugovorenom danu zaduženja, ne dovodeći u pitanje pravo platioca na povraćaj sredstava. (4) U slučaju iz člana 40 stav 5 ovog zakona, korisnik platnih usluga može opozvati nalog za plaćanje najkasnije do kraja radnog dana koji prethodi ugovorenom danu za izvršavanje naloga. (5) Nakon isteka roka iz st. 1 do 4 ovog člana, korisnik platnih usluga može opozvati nalog za plaćanje samo ako je to ugovorio sa svojim	Potpuno usklađeno		

do kraja radnog dana koji prethodi dogovorenom danu. 5. Nakon isteka rokova navedenih u stavovima 1 do 4, nalog za plaćanje može se opozvati samo ako je tako dogovoreno između korisnika usluga platnog prometa i njegovog pružaoca usluga platnog prometa. U slučaju iz stavova 2 i 3 potrebna je i saglasnost primaoca plaćanja. Ako je tako dogovoreno okvirnim ugovorom, pružalac usluga platnog prometa može naplatiti opoziv.	pružaoce platnih usluga. (6) U slučajevima iz st. 2 i 3 ovog člana, opoziv naloga za plaćanje može se izvršiti samo uz saglasnost primaoca plaćanja. (7) Okvirnim ugovorom može se ugovoriti da pružalac platnih usluga može naplatiti naknadu za opoziv naloga za plaćanje. (8) Pružalac platnih usluga i korisnik platnih usluga koji nije potrošač mogu ugovorom urediti opoziv naloga za plaćanje drukčije u odnosu na st. 1 do 7 ovog člana.			
Član 67 Preneseni i primljeni iznosi 1. Države članice zahtijevaju od platiočevog pružaoca usluga platnog prometa, pružaoca usluga platnog prometa primaoca plaćanja i svih posrednika pružaoca usluga platnog prometa da prenesu puni iznos platne transakcije i ne odbijaju troškove od prenesenog iznosa. 2. Međutim, primalac plaćanja i njegov pružalac usluga platnog prometa mogu se dogovoriti da pružalac usluga platnog prometa odbije svoje troškove od prenesenog iznosa prije njegovog odobrenja na račun primaoca plaćanja. U takvom slučaju, puni iznos platne transakcije iskazuje se odvojeno od troškova u informacijama za primaoca plaćanja. 3. Ako se od prenesenog iznosa odbijaju bilo kakvi drugi troškovi osim onih iz stava 2, platiočev	Prenijeti i primljeni iznosi Član 43 (1) Pružalac platnih usluga platioca, pružalac platnih usluga primaoca plaćanja i posrednici pružalaca platnih usluga dužni su da prenesu puni iznos platne transakcije, bez umanjeanja za iznos naknade. (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, primalac plaćanja i njegov pružalac platnih usluga mogu ugovoriti da pružalac platnih usluga, prije nego preneseni iznos platne transakcije odobri primaocu plaćanja, taj iznos umani za iznos svojih naknada, u kom slučaju je dužan da, u informaciji o izvršenoj platnoj transakciji, primaocu plaćanja prikaže puni iznos platne transakcije, odvojeno od iznosa naplaćenih naknada. (3) Ukoliko se bilo koji iznosi naknade, osim naknada iz stava 2 ovog člana, odbiju od iznosa platne transakcije, pružalac platnih usluga platioca mora da obezbijedi da primalac plaćanja primi pun iznos platne transakcije koja je inicirana od strane platioca, a u slučajevima kada	Potpuno usklađeno		

pružalac usluga platnog prometa osigurava da primalac plaćanja primi puni iznos platne transakcije koju je zadao platilac. U slučajevima kada je platna transakcija inicirana od strane ili preko primaoca plaćanja, njegov pružalac usluga platnog prometa osigurava da primalac plaćanja primi puni iznos platne transakcije.	je platna transakcija inicirana od strane ili preko primaoca plaćanja, njegov pružalac platnih usluga mora da obezbijedi da primalac plaćanja primi pun iznos platne transakcije.			
Član 68 Područje primjene 1. Ovaj odjeljak primjenjuje se na: (a) platne transakcije u eurima; (b) nacionalne platne transakcije u valute države članice van eurozone; i (c) platne transakcije koje uključuju samo jedno konverziju valuta između eura i valute države članice van eurozone, pod uslovom da se potrebna konverzija valute obavlja u toj državi članici van eurozone i, u slučaju prekograničnih transakcija, da se prekogranični prenos obavlja u eurima.	Primjena na platne transakcije Član 180 Odredbe čl. 172 do 179 ovog zakona primjenjuju se na: 4) platne transakcije u eurima; 5) nacionalne platne transakcije u valutama država članica van eurozone, i 6) platne transakcije koje uključuju samo jedno preračunavanje valuta između eura i valute države članice van eurozone, pod uslovom da se potrebno preračunavanje valute obavlja u toj državi članici van eurozone i, u slučaju prekograničnih transakcija, da se prekogranični prenos obavlja u eurima.	Potpuno usklađeno		
2. Ovaj odjeljak primjenjuje se na druge platne transakcije, osim ako je između korisnika usluga platnog prometa i njegovog pružaoca usluga platnog prometa dogovoreno drugačije, uz izuzetak člana 73, kojim strane ne mogu raspolagati. Međutim, ako korisnik usluga platnog prometa i njegov pružalac usluga platnog prometa dogovore duži rok od onoga koji je određen članom 69, za naloge za plaćanje unutar Zajednice	Rokovi u slučaju uplate gotovog novca na račun za plaćanje Član 174 (2) U slučaju iz stava 1 ovog člana, ako korisnik platnih usluga nije potrošač, pružalac platnih usluga dužan je da korisniku platnih usluga novčana sredstva stavi na raspolaganje i odredi datum valute odobrenja najkasnije do kraja	Potpuno usklađeno		

takav rok ne smije preći četiri radna dana nakon trenutka primanja u skladu sa članom 64.	narednog radnog dana od dana prijema sredstava.			
Član 69 Platne transakcije na račun za obavljanje platnog prometa 1. Države članice zahtijevaju od platiočevog pružaoca usluga platnog prometa da osigura da se nakon trenutka primanja u skladu sa članom 64 iznos platne transakcije odobri na račun pružaoca usluga platnog prometa primaoca plaćanja najkasnije do kraja sljedećeg radnog dana. Platilac i njegov pružalac usluga platnog prometa mogu se dogovoriti za rok od najduže tri radna dana do 1. januara 2012. U slučaju platnih transakcija iniciranih na papiru ti rokovi mogu se produžiti za još jedan radni dan. 2. Države članice zahtijevaju da pružalac usluga platnog prometa primaoca plaćanja odredi datum valute i stavi iznos platne transakcije na raspolaganje na račun za obavljanje platnog prometa primaoca plaćanja nakon što pružalac usluga platnog prometa primi sredstva u skladu s članom 73. 3. Države članice zahtijevaju da pružalac usluga platnog prometa primaoca plaćanja pošalje nalog za plaćanje, iniciran od strane ili preko primaoca plaćanja platiočevom pružaocu usluga platnog prometa u rokovima dogovorenim između primaoca plaćanja i njegovog pružaoca usluga platnog prometa, kako bi se, u slučaju direktnog zaduživanja (terećenja), omogućilo poravnanje na dogovoreni datum dospijeca.	Izvršavanje platnih transakcija preko računa za plaćanje Član 44 (1) Pružalac platnih usluga platioca dužan je da obezbijedi da se iznos platne transakcije odobri na račun pružaoca platnih usluga primaoca plaćanja do kraja radnog dana u kojem je izvršen prijem naloga za plaćanje u skladu sa članom 40 ovog zakona. (2) Nakon što pružalac platnih usluga primaoca plaćanja primi iznos platne transakcije, dužan je da račun za plaćanje primaoca plaćanja odobri sa datumom valute odobrenja i stavi na raspolaganje novčana sredstva. (3) Pružalac platnih usluga primaoca plaćanja dužan je da pružaocu platnih usluga platioca prenese nalog za plaćanje koji je iniciran od strane ili preko primaoca plaćanja u rokovima ugovorenim između primaoca plaćanja i njegovog pružaoca platnih usluga, a u slučaju direktnog zaduženja u roku koji omogućava izmirenje na ugovoreni datum dospijeca novčane obaveze platioca.	Potpuno usklađeno		

Član 70 Nepostojanje računa za obavljanje platnog prometa primaoca plaćanja kod pružaoca usluga platnog prometa Ako primalac plaćanja nema račun za obavljanje platnog prometa kod pružaoca usluga platnog prometa, pružalac usluga platnog prometa koji prima sredstva za primaoca plaćanja stavlja mu ih na raspolaganje u roku navedenom u članu 69.	Izvršavanje plaćanja u slučaju nepostojanja računa Član 45 Pružalac platnih usluga dužan je da primaocu plaćanja koji nema račun za plaćanje stavi novčana sredstva na raspolaganje do kraja radnog dana u kojem je primio novčana sredstva.	Potpuno usklađeno		
Član 71 Gotovina položena na račun za obavljanje platnog prometa Ako potrošač položi gotovinu na račun za obavljanje platnog prometa kod tog pružaoca usluga platnog prometa u valuti toga računa za obavljanje platnog prometa, pružalac usluga platnog prometa osigurava da se taj iznos stavi na raspolaganje i da se odredi datum valute odmah nakon tenutka primanja sredstava. Ako korisnik usluga platnog prometa nije potrošač, iznos se stavlja na raspolaganje i kao datum valute određuje se najkasnije sljedeći radni dan nakon primanja sredstava.	Uplata gotovog novca na račun za plaćanje Član 46 (1) Ukoliko korisnik platnih usluga uplati gotov novac na svoj račun za plaćanje kod pružaoca platnih usluga, pružalac platnih usluga dužan je da korisniku platnih usluga ta novčana sredstva stavi na raspolaganje i odredi datum valute odobrenja odmah nakon prijema gotovog novca. (2) Na momenat prijema gotovog novca, u smislu stava 1 ovog člana, shodno se primenjuju odredbe člana 40 ovog zakona.	Potpuno usklađeno		
Član 72 Nacionalne platne transakcije Za nacionalne platne transakcije države članice mogu odrediti kraće maksimalne roкове izvršenja od onih koji su predviđeni u ovom odjeljku.	Izvršavanje platnih transakcija preko računa za plaćanje Član 44 (1) Pružalac platnih usluga platioca dužan je da obezbijedi da se iznos platne transakcije odobri na račun pružaoca platnih usluga primaoca plaćanja do kraja radnog dana u kojem je izvršen	Potpuno usklađeno		

	prijem naloga za plaćanje u skladu sa članom 40 ovog zakona.			
Član 73 Datum valute i raspoloživost sredstava 1. Države članice osiguravaju da datum valute odobrenja za račun za obavljanje platnog prometa primaoca plaćanja bude najkasnije radni dan na koji je iznos platne transakcije odobren na računu pružaoca usluga platnog prometa primaoca plaćanja. Pružalac usluga platnog prometa primaoca plaćanja osigurava da je iznos platne transakcije na raspolaganju primaocu plaćanja odmah nakon odobrenja tog iznosa na račun pružaoca usluga platnog prometa primaoca plaćanja. 2. Države članice osiguravaju da datum valute zaduženja za platiočev račun za obavljanje platnog prometa ne bude prije trenutka zaduženja tog računa za obavljanje platnog prometa za iznos platne transakcije.	Datum valute i raspoloživost sredstava Član 47 (1) Datum valute odobrenja računa za plaćanje primaoca plaćanja ne može biti datum nakon radnog dana na koji je za iznos platne transakcije odobren račun pružaoca platnih usluga primaoca plaćanja. (2) Pružalac platnih usluga primaoca plaćanja dužan je da iznos platne transakcije stavi na raspolaganje primaocu plaćanja bez odlaganja, nakon što je za taj iznos odobren račun pružaoca platnih usluga primaoca plaćanja. (3) Datum valute zaduženja računa za plaćanje platioca ne može biti datum prije zaduženja tog računa za iznos platne transakcije.	Potpuno usklađeno		
Član 74 Neispravne jedinstvene identifikacione oznake 1. Ako je nalog za plaćanje izvršen u skladu s jedinstvenom identifikacionom oznakom smatra se da je nalog za plaćanje pravilno izvršen u odnosu na primaoca plaćanja navedenog u jedinstvenoj identifikacionoj oznaci.	Pogrešna jedinstvena identifikaciona oznaka Član 48 (1) Ukoliko je nalog za plaćanje izvršen u skladu sa jedinstvenom identifikacionom oznakom, smatra se da je nalog za plaćanje izvršen pravilno u odnosu na primaoca plaćanja koji je određen jedinstvenom identifikacionom oznakom. (2) Pružalac platnih usluga nije odgovoran za neizvršenu ili pogrešno izvršenu platnu transakciju ako korisnik platnih usluga navede	Potpuno usklađeno		

2. Ako je jedinstvena identifikaciona oznaka koju navede korisnik usluga platnog prometa neispravna pružalac usluga platnog prometa nije odgovoran prema članu 75 za neizvršenje ili nepravilno izvršenje platne transakcije. Međutim, platiočev pružalac usluga platnog prometa ulaže razumne napore da nadoknadi sredstava iz platne transakcije. Ako je tako dogovoreno okvirnim ugovorom, pružalac usluga platnog prometa može naplatiti korisniku usluga platnog prometa nadoknađivanje sredstava. 3. Ako korisnik usluga platnog prometa dostavi dodatne informacije pred onih propisanih u članu 37 stav 1 tačka (a) ili članu 42 stav 2 tačka (b), pružalac usluga platnog prometa odgovoran je samo za izvršenje platnih transakcija u skladu sa jedinstvenom identifikacionom oznakom koju je naveo korisnik usluga platnog prometa.	pogrešnu jedinstvenu identifikacionu oznaku. (3) Pružalac platnih usluga platioca dužan je da preduzme razumne mjere radi povraćaja novčanih sredstava iz pogrešno izvršene platne transakcije. (4) Pružalac platnih usluga može korisniku platnih usluga naplatiti naknadu za povraćaj novčanih sredstava izvršenih u skladu sa stavom 3 ovog člana, ako je to utvrđeno okvirnim ugovorom. (5) Ako korisnik platnih usluga, pored jedinstvene identifikacione oznake, pružaocu platnih usluga da i druge informacije iz člana 15 stav 1 tačka 1 i člana 19 stav 1 tačka 2 podtačka b ovog zakona, pružalac platnih usluga odgovoran je samo za izvršavanje platne transakcije u skladu sa jedinstvenom identifikacionom oznakom koju je naveo korisnik platnih usluga.			
Član 75 Neizvršenje ili pogrešno izvršenje 1. Ako je nalog za plaćanje zadao platilac, njegov pružalac usluga platnog prometa, ne dovodeći u pitanje član 58, član 74 stavove 2 i 3 i član 78, odgovoran je platiocu za pravilno izvršenje platne transakcije osim ako može da dokaže platiocu i, ako je to bitno, pružaocu usluga platnog prometa primaoca plaćanja, da je pružalac usluga platnog prometa primaoca plaćanja primio iznos platne transakcije u skladu s	Odgovornost pružaoca platnih usluga za izvršavanje platne transakcije koju je inicirao platilac Član 49 (1) Pružalac platnih usluga platioca odgovoran je platiocu za pravilno izvršavanje platne transakcije koju je inicirao platilac, osim u slučajevima iz stava 3 ovog člana, člana 48 st. 2 i 5 i člana 53 ovog zakona. (2) Pružalac platnih usluga platioca koji je odgovoran za izvršavanje platne transakcije dužan je da, na zahtjev platioca, bez odlaganja	Potpuno usklađeno		

članom 69 stav 1, i u tom slučaju pružalac usluga platnog prometa primaoca plaćanja odgovoran je primaocu plaćanja za pravilno izvršenje platne transakcije. Ako je platiočev pružalac usluga platnog prometa odgovoran prema prvom podstavu, on bez nepotrebnog odlaganja nadoknađuje platiocu iznos neizvršene ili pogrešno izvršene platne transakcije i, prema potrebi, vraća terećeni račun za obavljanje platnog prometa u stanje u kojem bi bio da pogrešna platna transakcija nije izvršena. Ako je pružalac usluga platnog prometa primaoca plaćanja odgovoran prema prvom podstavu, on odmah stavlja iznos platne transakcije na raspolaganje primaocu plaćanja i, prema potrebi, odobrava odgovarajući iznos na račun za obavljanje platnog prometa primaoca plaćanja. U slučaju neizvršene ili pogrešno izvršene platne transakcije kada nalog za plaćanje inicira platilac, njegov pružalac usluga platnog prometa, nezavisno od odgovornosti prema ovom stavu, na zahtjev odmah ulaže napore za pronalaženje te platne transakcije i obavještava platioca o rezultatu.	vrati iznos neizvršene ili pogrešno izvršene platne transakcije, a u slučaju zaduženja računa za plaćanje, račun za plaćanje vrati u stanje koje odgovara stanju tog računa prije izvršenja te platne transakcije. (3) Ako pružalac platnih usluga platioca dokaže da je pružalac platnih usluga primaoca plaćanja primio iznos platne transakcije u skladu sa članom 44 ovog zakona i nalogom za plaćanje, za pravilno izvršavanje platne transakcije odgovoran je pružalac platnih usluga primaoca plaćanja, i to primaocu plaćanja. (4) U slučaju iz stava 3 ovog člana, pružalac platnih usluga primaoca plaćanja dužan je da iznos platne transakcije, bez odlaganja, stavi na raspolaganje primaocu plaćanja, a u slučaju plaćanja na račun za plaćanje primaoca plaćanja, odobri odgovarajući iznos na račun primaoca plaćanja. (5) Pružalac platnih usluga platioca dužan je da, u slučaju neizvršene ili pogrešno izvršene platne transakcije koju je inicirao platilac, na zahtjev platioca i nezavisno od svoje odgovornosti, bez odlaganja preduzme mjere radi utvrđivanja toka novčanih sredstva platne transakcije i o tome obavijesti platioca. (6) Pružalac platnih usluga platioca koji je odgovoran za neizvršenu ili pogrešno izvršenu platnu transakciju odgovoran je platiocu i za naplaćene naknade i za kamate koje platiocu pripadaju u vezi sa neizvršenom ili pogrešno izvršenom platnom transakcijom. (7) Pružalac platnih usluga i platilac koji nije potrošač mogu ugovorom urediti odgovornost			
--	--	--	--	--

	za neizvršenu ili pogrešno izvršenu platnu transakciju drukčije u odnosu na st. 1 do 6 ovog člana.			
2. Ako je nalog za plaćanje dat od strane ili preko primaoca plaćanja, njegov pružalac usluga platnog prometa, ne dovodeći u pitanje član 58, član 74 stavove 2 i 3 i član 78, odgovoran je primaocu plaćanja za pravilan prenos naloga za plaćanje platiočevom pružaocu usluga platnog prometa u skladu s članom 69 stav 3. Ako je pružalac usluga platnog prometa primaoca plaćanja odgovoran prema ovom podstavu, on odmah ponovo šalje taj nalog za plaćanje platiočevom pružaocu usluga platnog prometa. Osim toga, pružalac usluga platnog prometa primaoca plaćanja, ne dovodeći u pitanje član 58, član 74 stavove 2 i 3 i član 78, odgovoran je primaocu plaćanja za obradu platne transakcije u skladu sa svojim obavezama iz člana 73. Ako je pružalac usluga platnog prometa primaoca plaćanja odgovoran prema ovom podstavu, on osigurava da iznos platne transakcije bude na raspolaganju primaocu plaćanja odmah nakon odobrenja tog iznosa na račun pružaoca usluga platnog prometa primaoca plaćanja. U slučaju neizvršene ili pogrešno izvršene platne transakcije za koju pružalac usluga platnog prometa primaoca plaćanja nije odgovoran prema prvom i drugom podstavu, platiocu je odgovoran platiočev pružalac usluga platnog prometa. Ako je odgovoran platiočev pružalac usluga platnog prometa, on, prema	Odgovornost pružaoca platnih usluga za izvršavanje platne transakcije koju je inicirao primalac plaćanja ili je inicirana preko primaoca plaćanja Član 50 (1) U slučaju platne transakcije inicirane od strane ili preko primaoca plaćanja, osim u slučajevima iz stava 3 ovog člana, člana 48 st. 2 i 5 i člana 53 ovog zakona, pružalac platnih usluga primaoca plaćanja odgovoran je primaocu plaćanja za: 1) pravilan prenos naloga za plaćanje pružaocu platnih usluga platioca u skladu sa članom 44 stav 3 ovog zakona, i 2) postupanje u skladu sa članom 47 ovog zakona. (2) Pružalac platnih usluga primaoca plaćanja koji je odgovoran za neizvršavanje ili pogrešno izvršavanje platne transakcije u skladu sa stavom 1 tačka 1 ovog člana, dužan je da, bez odlaganja, ponovo dostavi nalog za plaćanje pružaocu platnih usluga platioca. (3) Ako pružalac platnih usluga primaoca plaćanja dokaže da je pružaocu platnih usluga platioca pravilno prenio nalog za plaćanje primaoca plaćanja i da je postupio u skladu sa članom 47 ovog zakona, za izvršavanje platne transakcije odgovoran je pružalac platnih usluga platioca, i to platiocu. (4) U slučaju iz stava 3 ovog člana, pružalac platnih usluga platioca koji je odgovoran za	Potpuno usklađeno		

potrebi i bez nepotrebnog odlaganja, nadoknađuje platiocu iznos neizvršene ili nepravilno izvršene platne transakcije i vraća terećeni račun za obavljanje platnog prometa u stanje u kojem bi bio da pogrešna platna transakcija nije izvršena. U slučaju neizvršene ili pogrešno izvršene platne transakcije kada je nalog za plaćanje dat od strane ili preko primaoca plaćanja, njegov pružalac usluga platnog prometa, bez obzira na odgovornost prema ovom stavu, na zahtjev odmah ulaže napore za pronalaženje te platne transakcije i obavještava primaoca plaćanja o rezultatima.	izvršavanje platne transakcije dužan je da, na zahtjev platioca, bez odlaganja vrati iznos neizvršene ili pogrešne izvršene platne transakcije, a u slučaju zaduženja računa za plaćanje, račun za plaćanje vrati u stanje koje odgovara stanju tog računa prije izvršenja te platne transakcije. (5) Pružalac platnih usluga primaoca plaćanja dužan je da, u slučaju neizvršene ili pogrešno izvršene platne transakcije koja je inicirana od strane ili preko primaoca plaćanja, na zahtjev primaoca plaćanja i nezavisno od svoje odgovornosti, bez odlaganja preduzme mjere radi utvrđivanja toka novčanih sredstva platne transakcije i da o tome obavijesti primaoca plaćanja. (6) Pružalac platnih usluga primaoca plaćanja koji je odgovoran za neizvršenu ili pogrešno izvršenu platnu transakciju odgovoran je primaocu plaćanja i za naplaćene naknade i za kamate koje primaocu plaćanja pripadaju u vezi sa neizvršenom ili pogrešno izvršenom platnom transakcijom. (7) Pružalac platnih usluga i primalac plaćanja koji nije potrošač mogu ugovorom urediti odgovornost za neizvršenu ili pogrešno izvršenu platnu transakciju drukčije u odnosu na st. 1 do 6 ovog člana.			
3. Osim toga, pružaoci usluga platnog prometa snose odgovornost prema svojim korisnicima usluga platnog prometa za sve troškove za koje odgovaraju i za sve kamate kojima podliježe korisnik usluga platnog prometa uslijed neizvršavanja ili nepravilnog izvršavanja	Prava korisnika platnih usluga u slučaju pogrešno izvršene platne transakcije Član 51 (1) Korisnik platnih usluga ima pravo da, u	Potpuno usklađeno		

platne transakcije.	slučaju pogrešno izvršene platne transakcije, uključujući zakašnjenje sa izvršavanjem platne transakcije, od svog pružaoca platnih usluga zahtijeva pravilno izvršavanje platne transakcije, odnosno kamatu ili povraćaj iznosa pogrešno izvršene platne transakcije u skladu sa ovim zakonom.. (2) Korisnik platnih usluga gubi pravo iz stava 1 ovog člana ako o pogrešnom izvršavanju platne transakcije ne obavijesti svog pružaoca platnih usluga odmah po saznanju, a najkasnije u roku od 13 mjeseci od dana zaduženja, odnosno dana odobrenja računa. (3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, ukoliko je pružalac platnih usluga propustio da korisniku platnih usluga da ili stavi na raspolaganje informacije o izvršenoj platnoj transakciji koje je bio dužan da da u skladu sa ovim zakonom, korisnik platnih usluga može pravo iz stava 1 ovog člana ostvariti i u roku dužem od 13 mjeseci. (4) Pružalac platnih usluga i korisnik platnih usluga koji nije potrošač mogu ugovoriti drugačiji rok od roka iz stava 2 ovog člana.			
Član 76 Dodatne finansijske nadoknade Sve finansijske nadoknade osim onih koje su predviđene u ovom odjeljku mogu se odrediti u skladu s pravom koje se primjenjuje na ugovore sklopljene između korisnika usluga platnog prometa i njegovog pružaoca usluga platnog prometa.	Primjena drugih zakona Član 8 (1) Na prava i obaveze pružalaca platnih usluga i korisnika platnih usluga u vezi sa pružanjem i korišćenjem platnih usluga koje nijesu uređene ovim zakonom, primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju obligacioni odnosi.	Potpuno usklađeno		

Član 77 Pravo na regres 1. Ako se odgovornost pružaoca usluga platnog prometa iz člana 75 može pripisati drugom pružaocu usluga platnog prometa ili posredniku, taj pružalac usluga platnog prometa ili posrednik nadoknađuje prvom pružaocu usluga platnog prometa sve gubitke nastale ili iznose plaćene u skladu s članom 75. 2. Dodatna finansijska naknada može se odrediti u skladu sa sporazumima između pružaoca usluga platnog prometa i/ili posrednika i pravom koje se primjenjuje na njihov međusobni sporazum.	Odgovornost posrednika ili trećeg lica Član 52 (1) Pružalac platnih usluga odgovara korisniku platnih usluga i kada je neizvršenu ili pogrešno izvršenu platnu transakciju prouzrokovao posrednik ili treće lice koje učestvuje u izvršavanju te platne transakcije. (2) U slučaju iz stava 1 ovog člana, pružalac platnih usluga ima pravo da od posrednika ili trećeg lica zahtijeva nadoknadu svih iznosa koje je isplatio svom korisniku platnih usluga u skladu sa čl. 49 i 50 ovog zakona, kao i naknadu pretrpljene štete prema opšim pravilima o odgovornosti za štetu.	Potpuno usklađeno		
Član 78 Nepostojanje odgovornosti Odgovornost na osnovu Poglavlja 2 i 3 ne primjenjuje se u slučajevima neuobičajenih i nepredvidljivih okolnosti koje su van kontrole strane koja se poziva na postojanje tih okolnosti, čije bi posljedice, uprkos svim nastojanjima u suprotnom smjeru, bile neizbježne, ili kada je pružalac usluga platnog prometa vezan nekim drugim pravnim obavezama obuhvaćenim nacionalnim zakonodavstvom ili zakonodavstvom Zajednice.	Isključenje odgovornosti Član 53 Odgovornost pružaoca platnih usluga u vezi sa izvršavanjem platne transakcije isključuje se u vanrednim i nepredvidljivim okolnostima na koje pružalac platnih usluga nije mogao uticati i čije posljedice nije mogao izbjeći, kao i u slučajevima kada je pružalac platnih usluga bio dužan postupiti u skladu sa zakonom.			
Član 79 Zaštita podataka Države članice dozvoljavaju da platni sistemi i pružaoci	Postupanje sa podacima Član 54 (1) Podaci do kojih pružalac platnih usluga dođe u toku poslovanja, a odnose se na korisnika	Potpuno usklađeno		

usluga platnog prometa obrađuju lične podatke kada je to potrebno radi sprječavanja, istraživanja i otkrivanja prevara u platnom prometu. Obrada takvih ličnih podataka obavlja se u skladu sa direktivom 95/46/EZ.	platnih usluga, uključujući i podatke o njegovoj ličnosti, kao i podaci o platnoj transakciji i stanju i promjenama na računu za plaćanje korisnika platnih usluga, čine poslovnu tajnu. (2) Pružalac platnih usluga, članovi njegovih organa i zaposlena ili angažovana lica kod pružaoca platnih usluga, kao i druga lica koja po prirodi svog posla imaju pristup podacima iz stava 1 ovog člana, ne smiju trećim licima saopštiti, dostaviti, odnosno omogućiti pristup tim podacima. (3) Obaveza čuvanja poslovne tajne za lica iz stava 2 ovog člana ne prestaje ni nakon prestanka statusa na osnovu kojeg su ostvarili pristup podacima koji čine poslovnu tajnu. (4) Izuzetno od st. 2 i 3 ovog člana, podaci koji čine poslovnu tajnu mogu se saopštiti ili dostaviti: 4) Centralnoj banci; 5) na osnovu odluke ili zahtjeva suda, državnog tužilaštva, organa državne uprave nadležnih za poslove policije, odnosno sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma, kao i organa uprave nadležnog za poslove poreza u skladu sa zakonom; 6) drugim licima, na osnovu prethodno date pisane saglasnosti korisnika platne usluge. (5) Pružalac platnih usluga može podatke iz stava 1 ovog člana saopštiti, odnosno dostaviti državnom tužiocu i sudovima, kao i drugim			
--	---	--	--	--

	organima koji vrše javna ovlašćenja isključivo radi zaštite svojih prava, u skladu sa zakonom. (6) Organi, odnosno lica kojima se podaci koji čine poslovnu tajnu učine dostupnim u skladu sa st. 4 i 5 ovog člana, dužni su da te podatke koriste isključivo u svrhu za koju su pribavljeni i ne smiju ih saopštavati ili dostavljati trećim licima, osim u slučajevima utvrđenim zakonom. (7) Odredba stava 6 ovog člana primjenjuje se i na lica zaposlena ili angažovana, odnosno koja su bila zaposlena ili angažovana kod organa, kao i na lica kojima su podaci koji čine poslovnu tajnu učinjeni dostupnim u skladu sa st. 4 i 5 ovog člana. (8) Pružaoci platnih usluga, učesnici u platnom sistemu i agent za poravnanje dužni su da pri prikupljanju i obradi podataka o ličnosti korisnika platnih usluga postupaju u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti. (9) Pružaoci platnih usluga i učesnici u platnom sistemu utvrđeni ovim zakonom mogu prikupljati i obrađivati podatke iz stava 8 ovog člana radi sprječavanja, ispitivanja ili otkrivanja prevarnih radnji ili zloupotreba u platnom prometu.			
Član 80 Žalbe 1. Države članice osiguravaju da su procedure	Komisija za vansudsko rješavanje sporova u platnom prometu Član 125	Potpuno usklađeno		

postavljene koje dozvoljavaju korisnicima usluga platnog prometa i drugim zainteresovanim stranama, uključujući udruženja potrošača, podnošenje žalbi nadležnim organima u vezi sa navodnim kršenjem odredbi nacionalnog prava za sprovođenje odredbi ove direktive od strane pružaoca usluga platnog prometa. 2. Prema potrebi i ne dovodeći u pitanje pravo na pokretanje postupka pred sudom u skladu sa nacionalnim procesnim pravom, nadležni organi u svom odgovoru obavještavaju podnosioca žalbe o postojanju vansudskih postupaka za rješavanje žalbi i postupaka rješavanja sporova utvrđenih u skladu sa članom 83.	(1) Vansudsko rješavanje sporova u platnom prometu vrši Komisija za vansudsko rješavanje sporova u platnom prometu (u daljem tekstu: Komisija). (2) Sporovima u platnom prometu, u smislu ovog zakona, smatraju se sporovi između pružaoca i korisnika platnih usluga koji se odnose na izvršavanje platnih transakcija i sporovi između izdavaoca i imaoca elektronskog novca. (3) Postupak pred Komisijom pokreće se podnošenjem predloga za vansudsko rješavanje spora u platnom prometu. (4) Komisija neće rješavati sporove po kojima je već pokrenut sudski postupak i prekinuće vansudsko rješavanje spora ukoliko se, u toku postupka rješavanja, pokrene sudski spor.			
Član 81 Kazne 1. Države članice utvrđuju pravila o kaznama koje se primjenjuju za kršenje nacionalnih odredbi donesenih na osnovu ove direktive i preduzimaju sve potrebne mjere za osiguranje njihovog sprovođenja. Takve kazne moraju biti efikasne, srazmjerne i odvraćajuće. 2. Države članice obavještavaju Komisiju o pravilima iz stava 1 i o nadležnim organima iz člana 82 do 1. novembra 2009., i neodložno je obavještavaju o svim naknadnim izmjenama koje na njih utiču.	Kaznene odredbe (čl. 181 do 188)	Potpuno usklađeno		

Član 82 Nadležni organi 1. Države članice preduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurale da žalbeni postupci i kazne predviđene u članu 80 stav 1 i u članu 81 stav 1 sprovode organi ovlašćeni za osiguranje poštovanja odredbi nacionalnog prava donesenih u skladu sa zahtjevima iz ovog odjeljka. 2. U slučaju kršenja ili sumnje o kršenju odredbi nacionalnog prava donesenih u skladu s glavama III i IV, nadležni organi iz stava 1 su nadležni organi matične države članice pružaoca usluga platnog prometa, osim za zastupnike i filijale koje posluju prema pravu osnivanja, za koje su nadležni organi države članice domaćina.	Nema odgovarajuće odredbe		Materija nije predmet regulisanja ovog zakona. Bankarski ombudsman, Centar za posredovanje i odgovarajući sudovi sprovode postupke propisane u ovoj odredbi.	
Član 83 Vansudsko rješavanje sporova 1. Države članice osiguravaju da su uspostavljeni odgovarajući i efikasni vansudski žalbeni postupci i postupci rješavanja sporova između korisnika usluga platnog prometa i njihovih pružaoca usluga platnog prometa za sporove u vezi s pravima i obavezama u skladu sa ovom direktivom, prema potrebi, putem postojećih tijela. 2. U slučaju prekograničnih sporova države članice osiguravaju da ta tijela aktivno sarađuju u njihovom rješavanju.	Rad Komisije Član 129 (1) Način rada i postupak pred Komisijom uređuju se poslovnikom o radu koji donosi Komisija. (2) Saglasnost na poslovnik iz stava 1 ovog člana daje Centralna banka. (3) Članovi Komisije i njihovi zamjenici dužni su da kao poslovnu tajnu čuvaju sve informacije koje su saznali u toku obavljanja svoje dužnosti.	Potpuno usklađeno		
Čl. 84-96	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		

PRILOG	Platne usluge Član 2			
USLUGE PLATNOG PROMETA (DEFINICIJA 3 U ČLANU 4) 1. Usluge koje omogućavaju polaganje gotovine na račun za obavljanje platnog prometa, i svi poslovi potrebni za vođenje računa za obavljanje platnog prometa. 2. Usluge koje omogućavaju podizanje gotovine sa računa za obavljanje platnog prometa, i svi poslovi potrebni za vođenje računa za obavljanje platnog prometa. 3. Izvršavanje platnih transakcija, uključujući prenos sredstava na račun za obavljanje platnog prometa kod korisnikovog pružaoca usluga platnog prometa ili kod nekog drugog pružaoca usluga platnog prometa: izvršavanje direktnih terećenja, uključujući jednokratna direktna terećenja; izvršavanje platnih transakcija putem platnih kartica ili sličnih instrumenata; izvršavanje kreditnih transfera, uključujući trajne naloge. 4. Izvršavanje platnih transakcija kada su sredstva pokrivena kreditnom linijom za korisnika usluga platnog prometa : izvršavanje direktnih terećenja, uključujući jednokratna direktna terećenja; izvršavanje platnih transakcija putem platnih kartica ili sličnih instrumenata; izvršavanje kreditnih transfera, uključujući trajne naloge. 5. Izdavanje i/ili sticanje instrumenata plaćanja.	(1) Platne usluge obuhvataju: 1) usluge koje omogućavaju uplatu gotovog novca na račun za plaćanje, kao i sve aktivnosti potrebne za vođenje računa za plaćanje; 2) usluge koje omogućavaju isplatu gotovog novca sa računa za plaćanje, kao i sve aktivnosti potrebne za vođenje računa za plaćanje; 3) izvršavanje platnih transakcija, uključujući prenos novčanih sredstava na račun za plaćanje korisnika platnih usluga kod njegovog pružaoca platnih usluga ili kod drugog pružaoca platnih usluga, i to: - izvršavanje direktnih zaduženja, uključujući jednokratna direktna zaduženja, - izvršavanje platnih transakcija putem platnih kartica ili sličnog instrumenta, - izvršavanje kreditnih transfera, uključujući trajne naloge; 4) izvršavanje platnih transakcija u kojima su novčana sredstva obezbijeđena kreditom odobrenim korisniku platnih usluga, i to: - izvršavanje direktnih zaduženja, uključujući jednokratna direktna zaduženja, - izvršavanje platnih transakcija putem platnih kartica ili sličnog instrumenta, - izvršavanje kreditnih transfera, uključujući trajne naloge; 5) izdavanje i/ili prihvatanje platnih	Potpuno usklađeno		

6. Novčane doznake. 7. Izvršavanje platnih transakcija kada se saglasnost platioca za izvršenje platne transakcije daje putem bilo kakvog telekomunikacionog, digitalnog ili IT uređaja, a plaćanje se obavlja operatoru telekomunikacionog, IT sistema ili mreže koji djeluje samo kao posrednik između korisnika usluga platnog prometa i dobavljača robe i usluga.	instrumenata; 6) izvršavanje novčanih doznaka; i 7) izvršavanje platnih transakcija kod kojih se saglasnost platioca za izvršavanje platnih transakcija daje upotrebom telekomunikacionog sredstva, digitalnog ili informaciono-tehnološkog uređaja, a plaćanje se vrši telekomunikacionom ili mrežnom operateru ili operateru informaciono-tehnološkog sistema, koji djeluje isključivo kao posrednik između korisnika platnih usluga i dobavljača roba i usluga.			
Direktiva 2009/111/EZ				
Član 3. Izmjene i dopune Direktive 2007/64/EZ Član 1. stav 1. tačka (a) Direktive 2007/64/EZ mijenja se i glasi: "(a) kreditne institucije u smislu člana 4. stava 1. tačke (a) Direktive 2006/48/EZ, uključujući podružnice u smislu člana 4. stava 3. pomenute Direktive, koje u Zajednici imaju kreditne institucije čije je sjedište u ili izvan Zajednice, u skladu s članom 38. pomenute Direktive;"	Član 4 (1) Pružaoci platnih usluga u Crnoj Gori mogu biti: 1) banka i druga kreditna institucija, sa sjedištem u Crnoj Gori. Član 175 Platne usluge u Crnoj Gori, pored pružalaca platnih usluga iz člana 4 ovog zakona, mogu pružati i: 5) kreditna institucija sa sjedištem u državi članici koja ima dozvolu, odnosno odobrenje nadležnog tijela matične države članice za pružanje platnih usluga.	Potpuno usklađeno		
Čl. 1, 2, 4, 5 i 6	Nema odgovarajuće odredbe		Materija nije predmet regulisanja ovog propisa	
Direktiva 2009/110/EZ				

Član 1 Predmet i područje primjene 1. Ova Direktiva propisuje pravila koja se odnose na obavljanje djelatnosti izdavanja elektronskog novca pri čemu države članice priznaju sljedeće kategorije izdavaoca elektronskog novca: (a) kreditne institucije u smislu tačke 1 člana 4 Direktive 2006/48/EZ uključujući, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, njihovu filijalu u smislu tačke 3 člana 4 te Direktive, u slučajevima u kojima je takva filijala smještena unutar Zajednice, a njeno je sjedište smješteno van Zajednice, u skladu s članom 38 te Direktive; (b) institucije za izdavanje elektronskog novca u smislu tačke 1 člana 2 ove Direktive uključujući, u skladu sa članom 8 ove Direktive i nacionalnim zakonodavstvom, njihovu filijalu, u slučajevima u kojima je takva filijala smještena unutar Zajednice, a njeno je sjedište smješteno van Zajednice; (c) poštanske žiro institucije koje prema nacionalnim zakonima imaju pravo izdavati elektronski novac; (d) Evropska centralna banka i nacionalne centralne banke kad ne djeluju u svojstvu monetarnog organa ili drugih lica javnog prava; (e) Države članice ili njihovi regionalni ili lokalni organi kad djeluju u svojstvu lica javnog prava.	Izdavaoci elektronskog novca Član 108 (2) Izdavaoci elektronskog novca u Crnoj Gori mogu biti: 6) banke i druge kreditne institucije, sa sjedištem u Crnoj Gori; 7) institucije za elektronski novac sa sjedištem u Crnoj Gori; 8) ogranak kreditne institucije iz treće zemlje sa sjedištem u Crnoj Gori; 9) Centralna banka; 10) Država Crna Gora i jedinice lokalne samouprave kad djeluju u svojstvu vlasti. Izdavanje i isplata elektronskog novca Član 109 (1) Izdavaoci elektronskog novca izdaju elektronski novac u nominalnoj vrijednosti primljenih sredstava.	Potpuno usklađeno		
2. Glavom II ove Direktive propisuju se pravila o početku poslovanja, obavljanju djelatnosti i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za izdavanje elektronskog novca. 3. Države članice mogu se odreći primjene svih ili dijela odredbi Glave II ove Direktive na institucije navedene u članu 2 Direktive 2006/48/EZ, uz izuzetak onih navedenih u prvoj i drugoj alineji tog člana.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		

4. Ova Direktiva se ne primjenjuje na novčanu vrijednost pohranjenu u instrumentima izuzetima kako je navedeno u članu 3 tački (k) Direktive 2007/64/EZ. 5. Ova Direktiva se ne primjenjuje na novčanu vrijednost koja se koristi za izvršavanje transakcija plaćanja izuzetih kako je navedeno u članu 3 tački (l) Direktive 2007/64/EZ.	Elektronski novac Član 6 (2) Elektronskim novcem, u smislu ovog zakona, ne smatra se: 3) novčana vrijednost koja je pohranjena na instrumentima koji se mogu koristiti za kupovinu robe ili usluga samo u prostorijama koje koristi izdavalac tog instrumenta ili na osnovu komercijalnog ugovora sa izdavaocem, u okviru ograničene mreže pružaoca platnih usluga ili za ograničeni obim robe ili usluga; 4) novčana vrijednost koja se koristi za platne transakcije koje se sprovode preko telekomunikacionog, digitalnog ili informaciono-tehnološkog uređaja, pri čemu se kupljena roba ili usluge dostavljaju i koriste preko telekomunikacionog, digitalnog ili informaciono-tehnološkog uređaja, pod uslovom da telekomunikacioni, digitalni ili informaciono-tehnološki operater ne djeluje samo kao posrednik između korisnika platne usluge i snabdjevača robom i uslugama.	Potpuno usklađeno		
Član 2 Definicije U smislu ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije: 1. „institucija za izdavanje elektronskog novca“ označava pravno lice kome je prema Glavi II odobreno ovlaštenje za izdavanje elektronskog novca;“	Organizacioni oblik Član 112 (1) Institucija za elektronski novac sa sjedištem u Crnoj Gori je pravno lice koje je od Centralne banke dobilo odobrenje za izdavanje elektronskog novca.	Potpuno usklađeno		

2. „elektronski novac“ označava elektronski, uključujući magnetski, pohranjenu novčanu vrijednost kako je predstavljena na zahtjev upućen izdavaocu i koja je izdata po prijemu sredstava u svrhu izvršavanja platnih transakcija u smislu tačke 5 člana 4 Direktive 2007/64/EZ i koju prihvata fizičko ili pravno lice, osim izdavaoca elektronskog novca;	Elektronski novac Član 6 (1) Elektronski novac, u smislu ovog zakona, je elektronski, uključujući i magnetno, pohranjena novčana vrijednost izdata nakon prijema novčanih sredstava radi izvršavanja platnih transakcija, koja čini novčano potraživanje prema izdavaocu tog elektronskog novca i koju prihvata fizičko ili pravno lice koje nije izdavalac tog elektronskog novca.	Potpuno usklađeno		
3. „izdavalac elektronskog novca“ označava subjekte navedene u članu 1 stavu 1, institucije koje ostvaruju korist od odricanja prema članu 1 stavu 3 i pravna lica koja ostvaruju korist od odricanja prema članu 9.;	Izdavaoci elektronskog novca Član 108 (1)Izdavaoci elektronskog novca u Crnoj Gori mogu biti: 1) banke i druge kreditne institucije, sa sjedištem u Crnoj Gori; 2) institucije za elektronski novac sa sjedištem u Crnoj Gori; 3) ogranak kreditne institucije iz treće zemlje sa sjedištem u Crnoj Gori; 4) Centralna banka; 5) Država Crna Gora i jedinice lokalne samouprave kad djeluju u svojstvu vlasti. (2) Lica koja nijesu izdavaoci elektronskog novca u smislu stava 1 ovog člana ne smiju vršiti izdavanje elektronskog novca u Crnoj Gori. (3) Izdavaoci elektronskog novca iz stava 1 tač. 1 i 3 ovog člana mogu izdavati elektronski novac na osnovu odobrenja izdatih u skladu sa zakonom kojim se uređuje njihovo osnivanje i poslovanje. (4) Izdavaoci elektronskog novca iz stava 1 tačka	Potpuno usklađeno		

	2 ovog člana mogu izdavati elektronski novac na osnovu odobrenja izdatog u skladu sa ovim zakonom. (5) Prava izdavalaca elektronskog novca iz stava 1 tač. 4 i 5 ovog člana na izdavanje elektronskog novca uređuju se posebnim propisima.			
4. „prosječan iznos elektronskog novca u opticaju“ označava prosječan ukupni iznos finansijskih dugovanja vezanih uz izdati elektronski novac na kraju svakog kalendarskog dana tokom prethodnih šest kalendarskih mjeseci, izračunat prvog kalendarskog dana svakog kalendarskog mjeseca i primijenjen za taj kalendarski mjesec.	Sopstvena sredstva Član 117 (3) Sopstvena sredstva institucije za elektronski novac za djelatnost izdavanja elektronskog novca iznose najmanje 2% prosječnog elektronskog novca u opticaju. (4) Centralna banka propisuje bliže uslove i način obračunavanja sopstvenih sredstva institucija za elektronski novac.	Djelimično usklađeno	Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta kojim će se propisati bliži uslovi i način obračunavanja sopstvenih sredstva institucija za elektronski novac	1 godina od dana stupanja na snagu Zakona
Član 3 Opšta bonitetna pravila 1. Ne dovodeći u pitanje ovu Direktivu, članovi 5 i 10 do 15, član 17 stav 7 i čl. 18 do 25 Direktive 2007/64/EZ primjenjuju se na institucije za izdavanje elektronskog novca <i>mutatis mutandis</i>.	Odobrenje za izdavanje elektronskog novca Član 113 Na izdavanje, odbijanje i oduzimanje odobrenja za izdavanje elektronskog novca shodno se primjenjuju odredbe čl. 72 do 76 ovog zakona Shodna primjena Član 124 (1) Odredbe čl. 82 do 107 ovog zakona shodno se primjenjuju na institucije za elektronski	Potpuno usklađeno		

	novac. (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, institucija za elektronski novac dužna je da u poslovnim knjigama odvojeno evidentira poslovne promjene koje nastaju na osnovu izdavanja elektronskog novca i poslovne promjene koje nastaju na osnovu pružanja platnih usluga koje nijesu povezane sa izdavanjem elektronskog novca.			
2. Institucije za izdavanje elektronskog novca unaprijed izvještavaju nadležne organe o bilo kojoj materijalnoj promjeni u mjerama preduzetima za sigurno čuvanje sredstava koja su primljena u zamjenu za izdati elektronski novac.	Zaštita sredstava Član 123 (4) Institucija za elektronski novac dužna je da unaprijed obavještava Centralnu banku o promjeni načina zaštite novčanih sredstava koja je primila u zamjenu za izdati elektronski novac.	Potpuno usklađeno		
3. Bilo koje fizičko ili pravno lice koje je donijelo odluku o sticanju ili raspolaganju, direktno ili indirektno, kvalifikovanog učešća u smislu tačke 11 člana 4 Direktive 2006/48/EZ u nekoj instituciji za izdavanje elektronskog novca, ili dodatno povećati ili smanjiti, direktno ili indirektno, takvo kvalifikovano učešće zbog čega bi učešće kapitala ili glasačkih prava u posjedu dostigao, premašio ili pao ispod 20 %, 30 % ili 50 %, ili tako da bi institucija za izdavanje elektronskog novca postala ili prestala biti njena filijala, unaprijed izvještava nadležne organe o svojoj namjeri takvog sticanja, raspolaganja, povećanja ili smanjenja. Predloženi sticalac nadležnom organu dostavlja informacije koje pokazuju veličinu namjeravanog dijela i relevantne informacije navedene u članu 19a stavu 4	Kvalifikovano učešće Član 114 (1) Pravno ili fizičko lice ne smije steći kvalifikovano učešće u instituciji za elektronski novac, bez prethodnog odobrenja Centralne banke. (2) Lice koje ima kvalifikovano učešće u instituciji za elektronski novac ne smije povećavati učešće u kapitalu ili glasačkim pravima u instituciji za elektronski novac na način da stekne ili stekne preko 20%, 33% ili 50% učešća u kapitalu ili glasačkim pravima institucije za elektronski novac, bez prethodnog odobrenja Centralne	Potpuno usklađeno		

Direktive 2006/48/EZ. U slučajevima u kojima je vjerovatno da će uticaj, koji ostvare lica navedena u drugom podstavu ,djelovati na štetu razboritog i zdravog upravljanja tom institucijom, nadležni organi trebaju iskazati svoje protivljenje ili preduzeti druge primjerene mjere za okončanje takve situacije. Takve mjere mogu uključivati sudske zabrane, sankcije protiv direktora ili rukovodioca, ili privremeno ukidanje ostvarivanja glasačkih prava koje proizlazi iz akcija koje imaju predmetni akcionari ili članovi. Slične se mjere primjenjuju na fizička ili pravna lica koja ne ispunjavaju obaveze dostavljanja prethodnih informacija, kako je navedeno u ovom stavu. Ako je učešće stečeno uprkos protivljenju nadležnih organa, ti organi, bez obzira na bilo koje druge kazne koje će biti usvojene, određuju privremeno ukidanje ostvarivanja glasačkih prava sticaoca, ništavost datih glasova ili mogućnost poništavanja tih glasova. Države članice mogu se odreći ili dopustiti svojim nadležnim organima da se odreknu primjene dijela ili svih obaveza u skladu s ovim stavom s obzirom na institucije za izdavanje elektronskog novca koje izvršavaju jednu ili više aktivnosti navedenih u članu 6 stavu 1 tački (e).	banke. (3) Na postupak po zahtjevu za izdavanje odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća u instituciji za elektronski novac, odlučivanje po zahtjevu, sticanje kvalifikovanog učešća bez odobrenja Centralne banke, pravne posljedice nezakonitog sticanja kvalifikovanog učešća, rokove za sticanje kvalifikovanog učešća, prestanak važenja odobrenja, oduzimanje odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća i obavješćavanje Centralne banke od strane kvalifikovanih sticalaca shodno se primjenjuju odredbe zakona kojima se uređuje osnivanje i poslovanje banaka.			
4. Države članice dopuštaju institucijama za izdavanje elektronskog novca distribuiranje i isplatu elektronskog novca posredstvom fizičkih ili pravnih lica koja djeluju u njihovo ime. U slučajevima u kojima institucija za izdavanje elektronskog novca želi distribuirati elektronski novac u drugoj državi članici angažovanjem takvog fizičkog ili pravnog lica, slijedi postupak naveden u članu 25 Direktive 2007/64/EZ. 5. Bez obzira na stav 4, institucije za izdavanje	Poslovanje preko agenta i drugog lica Član 115 (2) Institucija za elektronski novac ne smije da izdaje elektronski novac preko agenta. (2) Institucija za elektronski novac može, u skladu sa članom 77ovog zakona, preko agenta pružati platne usluge iz člana 118 stav 1 tačka 1	Potpuno usklađeno		

elektronskog novca ne izdaju elektronski novac posredstvom agenata. Institucijama za izdavanje elektronskog novca dopušteno je pružati usluge platnog prometa navedene u članu 6 stavu 1 tački (a) posredstvom agenata samo ako su ispunjeni uslovi iz člana 17 Direktive 2007/64/EZ.	ovog zakona. (3) Institucija za elektronski novac može vršiti distribuciju ili isplatu elektronskog novca preko pravnih ili fizičkih lica koja djeluju u njeno ime, o čemu je dužna da prethodno obavijesti Centralnu banku.			
Član 4 Osnivački kapital Države članice zahtijevaju da institucije za izdavanje elektronskog novca, u trenutku izdavanja ovlašćenja, posjeduju osnivački kapital koji se sastoji od stavki navedenih u članu 57 tačkama (a) i (b) Direktive 2006/48/EZ, u iznosu ne manjem od 350 000 EUR.	Minimalni iznos osnivačkog kapitala Član 116 (1) Osnivački kapital institucije za elektronski novac ne može, u trenutku dobijanja odobrenja, biti manji od 350.000 EUR. (2) Minimalni osnivački kapital institucije za elektronski novac mora biti uplaćen u novcu.	Potpuno usklađeno		
Član 5 Sopstvena sredstva 1. Sopstvena sredstva institucije za izdavanje elektronskog novca, kao što je navedeno u čl. 57 do 61, 63, 64 i 66 Direktive 2006/48/EZ ne smiju pasti ispod iznosa koji se zahtijeva prema stavovima 2 do 5 ovog člana ili prema članu 4 ove Direktive, zavisno o tome koji je veći. 2. Što se tiče aktivnosti navedenih u članu 6 stavu 1 tački (a) koje nisu povezane s izdavanjem elektronskog novca, zahtjevi za sopstvena sredstva institucije za izdavanje elektronskog novca izračunavaju se u skladu s jednom od tri metode (A, B ili C) navedene u članu 8 st. 1 i 2 Direktive 2007/64/EZ. Primjerenu metodu određuju nadležni organi u skladu s nacionalnim zakonodavstvom. Što se tiče aktivnosti izdavanja elektronskog novca, zahtjevi za sopstvena sredstva institucije za izdavanje	Sopstvena sredstva Član 117 (1) Institucija za elektronski novac dužna je da, radi sigurnog i stabilnog poslovanja, odnosno ispunjavanja obaveza prema svojim povjeriocima, održava visinu sopstvenih sredstava, koja ni u jednom trenutku ne smije biti manja od iznosa osnivačkog kapitala ili od zbira iznosa sopstvenih sredstava utvrđenih u skladu sa st. 2 i 3 ovog člana, u zavisnosti od toga koji je iznos veći. (2) Sopstvena sredstva institucije za elektronski novac za djelatnost izdavanja elektronskog novca iznose najmanje 2% prosječnog elektronskog novca u opticaju. (3) Sopstvena sredstva institucije za elektronski novac za djelatnost pružanja platnih usluga koje	Djelimično usklađeno	Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta kojim će se propisati bliži uslovi i način obračunavanja sopstvenih sredstva institucija za elektronski novac	1 godina od dana stupanja na snagu Zakona

elektronskog novca izračunavaju se u skladu s metodom D, kao što je navedeno u stavu 3. Institucije za izdavanje elektronskog novca trebaju u svakom trenutku posjedovati sopstvena sredstva koja su najmanje jednaka zbiru zahtjeva navedenih u prvom i drugom podstavu. 3. Metoda D: Sopstvena sredstva institucije za izdavanje elektronskog novca za aktivnost izdavanja elektronskog novca trebaju iznositi najmanje 2 % prosječnog iznosa elektronskog novca u opticaju. 4. U slučajevima u kojima neka institucija za izdavanje elektronskog novca izvršava bilo koju od aktivnosti navedenih u članu 6 stavu 1 tački (a) koje nisu povezane s izdavanjem elektronskog novca ili bilo koje od aktivnosti navedene u članu 6 stavu 1 tačkama (b) do (e) i iznos elektronskog novca u opticaju nije unaprijed poznat, nadležni organi dopuštaju da institucija za izdavanje elektronskog novca izračuna svoje zahtjeve za sopstvena sredstva na osnovu reprezentativnog dijela za koji se pretpostavlja da se koristi za izdavanje elektronskog novca, pod uslovom da se takav reprezentativni dio može razumno procijeniti na osnovu istorijskih podataka i ako su se nadležni organi u to uvjerili. U slučajevima u kojima institucija za izdavanje elektronskog novca nije zaključila dovoljan period poslovanja, njeni zahtjevi za sopstvena sredstva izračunavaju se na osnovu očekivanog elektronskog novca u opticaju što dokazuje njen poslovni plan koji je podložen bilo kojem usklađivanju na zahtjev nadležnih organa. 5. Na osnovu procjene procesa upravljanja rizicima, baza podataka o gubicima rizika i mehanizama unutrašnje kontrole institucija za izdavanje elektronskog novca, nadležni organi mogu od institucija za izdavanje	nijesu povezane sa izdavanjem elektronskog novca izračunavaju se u skladu sa članom 78 ovog zakona. (4) Centralna banka propisuje bliže uslove i način obračunavanja sopstvenih sredstva institucija za elektronski novac.			
---	--	--	--	--

elektronskog novca zahtijevati da posjeduju iznos sopstvenih sredstava koji je do 20 % veći od iznosa do koga bi se došlo primjenom relevantne metode u skladu sa stavom 2, ili dopustiti da institucija za izdavanje elektronskog novca posjeduje iznos sopstvenih sredstava koji je do 20 % niži od iznosa do koga bi se došlo primjenom relevantne metode u skladu sa stavom 2. 6. Države članice preduzimaju mjere neophodne za sprječavanje višestrukog korišćenja elemenata koji su prihvatljivi za sopstvena sredstva: (a) u slučajevima u kojima institucija za izdavanje elektronskog novca pripada istoj grupi s nekom drugom institucijom za izdavanje elektronskog novca, kreditnom institucijom, institucijom platnog prometa, investicionim preduzećem, društvom za upravljanje imovinom, ili osiguravajućim ili reosiguravajućim društvom; (b) u slučajevima u kojima neka institucija za izdavanje elektronskog novca izvršava aktivnosti različite od izdavanja elektronskog novca. 7. U slučajevima u kojima su ispunjeni uslovi navedeni u članu 69 Direktive 2006/48/EZ, države članice ili njihova nadležni organi mogu odlučiti da ne primjenjuju stavove 2 i 3 ovog člana na institucije za izdavanje elektronskog novca koje su uključene u konsolidovani nadzor njihove nadređene kreditne institucije u skladu s Direktivom 2006/48/EZ.				
Član 6 Aktivnosti 1. Osim izdavanja elektronskog novca, institucije za izdavanje elektronskog novca imaju pravo baviti se bilo kojom od sljedećih aktivnosti: (a) pružanjem usluga platnog prometa navedenih u	Drugi poslovi institucije za elektronski novac Član 118 (1) Pored izdavanja elektronskog novca, institucija za elektronski novac ima pravo da: 6) pruža platne usluge iz člana 2 ovog zakona;	Potpuno usklađeno		

Prilogu Direktive 2007/64/EZ; (b) odobravanjem kredita vezanih uz usluge platnog prometa navedenih u tačkama 4, 5 ili 7 Priloga Direktive 2007/64/EZ, u slučajevima u kojima su ispunjeni uslovi navedeni u članu 16 st. 3 i 5 te Direktive; (c) pružanjem operativnih usluga i blisko vezanih pomoćnih usluga s obzirom na izdavanje elektronskog novca ili na pružanje usluga platnog prometa navedenih u tački (a); (d) poslovanje platnih sistema u smislu tačke 6 člana 4 Direktive 2007/64/EZ i ne dovodeći u pitanje član 28 te Direktive; (e) poslovne aktivnosti osim izdavanja elektronskog novca, uzimajući u obzir primjenjljivo zakonodavstvo Zajednice i nacionalno zakonodavstvo.	7) odobrava kredite u vezi sa platnim uslugama iz člana 2 tač. 4, 5 ili 7 ovog zakona, ukoliko su ispunjeni uslovi iz člana 81 stav 1 ovog zakona; 8) vrši operativne poslove i sa njima povezane pomoćne usluge u vezi sa izdavanjem elektronskog novca ili pružanjem platnih usluga iz tačke 1 ovog stava; 9) bude operater platnog sistema, osim platnog sistema u kome se vrši konačnost poravnanja, ne dovodeći u pitanje pristup platnim sistemima u skladu sa članom 142 ovog zakona, ili 10) obavlja drugu djelatnost koja nije djelatnost izdavanja elektronskog novca. (2) Na zaštitu sredstava primljenih za pružanje platnih usluga iz člana 2 ovog zakona koja nijesu povezana sa izdavanjem elektronskog novca, primjenjuju se odredbe člana 79 ovog zakona. (3) Ukoliko institucija za elektronski novac obavlja i druge djelatnosti pored izdavanja elektronskog novca i pružanja platnih usluga, Centralna banka može zahtijevati da osnuje posebno pravno lice za obavljanje tih djelatnosti, ako ocijeni da njihovo obavljanje može ugroziti finansijsku stabilnost institucije za elektronski novac ili otežati vršenje kontrole institucije za elektronski novac u skladu sa ovim zakonom.			
Kredit naveden u tački (b) prvog podstava ne može se odobriti iz sredstava primljenih u zamjenu za elektronski novac i koji se drže u skladu s članom 7 stavom 1.	Zabrana odobravanja kredita Član 122 Institucija za elektronski novac ne smije odobravati kredite iz novčanih sredstava	Potpuno usklađeno		

	primljenih u zamjenu za izdati elektronski novac.			
2. Institucije za izdavanje elektronskog novca ne mogu primiti depozit ili druga povratna sredstva od javnosti u smislu člana 5 Direktive 2006/48/EZ.	Zabrana primanja depozita Član 120 (1) Institucija za elektronski novac ne smije primati depozite ili druga povratna sredstva u smislu zakona kojima se uređuje osnivanje i poslovanje banaka. (2) Novčana sredstva koja institucija za elektronski novac primi u zamjenu za elektronski novac od imaoa elektronskog novca ne predstavljaju depozit ili druga povratna sredstva u smislu zakona kojim se uređuje osnivanje i poslovanje banaka.	Potpuno usklađeno		
3. Bilo koja sredstva koja institucije za izdavanje elektronskog novca prime od imaoa elektronskog novca zamjenjuju se za elektronski novac bez odlaganja.	Izdavanje elektronskog novca Član 119 Institucija za elektronski novac dužna je da novčana sredstva koja primi od imaoa elektronskog novca zamijeni za elektronski novac, bez odlaganja.	Potpuno usklađeno		
Takva sredstva ne predstavljaju ni depozit ni drugo povratno sredstvo primljeno od javnosti u smislu člana 5 Direktive 2006/48/EZ.	Zabrana primanja depozita Član 120 (2) Novčana sredstva koja institucija za elektronski novac primi u zamjenu za elektronski novac od imaoa elektronskog novca ne predstavljaju depozit ili druga povratna sredstva u smislu zakona kojim se uređuje osnivanje i poslovanje banaka.	Potpuno usklađeno		
4. Član 16 st. 2 i 4 Direktive 2007/64/EZ primjenjuje se na sredstva primljena za aktivnosti navedene u stavu 1 tački (a) ovog člana koje su povezane s aktivnostima izdavanja elektronskog novca.	Shodna primjena Član 124 (1) Odredbe čl. 82 do 107 ovog zakona shodno se primjenjuju na institucije za elektronski	Potpuno usklađeno		

	novac. (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, institucija za elektronski novac dužna je da u poslovnim knjigama odvojeno evidentira poslovne promjene koje nastaju na osnovu izdavanja elektronskog novca i poslovne promjene koje nastaju na osnovu pružanja platnih usluga koje nijesu povezane sa izdavanjem elektronskog novca.			
Član 7 Zahtjevi za sigurno čuvanje 1. Države članice zahtijevaju da institucija za izdavanje elektronskog novca sigurno čuva sredstva koja su primljena u zamjenu za izdati elektronski novac, u skladu s članom 9 st. 1 i 2 Direktive 2007/64/EZ. Sredstva primljena u obliku plaćanja putem instrumenta plaćanja ne trebaju se sigurno čuvati dok se ne pripišu na račun za plaćanje institucije za izdavanje elektronskog novca ili na drugi način postanu dostupna instituciji za izdavanje elektronskog novca u skladu sa zahtjevima za vrijeme izvršenja navedenim u Direktivi 2007/64/EZ, prema potrebi. U svakom slučaju, takva sredstva treba početi sigurno čuvati najkasnije pet radnih dana, u smislu tačke 27 člana 4 te Direktive, nakon izdavanja elektronskog novca.	Zaštita sredstava Član 123 (5) Institucija za elektronski novac dužna je novčana sredstva koja primi u zamjenu za izdati elektronski novac zaštititi u skladu sa članom 79 ovog zakona. (6) Novčana sredstva koja institucija za elektronski novac primi putem platnog instrumenta nije dužna da zaštititi u skladu sa stavom 1 ovog člana dok se ne odobre na račun za plaćanje ili na drugi način stave na raspolaganje instituciji za elektronski novac u skladu sa ovim zakonom. (7) Novčana sredstva iz stava 2 ovog člana institucija za elektronski novac dužna je da zaštititi na način iz stava 1 ovog člana najkasnije pet radnih dana od dana izdavanja elektronskog novca.	Potpuno usklađeno		
2. U smislu stava 1, sigurna sredstva niskog rizika su one stavke sredstava koje pripadaju jednoj od kategorija navedenih u tabeli 1 tačke 14 Priloga I Direktive 2006/49/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 14. juna	Zaštita sredstava Član 123 (8) Institucija za elektronski novac dužna je da	Djelimično usklađeno	Potpuna usklađenost će se	1 godina od dana stupanja na snagu

2006. o adekvatnosti kapitala investicionih društava i kreditnih institucija za koje specifična naknada za kapitalni rizik nije veća od 1,6 %, ali ne ograničavajući se na druge kvalifikovane stavke u smislu tačke 15 tog Priloga. U smislu stava 1, sigurna sredstva niskog rizika su takođe jedinice u društvima za zajednička ulaganja u prenosive hartije od vrijednosti (UCITS) koja investiraju isključivo u sredstva kako je navedeno u prvom podstavu. U izuzetnim okolnostima i uz adekvatno opravdanje, nadležni organ mogu na osnovu procjene elemenata sigurnosti, dospeljeća, vrijednosti ili drugih elemenata rizika sredstava kako je navedeno u prvom i drugom podstavu, utvrditi koja od tih sredstava ne predstavljaju sigurna sredstva niskog rizika u svrhu stava 1. 3. Član 9 Direktive 2007/64/EZ primjenjuje se na institucije za izdavanje elektronskog novca za aktivnosti navedene u članu 6 stavu 1 tački (a) ove Direktive koje nisu povezane s aktivnostima izdavanja elektronskog novca. 4. U smislu st. 1 i 3, države članice ili njihovi nadležni organi mogu odrediti, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, koju metodu institucije za izdavanje elektronskog novca trebaju koristiti za sigurno čuvanje sredstava.	unaprijed obavještava Centralnu banku o promjeni načina zaštite novčanih sredstava koja je primila u zamjenu za izdati elektronski novac. (5) Zaštita novčanih sredstava koja institucija za elektronski novac primi u zamjenu za izdati elektronski novac bliže se uređuje propisom Centralne banke.		postići donošenjem podzakonskog akta kojim će se bliže urediti zaštita novčanih sredstava primljenih u zamjenu za izdati elektronski novac.	Zakona
Član 8 Odnosi s trećim državama 1. Države članice ne primjenjuju na filijale institucije za izdavanje elektronskog novca čije je sjedište van Zajednice, kad počinju poslovati ili obavljati svoje djelatnosti, odredbe koje dovode do povoljnijeg tretmana od onoga koji imaju institucije za izdavanje elektronskog novca čije je sjedište unutar Zajednice.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		

2. Nadležni organi trebaju obavijestiti Komisiju o svim ovlaštenjima za filijale institucija za izdavanje elektronskog novca čije je sjedište van Zajednice. 3. Ne dovodeći u pitanje stav 1, Zajednica može, posredstvom sporazuma zaključenih s jednom ili više trećih država dogovoriti primjenu odredbi koje osiguravaju jednak tretman filijala neke institucije za izdavanje elektronskog novca čije je sjedište van Zajednice na cijelom području Zajednice.				
Član 9 Moguća izuzeća 1. Države članice mogu se odreći ili dopustiti svojim nadležnim organima da se odreknu primjene svih ili dijela postupaka i uslova navedenih u čl. 3, 4, 5 i 7 ove Direktive, uz izuzetak čl. 20, 22, 23 i 24 Direktive 2007/64/EZ, i pravnim licima dopustiti upisivanje u registar institucija za izdavanje elektronskog novca ako su ispunjena oba sljedeća zahtjeva: (a) ukupne poslovne aktivnosti ostvaruju prosječan iznos elektronskog novca u opticaju koji ne premašuje ograničenje koje je postavila država članica ali koje, ni u kojem slučaju, ne iznosi više od 5 miliona eura; i (b) nijedno fizičko lice odgovorno za upravljanje ili poslovanje preduzeća nije osuđivano za prekršaje vezane uz pranje novca ili finansiranje terorizma ili ostala finansijski kažnjiva djela. U slučajevima u kojima neka institucija za izdavanje elektronskog novca izvršava bilo koju od aktivnosti navedenih u članu 6 stavu 1 tački (a) koje nisu povezane s izdavanjem elektronskog novca ili bilo koje od aktivnosti navedenih u članu 6 stavu 1 tačkama (b) do (e) i iznos elektronskog novca u opticaju nije unaprijed poznat, nadležni organi dopuštaju da institucija za		Opcija nije iskorišćena		

izdavanje elektronskog novca primijeni tačku (a) prvog podstava na osnovu reprezentativnog dijela za koji se pretpostavlja da se koristi za izdavanje elektronskog novca, pod uslovom da se takav reprezentativni dio može razumno procijeniti na osnovu istorijskih podataka i ako su se nadležni organi u to uvjerali. U slučajevima u kojima institucija za izdavanje elektronskog novca nije zaključila dovoljno dug period poslovanja, taj se zahtjev prosuđuje na osnovu očekivanog elektronskog novca u opticaju što dokazuje njen poslovni plan koji je podložen bilo kakvom usklađivanju, na zahtjev nadležnih organa. Države članice mogu takođe predvidjeti da odobravanje mogućih izuzeća prema ovom članu bude podložno dodatnom zahtjevu za najveći mogući iznos pohrane na instrumentu plaćanja ili računu plaćanja potrošača na kojem je elektronski novac pohranjen. Pravno lice registrovano u skladu s ovim stavom može pružati usluge platnog prometa koje nisu povezane s elektronskim novcem izdatim u skladu s ovim članom samo ako su ispunjeni uslovi navedeni u članu 26 Direktive 2007/64/EZ. 2. Od pravnog lica registrovanog u skladu sa stavom 1 zahtijeva se da ima sjedište u državi članici u kojoj zaista posluje. 3. Pravno lice registrovano u skladu sa stavom 1 tretira se kao institucija za izdavanje elektronskog novca. Međutim, na nju se ne primjenjuju član 10 stav 9 i član 25 Direktive 2007/64/EZ. 4. Države članice mogu za pravna lica registrovana u skladu sa stavom 1 predvidjeti da se bave samo nekim od aktivnosti navedenih u članu 6 stavu 1. 5. Pravno lice navedeno u stavu 1 treba: (a) obavijestiti nadležne organe o bilo kojoj promjeni svoje situacije koja je značajna za uslove navedene u				
---	--	--	--	--

stavu 1; i (b) najmanje jednom godišnje, na dan koji odrede nadležni organi, obavijestiti o prosječnom iznosu elektronskog novca u opticaju. 6. Države članice preduzimaju neophodne korake za osiguranje da u slučajevima u kojima se više ne ispunjavaju uslovi utvrđeni u st. 1, 2 i 4, dotično pravno lice treba tražiti ovlašćenje u okviru 30 kalendarskih dana u skladu sa članom 3. Svakom licu koje nije zatražilo ovlašćenje u okviru tog perioda, biće zabranjeno, u skladu s članom 10, izdavanje elektronskog novca. 7. Države članice osiguravaju da njihovi nadležni organi imaju adekvatno ovlašćenje za provjeravanje kontinuirane usklađenosti sa zahtjevima navedenim u ovom članu. 8. Ovaj se član ne primjenjuje vezano uz odredbe Direktive 2005/60/EZ ili nacionalne odredbe protiv pranja novca. 9. U slučajevima u kojima država članica koristi odricanje predviđeno u stavu 1, treba o tome obavijestiti Komisiju do 30. aprila 2011. Država članica treba Komisiju unaprijed obavijestiti o bilo kojoj kasnijoj promjeni. Osim toga, država članica treba Komisiju informisati o broju dotičnih pravnih lica i, na godišnjem nivou, o ukupnom iznosu izdatog elektronskog novca u opticaju na dan 31. decembra svake kalendarske godine, kako je navedeno u stavu 1.				
Član 10 Zabrana izdavanja elektronskog novca Ne dovodeći u pitanje član 18, države članice zabranjuju izdavanje elektronskog novca fizičkim ili pravnim licima koja nisu izdavaoci elektronskog novca.	Izdavaoci elektronskog novca Član 108 (2) Lica koja nijesu izdavaoci elektronskog novca u smislu stava 1 ovog člana ne smiju vršiti	Potpuno usklađeno		

	izdavanje elektronskog novca u Crnoj Gori.			
Član 11 Izdavanje i mogućnost unovčavanja 1. Države članice osiguravaju da izdavaoci elektronskog novca izdaju elektronski novac u nominalnoj vrijednosti primljenih sredstava. 2. Države članice osiguravaju da, na zahtjev imaoca elektronskog novca, izdavaoci elektronskog novca, u svakom trenutku i po nominalnoj vrijednosti, isplate novčanu vrijednost elektronskog novca koji imaju. 3. Ugovor između izdavaoca elektronskog novca i imaoca elektronskog novca mora sadržati jasne i detaljne uslove isplate, uključujući bilo koje naknade koje se na nju odnose, a imalac elektronskog novca treba biti upoznat s tim uslovima prije nego što se obaveže bilo kakvim ugovorom ili ponudom. 4. Na isplatu se može primijeniti naknada samo ako je navedena u ugovoru u skladu sa stavom 3, i to samo u sljedećim slučajevima: (a) u kojima se isplata zahtijeva prije isteka ugovora; (b) u kojima ugovor predviđa datum isteka ugovora i imalac elektronskog novca raskine ugovor prije tog datuma; ili (c) u kojima se isplata zahtijeva nakon proteka roka od godinu dana od dana isteka ugovora. Svaka takva naknada treba biti proporcionalna i primjerena stvarnim troškovima koji nastaju za izdavaoca elektronskog novca. 5. U slučajevima u kojima se isplata zahtijeva prije isteka ugovora, imalac elektronskog novca može zahtijevati isplatu elektronskog novca u cijelosti ili djelimično. 6. U slučajevima u kojima imalac elektronskog novca zahtijeva isplatu na ili nakon godinu dana od datuma isteka ugovora:	Izdavanje i isplata elektronskog novca Član 109 (4) Izdavaoci elektronskog novca izdaju elektronski novac u nominalnoj vrijednosti primljenih sredstava. (5) Izdavaoci elektronskog novca dužni su da, na zahtjev imaoca elektronskog novca, bez odlaganja, isplate novčanu vrijednost elektronskog novca po nominalnoj vrijednosti. (3) Za isplatu novčane vrijednosti elektronskog novca izdavalac elektronskog novca može naplatiti naknadu samo ako je utvrđena ugovorom iz člana 110 ovog zakona i pod uslovom da: 4) se isplata zahtijeva prije isteka ugovora; 5) je ugovorom predviđen datum isteka ugovora, a imalac elektronskog novca raskine ugovor prije tog datuma, ili 6) se isplata zahtijeva nakon isteka godine dana od dana prestanka važenja ugovora. (4) Naknada iz stava 3 ovog člana mora biti proporcionalna i primjerena stvarnim troškovima izdavaoca elektronskog novca. (5) U slučajevima u kojima se isplata zahtijeva prije isteka važenja ugovora, imalac elektronskog novca može zatražiti isplatu elektronskog novca u cijelosti ili djelimično.	Potpuno usklađeno		

(a) isplaćuje se ukupna novčana vrijednost elektronskog novca koju posjeduje; ili (b) u slučajevima u kojima institucija za izdavanje elektronskog novca obavlja jednu ili više aktivnosti navedenih u članu 6 stavu 1 tački (e) i nije unaprijed poznat razmjer sredstava koji će se koristiti kao elektronski novac, isplaćuju se sva sredstva koja imalac elektronskog novca zahtijeva. 7. Bez obzira na st. 4, 5 i 6, pravo na isplatu neke osobe, osim potrošača, koja prihvata elektronski novac uslovljeno je ugovornim sporazumom između izdavaoca elektronskog novca i te osobe.	(6) U slučajevima kada imalac elektronskog novca zahtijeva isplatu na dan prestanka važenja ugovora ili u roku od godinu dana od dana prestanka važenja ugovora: 3) isplaćuje se ukupna novčana vrijednost elektronskog novca, ili 4) kada institucija za elektronski novac obavlja i druge poslove osim izdavanja elektronskog novca, a nije unaprijed poznato koliki će se dio novčanih sredstava upotrijebiti kao elektronski novac, isplaćuju se sva sredstva koja imalac elektronskog novca zahtijeva. (7) Izdavalac elektronskog novca i imalac elektronskog novca koji nije potrošač mogu prava na isplatu elektronskog novca ugovoriti drukčije u odnosu na st. 3 do 6 ovog člana. Ugovor o izdavanju elektronskog novca Član 110 (1) Međusobni odnosi izdavaoca i imaoca elektronskog novca uređuju se ugovorom. (2) Ugovor iz stava 1 ovog člana obavezno sadrži jasne i detaljne uslove isplate novčane vrijednosti elektronskog novca, uključujući i sve naknade koje izdavalac elektronskog novca naplaćuje imaocu elektronskog novca. (6) Izdavalac elektronskog novca dužan je da o uslovima iz stava 2 ovog člana obavijesti imaoca elektronskog novca prije prihvatanja ponude ili			
--	--	--	--	--

	zaključenja ugovora.			
Član 12 Zabrana kamata Države članice zabranjuju odobravanje kamate ili bilo koje druge koristi vezane za vrijeme tokom kojeg imalac elektronskog novca posjeduje elektronski novac.	Zabrana plaćanja kamata imaocu elektronskog novca Član 111 Izdavalac elektronskog novca ne smije plaćati kamate ili davati drugu imovinsku korist imaocu elektronskog novca za vrijeme držanja elektronskog novca.	Potpuno usklađeno		
Član 13 Postupci vansudskih tužbi i pravnih sredstava za rješavanje sporova Ne dovodeći u pitanje ovu Direktivu, Poglavlje 5 Glave IV Direktive 2007/64/EZ primjenjuje se <i>mutatis mutandis</i> na izdavaoce elektronskog novca vezano uz njihove obaveze koje proizlaze iz te Glave.	Komisija za vansudsko rješavanje sporova u platnom prometu Član 125 (1) Vansudsko rješavanje sporova u platnom prometu vrši Komisija za vansudsko rješavanje sporova u platnom prometu (u daljem tekstu: Komisija). (2) Sporovima u platnom prometu, u smislu ovog zakona, smatraju se sporovi između pružaoca i korisnika platnih usluga koji se odnose na izvršavanje platnih transakcija i sporovi između izdavaoca i imaoca elektronskog novca. (3) Postupak pred Komisijom pokreće se podnošenjem predloga za vansudsko rješavanje spora u platnom prometu. (4) Komisija neće rješavati sporove po kojima je već pokrenut sudski postupak i prekinuće vansudsko rješavanje spora ukoliko se, u toku postupka rješavanja, pokrene sudski spor.	Potpuno usklađeno		
Čl. 14-24	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		

Direktiva 98/26/EZ				
Član 1 Odredbe ove Direktive će se primjenjivati na: (a) svaki sistem definisan Članom 2(a), koji je utvrđen zakonom Države Članice i koji posluje sa svim valutama, evropskom valutnom jedinicom ili drugim valutama koje se u sistemu preračunavaju jedna u drugu; (b) svakog učesnika u takvom sistemu; (c) sredstvo obezbjeđenja pribavljeno u vezi sa: - učestvovanjem u sistemu , ili	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Čl. 1 stav 1 drugu alineiju tačke (c) mijenja direktiva 32009L004				
Čl. 2 tačka a) prvu alineiju mijenja direktiva 32009L004				
Član 2 U smislu ove Direktive: (a) "sistem" znači formalni sporazum: - određen zakonom Države Članice koji su odabrali učesnici; učesnici, međutim, mogu odabrati samo zakon Države Članice u kojoj najmanje jedan od njih ima svoje sjedište, i - koji je odabran, bez uticaja na druge strože uslove opšteg zahtjeva koje propisuje nacionalni zakon, kao sistem koji Država Članica, čiji se zakon primjenjuje, nakon što se uvjeri u adekvatnost pravila sistema,	Uslovi koje mora ispuniti platni sistem u kome se vrši konačnost poravnanja Član 146 (1) Platni sistem u kome se vrši konačnost poravnanja mora da ispunjava sljedeće uslove: 4) da je zasnovan na ugovoru između tri ili više učesnika, ne računajući operatera platnog sistema, agenta za poravnanje, klirinšku organizaciju ili indirektnog učesnika, pri čemu najmanje jedan učesnik	Potpuno usklađeno		

prijavljuje Komisiji. Zavisno od uslova iz prvog podstava, Država Članica može odrediti kao sistem i takav formalni sporazum čiji se posao sastoji od izvršavanja naloga za prenos koji su definisani u drugoj alineji (i) ali koji do određene granice izvršavaju i naloge koji se odnose na druge finansijske instrumente, kada ta Država Članica smatra da je takvo određenje opravdano radi sistemskog rizika. Država Članica može takođe u pojedinačnom slučaju odrediti kao sistem formalni sporazum između dva učesnika, ne računajući mogućeg agenta za poravnanje, mogućeg centralnog partnera, moguću klirinšku kuću ili mogućeg indirektnog učesnika, kada ta Država Članica smatra da je takvo određenje opravdano radi sistemskog rizika.	ima sjedište u Crnoj Gori; 5) da ima utvrđena pravila i standardizovane procedure za izvršavanje, obračun i poravnanje platnih transakcija između učesnika, i 6) da su pravilima rada utvrđeni momenat prihvatanja i momenat neopozivosti naloga za prenos. (2) Centralna banka utvrđuje ispunjenost uslova iz stava 1 ovog člana, osim za platne sisteme za koje je ovim zakonom utvrđeno da ne izdaje dozvolu za rad.			
Čl. 2 tačka b) prvu i drugu alineju mijenja direktiva 32009L004				
(b) "institucija" znači: - lica javnog prava i pravna lica za čije obaveze garantuje država, ili - svako pravno lice čije je sjedište van Zajednice a čije funkcije odgovaraju kreditnim institucijama ili investicionim kompanijama u Zajednici koje su definisane u prvoj i drugoj alineji, koji učestvuju u sistemu i koji je odgovoran za ispunjavanje finansijskih obaveza koje proizlaze iz naloga za prenos unutar tog sistema. Ako se sistem nadzire u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom i izvršava samo naloge za prenos koji su	Učesnici u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnanja Član 148 (2) Institucije, u smislu stava 1 ovog člana, su subjekti koji učestvuju u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnanja i koji su odgovorni za ispunjavanje finansijskih obaveza koje proizlaze iz naloga za prenos u tom sistemu, a naročito: 5) banke i druge kreditne institucije;			

definisani u drugoj alineji (i), kao i plaćanja koja proizlaze iz tih naloga, Država Članica može odlučiti da se pravna lica koja učestvuju u tom sistemu i koja su odgovorna za ispunjavanje finansijskih obaveza koje proizlaze iz naloga za prenos unutar sistema, mogu smatrati institucijama pod uslovom da se najmanje tri učesnika tog sistema nalaze u kategorijama o kojima je riječ u prvom podstavu i da je takva odluka opravdana radi sistemskog rizika;	6) ogranci kreditnih institucija sa sjedištem u Crnoj Gori; 7) državni organi, organi lokalne samouprave, Centralna banka, pravna lica za čije obaveze po zakonu garantuje Crna Gora, i pravna lica koja vrše javna ovlašćenja; 8) Evropska centralna banka i nacionalne centralne banke država članica.	Potpuno usklađeno		
(c) "centralni partner" označava subjekt koji posreduje između institucija u sistemu i koji djeluje kao isključivi partner tih institucija vezano za njihove naloge za prenos;	Nema odgovarajuće odredbe		Materija nije predmet regulisanja ovog propisa	
(d) "agent za poravnanje" označava subjekt koji otvara institucijama i/ili centralnom partneru koji učestvuju u sistemima, račune za poravnanje preko kojih se obračunavaju nalozi za prenos unutar sistema i, zavisno od slučaja, proširuje kredit tim institucijama i/ili centralnim partnerima u svrhu obračuna;	Učesnici u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnanja Član 148 (3) Agenti za poravnanje, u smislu stava 1 ovog člana, su subjekti koji institucijama otvaraju račune za poravnanje preko kojih se izvršavaju nalozi za prenos unutar platnog sistema u kome se vrši konačnost poravnanja i, ukoliko su ovlašćeni, odobravaju kredit tim učesnicima u cilju poravnanja.	Potpuno usklađeno		
(e) "klirinška kuća" označava subjekt koji je odgovoran za izračunavanje neto pozicija institucija, mogućeg centralnog partnera i/ili mogućeg agenta za poravnanje;	Učesnici u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnanja Član 148 (4) Klirinške organizacije, u smislu stava 1 ovog člana, su subjekti odgovorni za obračunavanje neto pozicija institucija i agenata za poravnanje	Potpuno usklađeno		

	ako učestvuju u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnanja, koje predstavlja pretvaranje potraživanja i obaveza na osnovu naloga za prenos koji jedan ili više učesnika šalju ili primaju od jednog ili više učesnika – u jednu neto obavezu ili jedno neto potraživanje.			
Čl. 2 tačke(f)-podstav 1 i 3, (g) i (h) mijenja Direktiva 32009L0044				
(f) Prema pravilima sistema, isti učesnik može djelovati kao centralni partner, agent za poravnanje ili klirinška kuća i obavljati samo dio ili sve ove poslove.	Član 148 (1) Učesnici u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnanja su institucije, agenti za poravnanje, klirinške organizacije, operateri sistema i indirektni učesnici, s tim da jedan učesnik u sistemu može djelovati u svojstvu agenta za poravnanje i/ili klirinške organizacije ili može obavljati pojedine ili sve te funkcije.	Potpuno usklađeno		
Čl. 2 tačku (i) prvu alineju mijenja direktiva 32009L0044				
(i) "nalog za prenos" znači: - nalog učesnika za prenos prava na, ili interesa u, jemstvu ili hartijama od vrijednosti knjiženjem u registar ili drugdje;	Nalog za prenos Član 149 Nalog za prenos je instrukcija učesnika u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnanja da se primaocu plaćanja stavi na raspolaganje određeni iznos novčanih sredstava ili kojom nastaju ili se izvršavaju obaveze	Potpuno usklađeno		

	plaćanja između učesnika u platnom sistemu, u skladu sa pravilima rada tog sistema.			
(j) "stečajni postupak" znači svaku zajedničku mjeru utvrđenu zakonom Države Članice ili treće zemlje, u cilju likvidacije učesnika ili njegove reorganizacije pri čemu takva mjera sadrži obustavljanje ili uvođenje ograničenja na prenose ili plaćanja;	Postupak zbog insolventnosti i momenat otvaranja postupka zbog insolventnosti Član 151 (1) Postupak zbog insolventnosti nad učesnikom u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnjanja, u smislu ovog zakona, smatra se otvaranje postupka stečaja ili likvidacije nad tim učesnikom.	Potpuno usklađeno		
(k) "obračun" znači pretvaranje u jedno neto potraživanje ili jednu neto obavezu potraživanja i dugovanja koja proizlaze iz naloga za prenos koje učesnik ili učesnici izdaju na ili primaju od jednog ili više drugih učesnika što dovodi do toga da se može imati samo neto potraživanje ili imati samo neto dugovanje;	Platni sistem Član 7 (3) Obračun platnih transakcija, u smislu stava 1 ovog člana, je postupak pretvaranja potraživanja i obaveza na osnovu naloga za prenos koji jedan ili više učesnika šalju ili primaju od jednog ili više učesnika – u jednu neto obavezu ili jedno neto potraživanje.	Potpuno usklađeno		
Čl. 2 tačke (l) i (m) mijenja direktiva 32009L0044				
Čl. 3 stav 1 mijenja direktiva 32009L0044				
SALDIRANJE I NALOZI ZA PRENOS Član 3	Nalozi za prenos u slučaju otvaranja postupka zbog insolventnosti	Potpuno usklađeno		

2. Nijedan zakon, odredba, pravilo ili uzanca o opozivu ugovora i transakcija koji su zaključeni prije trenutka otvaranja stečajnog postupka definisanog u Članu 6(1), neće dovesti do izravnjanja salda.	Član 152 (1) U slučaju otvaranja postupka zbog insolventnosti nad učesnikom u platnom sistemu, učesnikom u interoperabilnom sistemu ili nad operaterom interoperabilnog sistema koji nije učesnik u tom sistemu, nalozi za prenos i obračuni punovažni su i proizvode pravno dejstvo prema trećim licima pod uslovom da su prihvaćeni u platni sistem prije momenta otvaranja postupka zbog insolventnosti. (2) Izuzetno od stava 1 ovoga člana, punovažni su i proizvode pravno dejstvo prema trećim licima i nalozi za prenos koji su prihvaćeni u platni sistem nakon momenta otvaranja postupka zbog insolventnosti i izvršeni u okviru istog poslovnog dana, i to samo ako operater platnog sistema može dokazati da u vrijeme kada su ti nalozi za prenos postali neopozivi nije znao ni mogao znati za otvaranje tog postupka. (3) Poslovni dan, u smislu stava 2 ovog člana, je dan koji, u skladu sa pravilima rada platnog sistema, pokriva dnevna i noćna poravnanja i obuhvata sve događaje u toku poslovnog ciklusa tog sistema. (4) Poništenje platnih transakcija i ugovora zaključenih prije momenta otvaranja postupka zbog insolventnosti ne mogu imati za posljedicu osporavanje sprovedenog obračuna.			
3. Trenutak ulaza naloga za prenos u sistem definisaće se pravilima tog sistema. Ukoliko su u nacionalnom zakonu koji reguliše sistem navedeni uslovi koji se odnose na	Prihvatanje i neopozivost naloga za prenos	Potpuno usklađeno		

trenutak ulaza, pravila sistema moraju biti u skladu sa tim uslovima.	Član 150 (1) Pravilima rada platnog sistema u kome se vrši konačnost poravnanja uređuje se momenat u kojem se nalog za prenos, dat od učesnika tog sistema ili preko trećeg lica, smatra prihvaćenim od strane tog sistema.			
Član 5 Nalog za prenos ne mogu opozvati niti učesnik u sistemu niti treća strana od trenutka koji je definisan pravilima tog sistema.	Član 150 (2) Momenat neopozivosti naloga za prenos označava momenat, utvrđen pravilima rada platnog sistema u kome se vrši konačnost poravnanja, od kojeg ni učesnik u sistemu ni treće lice ne mogu opozvati nalog za prenos.	Potpuno usklađeno		
ODREDBE KOJE SE ODNOSE NA STEČAJNI POSTUPAK Član 6 1. U smislu ove Direktive, trenutak otvaranja stečajnog postupka je trenutak kada je odgovarajući pravosudni ili upravni organ predao svoje rješenje.	Postupak zbog insolventnosti i momenat otvaranja postupka zbog insolventnosti Član 151 (2) Momenat otvaranja postupka zbog insolventnosti, u smislu ovog zakona, smatra se momenat prijema rješenja o otvaranju stečajnog postupka ili postupka likvidacije nad učesnikom u platnom sistemu od strane operatera platnog sistema u kome se vrši konačnost poravnanja.	Potpuno usklađeno		
2. Nakon donošenja rješenja iz stava 1, odgovarajući pravosudni ili upravni organ će odmah o tom rješenju obavijestiti odgovarajući organ koji je izabran od strane njegove Države Članice.	Dostavljanje rješenja o otvaranju postupka zbog insolventnosti Član 153 (1) Organ nadležan za otvaranje postupka zbog	Potpuno usklađeno		

	insolventnosti nad učesnikom u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnjanja dužan je da, bez odlaganja, Centralnoj banci dostavi rješenje o otvaranju postupka zbog insolventnosti nad tim učesnikom. (2) Rješenje iz stava 1 ovog člana Centralna banka, bez odlaganja, proslijeđuje operateru platnog sistema nad čijim učesnikom je otvoren postupak zbog insolventnosti.			
Član 7 mijenja direktiva 32009L0044				
Član 8 U slučaju da je stečajni postupak protiv učesnika u sistemu u fazi otvaranja, prava i obaveze koje proizlaze iz ili su u vezi sa učestvovanjem tog učesnika odrediće se zakonom koji reguliše taj sistem.	Mjerodavno pravo Član 154 U slučaju otvaranja postupka zbog insolventnosti nad učesnikom u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnjanja, na prava i obaveze koje proizlaze iz učešća ili su u vezi sa učešćem u tom platnom sistemu, primjenjuju se odredbe ovog zakona.	Potpuno usklađeno		
Čl. 9 i 10 mijenja Direktiva 32009L0044				
Čl. 11-14	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Direktiva 2009/44/EZ				
Član 1 Izmjene Direktive 98/26/EZ Direktiva 98/26/EZ mijenja se kako slijedi:	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		

4. Član 1 mijenja se kako slijedi: (a) u tački (a) izraz „evropskom novčanom jedinicom” zamjenjuje se riječju „eurom”; (b) u tački (c) druga alineja zamjenjuje se sljedećom: „– poslovanjem centralnih banaka država članica ili Evropske centralne banke u kontekstu njihove funkcije u svojstvu centralnih banaka.”				
5. Član 2 mijenja se kako slijedi: (a) tačka (a) se mijenja kako slijedi: i. prva se alineja zamjenjuje sljedećom: (a) "sistem" znači formalni sporazum: - između tri ili više učesnika, isključujući sistemskog operatera tog sistema, mogućeg agenta za poravnanje, mogućeg centralnog partnera, moguću kliring kuću ili mogućeg indirektnog učesnika, sa zajedničkim pravilima i standardizovanim ugovorima za kliring, bilo da se radi preko centralne ugovorne strane ili ne, ili izvršenjem naloga za prenos među učesnicima.	Uslovi koje mora ispuniti platni sistem u kome se vrši konačnost poravnanja Član 146 (1) Platni sistem u kome se vrši konačnost poravnanja mora da ispunjava sljedeće uslove: 1) da je zasnovan na ugovoru između tri ili više učesnika, ne računajući operatera platnog sistema, agenta za poravnanje, klirinšku organizaciju ili indirektnog učesnika, pri čemu najmanje jedan učesnik ima sjedište u Crnoj Gori;	Potpuno usklađeno		
5. Član 2 mijenja se kako slijedi: (a) tačka (a) se mijenja kako slijedi: i. dodaje se sljedeći podstav: Sporazum u koji se ušlo ulaskom u interoperabilni sistem neće konstituisati sistem.	Interoperabilni sistem Član 147 (1) Interoperabilni sistem čine dva ili više platnih sistema čiji su operateri zaključili sporazum o izvršavanju naloga za prenos između tih sistema. (2) Zaključenjem sporazuma iz stava 1 ovog člana ne uspostavlja se platni sistem u smislu ovog zakona.	Potpuno usklađeno		

5. Član 2 mijenja se kako slijedi: (b) u tački (b), prva i druga alineja zamjenjuju se sljedećim: - kreditna institucija kao što je definisan članom 4(1) Direktive 2006/48/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 14.06.2006. koji se odnosi na preuzimanje i sprovođenje posla kreditnih institucija (preinačavanje) uključujući institucije navedene u Članu 2 te Direktive,	Učesnici u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnanja Član 148 (2) Institucije, u smislu stava 1 ovog člana, su subjekti koji učestvuju u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnanja i koji su odgovorni za ispunjavanje finansijskih obaveza koje proizlaze iz naloga za prenos u tom sistemu, a naročito: 1) banke i druge kreditne institucije; 2) ogranci kreditnih institucija sa sjedištem u Crnoj Gori; 3) državni organi, organi lokalne samouprave, Centralna banka, pravna lica za čije obaveze po zakonu garantuje Crna Gora, i pravna lica koja vrše javna ovlašćenja; 4) Evropska centralna banka i nacionalne centralne banke država članica.	Potpuno usklađeno		
5. Član 2 mijenja se kako slijedi: (b) u tački (b), prva i druga alineja zamjenjuju se sljedećim: - investitorska firma kao što je navedeno u članu 4(1)(1) Direktive 2004/39/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 21.04.2004. vezanu za tržišta finansijskih instrumenata, isključujući time institucije navedene u članu 2(1),	Nema odgovarajuće odredbe		Materija nije predmet regulisanja ovog propisa	
5. Član 2 mijenja se kako slijedi:	Učesnici u platnom sistemu u kome se vrši	Potpuno		

(c) tačka (f) mijenja se kako slijedi: - prvi podstav zamjenjuje se sljedećim: „(f) "učesnik" će predstavljati instituciju, centralnog partnera, agenta za poravnanje, kliring kuću ili operatera sistema. Država članica može odlučiti u smislu ove Direktive da se učesnikom može smatrati i indirektni učesnik ako je to opravdano na osnovu sistemskog rizika, ovo ne ograničava odgovornost učesnika pomoću koje indirektni učesnik sprovodi sistemu naloge o prenosu.	konačnost poravnanja Član 148 (1) Učesnici u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnanja su institucije, agenti za poravnanje, klirinške organizacije, operateri sistema i indirektni učesnici, s tim da jedan učesnik u sistemu može djelovati u svojstvu agenta za poravnanje i/ili klirinške organizacije ili može obavljati pojedine ili sve te funkcije.	usklađeno		
5. Član 2 mijenja se kako slijedi: (d) tačka (g) zamjenjuje se sljedećim: (g) "indirektni učesnik" će predstavljati instituciju, centralnog partnera, agenta za poravnanje, klirinšku kuću ili operatera sistema ugovorno vezanog kao učesnika u sistemu koji izvršava naloge o prenosu kroz sistem, u slučaju da je indirektni učesnik poznat sistemskom operateru’;	Učesnici u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnanja Član 148 (6) Indirektni učesnici, u smislu stava 1 ovog člana, su agent za poravnanje, klirinška organizacija ili operater platnog sistema, koji su u ugovornom odnosu sa učesnikom u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnanja koji mu omogućava izvršavanje naloga za prenos u tom sistemu, pod uslovom da je taj indirektni učesnik u tom svojstvu poznat operateru sistema.	Potpuno usklađeno		
5. Član 2 mijenja se kako slijedi: (e) tačka (h) zamjenjuje se sljedećim: (h) "hartije od vrijednosti" će označavati sve instrumente koji se odnose na ono u dijelu C aneksa I u Direktivi 2004/39/EZ;	Nema odgovarajuće odredbe		Materija nije predmet regulisanja ovog propisa	

5. Član 2 mijenja se kako slijedi: (f) u tački (i) prva alineja zamjenjuje se sljedećim: - bilo koja instrukcija od strane učesnika da stavi na raspolaganje primaocu novčani iznos knjiženjem računa kreditne institucije, centralne banke, centralnog partnera ili agenta za poravnanje, ili bilo koja instrukcija koja rezultira pretpostavkom ili otpisom obaveze isplate kao što je definisano pravilima sistema,	Nalog za prenos Član 149 Nalog za prenos je instrukcija učesnika u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnanja da se primaocu plaćanja stavi na raspolaganje određeni iznos novčanih sredstava ili kojom nastaju ili se izvršavaju obaveze plaćanja između učesnika u platnom sistemu, u skladu sa pravilima rada tog sistema.	Potpuno usklađeno		
5. Član 2 mijenja se kako slijedi: (g) tačka (l) zamjenjuje se sljedećim: (l) "račun za poravnanje" označava račun u centralnoj banci, agenta za poravnanje ili centralnog partnera koji su koristili sredstva ili hartije od vrijednosti i dogovarali transakcije među učesnicima u sistemu;	Račun za poravnanje i konačnost poravnanja Član 145 (1) Račun za poravnanje je račun učesnika kod centralne banke ili agenta za poravnanje, koji se koristi za poravnanje u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnanja.	Potpuno usklađeno		
5. Član 2 mijenja se kako slijedi: (h) tačka (m) zamjenjuje se sljedećim: (m) "sigurnost zaloge" označava svu imovinu koju je moguće prodati, uključujući, bez ograničenja, finansijsku zalogu obrađene u Članu 1(4)(a) u Direktivi 2002/47/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 06.06.2002. po pitanju ugovora o finansijskoj zalozi¹, obezbijeđenu pod jemstvom (uključujući novac obezbijeđen pod	Nema odgovarajuće odredbe		Materija nije predmet regulisanja ovog propisa	

jemstvom), otkupom ili sličnim dogovorom, ili pak, zbog osiguravanja prava i obaveza koje se potencijalno javljaju vezano za sistem, ili obezbijeđenu centralnim bankama država članica ili Centralnoj Evropskoj Banci;				
5. Član 2 mijenja se kako slijedi: (i) tačka (n) zamjenjuje se sljedećim: (n) “poslovni dan” uključuje poravnanja i u dnevnom i u noćnom periodu i obuhvatiti sve što se dešava tokom poslovnog ciklusa sistema;	Nalozi za prenos u slučaju otvaranja postupka zbog insolventnosti Član 152 (3) Poslovni dan, u smislu stava 2 ovog člana, je dan koji, u skladu sa pravilima rada platnog sistema, pokriva dnevna i noćna poravnanja i obuhvata sve događaje u toku poslovnog ciklusa tog sistema.	Potpuno usklađeno		
5. Član 2 mijenja se kako slijedi: (i) tačka (m) zamjenjuje se sljedećim: (o) ‘interoperabilni sistemi’ označava dva ili više sistema čiji su operateri u međusobnom dogovoru koji uključuje međusistemsko izvršenje naloga prenosa;	Interoperabilni sistem Član 147 (1) Interoperabilni sistem čine dva ili više platnih sistema čiji su operateri zaključili sporazum o izvršavanju naloga za prenos između tih sistema.	Potpuno usklađeno		
5. Član 2 mijenja se kako slijedi: (i) tačka (p) zamjenjuje se sljedećim: (p) “operater sistema” označava entitet ili entitete zakonski odgovorne za funkcionisanje sistema. Sistemski operater može takođe djelovati kao agent za poravljanje, centralni partner ili kliring kuća.	Učesnici u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnanja Član 148 (5) Operater sistema, u smislu stava 1 ovog člana, je jedno ili više pravnih lica koja su odgovorna za nesmetano funkcionisanje platnog sistema u kome se vrši konačnost poravnanja u skladu sa pravilima rada tog sistema.	Potpuno usklađeno		

6. Član 3 mijenja se kako slijedi: (a) tačka 1 zamjenjuje se sljedećim: “1. Nalozi o prenosu i neting će biti zakonski primjenljivi i vezivaće treće strane čak i u slučaju stečajnih postupaka protiv učesnika, u slučaju da su nalozi o prenosu unešeni u sistem prije trenutka otvaranja takvih stečajnih postupaka kao što je definisano u članu 6(1). Ovo će se primijeniti čak i u slučaju stečajnih postupaka protiv učesnika (u datom sistemu ili interoperabilnom sistemu) ili protiv sistemskog operatera interoperabilnog sistema koji nije učesnik. U slučajevima kada su nalozi unešeni u sistem poslije trenutka početka stečajnih postupaka i koji su izvedeni u okviru poslovnog dana, kao što je određeno sistemskim pravilima, tokom kojeg se početak tih postupaka desio, biće zakonski primjenljivi i vezivaće treće strane samo u slučaju da sistemski operater može dokazati da, onda kada takvi nalozi o prenosu postanu neopozivi, nije bio svjestan niti je mogao doznati o početku takvih postupaka.”	Nalozi za prenos u slučaju otvaranja postupka zbog insolventnosti Član 152 (1) U slučaju otvaranja postupka zbog insolventnosti nad učesnikom u platnom sistemu, učesnikom u interoperabilnom sistemu ili nad operaterom interoperabilnog sistema koji nije učesnik u tom sistemu, nalozi za prenos i obračuni punovažni su i proizvode pravno dejstvo prema trećim licima pod uslovom da su prihvaćeni u platni sistem prije momenta otvaranja postupka zbog insolventnosti. (2) Izuzetno od stava 1 ovoga člana, punovažni su i proizvode pravno dejstvo prema trećim licima i nalozi za prenos koji su prihvaćeni u platni sistem nakon momenta otvaranja postupka zbog insolventnosti i izvršeni u okviru istog poslovnog dana, i to samo ako operater platnog sistema može dokazati da u vrijeme kada su ti nalozi za prenos postali neopozivi nije znao ni mogao znati za otvaranje tog postupka. (3) Poslovni dan, u smislu stava 2 ovog člana, je dan koji, u skladu sa pravilima rada platnog sistema, pokriva dnevna i noćna poravnanja i obuhvata sve događaje u toku poslovnog ciklusa	Potpuno usklađeno		
---	---	--------------------------	--	--

	tog sistema. (4) Poništenje platnih transakcija i ugovora zaključenih prije momenta otvaranja postupka zbog insolventnosti ne mogu imati za posljedicu osporavanje sprovedenog obračuna.			
6. Član 3 mijenja se kako slijedi: (b) dodaje se sljedeća tačka: „4. U slučaju interoperabilnih sistema, svaki sistem odlučuje po svojim pravilima trenutak unosa u svoj sistem, tako da osigura, koliko je to moguće, da se pravilima svih interoperabilnih sistema koji su uključeni upravlja na ovaj način. Osim ako se pravilima izričito ne predvide svi sistemi koji su dio inteeroperativnih sistema, na pravila nekog sistema u trenutku unosa neće biti uticano pravilima drugih sistema sa kojima je interoperativan.“	Prihvatanje i neopozivost naloga za prenos Član 150 (3) U slučaju interoperabilnih sistema, svaki platni sistem svojim pravilima rada utvrđuje momenat prihvatanja i momenat neopozivosti naloga za prenos na način kojim se obezbjeđuje da ta pravila budu u najvećoj mogućoj mjeri usklađena sa pravilima rada drugih učenika u interoperabilnom sistemu.	Potpuno usklađeno		
7. Član 4 zamjenjuje se sljedećim: „Član 4 Države članice mogu omogućiti da otvaranje stečajnih postupaka protiv učesnika ili sistemskog operatera interoperabilnog sistema ne spriječi da sredstva ili hartije od vrijednosti budu dostupne na račun za poravnanje tog učesnika i omogućiti mu da ispuni tu obavezu kao učesnika u sistemu i interoperabilnom sistemu na poslovni dan otvaranja stečajnih postupaka. Države članice takođe mogu omogućiti da takva učesnikova kreditna mogućnost povezana sa sistemom bude iskorištena protiv dostupnog, postojećeg	Nalozi za prenos u slučaju otvaranja postupka zbog insolventnosti Član 152 (5) U slučaju otvaranja postupka zbog insolventnosti nad učesnikom ili operaterom interoperabilnog sistema, raspoloživa novčana sredstva na računu za poravnanje tog učesnika ili operatera mogu se iskoristiti za izvršavanje njegovih obaveza u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnanja ili u interoperabilnom	Potpuno usklađeno		

sigurnosnog zaloga da bi se ispunila obaveza tog učesnika u sistemu ili interoperabilnom sistemu.“	sistemu, u toku poslovnog dana u kome je postupak zbog insolventnosti otvoren.			
8. U članu 5 dodaje se sljedeći stav: „U slučaju interoperabilnih sistema, svaki sistem po svojim pravilima određuje trenutak neopozivosti, tako da osigura, koliko je moguće, da se pravilima svih uključenih interoperabilnih sistema upravlja u tom pogledu. Osim ako se pravilima izričito ne predvide svi sistemi koji su dio interoperabilnih sistema, na pravila nekog sistema u trenutku unosa neće biti uticano pravilima drugih sistema sa kojima je interoperativan.“	Prihvatanje i neopozivost naloga za prenos Član 150 (2) Momenat neopozivosti naloga za prenos označava momenat, utvrđen pravilima rada platnog sistema u kome se vrši konačnost poravnanja, od kojeg ni učesnik u sistemu ni treće lice ne mogu opozvati nalog za prenos. (3) U slučaju interoperabilnih sistema, svaki platni sistem svojim pravilima rada utvrđuje momenat prihvatanja i momenat neopozivosti naloga za prenos na način kojim se obezbjeđuje da ta pravila budu u najvećoj mogućoj mjeri usklađena sa pravilima rada drugih učenika u interoperabilnom sistemu.	Potpuno usklađeno		
9. Član 7 zamjenjuje se sljedećim: „Član 7 Stečajni postupci neće retroaktivno djelovati na prava i obaveze učesnika koja proizlaze iz ili su u vezi sa njegovim učešćem u sistemu prije početka takvih postupaka kao što je definisano u Članu 6(1). Ovo će se primijeniti, inter alia, u vezi sa pravima i obavezama učesnika u interoperabilnom sistemu, ili na sistemskog operatera interoperabilnog sistema koji nije učesnik.‘.	Postupak zbog insolventnosti i momenat otvaranja postupka zbog insolventnosti Član 151 (3) Otvaranje postupka zbog insolventnosti ne utiče na ostvarivanje prava i obaveza učesnika u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnanja, koje proizilaze iz njegovog učešća ili su u vezi sa njegovim učešćem u tom platnom sistemu, nastalih prije momenta otvaranja postupka zbog insolventnosti, ni na ostvarivanje tih prava i obaveza učesnika u interoperabilnom	Potpuno usklađeno		

	sistemu ili operatera interoperabilnog sistema koji nije učesnik u tom sistemu.			
10. Član 9 zamjenjuje se sljedećim: „Član 9 1. Na prava sistemskog operatera ili učesnika na sigurnosnu zalogu koja im je omogućena u vezi sa sistemom ili nekim interoperabilnim sistemom, i na prava centralnih banki država članica ili Centralne Evropske Banke na sigurnosnu zalogu koja im je omogućena, ne može biti uticano stečajnim postupcima protiv: (a) učesnika (u uključenom sistemu ili interoperabilnom sistemu); (b) sistemskog operatera interoperabilnog sistema koji nije učesnik; (c) drugu stranu iz ugovora sa centralnim bankama država članica ili Centralne Evropske Banke; ili (d) bilo koju treću stranu koja je omogućila sigurnosnu zalogu. Ovakva sigurnosna zaloga može biti ostvarena za zadovoljenje tih prava. 2. Budući da su hartije od vrijednosti uključujući i prava u hartijama od vrijednosti obezbijeđene kao sigurnosna zaloga učesnicima, sistemskim operaterima ili centralnim bankama država članica ili Centralnoj Evropskoj Banci kao što je opisano u paragrafu 1, i njihovo pravo ili bilo kog imenovanog, zastupnika ili treće strane koja radi na svoju ruku u pogledu hartija od	Prava primaoca sredstava obezbjeđenja u slučaju otvaranja postupka zbog insolventnosti nad davaocem sredstava obezbjeđenja Član 155 (1) Otvaranje postupka zbog insolventnosti nad učesnikom u platnom sistemu u kome se vrši konačnost poravnjenja ili učesnikom u interoperabilnom sistemu, nad operaterom interoperabilnog sistema koji nije učesnik u tom sistemu ili nad drugim davaocem sredstava obezbjeđenja, ne utiče na ostvarivanje prava drugih učesnika ili operatera sistema da se namire iz sredstava obezbjeđenja koja su data u vezi sa učešćem u tom platnom sistemu ili interoperabilnom sistemu. (2) Otvaranje postupka zbog insolventnosti nad ugovornom stranom države članice, Evropske centralne banke ili nacionalne centralne banke države članice koja je dala sredstvo obezbjeđenja, ne utiče na ostvarivanje prava države članice, Evropske centralne banke ili nacionalne centralne banke države članice da se namiri iz tog sredstva obezbjeđenja.	Potpuno usklađeno		

vrijednosti je zakonski zavedeno u registar, račun ili centralizovani depozitni sistem koji se nalazi u državi članici, određivanje prava takvih entiteta kao što su držaoci sigurnosne zaloge u odnosu na te hartije od vrijednosti će biti vođeno zakonom te države članice.“				
11. Član 10 zamjenjuje se sljedećim: KONAČNE ODREDBE 1. Države članice će istaći sisteme i odgovarajuće systemske operatere, koji će biti uključeni u opseg ove Direktive i prijaviti ih Komisiji i informisati Komisiju o ovlaštenjima koja su izabrali u skladu sa Članom 6(2). Sistemske operateri će naznačiti državama članicama učesnike u sistemu čiji je zakon primjenljiv, uključujući i sve moguće indirektno učesnike, kao i bilo kakvu promjenu vezanu za njih. Uz navođenje koje je prikazano u drugom podparagrafu, države članice mogu nametnuti nadziranje ili zahtjev za autorizaciju na sisteme koji potpuno pod njihovu nadležnost. Institucija će, po zahtjevu, obavijestiti svakog ko ima legitimni interes o sistemima u kojima učestvuje i omogućiti informacije o glavnim pravilima koja upravljaju radom ovih sistema. 2. Sistem koji je prije stupanja na snagu nacionalnih provizija namijenjen implementiranju Direktive 2009/44/EZ Evropskog Parlamenta i Savjeta od 06.05.2009. dopunjujući Direktivu 98/26/EZ koja se bavila konačnim poravnanjem u plaćanju i sistemima poravnanja hartija od vrijednosti i Direktivu 2002/47/EZ	Obavješćavanje nadležnih organa Evropske unije Član 156 Centralna banka obavješćava nadležni organ Evropske unije o platnim sistemima u kojima se vrši konačnost poravnanja i o operaterima tih sistem.	Potpuno usklađeno		

koja se bavila ugovorima o finansijskoj zalozi u vezi sa povezanim sistemima i kreditnim zahtjevima će i dalje biti namijenjen za potrebe ove Direktive. Nalog o prenosu koji ulazi u sistem prije stupanja na snagu nacionalnih odredbi koje implementiraju Direktivu 2009/44/EZ, ali je podmiren će biti smatran nalogom o prenosu za potrebe ove Direktive.				
Čl. 2-5	Nema odgovarajuće odredbe		Materija nije predmet regulisanja ovog propisa	